

NOTAT: Analyse af sårbare udenlandske arbejdstagere på det danske arbejdsmarked

**Resultater fra litteraturstudie og Delphi-undersøgelse
om udbredelse, udfordringer og løsninger for sårbare
udlændinge i Danmark**

**Jeppe Lykke Møller
Anne Helene Garde
Jeppe Z Ajslev
Ika Elisabeth Nimb
Heidi Vendelbo Eichhorn Andersen
Rebecca Lohmann-Devantier
Henriette Bjørn Nielsen**

NFA-notat

Titel	NOTAT om sårbarhed blandt udenlandske arbejdstagere i Danmark
Undertitel	Resultater fra litteraturstudie og Delphi-undersøgelse om udbredelse, udfordringer og løsninger for sårbare udlændinge i Danmark.
Forfattere	Jeppe Lykke Møller Anne Helene Garde Jeppe Z Ajslev Ika Elisabeth Nimb Heidi Vendelbo Eichhorn Andersen Rebecca Lohmann-Devantier Henriette Bjørn Nielsen
Udgiver(e)	Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA)
Udgivet	22. december 2020
Finansiell støtte	Udarbejdet for beskæftigelsesministeriet
Internetudgave	nfa.dk

Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø

Lersø Parkallé 105
2100 København Ø
Tlf.: 39165200
Fax: 39165201
e-post: nfa@nfa.dk
Hjemmeside: nfa.dk

Forord

Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA) bidrager til den tværministerielle arbejdsgruppe med en analyse af eksisterende viden om problemstillingen om sårbare udenlandske arbejdstagere på det danske arbejdsmarked, herunder omfanget og udviklingen heri samt deres arbejdsvilkår og eventuelle konsekvenser for målgruppe og arbejdsmarked.

Analysen består af to dele:

1. En gennemgang af den forskningsbaserede viden på området
2. En Delphi-baseret spørgeskemaundersøgelse blandt relevante forskere

Analysens to dele blev afleveret henholdsvis d. 5. november og d. 22. december 2020, men er her blevet samlet i et notat for at skabe større overskuelighed. Analyseernes pointer er ikke blevet ændret, og der er alene foretaget redaktionelle ændringer.

Del 1 kortlægger dansk samt særligt relevant nordisk forskningslitteratur om sårbare udlændinge på det danske (og nordiske) arbejdsmarked. Her beskrives hovedfund i litteraturen omkring målgruppens udbredelse, fordeling på arbejdsområder, konsekvenser ved sårbarhed og anbefalinger til initiativer og regulering, der, i litteraturen, vurderes at kunne bidrage til at mindske sårbarheden blandt udlændinge i Danmark.

Del 2 præsenterer resultater fra en Delphi-undersøgelse, hvor en række bidrag fra forskere inden for feltet omkring målgruppens udbredelse og udfordringer samt anbefalinger til indsatser, præsenteres.

‘Sårbare udenlandske arbejdstagere på det danske arbejdsmarked’ defineres som udlændinge, der forsørger sig ved arbejde eller arbejdslignende forhold, og hvor arbejdsvilkårene ikke blot er udsatte eller behandles dårligt i forhold til medarbejdere i almindelige ansættelser, men hvor arbejdsvilkårene er direkte ulovlige og/eller, baseret på udnyttelse, vanskeligt gennemskuelige og/eller hvor der er tale om grader af ufrihed som f.eks. gæld, pression, menneskehandel eller betingede boligforhold, der gør det særligt vanskeligt at skifte arbejde. Analysen anvender Center Mod Menneskehandels definitioner på sårbarhed, hvor kategori A og B er frit og friere arbejde, mens kategori C, D og E, som notatet fokuserer på, beskriver sårbart arbejde. Modellen ses i bilag 1.

Indhold

Forord	3
Indhold	4
Del 1: Hovedfund og anbefalinger fra forskningslitteratur om sårbarhed blandt udenlandske arbejdstagere på det danske (og nordiske) arbejdsmarked	5
Hovedfund	5
Arbejdsområder	5
Udbredelse	6
Årsager	7
Konsekvenser	8
Anbefalinger	9
Kort om fremgangsmåden	10
Perspektivering	11
Mulige fremtidige analyser og forskning baseret på litteraturgennemgangen ..	11
Definitionen af sårbarhed	12
Del 2: Resultater fra Delphi-undersøgelse om sårbarhed blandt udenlandske arbejdstagere på det danske arbejdsmarked	13
Metodens formål	13
Deltagerne	13
Resultater af Delphi	14
Spørgsmål 1a: Forskningsmæssig tilknytning til arbejdsområderne	15
Spørgsmål 1b: Udbredelse	16
Spørgsmål 2a: Udviklingen fordelt på arbejdsområder	18
Spørgsmål 2b: Årsager og forventninger til udviklingen	19
Spørgsmål 3: Udfordringer	20
Spørgsmål 4: Virksomheder og privatpersoner der ansætter sårbare udlændinge	24
Spørgsmål 5a: Vurdering af rådgivning, vejledning og bistand	25
Spørgsmål 5b: Forslag til rådgivning, vejledning og bistand	26
Spørgsmål 6: Tiltag	27
Delphi-undersøgelsens fremgangsmåde	30
Tre runder	31
Bearbejdning af data	31
Bilag	32

Del 1: Hovedfund og anbefalinger fra forskningslitteratur om sårbarhed blandt udenlandske arbejdstagere på det danske (og nordiske) arbejdsmarked

Hovedfund

Notatet bygger på 40 artikler, rapporter og forskningsnotater. Disse er blevet vurderet som særligt relevante (score på mindst 11 ud af 12, se bilag 1) for emnet. De er blevet gennemlæst, og hovedfund, metoder, arbejdsområde, målgruppe, anbefalinger mv. er opsummeret nedenfor.

Af de 40 kilder handler 29 om det danske arbejdsmarked. 15 kilder handler ikke om det 'normale' arbejdsmarked, men beskriver f.eks. tiggere, au pairs og sexarbejdere. Hovedpointer fra disse studier er kun taget med i det omfang, at de siger noget tværgående om sårbare udlændinge på arbejdsmarkedet.

Yderligere fem kilder, som ud fra abstract og titel, blev vurderet som højt relevante, kunne ikke nå at blive fremskaffet inden deadline, og de er derfor ikke medtaget i analysen. Endelig er der 14 kilder blev vurderet potentielt relevante (sårbare udlændinge på det nordiske arbejdsmarked), men blev nedprioriteret qua tidsrammen.

I det følgende gennemgås hovedfund på tværs af arbejdsområder. Konklusioner og anbefalinger for de enkelte arbejdsområder gennemgås i bilag 5, ligesom de kan læses for hver enkelt kilde i bilag 2. Da nogle af kilderne dækker flere arbejdsområder, vil nogle af konklusionerne og anbefalingerne gå igen.

Arbejdsområder

De hyppigst studerede arbejdsområder i de gennemgåede artikler er, rengøring, byggeri, au pairs, landbrug og sundhedssektor. Selvom arbejdsområderne au pairs, sexarbejde og tiggeri mv. er uden for det 'normale arbejdsmarked', er de taget med i dette notat, fordi udfordringer med sårbarhed synes udtalte i litteraturen, og deres visse af deres udfordringer og mulige løsninger kan generaliseres til andre grupper.

Ordet 'arbejdsområde' anvendes frem for branche, da flere f.eks. sexarbejdere, flaskesamlere, au pairs mv. ikke arbejder i en traditionel branche.

Tabellen neden for viser, i hvilket omfang de enkelte arbejdsområder, typer af sårbarhed og lande er dækket i den fundne litteratur

Arbejdsområde	Nævnt i litteraturen	Målgruppe	Noter
Rengøring	12	C, D/(E)	
Byggeri	10	C, D	
Au Pair	10	C/D, D, E	
Landbrug	5	C, D (E)	
Sundhedssektoren	5	C	
Hotel og Restauration	3	D	Hotel er kort nævnt, ikke I dybden
Husholdning	3		Sammenlignes med Au Pair
Service (herunder kunderettet service)	3		Kort nævnt, ikke I dybden. De to er fra samme empiri, men to artikler
Sexarbejde	3	E	
Fiskeindustri	2	C	
Flaskesamling/tiggeri/hjemløseblad	2	C, D, (E)	
Industri	2		Kort nævnt, ikke I dybden. De to er samme empiri, men to artikler
Godstransport	2		
Sexarbejde	2	D, E	
Bærplukker	2	D/E, E	Kun fundet i Sverige
Platformsarbejde (deleøkonomi), herunder Uber dvs. persontransport	2	C	
Handel	1		Kort nævnt, ikke I dybden
Information og Kommunikation	1		Kort nævnt, ikke I dybden
Pakhus	1		
Avisbud	1		

Tabel 1. Overblik over de arbejdsområder, der er nævnt i litteraturen. Når der for nogle ikke fremgår målgruppe, skyldes det, at ikke alle nævnte brancher undersøges i litteraturen. Litteraturen nævner til tider blot hvilke brancher sårbare udenlandske

I optællingen af målgruppen fremgår henholdsvis C, D, E, / og (). Står et bogstav i parentes, betyder det, at tildelingen af målgruppe er behæftet med en vis usikkerhed, da der eksempelvis ikke er foretaget menneskehandel, men at der er indikationer, der indgår i definitionen af menneskehandel. En skråstreg betyder, at den berørte arbejdstagere passer ind i begge kategorier.

Udbredelse

De gennemgåede kilder beskriver ikke udbredelsen af sårbare udlændinge i form af tal eller andele, men der synes at være en gennemgående vurdering af, at udfordringen med sårbarhed blandt udlændinge på arbejdsmarkedet er stigende. Blandt andet som følge af udvidelsen i EU. I det følgende er der gennemgået de få steder, hvor udbredelse er beskrevet.

- *Flere udlændinge på arbejdsmarkedet.* Fordobling af antallet i migranter der ansættes i perioden 2008 og frem til 2013 (Refslund 2016)
- *Arbejde uden kontrakt.* Det rapporteres af flere, at det er udbredt for udlændinge at arbejde uden kontrakt, f.eks. i byggebranchen og landbrug (Stenum 2011, Petersen, Pedersen & Baarts 2012, Thomsen 2012)
- *Studerendes arbejde.* En tredjedel af østeuropæiske studerende arbejder inden for hotel og restauration (35%) (Sheuer 2017)

Årsager

Der beskrives en lang række forhold, der skaber muligheden for migrationen og udførelsen af sårbart arbejde. Dette gælder regulering, økonomiske interesser samt formidlingen af sårbare jobs. Kilderne kommer blandt andet ind på følgende forhold:

- *Økonomiske incitamenter fra virksomheder.* Udgifter til løn og arbejdsvilkår synes at være den dominerende årsag til ansættelse af sårbare udlændinge. (Refslund 2016)
- *Økonomiske incitamenter fra udlændinge.* De nordiske lønforhold giver incitament for migration. Også selvom arbejdsvilkår er ringe. (Petersen, Pedersen & Baarts 2012, Vuolajärvi 2019)
- *Manglende kvalificeret arbejdskraft.* Brancher som sundhedssektoren (især i Norge) og byggebranchen mangler kvalificeret arbejdskraft, hvor det indre marked muliggør effektiv migration (Petersen, Pedersen & Baarts 2012)
- *Mellemmænd og bureauer.* I mange tilfælde er der personer og virksomheder, der lever af at formidle arbejde til udlændinge. I de fleste tilfælde er det helt lovligt, men der er eksempler på udnyttelse af især rumænske flaskesamlere og tiggere. Fælles er, at der er en industri omkring denne formidling, som gør migrationen meget effektiv (Knutsen, Fangen & Žabko 2020, Petersen, Pedersen & Baarts 2012)
- *Ingen lov om mindsteløn.* Den manglende mindsteløn uden for overenskomstdækkede områder på de nordiske arbejdsmarkeder muliggør, at man kan arbejde til meget lav løn (Oppegaard, Ilsøe, Jesnes, Rolandsson & Saloniemi 2019)
- *Huller i lovgivning.* Der rapporteres om smuthuller i lovgivningen, hvor f.eks. godstransportloven muliggør transport via mindre køretøjer uden krav om danske vognmænd. Au pair-ordningen nævnes som et andet eksempel på, hvordan migranter opnår mulighed for, ulovligt, at tjene penge ved siden af deres pligter for værtsfamilien (Refslund & Thörnquist 2016, Straiton, Heloise, Ledesma & Donnelly 2017, Stenum 2008)
- *Værdikæder.* Det er udbredt at anvende outsourcing og underleverandører, som ikke er omfattet af overenskomst. Det er også her, at arbejdsvilkårene er forringede, og de sårbare udlændinge ansættes, hvorved de falder uden for virksomhedernes opmærksomhed (Refslund & Thörnquist 2016)
- *Platformsøkonomi.* De nye digitale platforme til at fordele arbejde til individer medvirker til lettere formidling af jobs uden sikkerhedsnet, mindsteløn mv. Der dokumenteres større usikkerhed og fastlåsthed blandt arbejdere på disse platforme, ligesom udlændinge i højere grad end andre tager arbejde gennem

dem (Ilsøe & Larsen 2020, Oppegaard, Ilsøe, Jesnes, Rolandsson & Saloniemi 2019)

- *Uformel formidling*. Formidlingen af jobs sker primært via netværk uden for de regulerede arbejdspladser, blandt andet fordi målgruppen ikke har arbejdstilladelse og derfor ikke kan få ordinært arbejde. Somme tider er det bagmænd, der tjener penge på formidlingen, andre gange er det via andre sårbare, at jobbene formidles (Ravnbøl 2015)
- *Siveeffekt*. Der rapporteres om, at migranter fra EU starter med at arbejde under ordnede forhold, men efterhånden skubbes ud i mere udsatte og ulovlige arbejdsforhold, fordi de ikke kan finde arbejde (Thomsen 2012, Friberg, Arnholtz, Eldring, Hansen & Thorarins 2013)
- *Sikkerhedsopfattelse*. Migrantarbejderne udviser en anden forståelse og adfærd ift. sikkerhed, som både skyldes deres uddannelsesmæssige og kulturelle baggrund såvel som en kortsigtet orientering om at tjene flest muligt penge på kortest mulig tid (Petersen, Pedersen & Baarts, 2012)
- *Arbejdsgivere ikke deres ansvar bevidst*. Forskerne peger på, at arbejdsgivere i toppen af værdikæden ikke tager ansvar for arbejdsvilkår blandt arbejdstagerne hos deres leverandører. Dette kan skyldes både uvidenhed pga. lange værdikæder og ønsket om at maksimere profit (Petersen, Pedersen & Baarts, 2012, Refslund & Thornquist 2016)
- *Ulige magtforhold mellem arbejdsgiver og arbejdstager*. Langt de fleste kilder beskriver, at målgruppen er underlagt et meget ulige magtforhold til deres arbejdsgiver eller mellemmand/vikarbureau, hvilket får dem til at acceptere urimelige vilkår og udsætte sig selv for fare (Simkunas & Thomsen 2018, Petersen, Pedersen & Baarts 2012, Spanger & Hvalkof 2020, Knutsen, Fangen & Žabko 2020, Korsby 2010)
- *Arbejdsgivere modarbejder kontakt med målgruppen*. Der peges på, at arbejdsgivere aktivt modarbejder eksempelvis fagforeningers mulighed for at tage kontakt med sårbare udlændinge (Refslund 2018)
- *Negativt syn på udlændinge*. Det påpeges, at et generelt negativt syn på udlændinge i de nordiske lande er med til at legitimere udnyttelsen af udlændinge på arbejdsmarkedet (Eriksson, Tollefsen & Lundgren, 2019)

Konsekvenser

Artiklerne beskriver generelt, at sårbarheden har store konsekvenser for de udlændinge, der er berørt.

- *Social dumping*. Ansættelse sårbare udlændinge til lavere løn og ringere arbejdsvilkår presser andre arbejdstagere til at acceptere forringede vilkår. (Refslund 2016)
- *Lav løn*. De sårbare udlændinge arbejder til en meget lav løn. Der rapporteres blandt andet om 10 timers arbejde til 250 kr., ligesom arbejdsgivere underrapporterer antallet af timer, eksempelvis østeuropæiske studerende arbejder, så deres reelle løn er lavere (Ravnbøl 2015, Scheuer 2017)
- *Vold, krænkelse og trusler*. De sårbare målgrupper rapporterer om at blive udsat for vold overfald og trusler. (Scheuer 2017)

- *Deskilling*. De udenlandske arbejdstagere får typisk opgaver, der kræver færre kompetencer, end de har, eller gives mindre attraktive opgaver end deres kolleger fra værtslandet eller andre nationaliteter, som er kulturelt tættere på værtslandet. (Knutsen, Fangen & Žabko 2020, Straiton, Ledesma & Donnelly 2017)
- *Kontrakter uden timetal*. Såkaldte zero-hour kontrakter, hvor arbejderen ikke er garanteret en ugentligt minimum antal timer synes udbredt i restaurationsbranchen (Scheuer 2017)
- *Farligt arbejde*. Forskningen viser, at sårbarheden gør målgruppen villig til at arbejde under vilkår, der er arbejdsmiljømæssigt ulovlige. F.eks. ved at arbejde uden påkrævet sikkerhedsudstyr eller for længe og uden pauser. Dette sker både gennem direkte pres fra arbejdsgiver eller gennem uformel accept af forringede vilkår pga. manglende viden, frygt eller ønske om at tjene penge. (Petersen, Pedersen & Baarts 2012, Thomsen 2012, Friberg, Arnholtz, Eldring, Hansen & Thorarins 2013)
- *Manglende forsikring*. Mange arbejder sort, uden kontrakt eller som soloselvstændige, hvilket betyder, at de ikke er dækket af virksomhedens forsikringer ved uheld. (Petersen, Pedersen & Baarts 2012, Mešić & Woolfson 2015)
- *Paradokset i hjælp*. Flere kilder beskriver paradokset i, at når de sårbare udlændinge tager imod myndigheders hjælp, risikerer de at miste deres mulighed for at blive i landet, fordi de er her ulovligt, eller fordi deres ophold er betinget af arbejdsgiveren. (Spanger 2011)
- *Vanskeligt at få kontakt til målgruppen*. Artiklerne beskriver, hvordan det er en udfordring for både myndigheder, fagforeninger og forskere at få kontakt til målgrupperne for at hjælpe dem og forske i deres forhold. (Refslund 2018, Eriksson, Tollefsen & Lundgren 2019)
- *Uklare arbejdsvilkår i platformsarbejde*. Algoritmer styrer arbejdets udførelse, prissætning og fordeling, hvilket er vanskeligt for den enkelte arbejder at gennemskue. Arbejderne rapporterer, at de arbejder mange timer om måneden på platformene. (Oppegaard, Ilsøe, Jesnes, Rolandsson & Saloniemi, 2019)
- *Platformøkonomi muliggør sort arbejde*. Det rapporteres, at virksomheder og arbejdere ikke betaler skat af arbejdet. (Oppegaard, Ilsøe, Jesnes, Rolandsson & Saloniemi 2019)

Anbefalinger

Litteraturen kommer med følgende anbefalinger for at imødekomme udfordringerne med sårbarhed blandt udlændinge på det danske (og nordiske) arbejdsmarked. Disse anbefalinger er efter en umiddelbar vurdering gældende på tværs af arbejdsmarkedet, men denne vurdering er, ligesom effekten af anbefalingerne, ikke altid afprøvet af fagfæller og må derfor ses som inspiration. Anbefalinger på arbejdsområde-niveau og i den enkelte kilde kan findes i henholdsvis bilag 5 og 2.

- *Overenskomst modvirker sårbart arbejde og siveffekt*. Investering af ressourcer, herunder især tid, varige kollektive overenskomstordninger, tilstedeværelse samt repræsentation på arbejdspladserne kan forbedre organisering af arbejdere. (Refslund, 2018)

- *Ændring af migrantarbejdernes sikkerhedsopfattelse* - der skal gennem instruktion og undervisning gøres op med migranternes kortsigtede orientering om at tjene flest muligt penge på kortest mulig tid. (Petersen, Pedersen & Baarts, 2012)
- *Ansvarlighed blandt arbejdsgivere*. Det anbefales, at arbejdsgiverne i højere grad påtager sig lederskab og være sig de arbejdsmiljømæssige og lovpligtige forpligtelser bevidste ved ansættelse og beskæftigelse af migrantarbejdere. (Petersen, Pedersen & Baarts, 2012)
- *Interkulturel orientering*. Forfatterne peger på, at der arbejdes for at skabe en positiv indstilling til migrantarbejdere – og en positiv indstilling fra migrantarbejderne til danskerne – da negative indstillinger er en væsentlig for sikkerhedsarbejdet. (Petersen, Pedersen & Baarts, 2012)
- *Det hele menneske*. Det anbefales at se ud over positionerne som 'offer' og/eller 'kriminell', og se de sårbare migranter som en person med ressourcer og valg. (Spanger & Hvalkof 2020)

Kort om fremgangsmåden

Der er anvendt videnskabelige metoder til søgning af litteratur, herunder søgning i videnskabelige databaser med relevante søgestreng, gennemgang af funden litteratur på titelniveau, systematisk eksklusion og vurdering af relevans af litteratur ud fra prædefinerede kriterier. Grundet den tidsmæssige ramme er læsningen og behandlingen af litteraturen mindre omfattende rent metodisk, end man ville gøre i en litteraturanalyse efter forskningsmæssige forskrifter. Notatet skal derfor primært ses som en fagligt baseret kortlægning af den eksisterende forskningsbaserede viden frem for et egentlig fagfællebedømt litteraturstudie.

Den gennemgaaede litteratur er fundet ved først at foretage en grundig litteratursøgning i to videnskabelige databaser (PubMed og Web of Science) ud fra en række søgetermer, der skulle være brede nok til at få al relevant litteratur, men som samtidig skulle give os et antal kilder, vi kunne nå at bearbejde (se bilag 1). Denne litteratur er derefter først blevet screenet for åbenlys relevans for derefter at blive prioriteret ud fra relevanskriterierne målgruppe (sårbare udlændinge) og arbejdsmarked (dansk eller nordisk).

Ud over databasesøgningen, gennemførte vi en såkaldt 'snowballing' på litteraturen ud fra den litteratur, vi i vores indledende hyppigt stødte på. Metoden går ud på, at man læser litteraturliste på denne centrale litteratur og derigennem finder yderligere relevant litteratur. I arbejdet med litteratursnowballingen identificerede vi samtidig centrale danske forskere inden for feltet, som vi dels inviterede med til vores Delphi-undersøgelse. Dels gennemgik vi disse forfatteres litteratur for at finde ny litteratur.

933 i alt kilder blev fundet ved søgning i de to databaser. Af disse kom 213 fra søgning i PubMed og 720 fra søgning i WoS. 202 kilder blev fundet ved litteratursnowballing og yderligere 202 kilder blev fundet ved forfattergennemgangen. I alt 1337 kilder er således fundet ved den systematiske litteratursøgning.

Mange af disse kilder blev frasorteret, fordi de var dubletter eller var åbenlys uden for analysens fokus, mens enkelte kilder blev tilføjet, når de fremkom under læsningen af litteraturen. I alt 461 kilder blev vurderet helt eller delvist relevante i screeningen og blev derfor relevansvurderet.

Af disse umiddelbart relevante kilder kunne der ikke fås adgang til 58 kilder inden for analysens tidsperiode, mens 143 efter nærmere evaluering af abstrakt og tekst blev vurderet at være uden for analysens fokus, fordi de f.eks. viste sig ikke at være relevante eller var rent teoretiske. Disse ekskluderede kilder er angivet i bilag 4.

Af de tilbageværende 260 relevante kilder fik 34 tildelt den højeste relevansscore (sårbare udlændinge på det danske arbejdsmarked), mens 25 kilder fik den næsthøjeste score (sårbare udlændinge på det nordiske arbejdsmarked). 45 af disse kilder (herunder alle om det danske arbejdsmarked) er omfattet af litteraturgennemgangen. Undervejs i læsning af litteraturen blev fem af disse kilder vurderet uden for gennemgangens fokus – f.eks. fordi de ikke beskriver arbejdstagerforhold. Den inkluderede litteratur, inkl. disse fem kilder, kan ses i bilag 3.

Den mest relevante litteratur er blevet læst og opsummeret i bilag 2 og danner grundlag for hovedfund og anbefalinger i notatet og bilag 5.

Undervejs er litteratur blevet tilføjet, når særligt relevant litteratur blev nævnt, mens anden litteratur er frasorteret pga. manglende relevans eller tilgængelighed. I alt 263 kilder indgår i listen over inkluderet litteratur. De anvendte metoder, herunder afgrænsninger og definition af målgruppen, er uddybende beskrevet i bilag 1.

Perspektivering

Kort opsummeret peger den mindre relevante litteratur på blandt andre følgende muligheder for videre analyser:

- Migrationsmønstre (DK, Skandinavien, Nordeuropa, EU)
- Udvikling i arbejdsvilkår som følge af migration fordelt på brancher og befolkningsgrupper (EU)
- Effekter af udsathed/sårbarhed generelt (arbejdsløshed, fattigdom, helbred, børn etc.)
- Effekter af at være udlænding (arbejdsløshed, fattigdom, psykisk/fysisk helbred, børn, diskrimination, adgang til velfærdsydelser etc.)
- Udlændinges arbejdsmarkedstilknytning og dennes påvirkning af forskellige faktorer såsom ydelser, beskæftigelsespolitik mv.
- Udfordringer med racediskrimination på arbejdsmarkedet
- Sammenligning mellem strategier for arbejdsmarkedsintegration mellem lande (fagbevægelse, politikker mv.)

Mulige fremtidige analyser og forskning baseret på litteraturgennemgangen

Litteraturgennemgangen viser, at der mulighed for at forbedre vidensgrundlaget om sårbare udenlandske arbejdstagere. Man kunne eksempelvis gennemføre følgende analyser og forskning.

- Styrket dataproduktion. Målgruppen er vanskelig at finde i databaser. Det kunne styrke det fremtidige forebyggelsesarbejde og forskning i målgruppen, hvis man etablerer en strategi for opsporing af målgruppen. F.eks. gennem samarbejde med Danmarks Statistik, myndigheder, NGOer og forskere, som kan anvende særlige metoder til opsporing af vanskeligt tilgængelige målgrupper (se f.eks. Friberg og Tyldum 2019).
- Sammenhænge mellem arbejdsmarkedspolitikker og sårbarhed. Der mangler viden om, hvordan nationale arbejdsmarkedspolitikker påvirker graden af sårbarhed. Man kunne f.eks. sammenligne disse forhold mellem lande.

Definitionen af sårbarhed

Arbejdet med litteraturstudiet og Delphi-undersøgelsen har vist, at den anvendte definition af sårbarhed, som er udviklet af Center Mod Menneskehandel, er velegnet. Det har dog også vist sig at være udfordrende at kategorisere litteraturen, da grænsen mellem kategorierne er vanskelig at identificere entydigt. En decideret svaghed ved modellen er, at der under kategori C beskrives, at målgruppen er kendetegnet ved brud på arbejdsloven. Dette er en noget uklar beskrivelse, da der ikke er en sådan lov i Danmark.

Det foreslås, at modellen videreudvikles, så dens relevant styrkes, og så de klarere definitioner kan bruges i fremtidig forskning og regulering.

Del 2: Resultater fra Delphi-undersøgelse om sårbarhed blandt udenlandske arbejdstagere på det danske arbejdsmarked

Metodens formål

En Delphi-undersøgelse går ud på at afdække viden om områder, hvor data er vanskeligt tilgængeligt, ved at spørge relevante eksperter. Formålet med denne Delphi-undersøgelse er at afdække en række forhold om målgruppen sårbare udlændinge på det danske arbejdsmarked ved at spørge forskere, der beskæftiger sig med området i større eller mindre omfang.

Analysen søger at afdække:

- Målgruppens udbredelse fordelt på brancher/arbejdsområder
- Om målgruppen er voksende eller aftagende fordelt på arbejdsområder
- Årsager til sårbarheden
- Karakterisering af de virksomheder/privatpersoner der benytter sig af denne form for arbejdskraft
- Forslag til tilbud og tiltag der kan modvirke sårbarhed i målgruppen

I det følgende beskrives deltagerne, resultaterne samt den anvendte metode.

Deltagerne

I forbindelse med litteratursøgningen (se Del 1) blev der identificeret 58 forskere, der kunne være relevante deltagere i en Delphi-undersøgelse om analysens emne. Forskerne blev alle forsøgt inviteret til at deltage i undersøgelsen. I løbet af Delphi-undersøgelsens tre runder varierede det, hvor mange forskere der deltog. Af 58 mulige deltagere ønskede 23 ikke at deltage i undersøgelsen, enten fordi ikke forskede i målgruppen, eller fordi de ikke havde tid. En enkelt forsker deltog ikke på grund af manglende kontaktoplysninger.

Femogtredive forskere modtog første spørgeskema (bilag 6). Af disse returnerede 21 skemaet (60 %), mens fem meddelte, at de ikke kunne nå at udfylde det. Ni svarede ikke på første runde inden deadline. Tre forskere meldte fra til resten af undersøgelsen.

Anden runde af spørgeskemaundersøgelsen (bilag 7) blev sendt ud til de 32 deltagere, der ikke havde meldt fra. Sytten forskere (53 %) returnerede et udfyldt skema for anden runde. Syv meddelte, at de ikke ønskede at deltage i undersøgelsen længere, mens otte ikke svarede.

Skemaet for tredje runde (bilag 8) blev sendt ud til de resterende 25 deltagere. Hvis der var mistanke om misforståelser ud fra deres tidligere besvarelser, blev forskerne gjort

opmærksomme på dette i invitationen. Atten (72 %) deltagere svarede i denne runde og indgår i analysen. De fleste af deltagerne i tredje runde har svaret på alle tre spørgeskemaer, mens enkelte kun har svaret på en eller to runder.

Det var forventet, at der ville være et frafald i løbet af undersøgelsen. Det vurderes, at den største årsag til frafald i rekrutteringen skyldtes, at forskerne ikke så sig i målgruppen. Derfor har deres manglende deltagelse sandsynligvis ikke forringet undersøgelsens kvalitet betydeligt.

Det er vanskeligere at vurdere årsagerne til frafald i undersøgelsens tre runder, men et samlet frafald på 17 deltagere ud af 35 (49 %) er forholdsvist lavt for denne type undersøgelser, hvor deltagerne ikke har anden motivation for at deltage end deres interesse i at bidrage med anonym viden.

En svarprocent på hhv. 60, 53 og 72% og besvarelser fra 18 personer i den sidste runde må betegnes som særdeles tilfredsstillende i denne type undersøgelser, da der er tale om en ganske intensiv undersøgelse med korte svarfrister og tidsrum mellem runderne, ligesom spørgeskemaerne har været tidsskrævende at besvare.

Resultater af Delphi

I det følgende præsenteres de 18 deltageres svar fra tredje runde af Delphi-undersøgelsen. I afsnittet 'Delphi-undersøgelsens fremgangsmåde' vises, hvordan spørgeskemaet for første runde (bilag 6), anden runde (bilag 7) er blevet udarbejdet, og hvordan disse spørgsmål er gentaget og formidlet i tredje runde (bilag 8).

For en generel gennemgang af analysens begreber og fremgangsmåde henvises desuden til Del 1.

Ud over spørgsmålene, der er beskrevet i det følgende, har deltagerne haft mulighed for at kommentere undervejs i spørgeskemaerne. Foruden forslag til nye spørgsmål og forklaringer til besvarelser, har der været en gennemgående kritik af, at det er vanskeligt at svare på spørgsmålene. Dels er det vanskeligt at sætte procenter på udbredelse (se nedenfor), og dels har det været svært at besvare generelle spørgsmål om årsager, udfordringer, virksomheder/privatpersoner, tilbud og tiltag, fordi svarene for nogle spørgsmål vil afhænge af arbejdsområde og målgruppens grad af sårbarhed. Selvom kritikken var begrundet, blev det valgt ikke at dele spørgsmålene op i sårbarhedskategori og/eller arbejdsområde, fordi spørgeskemaet allerede var langt, og fordi undersøgelsens tidsplan ikke tillod det. Undersøgelsens metodiske valg og fravalg betyder dog ikke, at årsager, vilkår og løsninger ikke er relevant at undersøge for de specifikke målgrupper. Besvarelserne i dette spørgeskema vil dog ikke rumme alle de facetter og nuancer, der gælder for en given målgruppe/arbejdsområde.

Der var desuden i spørgeskemaet en generel enighed i, at der mangler data om målgruppen og ikke mindst et ønske om mere samarbejde på tværs af forskningsmiljøer og andre vidensinstitutioner på området.

Spørgsmål 1a: Forskningsmæssig tilknytning til arbejdsområderne

I dette spørgsmål blev deltagerne bedt om at svare på, i hvilken grad de anså de forskellige arbejdsområder og arbejdsmarkedet som helhed som deres forskningsfelt.

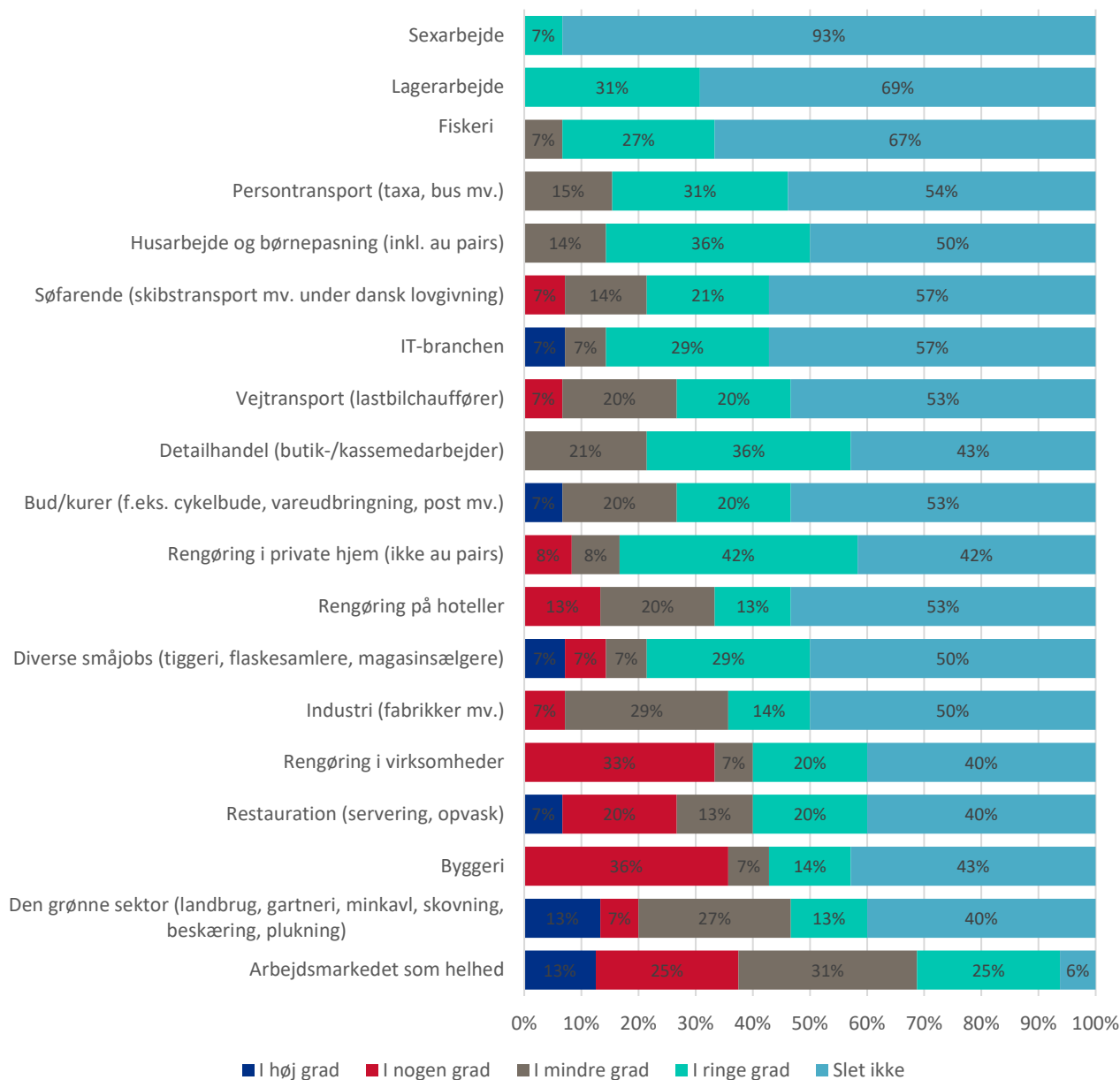
Som svarene i figur 1 neden for viser, var der for de fleste arbejdsområder tale om, at hovedparten af forskerne i mindre grad, i ringe grad eller slet ikke anså de enkelte arbejdsområder som værende inden for deres forskningsfelt.

Det er ikke bemærkelsesværdigt, at deltagerne generelt vurderer deres tilknytning til arbejdsområderne som værende lav, om end det ville styrke undersøgelsens styrke, hvis flere havde høj tilknytning til flere arbejdsområder. Sårsagen skal sandsynligvis findes i, at forskerne typisk specialiserede i et enkelt område eller arbejdsmarkedet som helhed, ligesom der er tale om en målgruppe, der er forsket forholdsvist lidt i.

Besvarelserne i figur 1 viser, hvilke arbejdsområder, der er flest, der forsker i, og hvilke der forskes mindre i. Fordelingen kan bruges til at sige noget om, hvilke svar i spørgsmål 1b og 2a, der må forventes at være størst usikkerhed omkring.

Besvarelserne af spørgsmål 1a anvendes derfor til at vægte besvarelserne i spørgsmål 1b og 2a. Denne vægtning er beskrevet i afsnittet 'Bearbejdning af data'. I afsnittet diskuteres også, hvorfor der ikke anvendes vægtning af de øvrige spørgsmål.

Deltagernes tilknytning til arbejdsområder (n=12-16)

Figur 1. Deltagerne blev stillet følgende spørgsmål: "I hvor høj grad, er sårbare udlændinge i det givne arbejdsområde inden for dit forskningsfelt?" Figuren viser svarfordelingen. Forskningsfelterne med størst gennemsnitlig tilknytning er nederst.

Spørgsmål 1b: Udbredelse

Deltagerne blev bedt om at forholde sig til udbredelsen af sårbare udlændinge på det danske arbejdsmarked inden for de forskellige arbejdsområder (brancher) og på arbejdsmarkedet som helhed. I første runde bad vi desuden deltagerne foreslå relevante arbejdsområder, som så blev tilføjet i anden runde og gentaget i tredje runde.

Nedenfor vises deltagernes vurdering af udbredelse inden for arbejdsområder sorteret efter højest samlede forekomst. Gennemsnittet er vægtet, så svarende fra de deltagere, der har høj tilknytning til de enkelte arbejdsområder vægter lidt højere end de forskere

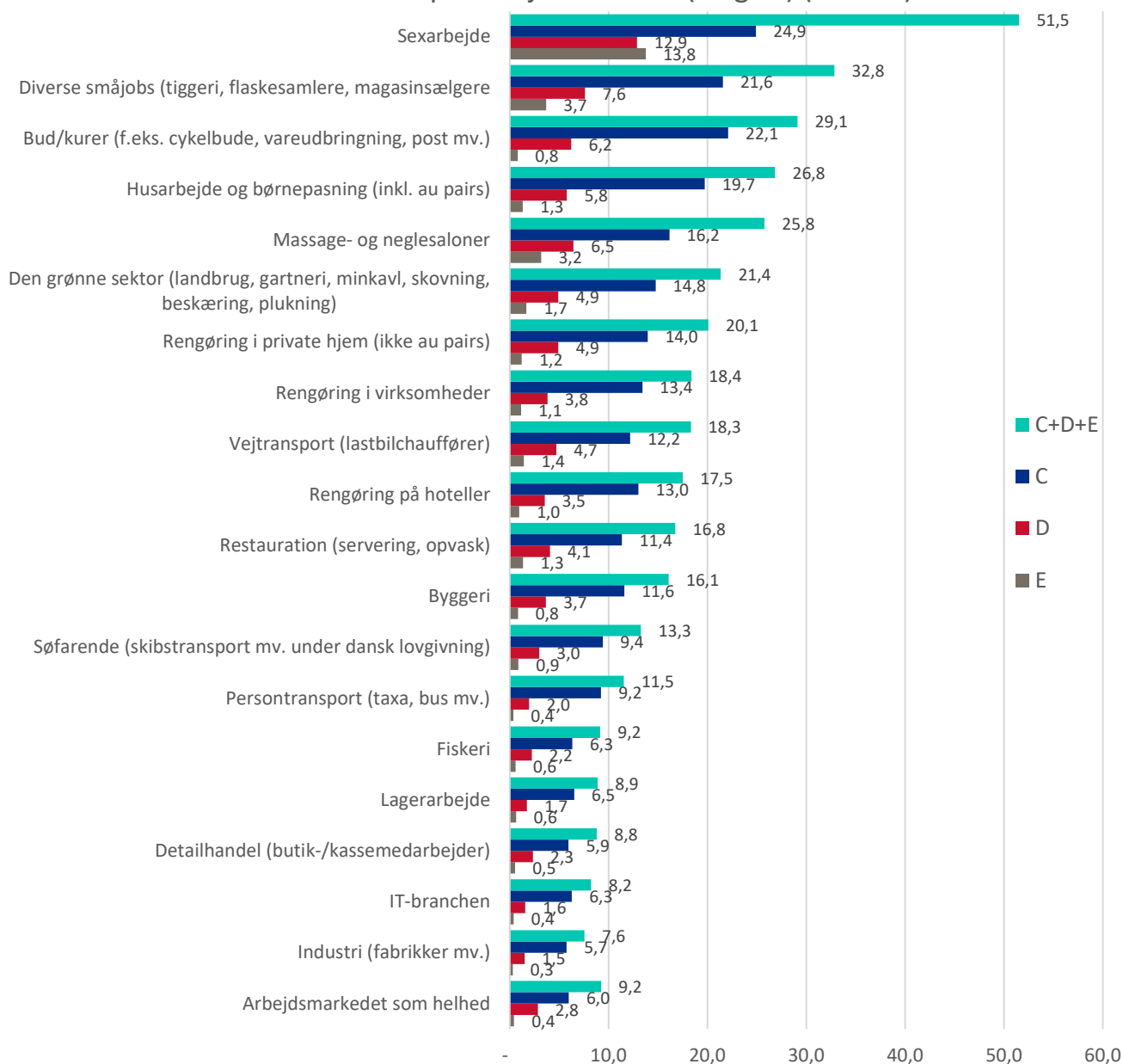
med lav tilknytning. Vægtningen betyder, at den samlede sårbarhed (kategori C + D + E) på de enkelte arbejdsområder er justeret med mellem -1,04 til +1,95 %-point. Vægtningen betyder desuden, at den gennemsnitlige sårbarhed for alle arbejdsområderne er +0,21 %-point højere end det uvægtede gennemsnit. Det tyder altså på, at forskere med relativt højere tilknytning til arbejdsområderne samlet set vurderer udbredelsen som større end forskere med relativt lavere tilknytning. Denne tendens er dog ikke gældende for de enkelte arbejdsområder. Metoden for vægtningen er beskrevet i afsnittet 'Bearbejdning af data'.

Flere deltagere gav i kommentarerne til dette spørgsmål udtryk for, at det var vanskeligt for dem at vurdere udbredelsen. Figur 2 om udbredelse fordelt på arbejdsområder er således også baseret på relativt få besvarelser (8-12). Tilbageholdenheden var forventet, i og med at der ikke findes data, som deltagerne kunne støtte sig til, og de måtte derfor basere deres angivelser på mere kvalitative erfaringer. Flere har kun valgt at svare på udbredelse for de arbejdsområder, de har kendskab til.

Det bør i øvrigt bemærkes, at deltagernes vurdering af målgruppens udbredelse på arbejdsmarked som helhed er relativt høj. 9,2 % er kun lidt lavere end det officielle samlede antal udlændinge på det danske arbejdsmarked (ca. 11 % i august 2020 ifølge tal fra Danmarks Statistik og jobindsats.dk). Selvom man må forvente, at målgruppen i høj grad ikke indgår i de officielle statistikker, kan der være tale om en overvurdering af målgruppens omfang på arbejdsmarkedet. Den høje score for arbejdsmarkedet som helhed indikerer en skævhed i besvarelsen, som måske/måske ikke er gældende for de specifikke arbejdsområder. Deltagernes relativt høje vurdering af udbredelsen af sårbare udlændinge på arbejdsmarkedet kan dog også være en indikation af, at udbredelsen af sårbare udlændinge er højere end antaget.

Selvom tal i en sådan undersøgelse ikke er eksakte, er det derimod rimeligt at antage, at jo højere et arbejdsområde figurerer i figur 2, desto flere sårbare udlændinge er der inden for arbejdsområdet.

Udbredelse fordelt på arbejdsområder (vægtet) (n=8-11)

Figur 2. Forskerne blev bedt om at angive: "Procentvis andel af sårbare udenlandske arbejdstagere fordelt på kategorier og arbejdsområder ud af den samlede beskæftigelse".

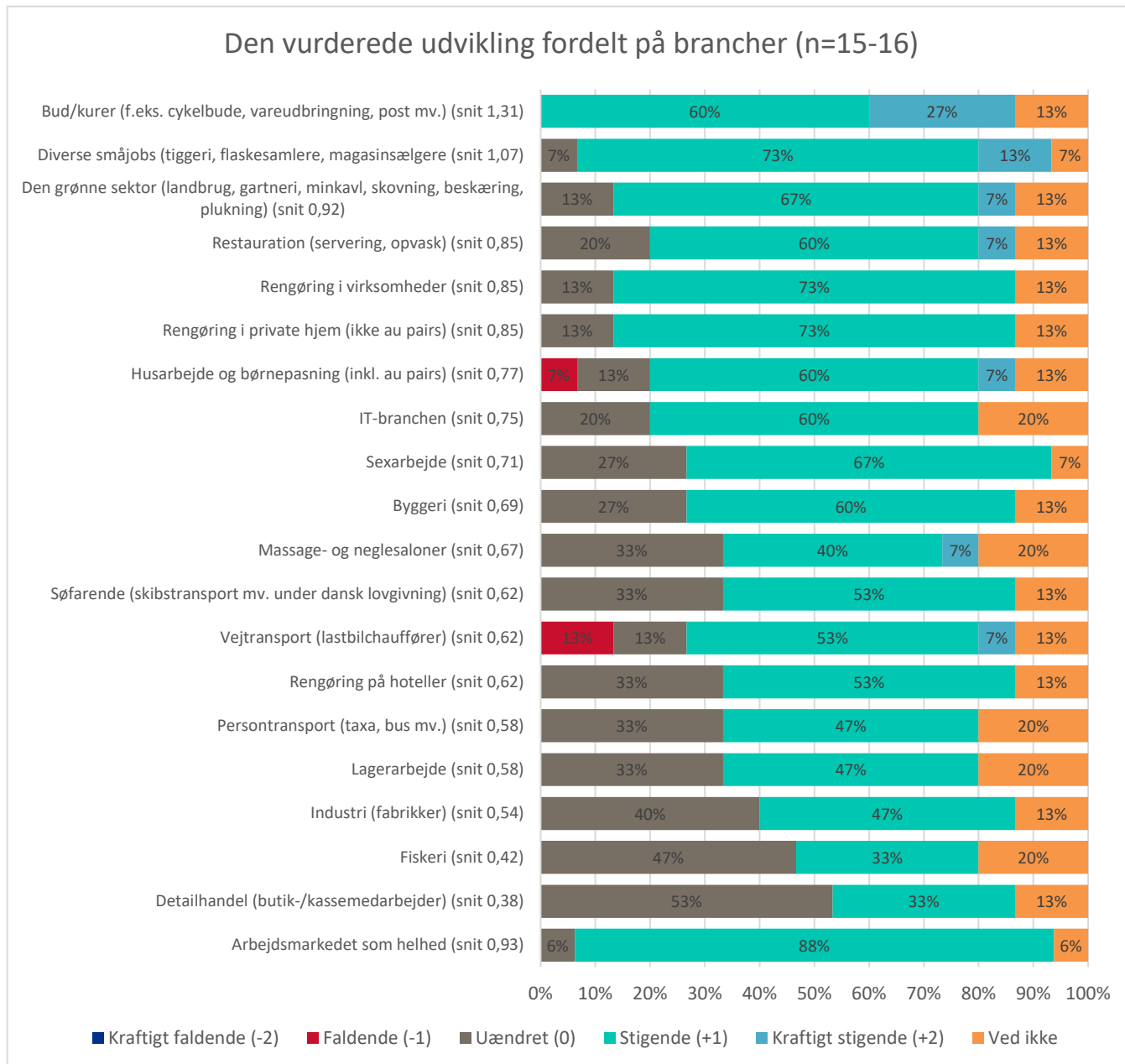
Spørgsmål 2a: Udviklingen fordelt på arbejdsområder

I spørgsmål 2a bad vi deltagerne forholde sig til udviklingen af sårbare udlændinge på det danske arbejdsmarked inden for forskellige arbejdsområder (brancher).

Som figur 3 viser, vurderer forskerne overordnet set, at andelen af sårbare udlændinge vil vokse yderligere både på arbejdsmarkedet som helhed og inden for de udvalgte arbejdsområder. Som figuren viser, vurderes tendensen at være stærkere inden for nogle områder end andre. Det synes at være en tendens til, at de arbejdsområder med høj grad af overenskomstdækning (industri, detail, lagerarbejde mv.), har en lavere forventet stigning, end arbejdsområder hvor arbejdet er mindre organiseret. Områderne bud-

/kurerservice, diverse småjobs, jobs i den grønne sektor, restauration, husarbejde og børnepasning og rengøring, som i lavere grad er overenskomst-dækkede, scorer højt.

Det er måske mest overraskende, at IT-branchen befinder sig i toppen.

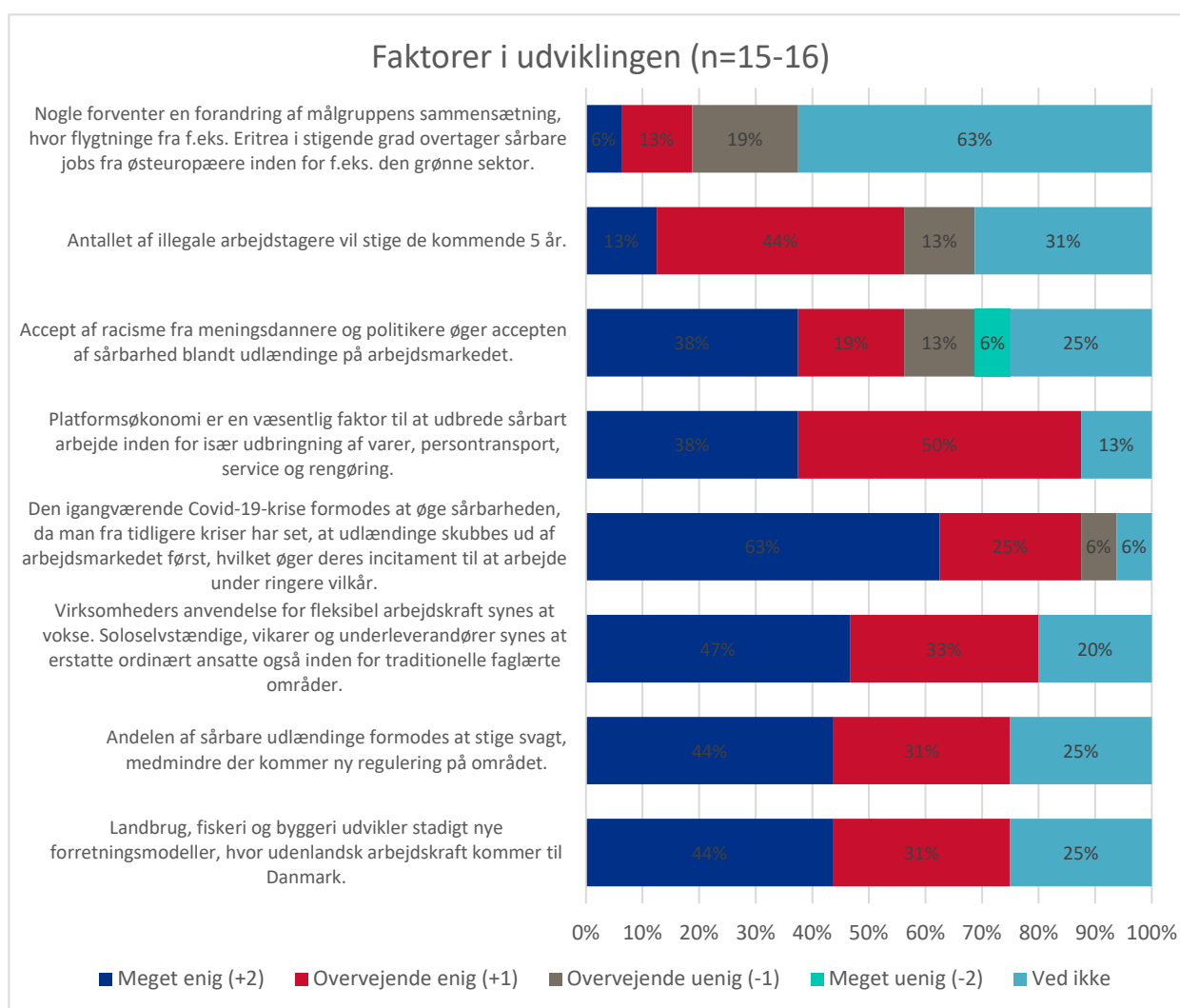
Figur 3. Forskerne blev bedt om at angive "Udvikling i andelen af sårbare udlændinge fordelt på arbejdsområder". Arbejdsområderne er sorteret, så arbejdsområder med lavest forventet udvikling er nederst.

Spørgsmål 2b: Årsager og forventninger til udviklingen

Ud fra forskernes kommentarer til udviklingen fra første runde, formulerede vi en række udsagn om årsager til udviklingen i udbredelse og sammensætning af målgruppen. Disse blev besvaret både i anden og tredje runde.

Som det kan ses i figur 4, er deltagerne overordnet enige med udsagnene om årsagerne til og dynamikkerne i udviklingen af sårbare udlændinge på det danske arbejdsmarked.

Det øverste spørgsmål skiller sig dog ud, i det mange svarer 'Ved ikke' til udsagnet 'Nogle forventer en forandring af målgruppens sammensætning, hvor flygtninge fra f.eks. Eritrea i stigende grad overtager sårbare jobs fra østeuropæere inden for f.eks. den grønne sektor'. Dette kan både skyldes, at spørgsmålet drejer sig om et specifikt område. Men det kan også skyldes, at spørgsmålet er uklart formuleret. Man kan således ikke vide, om deltagerne forholder sig til, hvem disse 'nogle' er, eller om det er påstanden, de forholder sig til. En mere præcis formulering kunne lyde: 'Flygtninge (f.eks. fra Eritrea) vil i stigende grad overtage sårbare jobs fra østeuropæere inden for den grønne sektor.' Der er flere spørgsmål/udsagn, der på samme måde beder om svar på flere forhold, hvilket er et metodisk problem, som til dels skyldes den forholdsvist stramme tidsplan for undersøgelsen.

Figur 4. Forskerne blev bedt om at angive, i hvor høj grad de var enige med en række udsagn om udvikling af sårbare udlændinge på det danske arbejdsmarked. Udsagnene er sorteret, så udsagn med størst gennemsnitlig enighed står nederst.

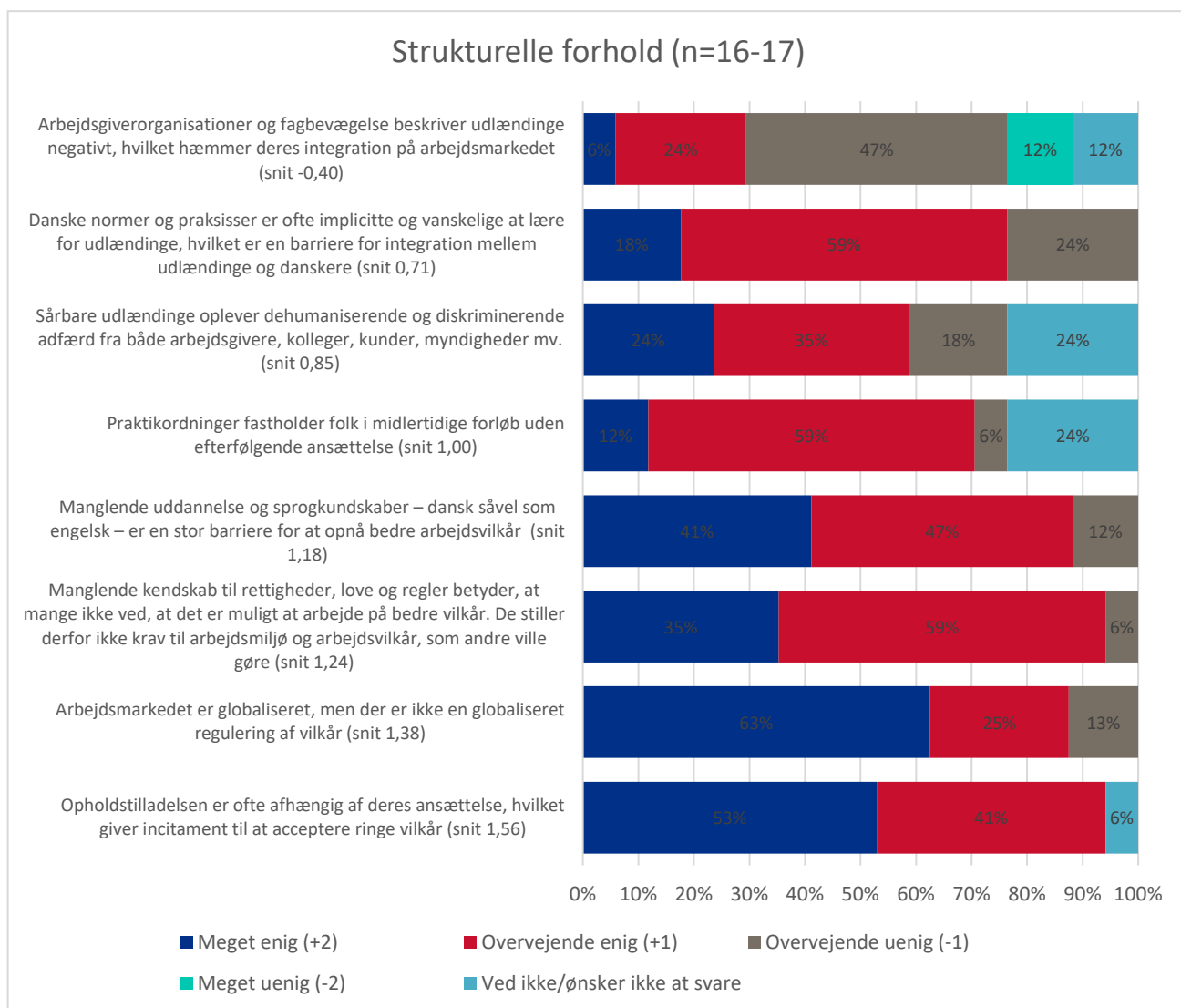
Spørgsmål 3: Udfordringer

Ud fra deltagernes beskrivelser af de største udfordringer for målgruppen i første runde, blev der formuleret en række udsagn fordelt på fire overordnede kategorier, som

deltagerne i anden og tredje runde blev bedt om at besvare ved at angive graden af deres enighed i forhold til udsagnene.

I figur 5 kan man se, hvilke strukturelle eller overordnede forhold, der skaber udfordringer for målgruppen. Især opholdstilladelsens tilknytning arbejdsgiver, manglende globaliseret regulering, manglende kendskab til rettigheder mv. samt manglende uddannelse og sprogkunderskaber synes at være udfordringer, som deltagerne er mere end overvejende enige i.

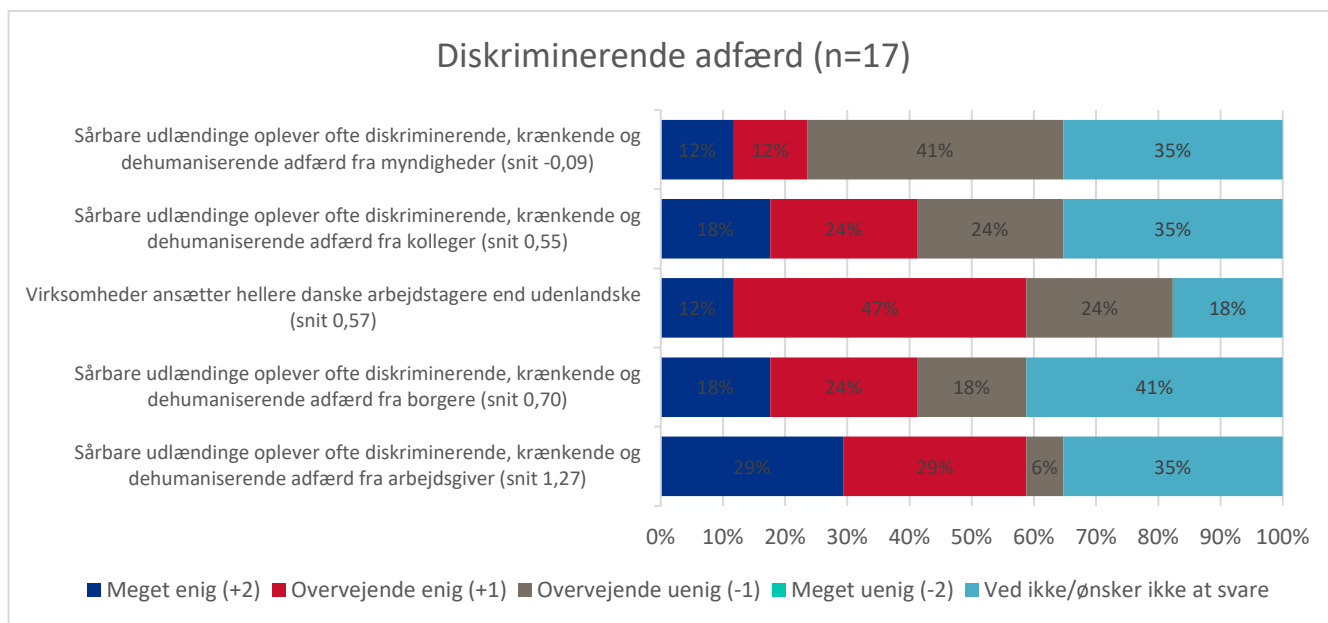
Mens der for er en overvejende enighed i de fleste af ovenstående udsagn, er deltagerne uenige i, at 'Arbejdsgiverorganisationer og fagbevægelse beskriver udlændinge negativt, hvilket hæmmer deres integration på arbejdsmarkedet'. Spørgsmålet er uheldigt formuleret, da det indeholder to led. Det er således svært at vurdere, om det er organisationernes negative beskrivelse af udlændinge, deltagerne er uenige i, eller om det er betydningen af denne beskrivelse for integrationen, der svares på.

Figur 5. Forskerne blev bedt om at angive, i hvor høj grad de var enige med en række udsagn om udfordringer omkring strukturelle/kulturelle udfordringer. Sorteret, så de udsagn, de er mest enige i, står nederst.

Deltagernes svar i figur 6 om diskriminerende adfærd over for målgruppen tyder på, at der er en højere grad af diskriminerende adfærd fra arbejdsgivere, borgere og kolleger end fra myndigheder. Deltagerne hælder også til at være enige i, at virksomheder hellere ansætter danskere end udlændinge.

Sammenlignet med de andre kategorier i spørgsmål 3, er der flere der har svaret 'overvejende uenig' eller 'ved ikke/ønsker ikke at svare' til spørgsmålene i om diskriminerende adfærd. Der er således tale om en mindre entydig tendens.

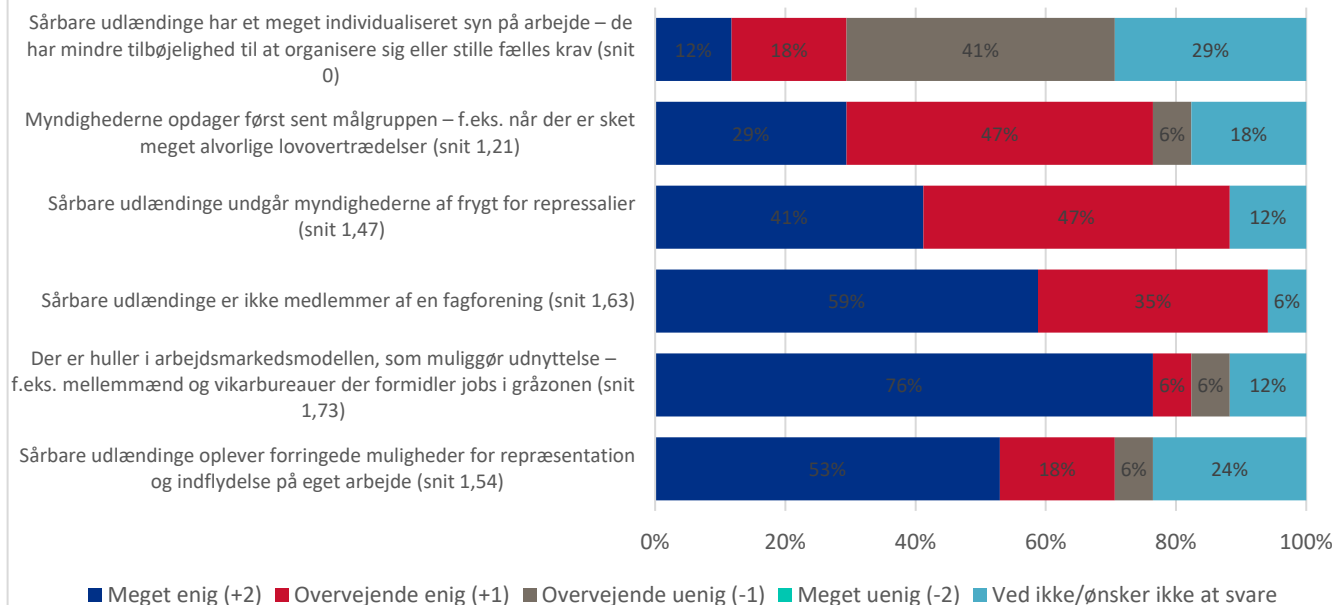
Figur 6. Forskerne blev bedt om at angive, i hvor høj grad de var enige med en række udsagn om udfordringer i forhold til diskriminerende, krænkende og dehumaniserende adfærd. Sorteret, så de udsagn, de er mest enige i, står nederst.

Figur 7 viser, hvor enige forskerne er i en række udsagn om målgruppens tilknytning til arbejdsmarkedet. Her er det bemærkelsesværdigt, at forskerne er meget enige i, at de sårbare udlændinge undgår myndighederne af frygt for repressalier, og at myndighederne først opdager målgruppen, når der f.eks. er sket alvorlige lovovertrædelser. Det synes oplagt, at disse to forhold kan påvirke hinanden.

Det er i øvrigt bemærkelsesværdigt, at deltagerne splittede (vægtet gennemsnit 0) i forhold til udsagnet om, at sårbare udlændinge har et meget individualiseret syn på arbejde. En forsigtig tolkning er, at man ikke kan konkludere, at målgruppens syn på arbejdet adskiller sig fra andre danske arbejderes syn på arbejdet. Alligevel er der enighed i, at målgruppen ikke er medlem af en fagforening og har forringede muligheder for repræsentation. Der synes altså at være en potentiale for at øge tilknytningen til arbejdsmarkedsmodellen.

Endelig er der meget høj grad af enighed i, at der er huller i arbejdsmarkedsmodellen, der muliggør udnyttelse af arbejdskraft.

Tilknytning til arbejdsmarkedet (n=17)

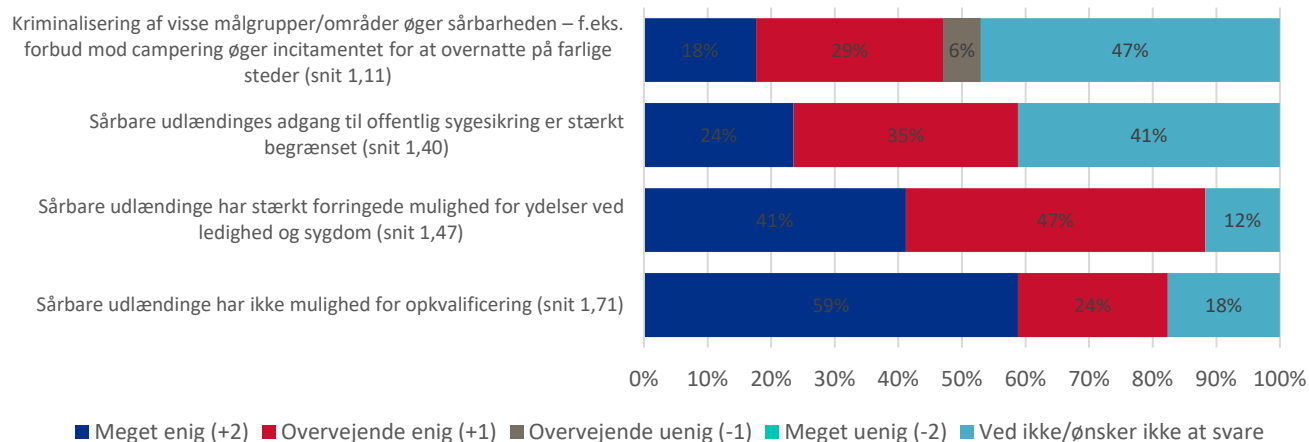
Figur 7. Forskerne blev bedt om at angive, i hvor høj grad de var enige med en række udsagn om udfordringer i forhold til målgruppens placering i den danske arbejdsmarkedsmodel. Sorteret, så de udsagn, de er mest enige i, står nederst.

I figur 8 spørges deltagerne til, i hvor høj grad de er enige i en række udsagn om målgruppens udfordringer i forhold til velfærdssystemet.

Mens der overordnet er høj grad af enighed med udsagnene, er der også en høj andel af 'Ved ikke/ønsker ikke at svare' svar for udsagnet kriminalisering (47 %) og sygesikring (41 %). For spørgsmålet om kriminalisering kan det skyldes, at udsagnet er uklart formuleret, mens det for begge udsagn kan skyldes, at mange af deltagerne ikke beskæftiger sig med disse temaer i deres forskning. I kommentarerne angav nogle deltagere, at det var forskelligt for hhv. EU-borgere og ikke-EU-borgere, om de havde adgang til sygesikring, hvilket er med til at forklare den høje andel 'Ved ikke/ønsker ikke at svare'.

Overordnet tyder svarene på, at sårbare udlændinge har en række udfordringer i forhold til manglende uddannelsesmuligheder, manglende forsørgelse ved sygdom, manglende adgang til sundhedsydelser samt kriminalisering for visse målgruppers vedkommende. Forhold som kan forventes at være med til at fastholde dem i en sårbar situation.

Tilknytning til velfærdsstaten (n=17)

Figur 8. Forskerne blev bedt om at angive, i hvor høj grad de var enige med en række udsagn om udfordringer i forhold til målgruppens tilknytning til velfærdsstaten. Sorteret, så de udsagn, de er mest enige i, står nederst.

Spørgsmål 4. Virksomheder og privatpersoner der ansætter sårbare udlændinge

I første runde blev deltagerne bedt om at karakterisere de virksomheder og/eller privatpersoner i Danmark, der ansætter sårbare udlændinge. I anden runde blev de bedt om at forholde sig til en række udsagn om disse virksomheder og/eller privatpersoner, baseret på deres beskrivelser fra første runde. I tredje runde skulle deltagerne igen forholde sig til udsagnene, men de kunne nu se deltagerens besvarelser fra anden runde og kunne i den forbindelse eventuelt redigere og ændre deres svar.

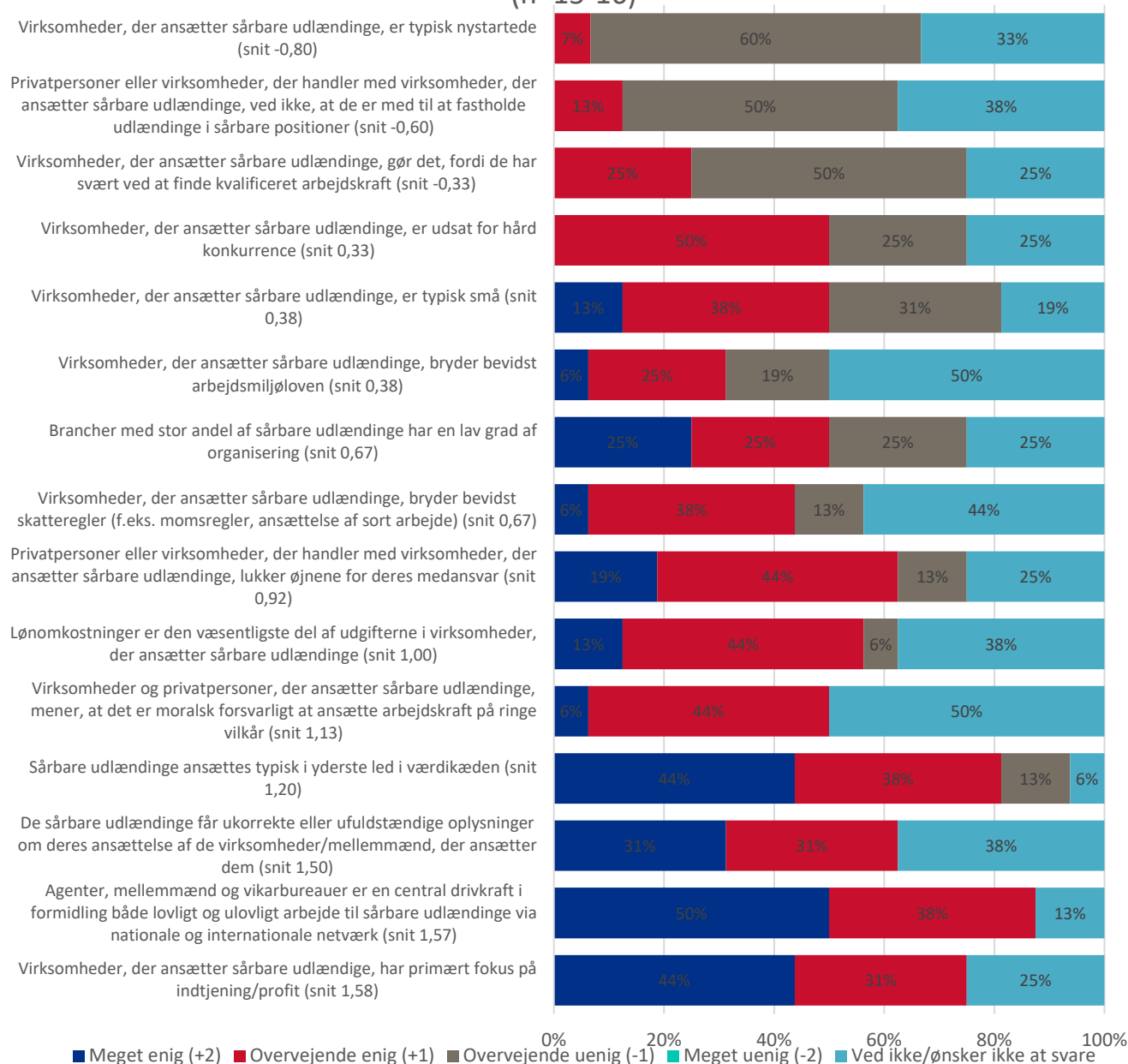
I figur 9 står en række udsagn, som deltagerne er blevet bedt om at vurdere deres enighed i. For især de fire sidste udsagn er forskerne 'meget enige' og 'overvejende enige'. Der synes at være enighed om, at mellemmand er en central drivkraft i udbredelsen af sårbare udlændinge, ligesom der, på trods af højt antal 'Ved ikke/ønsker ikke at svare', synes at være enighed om, at målgruppen ikke får tilstrækkelig information om deres arbejdsvilkår af de personer, der ansætter dem.

Der er stor enighed om, at målgruppen ofte ansættes yderst i værdikæden, og at virksomheder, der ansætter dem, har fokus på profit. Der er også tendens til, at virksomhederne er udsat for konkurrence. Der synes altså at være tendens til, at deltagerne vurderer økonomiske faktorer som centrale drivkræfter for udviklingen.

Der er tre udsagn, som deltagerne gennemsnitligt er uenige i, hvilket er interessant. De er overvejende ikke enige i, at virksomhederne typisk er nystartede, at de virksomheder/privatpersoner, der ansætter målgruppen, ikke ved, at de er med til at fastholde dem i en sårbar position, og at virksomhederne ansætter sårbare udlændinge, fordi de ikke kan skaffe kvalificeret arbejdskraft.

Der synes overordnet at være størst tilbageholdenhed med at svare på de spørgsmål, der handler om arbejdsgiverens motiver. F.eks. spørgsmål om brud på arbejdsmiljølov og skatteregler samt moral.

Virksomheder og privatpersoner der ansætter sårbare udlændinge (n=15-16)

Figur 9. Forskerne blev bedt om at angive, i hvor høj grad de var enige med en række udsagn om virksomhederne/personerne, der anvender arbejdskraft fra målgruppen. Sorteret, så størst enighed er nederst.

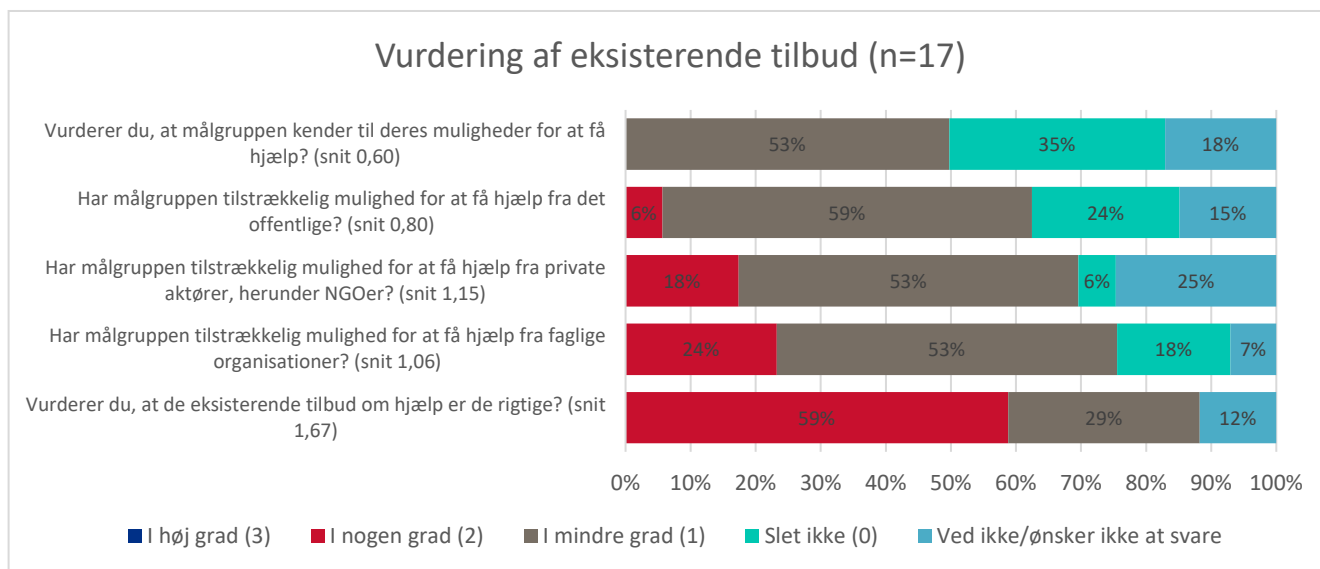
Spørgsmål 5a: Vurdering af rådgivning, vejledning og bistand

Nedenstående spørgsmål i figur 10 om eksisterende tilbud indgik i alle tre runder. Deltagerne blev bedt om at angive, i hvor høj grad de vurderede, at målgruppen kender til tilbud, og i hvor høj grad tilbuddene er relevante og tilgængelige.

Der er to overordnede konklusioner her. Den første handler om tilbuddenes relevans. Det er bemærkelsesværdigt, at ingen svarer, at tilbuddene i høj grad er relevante. Her må man forvente, at eksisterende tilbuds relevans afhænger af målgruppe og arbejdsområde, hvilket er med til at gøre det vanskeligt at svare både 'I høj grad' og 'Slet

ikke' til spørgsmålet. Dog er det positivt, at eksisterende tilbud i nogen til mindre grad (gennemsnit 1,67) vurderes som værende de rigtige.

Til gengæld er den anden konklusion, at målgruppen i mindre grad vurderes at kunne få hjælp fra hhv. det offentlige, private aktører og faglige organisationer, og at deres kendskab til muligheder for hjælp vurderes lavt. Der er altså en misforhold mellem de (delvist relevante) tilbud, der er til rådighed, og målgruppens muligheder for at tage imod dem.

Figur 10. Forskerne blev bedt om at angive, i hvor høj grad de vurderede, at målgruppen havde kendskab til og muligheder for at benytte tilbud ud fra en række udsagn. Sorteret, så de forhold forskerne vurderer som værende gældende i højest grad står nederst.

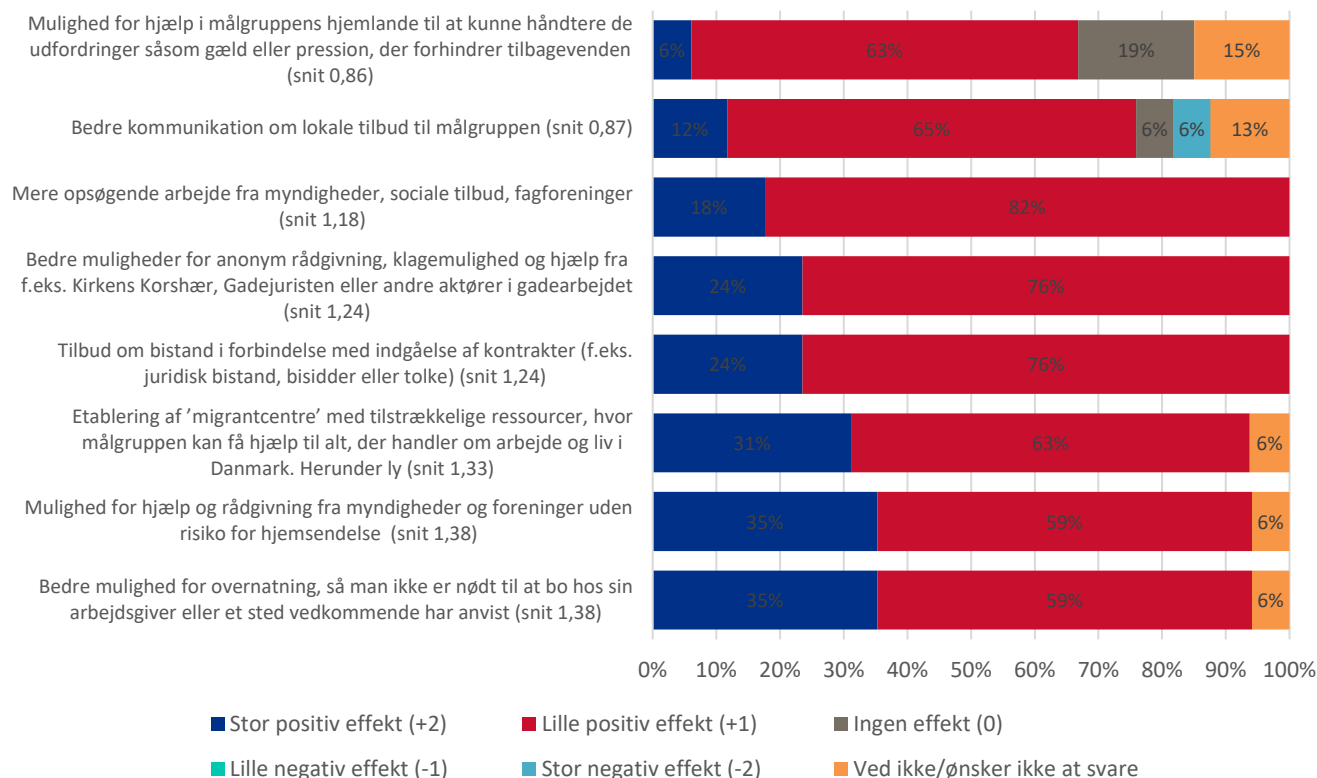
Spørgsmål 5b: Forslag til rådgivning, vejledning og bistand

Baseret på forskernes forslag til tilbud til borgerne fra første runde, bad vi i anden og tredje runde, deltagerne vurdere i hvor høj grad, de vurderede, at de enkelte forslag ville have henholdsvis positiv, ingen eller negativ effekt på antallet af sårbare udlændinge på det danske arbejdsmarked.

Figur 11 viser deltagerens svarfordeling og gennemsnit. Generelt viser svarene, at der forventes at være effekt af alle indsatserne.

Det er dog bemærkelsesværdigt, at deltagerne vurderer effekten af formidling om lokale tilbud relativt lav på trods af, at netop kendskab til muligheder for hjælp blev vurderet som begrænset i spørgsmål 5a. Det kan tyde på, at deltagerne enten forventer, at tilbuddene ikke virker, eller at målgruppen ikke vil anvende tilbuddene. Det samme gør sig gældende ved vurderingen af hjælp i hjemlandet, som ligeledes vurderes relativt mindre effektivt sammenlignet med de øvrige indsatser.

Tilbud til sårbare udlændinge (n=16-17)

Figur 11. Forskernes blev bedt om at vurdere i hvor høj grad, de mener, at en række tilbud vil have positiv effekt (dvs. mindske sårbarheden). Sorteret, så tiltag med størst forventet gennemsnitlig effekt står nederst.

Spørgsmål 6: Tiltag

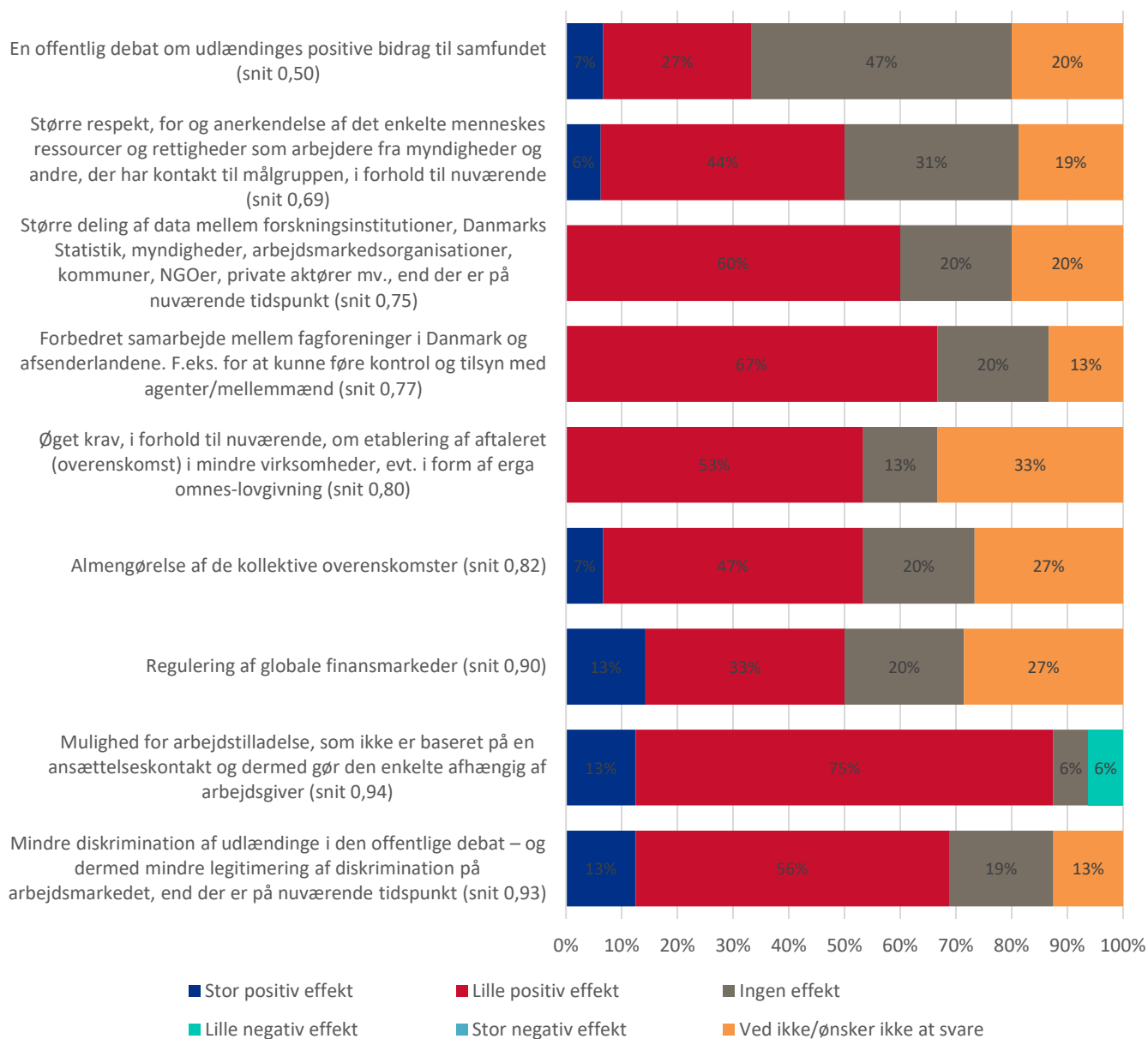
Ud fra første rundes forslag til mere overordnede tiltag til at nedbringe sårbarheden i målgruppen, blev deltagerne i anden og tredje runde bedt om at vurdere, i hvilken grad de enkelte tiltag ville have positiv eller negativ effekt.

Resultaterne er opdelt i tre figurer (12, 13 og 14). Det er interessant at hæfte sig ved, at deltagerne gennemsnitligt vurderer, at tiltagene vil have en positiv effekt (gennemsnit er 0,50 til 1,50). Der er kun enkelte tiltag, hvor en deltager vurderer effekten som direkte negativ.

Generelt synes der at være størst positiv vurdering af tiltag, der styrker viden og myndighedernes muligheder for at føre effektive tilsyn.

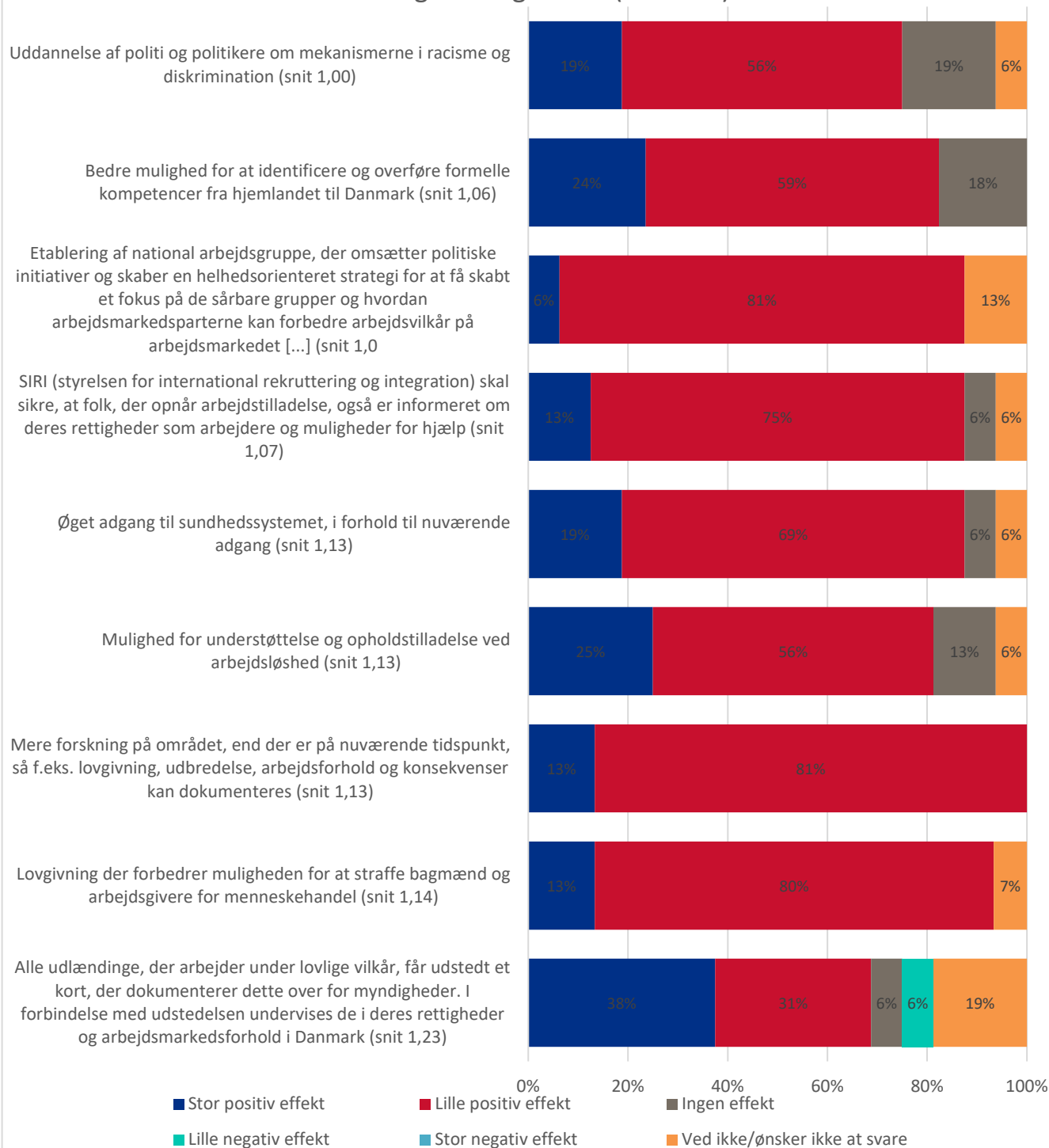
Forslaget om arbejdstilladelser, der ikke er baseret på ansættelseskontrakter er værd at fremhæve, i det dette forhold også vurderes som en af de største udfordringer for målgruppen under spørgsmål 3 (se figur 5).

Forslag til tiltag - del 1 (n=15-16)

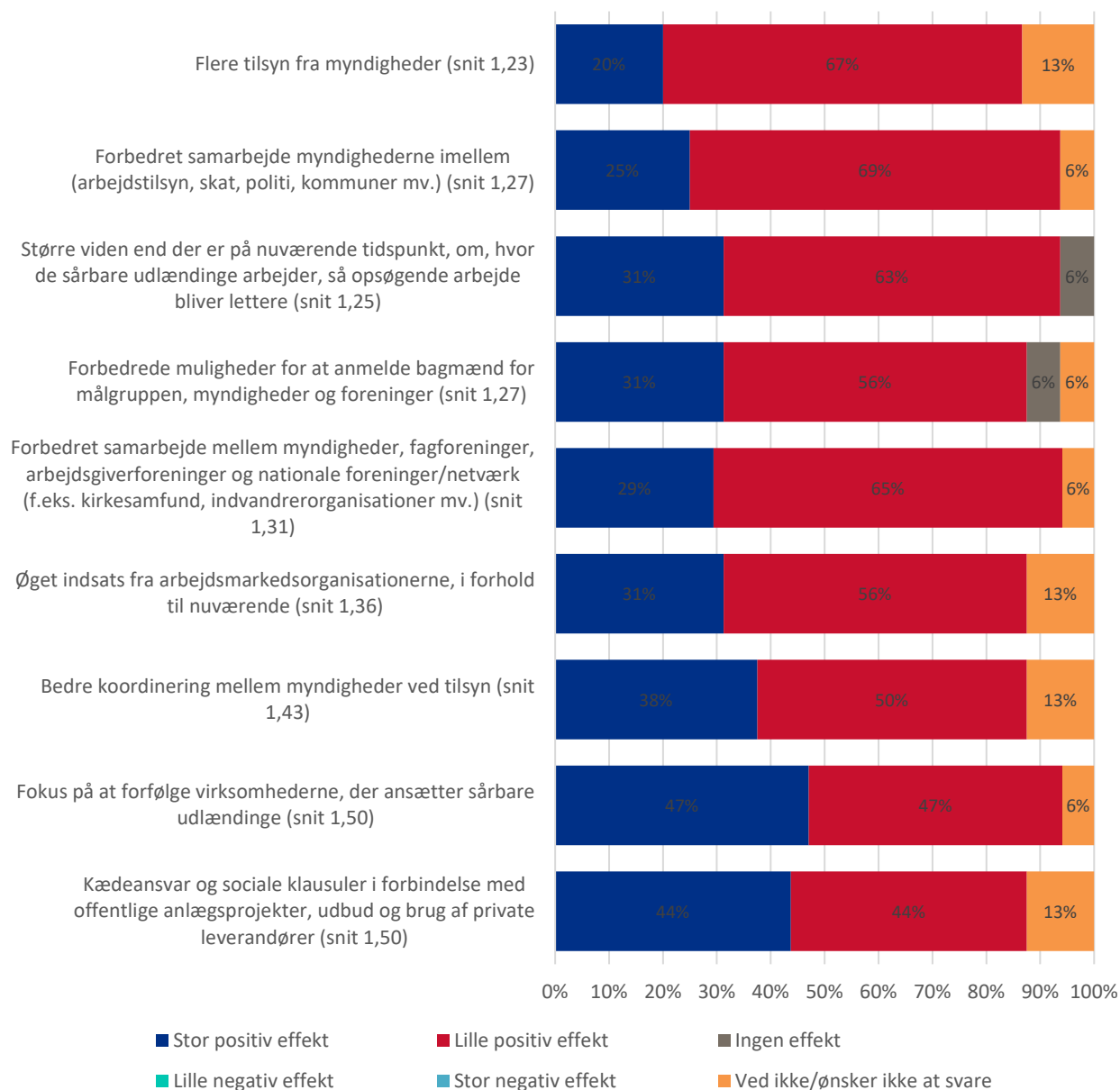
Figur 12. Deltagernes vurdering af effekt af ovenstående tiltag (del 1 af 3). Sorteret, så størst positiv effekt er nederst.

Forslag til tiltag - del 2 (n=15-17)

Figur 13. Deltagernes vurdering af effekt af ovenstående tiltag (del 2 af 3). Sorteret, så størst positiv effekt er nederst.

Forslag til tiltag - del 3 (n=15-17)

Figur 14. Deltagernes vurdering af effekt af ovenstående tiltag (del 3 af 3). Sorteret, så størst positiv effekt er nederst.

Delphi-undersøgelsens fremgangsmåde

En Delphi-undersøgelse benyttes som beskrevet til at tilvejebringe viden om vanskeligt tilgængelige forhold. Det kan f.eks. bruges til at afklare forventede fremtidige udviklinger eller udbredelse af og tendenser inden for fænomener, der ikke findes studier af eller data om. Metoden bruges ofte inden for forskning og til at klæde beslutningstagere på ved at indhente viden fra eksperter inden for det område, undersøgelsen handler om.

I denne Delphi-undersøgelse har vi identificeret en række forskere, der i en eller anden udstrækning beskæftiger sig med sårbare udlændinge på det danske arbejdsmarked. Vi

har inviteret dem til at deltage som ekspertpanel, og vi har efterfølgende givet dem tre spørgeskemaer.

Tre runder

Første runde af Delphi-undersøgelsen bestod af en række spørgsmål inden for de samme spørgsmålskategorier som ovenstående angivet under afsnittet resultater. Der var desuden en kategori om forslag til tilgængelige data og en til generelle kommentarer til undersøgelsen. Spørgsmålene til første runde blev udarbejdet af NFA i samarbejde med en arbejdsgruppe under Beskæftigelsesministeriets departement. Arbejdsgruppen blev løbende orienteret om undersøgelsens fremgang. Overvejelserne bag spørgsmålene handlede om, hvad man forventede, at den tværministerielle arbejdsgruppe ønsker at få svar på. Skemaet for første runde kan ses i bilag 6.

Svarene fra første runde blev behandlet og indgik derefter i anden runde, hvor nye arbejdsområder blev tilføjet, ligesom nye spørgsmål blev formuleret på baggrund af deltagerne kommentarer og forslag. Alle spørgsmål har således været med i mindst to runder og er således valideret i den tredje og sidste runde i og med, at deltagerne har kunnet se svarfordelingen fra anden runde, inden de afgav deres endelige svar.

Anden runde bestod af endnu et spørgeskema, som kan ses i bilag 7. Her valideres svar fra første runde, ligesom de nye spørgsmål er tilføjet. Deltagerne kunne også i anden runde kommentere på de enkelte spørgsmål. Disse kommentarer blev brugt i tolkningen af data og til at vejlede i introduktionen af næste runde.

I tredje runde præsenterede vi deltagerne for deres og de øvrige deltagers besvarelser og gav dem mulighed for at rette deres svar en sidste gang (se bilag 8). Det er alene svar fra tredje runde, der indgår i dette notat. Deltagere, der ikke har deltaget i første og/eller anden runde, har kunnet deltage i tredje runde. Det er dog kun en enkelt deltager, der ikke har deltaget i alle tre runder.

Bearbejdning af data

Besvarelserne af spørgsmål 1b og 2a i dette notat er vægtede. Det betyder, at jo tættere en forsker er på et arbejdsområde, jo større vægt vil vedkommende besvarelse have i beregningen af gennemsnittet.

Vægtningen er et metodisk valg, og der findes ikke en standard for, hvordan dette gøres korrekt. Vægtningen er beregnet ved først at beregne gennemsnittet af den angivne udbredelse og udvikling. Derefter ganges afvigelsen (med fortegn) af deltagerens besvarelse fra gennemsnittet for arbejdsområdet med, i hvor høj grad deltageren har angivet at forske i det givne arbejdsområde. Hvis arbejdsområdet 'i høj grad' er deltagerens forskningsfelt, er faktoren 1, mens 'i nogen grad'=0,8, 'i mindre grad'=0,6, 'i ringe grad'=0,4 og 'slet ikke'=0,2. Den samlede afvigelse (med fortegn) lægges derefter til det uvægtede gennemsnit.

De øvrige spørgsmål i undersøgelsen handler ikke om specifikke arbejdsområder, og der indgår derfor ikke vægtede resultater i dette notat. Der blev gennemført beregninger

med vægtninger baseret på en score ud fra forskernes gennemsnitlige tilknytning til forskningsfelterne, men da den ikke ændrede ret meget på resultaterne, blev det valgt at lade være med at vægte data i dette notat.

For de fleste spørgsmål har vi beregnet et gennemsnitstal ud fra deltagernes vurderinger. Her er 'Ved ikke/ønsker ikke at besvare' ikke regnet med i gennemsnittet. Valgmulighedernes værdi i gennemsnitsberegningen står angivet i parentes i de enkelte figurer.

Bilag

Vedlagt dette notat findes følgende bilag.

- Bilag 1. Metoder i forbindelse med litteraturgennemgang
- Bilag 2. Oversigt over analyseret litteratur
- Bilag 3. Liste over inkluderet litteratur
- Bilag 4. Liste over ekskluderet litteratur
- Bilag 5. Hovedpointer og anbefalinger fra de respektive arbejdsområder
- Bilag 6. Spørgeskema for første runde Delphi-undersøgelse om sårbare udlændinge på det danske arbejdsmarked
- Bilag 7. Spørgeskema for anden runde Delphi-undersøgelse om sårbare udlændinge på det danske arbejdsmarked
- Bilag 8. Spørgeskema for tredje runde Delphi-undersøgelse om sårbare udlændinge på det danske arbejdsmarked

NOTAT

Analyse af sårbare udenlandske arbejdstagere på det danske arbejdsmarked. Bilag 1.

Metoder i forbindelse med litteraturgennemgang

Psykosocialt arbejdsmiljø samt
arbejdsulykker og sikkerhedskultur

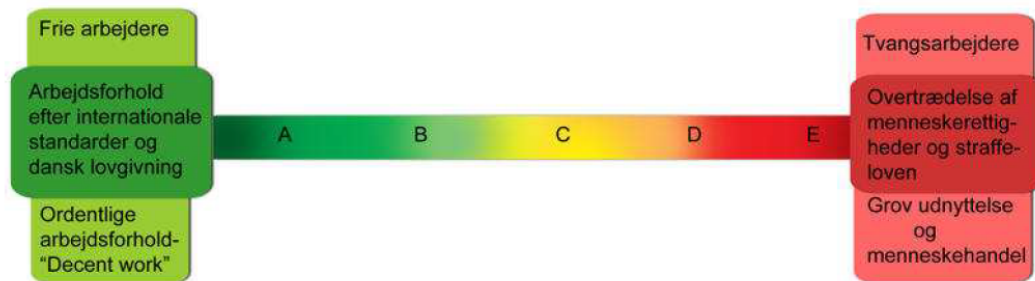
5. november 2020

I det følgende beskrives analysens fremgangsmåde for litteratursøgning og efterfølgende behandling af den identificerede litteratur.

Sårbarhed samt arbejde, land og udlændinge

Der indgår fire centrale begreber i vores litteratursøgning og vurdering af litteraturens relevans. De tre, arbejde, land og udlændinge er relativt lette at definere og adskille analytisk.

Begrebet sårbarhed er imidlertid mere kompliceret, idet den enkelte arbejdstager kan være sårbarhed på forskellige parametre såsom afhængighed, løn, arbejdsvilkår, legalitet, adgang til information, kontraktforhold mv. Vi anvender i analysen Center Mod Menneskehandels taksonomi for sårbarhed til at definere, hvilken grad af sårbarhed, der behandles i litteraturen, og vi fokuserer alene på de tre mest sårbare af disse kategorier.

- A. Arbejdere, der har ordentlige arbejds- og levevilkår inklusiv anstændige lønninger. De kender arbejdets karakter, arbejdsbetingelser og er frit stillet med hensyn til at vælge deres arbejdsplads og kunne opsige arbejdet uden negative konsekvenser fra arbejdsgiveren.
- B. Arbejdere, der kender arbejdets karakter og arbejdsbetingelser, men som oplever relativt dårlige vilkår og lønninger, dog indenfor rammerne af gældende lovgivning.
- C. Arbejdere/ofre, der kender arbejdets karakter og generelle arbejdsvilkår, men ikke har information, indsigt eller erfaring, som giver dem mulighed for at forudse urimelige arbejdsvilkår og lønninger og som evt. føler sig fastlåst i den givne situation på grund af begrænsede alternativer og kendskab til rettigheder. Her er der tale om udnyttelse af arbejdskraft og overtrædelse af gældende arbejdslovgivning.
- D. Ofre for falsk information (vildfarelse) i rekrutteringsprocessen, som endvidere under arbejdet eventuelt udsættes for trusler om repressalier (fx afskedigelse uden berettiget løn og lignende). Deres sårbarhed er udnyttet, og de kan være handlet til andet arbejde end lovet og/eller andre arbejdsbetingelser. De kan ikke forlade stedet uden repressalier.
- E. Ofre er fysisk tvunget og/eller kidnappet og groft udnyttet. Her er entydigt tale om menneskehandel og tvangsarbejde.

Figur 1. Taksonomi for sårbarhed på arbejdsmarkedet. Kilde: Anders Lisborg: *Menneskehandel i den grønne sektor? En undersøgelse af migrations- og arbejdsvilkårene i migrantarbejde i landbrug og gartneri i Danmark*. Center for menneskehandel 2010.

Dette fokus på de tre mest udsatte grupper på arbejdsmarkedet ud fra ovenstående taksonomi er baseret på opdraget fra beskæftigelsesministeriets. En central afgrænsning er mellem kategori B og C, hvor der for kategori B, det man kunne kalde udsatte arbejdere, er rigtigt meget litteratur om udlændinge, mens der for kategori C, D og E er langt mindre litteratur. Det har været vanskeligt at vurdere, om en kilde handlede om kategori B eller C, da kilderne ikke nødvendigvis beskriver direkte ulovlige forhold. Flere kilder er blevet flyttet fra kategori C til B ved nærmere læsning.

Litteratursøgning

Der er to grundlæggende kriterier for inklusion i vores litteratursøgning. For det første skal der være tale om litteratur af forskningsmæssig kvalitet. For det andet skal en given kilde handle om *både* sårbarhed, udlændinge, *og* som arbejder i Danmark eller på lignende arbejdsmarkeder, som er, i prioriteret rækkefølge, Skandinavien, Norden, Nordeuropa og resten af EØS samt New Zealand, Australien og Canada.

Vi har identificeret denne litteratur ud fra hhv. systematiske litteratursøgninger i videnskabelige databaser såvel som såkaldt 'snowballing', hvor litteraturlister i særlig relevant litteratur samt forskeres publikationslister gennemgås for at opspore yderligere litteratur.

Før det har været muligt, systematisk, at søge litteratur, har vi startet processen med at identificere relevante søgeord. Det har vi gjort ved at afprøve forskellige (engelske) søgeord i Web of Science og Pubmed, hvor litteraturen er screenet for at identificere nye søgeord, men også at relevansvurdere om søgeordene bidrager med at finde relevant litteratur til at afdække området om sårbare udlændinge på arbejdsmarkedet.

Ved den indledende søgning på litteratur fandt vi i alt 50 kilder, som også indgår i den samlede litteraturliste i bilag 3. Nedenfor ses den anvendte søgestreng til at finde de 50 artikler:

TOPIC: (vulnerab* OR precarious OR atypical OR zero hour contracts OR temp* OR self-employed OR platform work* OR forced OR Unfree OR Modern slave* OR Modern-day slave* OR Traffick* OR Exploit* OR expose* OR marginal* OR underpaid OR illegal)
AND TOPIC: (work* OR employment OR employee* OR supply chain* OR labor* OR labour*)
AND TOPIC: (foreign* OR migrant*)
AND TOPIC: (denmark)

Timespan: 2000-2020. Indexes: SCI-EXPANDED, SSCI, A&HCI, ESCI.

Vi har alene anvendt, hvad der kunne betegnes som forskningsbaseret litteratur. Dette omfatter rapporter, notater, videnskabelige artikler fra forskningsinstitutioner samt nationale videnscentre, hvor det vurderes, at der har været en kvalitet svarende til fagfællebedømt publicering.

Det skal understreges, at dette litteraturstudie har været en særdeles hurtig proces, hvor gennemgangen af litteraturen ikke har været underlagt samme grad af systematik, som man normalt vil gøre i et litteraturstudie. Normalt vil man afprøve metoder og revidere dem undervejs, ligesom man vil kontrollere de enkelte delprocesser. Der kan således være litteratur, som er frasorteret ved en fejl eller unøjagtigt opsummeret. Vi vurderer dog risikoen for dette som lav.

Systematisk litteratursøgning

Ud fra de identificerede søgeord konstruerede vi en brutto søgestreng, hvor al litteratur skulle indeholde ord omhandlende alle følgende fem variable: 'Sårbarhed', 'arbejdsmarked', 'udlændinge', 'land' og 'konsekvenser/udbredelse'. Hovedtemaerne kan beskrives med forskellige ord. F.eks. kan både udsathed, prekaritet, marginalisering mv. beskrive sårbarhed. Derfor blev søgestrengen formuleret, så der var mulighed for brug af alle de forskellige variationer, som vi kunne identificere i vores indledende søgning.

Søgestrengen kan findes i Appendiks 1.

Der blev lavet søgninger i de videnskabelige databaser PubMed og Web of Science (WoS). PubMed indeholder primært epidemiologisk forskning, mens WoS er lidt bredere.

Der blev søgt på nordiske lande inkl. Danmark i begge databaser. PubMed gav 213 resultater, mens WoS gav 720 resultater. I alt 933 kilder.

Snowballing

Vi foretog to såkaldte 'snowballinger' for at finde relevant litteratur for det danske arbejdsmarked. Snowballing beskriver en proces, hvor man kigger på lister over litteratur eller forfatteres publikationslister for at finde relevant litteratur.

Den ene snowballing blev lavet ved at læse litteraturlisterne i de 24 danske kilder fra den indledende søgning. Her identificerede vi i alt 202 kilder som indgik i den samlede litteratur liste.

Den anden snowballing foretog vi ved at læse publikationslister fra alle de identificerede danske forskere, ligesom vi gav alle disse forskere mulighed for at anbefale litteratur og forskere, efterhånden som vi inviterede dem til Delphi-undersøgelsen. Denne proces gav (ligeledes) i alt 202 relevante kilder til den samlede litteraturliste.

I alt 17 kilder blev identificeret i begge snowballing-metoder, hvorfor resultatet af metoden blev 387 relevante kilder.

Kilderne fra indledende søgning, systematisk litteratursøgning og snowballing blev samlet i et regneark, hvorefter dubletter blev sorteret fra.

Første behandling af litteraturen: Screening og afgrænsning

Alle kilder, der blev fundet i de videnskabelige databaser og snowballingen blev screenet for åbenlys relevant, hvorfor al litteratur, der ikke åbenlyst handlede om udlændinge, der er sårbare eller udsatte, og som er i en form for arbejde blev frasorteret. Screeningen blev foretaget af én forsker ud fra titel, tidsskriftets type og abstract. I alt 565 kilder plus dubletter blev frasorteret under screeningen (se bilag 4).

Vi har i afsnittet 'Afgrænsninger' beskrevet den litteratur, der blev fravalgt i denne proces.

Tilbage var der hhv. 33 og 84 relevante kilder fra PubMed og WoS. 16 af disse kilder indgik i begge databaser, hvorfor resultatet er den systematisk litteratursøgning var 101 videnskabelige relevante kilder, der gik videre til relevansvurderingen.

Der blev ikke lavet en indledende screening af de fundne kilder fra snowballingen, da disse allerede var vurderet for åbenlys relevans, og de 387 kilder indgik sammen med de 101 videnskabelige kilder i den videre relevansvurdering.

Afgrænsninger

I forbindelse med screeningen og litteratursøgningen, er der således foretaget en række afgrænsninger, og vi vil i det følgende kort beskrive, hvilke afgrænsninger der er lavet, og hvilke temaer, den frasorterede litteratur blandt andet beskriver.

Vi sætter sexarbejdere, au pairs, tiggere/flaskesamlere og ansatte på internationale skibe i en kategori for sig selv i det videre arbejde. Sexarbejdere, au pairs og tiggere/flaskesamlere, fordi der ikke er et anerkendt eller reguleret arbejdsmarked, som udsatte udlændinge kan skabe social dumping på. Ansatte på internationale skibe er sat i sin egen kategori, fordi indførelsen af det internationale skibsregister i 1984 betyder, at det er lovgivningen i skibets registreringsland, der regulerer arbejdsvilkårene frem for det land, de sejler i.

Vi kigger ikke på værdikæder, der går ud af det relevante arbejdsmarked, selvom det kan være relevant i forhold til, hvordan arbejdsvilkår reguleres i Danmark. Hvis ikke der i kontraheringen med udenlandske leverandører ligger krav om arbejdsvilkår mv. må prisen forventes at blive sværere for danske virksomheder at konkurrere på og dermed give dem incitament til at nedprioritere arbejdsvilkår.

En stor del af litteraturen beskæftiger sig med marginalisering på arbejdsmarkedet, men størstedelen fokuserer udelukkende på årsager til og konsekvenser af arbejdsløshed eller risiko for arbejdsløshed. Der er altså ikke tale om sårbarhed ud fra definitionerne (se ovenfor), hvor det er sårbarhed i former for arbejde/ansættelse, der er i fokus. Denne litteratur er derfor afgrænset fra det videre studie.

Der er litteratur, der undersøger årsager til udsathed uden at behandle emnet empirisk. Det kunne f.eks. handle om de økonomiske forhold for migranter, beskæftigelsespolitik, push-årsager til migration fra EU og resten af verden mv. Denne litteratur falder også uden for analysens fokus.

Endelig afgrænser vi os fra litteratur, der beskriver udbredelse af og konsekvenser ved generel diskrimination af udlændinge, når den ikke forholder sig til udsathed på arbejdsmarkedet. Der er meget, der tyder på, at det at være udlænding på arbejdsmarkedet i sig selv øger risikoen for en lang række helbredsmæssige udfordringer.

Den frasorterede litteratur findes i bilag 4.

Anden behandling af litteraturen: Vurdering af relevans

Den indledende screening efterlod os med i alt 461 kilder, når litteratur, der var åbenlyst uden for litteraturgennemgangens fokus samt dubletter blev sorteret fra.

Alle disse kilder blev gennemgået ud fra abstract og om nødvendigt hovedtekst, hvorefter de blev tildelt en score ud fra relevans i forhold til målgruppe (B, C, D eller E)

og geografi (Danmark, Skandinavien/Norden, Nordeuropa, Europa/EØS, NZ/Australien/Canada). Litteraturen skulle selv beskrive målgruppen som sårbar, så det var ikke nok, at der var tale om udenlandske sexarbejdere, hvis deres arbejdsvilkår ikke blev beskrevet som urimelige eller ulovlige.

Af disse umiddelbart relevante kilder kunne der ikke fås adgang til 58 kilder inden for analysens tidsperiode, mens 143 efter nærmere evaluering af abstrakt og tekst blev vurderet at være uden for analysens fokus, fordi de f.eks. viste sig ikke at være relevante eller var rent teoretiske. Disse ekskluderede kilder er angivet i bilag 4.

Af de tilbageværende 260 relevante kilder fik 34 tildelt den højeste relevansscore (sårbare udlændinge på det danske arbejdsmarked), mens 25 kilder fik den næsthøjeste score (sårbare udlændinge på det nordiske arbejdsmarked).

Undervejs i behandlingen er enkelte nye kilder blevet tilføjet, når særligt relevant litteratur blev nævnt, mens anden litteratur er frasorteret pga. manglende relevans eller tilgængelighed. Derfor indgår der i listen over inkluderet litteratur 263 kilder.

Tredje behandling af litteraturen: Gennemlæsning og opsummering

45 af de 59 mest relevante kilder (herunder alle om det danske arbejdsmarked) er omfattet af litteraturgennemgangen. Af de 25 kilder med den næsthøjeste score læste vi så mange vi kunne nå inden deadline, prioriteret efter udgivelsestidspunkt. Undervejs i læsningen af litteraturen blev fem af kilderne vurderet uden for gennemgangens fokus – f.eks. fordi de ikke beskriver arbejdstagerforhold. Den inkluderede litteratur, inkl. disse fem kilder, er listet i bilag 3.

De 45 mest relevante kilder er blevet læst og opsummeret i bilag 2 og danner grundlag for tværgående hovedfund og anbefalinger i notatet samt bilag 5, hvor hovedpointer og anbefalinger fordeles på brancheniveau.

Gennemlæsningen blev så vidt muligt foretaget af en forskningsmedarbejder, der ikke har givet den oprindelige relevansscore, for at sikre, at scoren var korrekt. Opsummeringerne er læst igennem af flere forskningsmedarbejdere og diskuteret for relevans undervejs. Havde dette været en litteraturanalyse efter forskningsmæssige forskrifter, havde hvert trin i behandlingen af litteraturen indeholdt en validering ved at lade forskere gennemgå litteraturen uafhængigt af hinanden. Dette har ikke været muligt på grund af deadline.

Appendiks 1

Søgestrengen for den systematiske litteratursøgning

Nedenfor vises de søgetermer, vi brugte. Syntaksen er forskellig i de anvendte søgemaskiner, men søgningen i både Web of Science og PubMed blev udformet på baggrund af nedenstående. Der blev søgt på engelsk.

* betyder at forskellige bøjninger og sammensatte ord før og efter asterisk tages med.
/ betyder at der søges på såkaldte 'mesh terms' på ordet. Det svarer til at man medtager underkategorier til ordet. F.eks. vil ordet 'work' kunne inkludere 'work life', 'organization' mv.

Udsathed

vulnerab* OR precari* OR atypical OR "zero hour contracts" OR temp* OR self-employed OR platform work* OR forced OR Unfree OR Modern slave* OR Modern-day slave* OR Traffick* OR Exploit* OR expose* OR exposure OR marginali* OR underpaid OR illegal OR informal labo* OR unpaid labo* OR "at risk" OR Human Trafficking/ OR social dumping OR poverty OR working poor

Arbejdsmarked

work* OR employment OR employee* OR labor* OR labour* OR occupation* OR at work OR job-market OR jobmarket OR job market OR Work/ OR Occupations/

Udlændinge

foreign* OR *migrant* OR ethnic* OR Emigrants and Immigrants/ OR Emigration and Immigration/ OR Transients and Migrants/ OR Ethnic Groups/ OR Undocumented Immigrants/ OR Emigrant* OR Immigrant*

Land

Denmark OR Danish OR Scandinavia* OR Norway OR Norwegian OR Sweden OR Swedish OR Finland OR Finnish OR Iceland* OR Belgium OR Belgian OR Germany OR German OR Netherlands OR Holland OR Dutch OR Europe*

Konsekvenser/udbredelse

effect* OR consequence* OR health OR safety OR work environment OR stress OR terms OR prevalence OR accident* OR injury OR injuries OR deskilling OR wage-gap OR Chauvinism OR Occupational Exposure/ OR Occupational Health/ OR Occupational Injury/ OR Occupational Diseases/ OR Accidents, Occupational/

Relevansscoring

Al litteratur er blevet vurderet ud fra nedenstående relevanskriterier og givet en samlet relevansscore (målgruppe + geografi).

Målgruppe

- 8 point. Udlændinge i kategori C, D eller E
- 4 point. Udlændinge i kategori B
- 2 point. Danskere i kategori C, D eller E
- 1 point. Danskere i kategori B

Geografi

- 4 point. Danmark

- 3 point. Skandinavien
- 2 point. Nordeuropa
- 1 point. EU, Canada, NZ og Australien

NOTAT

Analyse af sårbare udenlandske arbejdstagere på det danske arbejdsmarked. Bilag 2.

Litteraturoversigt

Psykosocialt arbejdsmiljø samt
arbejdsulykker og sikkerhedskultur

5. november 2020

I det følgende opsummeres den gennemgåede litteratur. I alt 45 kilder var omfattet af litteraturanalsen, men fem af disse blev ekskluderet undervejs. Vi har opdelt artiklerne efter, i hvor høj grad de handler om forhold tæt på det normale arbejdsmarked. 25 af artiklerne handler helt eller delvist om normale arbejdsområder. Vi anvender ordet 'arbejdsområde' frem for branche, da flere f.eks. sexarbejdere, flaskesamlere, au pairs mv. ikke arbejder i en anerkendt branche.

Inden eller tæt på det normale arbejdsmarked

De følgende kilder beskriver arbejde, der kan sammenlignes med regulerede arbejdsområder.

#1: Uber-chauffører i Norge og Danmark

Type	Rapport
Forfatter(e)	Oppegaard, Sigurd M. N., Anna Ilsøe, Kristin Jesnes, Bertil Rolandsson & Antti Saloniemi
Titel og publikation	<i>Uber in the Nordic Countries: Challenges and Adjustments</i> . Nordisk Ministerråd.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Ikke angivet
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2019 (2016-2017)
Metodologi	Interviews
Population	23 interviews. 21 alt. Interview med 21 Uber-chauffører i Norge og 2 Uber-chauffører i Danmark (de nævner ikke interviews med Uber-chauffører i Sverige eller Finland).
Branche og ansættelse	Uber-chauffører
Målgruppe (C, D og/eller E)	C. Kan hævde at det er ulovligt med potentiel udvidelse af det sorte marked og social dumping. Ingen lovgivning om mindsteløn. Uber-chauffører kender arbejdets karakter, men de har ikke indsigt i urimelige arbejdsvilkår og lønninger. Uber-chaufførerne er forpligtet til at følge nogle generelle regler vedrørende servicelevering, når de bruger appen. Uber beslutter dog ikke, hvornår og hvor meget Uber-chaufførerne arbejder. Alligevel beretter en af de interviewede om, at de ofte ender med at arbejde meget fx arbejder han 300 timer om måneden. De kan dermed ende med at føle sig fastlåst og bundet til Uber, da de ikke har mulighed for at køre for alm. taxa i Danmark grundet dårlige danskundskaber, som er en barriere for at indgå som en (integreret) del af det danske arbejdsmarked.
Destinationsland	Danmark, Finland, Norge og Sverige
Oprindelsesland	Minoritetsetnisk baggrund med dårlige danskundskaber
Hovedfund	Uber har rejst spørgsmålet om unfair konkurrence. De nordiske arbejdsgiverforeninger i Danmark, Norge, Sverige og Finland er delte hvad angår holdning til ovennævnte. På den

	ene side ses forsvarere for taxisektoren og på den anden side ses de, der promoverer nye platformsselskaber, der argumenterer for at afregulere taxisektoren for at rumme mere konkurrence, nye teknologier og innovative forretningskoncepter. Kritikerne betragter virksomheden som ulovlig og mener, at den vil føre til social dumping og udvide det sorte marked. Yderligere har Uber-chaufførerne ingen lovgivning om mindsteløn. Uber-chaufførerne er forpligtet til at følge nogle generelle regler for servicelevering, når de bruger appen. Uber beslutter dog ikke, hvornår og hvor meget Uber-chaufførerne arbejder. Desuden er virksomheden (og chaufførerne) ikke villige til at betale skat. Uber endte med at blive forbudt eller midlertidigt sat på pause i alle fire lande mellem 2016 og 2017.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#2: Fagforeningers rolle i at bekæmpe udsathed i fiskeindustrien

Type	Rapport
Forfatter(e)	Stine Rasmussen, Bjarke Refslund, Ole H. Sørensen & Trine P. Larsen
Titel og publikation	<i>Reducing precarious Work in Europe through social dialogue: The case of Denmark.</i> European commission DG Employment, Social Affairs and Equal Opportunities.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Ikke angivet
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2016 (2014-2016)
Metodologi	Der er anvendt sekundært materiale fra andre studier og dansk statistik i første del. I anden del er der anvendt casestudier med 12 interviews i alt, hvoraf den 2. case handler om migranter.
Population	Arbejdende migranter og medarbejdere fra fagforeninger. Det fremgår ikke hvor mange fra hver af disse kategorier, men der er lavet 12 interviews i alt.
Branche og ansættelse	Fiskeindustrien
Målgruppe (C, D og/eller E)	C
Destinationsland	Danmark
Oprindelsesland	Polen og Rumænien
Hovedfund	Et casestudie viste, at med en stærk tilstedeværelse fra fagforeningernes side ude på arbejdspladsen, kan der opbygges tillid mellem migranter og fagforeninger, som er med til at skabe bedre arbejdsvilkår for migranter. Udfordringerne er, at selvom det gav positive resultater med en stærk tilstedeværelse, så er der begrænsede ressourcer til at lave organisatoriske indsatser. Desuden er det en udfordring at få kontakt til migranter som arbejder kortvarigt i Danmark.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#3: Fagforeningers rolle i at bekæmpe udsathed i byggeri og fiskeindustri

Type	Videnskabelig artikel
Forfatter(e)	Refslund, Bjarke

Titel og publikation	When Strong Unions Meet Precarious Migrants: Building Trustful Relations to Unionise Labour Migrants in a High Union-Density Setting. <i>Economic and Industrial Democracy</i> . doi: 10.1177/0143831X18760989.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Ikke angivet
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2018 (2009-2018)
Metodologi	To dybdegående casestudier. Herunder interview med arbejdere og repræsentanter fra både fagforeninger og virksomhederne. Desuden blev anvendt observationer på fabrikker og i fagforeninger samt til møder mellem immigranter og fagforeningsrepræsentanter. Møderne fungerede sommetider som et gruppeinterview i og med at forsker fik lov at stille spørgsmål. Dertil indgik der andet relevant materiale såsom rapporter, fagdokumenter og mediedækning.
Population	20 interviews. Derudover var der til møderne otte polske arbejdere samt seks rumænske.
Branche og ansættelse	Nedrivningsfirma i byggebranchen og en fiskeforarbejdningsvirksomhed.
Målgruppe (C, D og/eller E)	D. Måske også E, da en mellemmand har slået en rumænsk arbejdsmigrant i hovedet, fordi arbejderen havde spurgt ind til den høje, som lønning som mellemmanden får. Mellemmanden har desuden truet dem til ikke at kontakte de danske fagforeninger.
Destinationsland	Danmark (Nordjylland)
Oprindelsesland	Rumænien og Polen
Hovedfund	I denne artikel vises, hvordan fagforeningerne betydeligt har forbedret deres evne til at håndtere kompleksiteten af den transnationale europæiske migration. Desuden er de i stand til at afbøde nogle af de tvivlsomme arbejdsgivers forsøg på at omgå det nationale arbejdsmarkedsregime ved brug af migrerende arbejdstagere. De har også investeret mange ressourcer (især tid) i at organisere migrerende arbejdstagere. Stærke og stærkt institutionelt indlejrede fagforeninger, som de danske fagforeninger, har flere magtressourcer herunder lokal tilstedeværelse og repræsentation på arbejdspladsen samt varige kollektive overenskomstordninger. Dette sætter dem i en bedre position til at integrere "outsidere" som migranter og skabe nye kollektive identiteter på tværs af kløften mellem 'insidere' og 'outsidere'. Casestudierne viser, hvordan nogle migrerende arbejdstagere i Danmark er underlagt usikre ansættelsesforhold, og hvordan fagforeningernes bestræbelser på at organisere dem kan afhjælpe dette. Casestudierne viser endvidere, at hvis migrerende arbejdstagere føler sig dårligt behandlet, kan fagforeningen hjælpe dem.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#4: Risici og muligheder ved platformsarbejde, herunder for udlændinge

Type	Bogkapitel
Forfatter(e)	Ilse, A. & Larsen, T. P.
Titel og publikation	Digital platforms at work: champagne or cocktail of risks? i <i>The Impact of the Sharing Economy on Business and Society : Digital Transformation and the Rise of Platform Businesses</i> , redigeret af A. Strømme-Bakhtiar, E. Vinogradov, og E. Vinogradov. Routledge.

Score	12
Eventuelt nøgleord	Ikke angivet
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2020 (2017)
Metodologi	Randomiseret spørgeskema på digitale platforme.
Population	18.000 tilfældigt valgte danske borgere i alderen 15-74 år i den danske arbejdskraftundersøgelse (AKU).
Branche og ansættelse	To forskellige platformsarbejde. Arbejdsplatforme, Labour platforms, som er digitale medieringer, der muliggør køb og salg af arbejdskrævende services såsom Uber. Kapitalplatforme, Capital platforms, som faciliterer og formidler private ejendomme samt udlejningsejendomme såsom Airbnb og GoMore.
Målgruppe (C, D og/eller E)	C, arbejdsplatforme.
Destinationsland	Danmark
Oprindelsesland	Mennesker med anden etnisk baggrund
Hovedfund	Det er markedet, som regulerer løn og arbejdsvilkår. Der er stor forskel på, hvilke personer der gør brug af de to forskellige platforme. Det er sjældent, at personer gør brug af begge muligheder. Det er migranter, lavtuddannede, lavtlønnede, arbejdsløse og midlertidigt ansatte, der gør brug af arbejdsplatforme, mens personer med længere uddannelse og stærkere tilknytning til arbejdsmarkedet gør brug af kapitalplatforme.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#5: Migranternes sikkerhed og arbejdsvilkår i byggebranchen og landbrug

Type	Rapport
Forfatter(e)	Petersen, Marchen Vinding, Elsebet Frydendal Pedersen & Charlotte Baarts
Titel og publikation	Minimering af ulykkesrisici for migrantarbejdere beskæftiget i byggebranchen og primær landbrug. COWI, KU og Arbejdsmiljøforskningsfonden.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Byggeri, landbrug, migranter
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2012 (2011-2012)
Metodologi	Litteraturstudie, spørgeskema til arbejdsgivere samt interview af parter, eksperter og arbejdere
Population	23 respondenter, der har beskæftiget migranter.
Branche og ansættelse	Byggeri og kvægavl
Målgruppe (C, D og/eller E)	B/C
Destinationsland	Danmark
Oprindelsesland	Polakker, Rumænere og Ukrainere.

Hovedfund	Rapporten konkluderer, at der er en overhyppighed af ulykker blandt migrantarbejdere, og at årsagerne skal findes i migranternes arbejds- og sikkerhedskultur samt i jobsituation. Forfatterne peger på følgende årsager til øget risiko for ulykker: • Højt arbejdstempo - blandt andet pga. akkord • Stor arbejdsvillighed - med lange arbejdsdage til følge • Tilfredsstillende arbejdsgiveren - hvilket betyder at man ikke stiller krav eller spørgsmål • Manglende sikkerhedsviden - arbejde uden for eget fag og hyppigt jobskifte (i bygger) betyder, at migranter mangler viden om arbejdet • Sikkerhedsopfattelse - migranterne kommer fra en kultur med en anden (lavere) opfattelse af sikkerhed • Sprog vanskeligheder - betyder at instruktion springes over eller er mangelfuld Rapporten peger desuden på følgende forhold: • Pres fra arbejdsgiver betyder ifølge arbejderne, at arbejdsmiljøloven overtrædes. F.eks. i forhold til hviletid og brug af korrekte arbejdsredskaber, ligesom sikkerhedsprocedurer og værnemidler er mangelfulde. • Flere arbejdere inden for byggeri angiver, at de ikke har en ansættelseskontrakt, ligesom de oplever sort arbejde. Dermed er de ikke omfattet af arbejdsgivers forsikring ved f.eks. ulykker Forfatterne skriver selv, at rekrutteringen af arbejdsgivere til spørgeskemaundersøgelse og migranter i landbruget betyder, at man nok ikke har fundet de steder, hvor vilkårene er dårligst.
Eventuelle anbefalinger	Forfatterne har udarbejdet et idékatalog til at nedbringe ulykker: https://at.dk/media/4409/idekatalog-migrantarbejdere-og-ulykker.pdf Hovedanbefalinger: • Migrantarbejdernes sikkerhedsopfattelse - der skal gennem instruktion og undervisning gøres op med migranternes kortsigtede orientering om at tjene flest muligt penge på kortest mulig tid • Opgør med den 'individualiserede sikkerhedsopfattelse'. Sikkerhed er ikke den enkeltes ansvar men skal skabes gennem fælles foranstaltninger • Arbejdsgiverne skal i højere grad påtage sig lederskab og være sig de arbejdsmiljømæssige og lovpligtige forpligtelser bevidste ved ansættelse og beskæftigelse af migrantarbejdere. • Øget 'interkulturel orientering'. Forfatterne peger på, at indstillingen til migrantarbejdere – og migrantarbejdernes indstilling til danskere - er meget væsentlig for at sikre sikkerheden. Her spiller jobtryk/-utykke en rolle. Endelig peger rapporten på, at der er behov for at beskytte migrantarbejdere fra at blive sat til det farlige arbejde og have for lange arbejdsdage. Det er således vigtigt, at organisationerne og myndighederne både søger at sikre migrantarbejdernes arbejdsvilkår - fordi de har indflydelse

	på arbejdssikkerheden - ligesom de skal rette sig direkte mod at reducere ulykkesrisici. "Sidstnævnte bliver ekstra vigtige, når migrantarbejdernes fokus og arbejdssituation gør, at de ikke selv påpeger risici."
--	--

#6: Polske irregulære arbejdere og ulovlige arbejdsforhold

Type	Artikel
Forfatter(e)	Thomsen, Trine Lund
Titel og publikation	Irregular Migration – Between Legal Status and Social Practices: Narratives of Polish Labour Migration. <i>Nordic Journal of Migration Research</i> , 2(4):308–15. doi: 10.2478/v10202-012-0001-0.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Uregelmæssig migration, mulighedsstrukturer, strategier, motivation, anerkendelse.
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2012 (2006 - 2009)
Metodologi	Biografiske interviews der blev gennemført i 2006 og i 2008 ved hjælp af snowballing. Formanden for den polske forening i Aalborg blev en nøgleperson for kontakten med polske arbejdere. Sammen med et element af snowballing, blev alle informanter fundet gennem denne kontakt.
Population	24
Branche og ansættelse	Hovedsagelig byggeri-, industri- og servicesektoren.
Målgruppe (C, D og/eller E)	D. Andre polske migranter er startet som fuldt lovlige, men er på en eller anden måde blevet ulovlige på grund af ændringer i deres beskæftigelsessituation. Polske arbejdstagere står over for situationer, hvor de presses ud i situationer med mangel på muligheder og rettigheder.
Destinationsland	Danmark
Oprindelsesland	Polen
Hovedfund	De fleste af de polske arbejdere, som blev interviewet i løbet af denne undersøgelse, har på et eller andet tidspunkt i løbet af deres arbejdsliv i Danmark været udsat for forhold, hvor der ikke var fuld overensstemmelse mellem de juridiske og lovlige niveau. I de tre tilfælde, der er anvendt i analysen, har migrantarbejdstagere oplevet at arbejde for lavere lønninger og under mindre attraktive forhold end deres danske kollegaer med samme jobs.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#7: Arbejdsvilkår for udenlandske sygeplejerske, soloselvstændige rengøringsarbejder samt udstationerede bygningsarbejdere

Type	Rapport
Forfatter(e)	Larsen, T. P. & Mailand, P.
Titel og publikation	Bargaining for Social Rights in Sectors (BARSORIS), <i>FAOS Research paper</i> . 141. Employment Relations Research Centre.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Ikke angivet

Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2014 (2014)
Metodologi	Der er anvendt sekundært materiale, bl.a. fra Dansk Statistik og andre studier, samt interviews.
Population	6 fra arbejdsgiverforening og 8 fagforeningsrepræsentanter
Branche og ansættelse	Sygeplejesker i hospitalssektoren. Derudover rengøringspersonale i branchen for industriel rengøring hvoraf 63 % af rengøringsvirksomhederne er selvstændige uden ansatte under sig. Slutteligt polske udstationerede arbejdere i byggeribranchen der primært er ansat i en udenlandsk virksomhed eller fastansat i værtslandet.
Målgruppe (C, D og/eller E)	C, i kraft af rengøringspersonalet der er selvstændige uden ansatte samt udstationerede arbejdere i byggeribranchen.
Destinationsland	Danmark
Oprindelsesland	Polen og Østeuropa.
Hovedfund	Ifm. byggeri argumenteres der for, at den 'værste' del af sektoren endnu ikke er blevet studeret, hvorfor man endnu ikke kender til sårbarheden i sektoren. Udstationerede arbejdere fra Østeuropa får i gennemsnit mindre i løn, arbejder længere, har mindre adgang til uddannelse og oplæring samt er mere sjældent medlem af en fagforening. I rengøringscasen fortalte flere, at frivillig eller ufrivillig selv havde valgt at drive selvstændig virksomhed/ praksis. Dog blev de derefter brugt som underleverandører af deres tidligere arbejdsgiver for at reducere omkostningerne samt omgå reglerne og reguleringer i kollektive overenskomster. At blive selvstændig har derfor konsekvenser i kraft af, at kollektive aftaler og arbejdslovgivning ikke dækker sådanne medarbejdere, da de betragtes som virksomheder. Derudover arbejder flere arbejdere om natten og derfor isoleret fra andet rengøringspersonalet, hvilket fører til større risiko for at blive udnyttet, idet de ikke kan snakke med deres kollegaer.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#8: Migrantarbejderes udsatte afhængighedsforhold i rengørings- og byggebranchen

Type	Videnskabelig artikel
Forfatter(e)	Simkunas, Doris Pljevaljcic, & Trine Lund Thomse
Titel og publikation	Precarious Work? Migrants' Narratives of Coping with Working Conditions in the Danish Labour Market, <i>Central and Eastern European Migration Review</i> 7(2):35–51. doi: 10.17467/ceemr.2018.09.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Biografiske fortællinger, kulturel og social kapital, arbejdssikkerhed, migrerende arbejdstagere, usikre arbejdsforhold.
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2018 (ikke angivet)
Metodologi	Interviews bestående af biografiske fortællingsinterviews, der fokuserer på, hvordan mennesker skaber deres livshistorie. Hvert interview varede mellem 1 og 3,5 timer.

Population	41 interviews med migranter i alt (den dybtgående analyse vil dog være baseret på 10 af de 41 interviews). I byggebranchen: 21 mænd og 0 kvinder i aldersgruppen 21-60 år. I rengøringsbranchen: 5 mænd og 15 kvinder i aldersgruppen 21-50 år.
Branche og ansættelse	Rengørings- og byggebranchen
Målgruppe (C, D og/eller E)	C/D. De fyres uden videre, hvis de melder sig ind i en fagforening. Dette gør dem særligt sårbare qua deres afhængighed af arbejdsgiveren for at opretholde deres beskæftigelse og indkomst. Dette indikerer C, da selvom flere migranter fortæller, at andre migranter 'engagerer sig i slave-lignende opførsel', så har de altså ikke indsigt, information eller erfaring, som giver dem mulighed for at forudse urimelige arbejdsvilkår med pludselig afskedigelse.
Destinationsland	Danmark
Oprindelsesland	Central- og Østeuropa (Polen, Rumænien, Tjekkiet, Litauen, Letland, Ungarn og Slovakiet).
Hovedfund	Der fremgår et klart mønster af migrantenes afhængighed af andre for at opretholde deres beskæftigelse og indkomst. Dette er baseret på interviewpersonernes erfaringer med ansættelsesforhold i rengørings- og byggebranchen i Danmark. Afhængigheden skaber en ulige magtbalance mellem CEE-vandrende arbejdstagere og arbejdsgiveren i begge brancher. Det ulige magtforhold afspejles af, at hvor stor indflydelse en arbejdstager har på lønninger, arbejdsvilkår samt erhvervsmæssig og repræsentativ sikkerhed. Hvis forhandlinger f.eks. antyder, at migrantarbejderne har fået øget kulturel og social kapital, læs mere viden om det danske arbejdsmarkedssystem, danske sprogkunderskaber og fagforeningsrepræsentation, så bliver arbejderne set som en trussel mod arbejdsforholdshierarkiet. Særligt i rengøringsbranchen rapporterede de om oplevede situationer, hvor de var blevet fyret kort tid efter, at deres arbejdsgiver blev opmærksom på, at de havde meldt sig ind i en fagforening. Dette skal ses i forlængelse af, at de fleste af dem, der foretager rengøringsarbejde, har relativt høj uddannelsesmæssig baggrund og kvalifikationer opnået i deres oprindelseslande. Migrantarbejderne fra Polen, Rumænien og Litauen er i gennemsnit yngre og har højere uddannelsesniveauer end indfødte arbejdstagere på det danske arbejdsmarked. Generelt viser mønstrene i migrantenes fortællinger, at rengøringsassistenterne er mere udsat for sociale konflikter, udnyttelse og fyringer i deres arbejdsmiljø end bygningsarbejdere.
Eventuelle anbefalinger	Der er behov for at styrke bestræbelserne på at forbedre indvandrernes arbejdsforhold samt sikre deres sociale mobilitet og lighed ved at styrke deres muligheder for at gøre brug af deres sociale og kulturelle kapital, som det i denne undersøgelse har vist sig at forhindre nogle aspekter af arbejdets prækaritet. Forskningen skal være mere opmærksom på allerede etablerede håndteringsmekanismer for migrerende medarbejdere for at få en nuanceret indsigt i, hvad præcision er, og hvordan det varierer afhængigt af sektor eller branche.

#9: Migrationsmønstre, arbejdsvilkår og rekruttering blandt lavtlønsjobs i Oslo, København og Reykjavik

Type	Rapport
Forfatter(e)	Friberg, J. H., Arnholtz, J., Eldring, L., Hansen, N. W., & Thorarins, F.
Titel og publikation	<i>Labour Migrants from Central and Eastern Europe in the Nordic Countries: Patterns of Migration, Working Conditions and Recruitment Practices.</i> Nordisk Ministerråd.

	(Særligt fokus på rapportens del 2: 'Labour market regulation, migrant workers and varieties of "social dumping" in Oslo, Copenhagen and Reykjavik')
Score	12
Eventuelt nøgleord	Ikke angivet
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2013 (2008 i København og 2010 i Oslo og Reykjavik).
Metodologi	Tre næsten identiske spørgeskemaer anvendt i Oslo, København og Reykjavik, hvor polske migranter er interviewet, gennem dybdegående interviews, om deres situation. Brug af Respondent Driven Sampling (RDS).
Population	1.500 polske migranter (ca. 500 i hver by).
Branche og ansættelse	København: Både mænd og kvinder i lavtuddannede jobs. Flest mænd er i byggebranchen, men mange er også avisleverandører. Kvinderne er primært i rengøringssektoren, men også i kunderelaterede services og i offentlig sundhedspleje. Ift. deres ansættelse er mønstret i København meget anderledes: 36% har fast ansættelse i et dansk firma, mens både midlertidig ansættelse, ansættelse gennem vikarbureauer og polske underleverandørfirmaer samt selvstændig virksomhed er almindelig. Der er nogle variationer mellem brancherne. Beskæftigelse gennem vikarbureauer er særlig almindelig inden for produktion og lager, mens polske underleverandørfirmaer er særlig almindelige i byggebranchen. Oslo: I byggebranchen er det typisk mænd der er ansat. De fleste kvinder var ansat i rengøringsbranchen, mens andre var tjenestepiger på hotel eller restaurantarbejdere. En lille del af kvinderne var ansat i børnehaver og i sundhedsvæsenet. Reykjavik: Byggebranchen, fiskeforarbejdningsindustri for mænd, og kvinderne er i lavt kvalificerede jobs. 80% af arbejderne er fastansat. Se side 71 for tabel over ansættelsestype.
Målgruppe (C, D og/eller E)	D
Destinationsland	Danmark, Norge og Island.
Oprindelsesland	Polen
Hovedfund	I Oslo er byggeri for private ofte illegalt, hvor der i Danmark er lige stor risiko for om illegalt arbejde sker i private hjem som på byggepladser. Sammenlignet med de andre lande er polske arbejdere i Danmark bedre stillet end polske arbejdere i Oslo. Men arbejderne er bedst stillet i Reykjavik.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#10: Udnyttelse af migrantarbejdere i rengøringsbranchen i Sverige

Type	Rapport
Forfatter(e)	Gavanas, A.
Titel og publikation	<i>Who Cleans the Welfare State?: Migration, Informalization, Social Exclusion and Domestic Services in Stockholm</i> . Research Report. 3. Stockholm: Institute for Futures Studies.
Score	11
Eventuelt nøgleord	Ikke angivet

Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2010 (2009-2010)
Metodologi	Interview med folk fra følgende grupper: Ledere af mindre indenlandske servicevirksomheder (7), husarbejdere (11) og organisationer / fagforeninger / agenturer (12). Derudover til korte, uformelle interviews.
Population	I alt 30 interviews, 20-60 år.
Branche og ansættelse	Rengøringsbranchen (de bliver snydt af klienter, der forventer sex af dem). Deres status; asylansøgere, papirløse migranter, EU-borgere, svenske statsborgere siden fødslen og personer der har opholdstilladelse gennem familierelationer.
Målgruppe (C, D og/eller E)	D/E
Destinationsland	Sverige - Stockholm
Oprindelsesland	Polen, Eritrea, Rusland, Ungarn, Uganda, Letland, Litauen, Bangladesh, Mongoliet, Marokko, Tyrkiet, Bolivia og Ecuador.
Hovedfund	Det er især udokumenterede migranter, der står for skud til at blive udnyttet af klienter, underleverandører og entreprenører. Dertil ved flere af de der udnytter deres situation, at de arbejder sort og derfor ikke har mulighed for at ringe til politiet og klage over bl.a. den manglende udbetaling af løn, som kun udbetales, hvis seksuelle services bliver udført.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#11: Sårbarhed som barriere for at arbejde ergonomisk i rengøringsbranchen i Danmark

Type	Videnskabelig artikel
Forfatter(e)	Jensen, F. W., Frydendall, K. B. & Flyvholm M.
Titel og publikation	Vocational Training Courses as an Intervention on Change of Work Practice Among Immigrant Cleaners. <i>American Journal of Industrial Medicine</i> 54(11):872-84. doi: 10.1002/ajim.20977.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Rengøringsfolk, immigranter, intervention, træning, adfærdssændring, ergonomi
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2011 (2008)
Metodologi	Intervention med fokus på rengøringsteknikker, strukturerede interviews samt observation med feltnoter.
Population	31 i alt hvor 30 var kvinder og 1 var mand.
Branche og ansættelse	Rengøring
Målgruppe (C, D og/eller E)	C
Destinationsland	Danmark
Oprindelsesland	Tyrkiet 17 (55%), Thailand 9 (29%), Grønland 1 (3%), Filippinerne 1 (3%), Rusland 1 (3%), Somalia 1 (3%) og Burundi 1 (3%).
Hovedfund	I denne ergonomiske intervention giver flere udtryk for ikke at anvende de lærte teknikker, fordi det er hurtigere med deres egne teknikker. Ovennævnte skyldes, at tid og arbejdsmængde hindrer dem i at gøre brug af teknikkerne. De gør ekstra rent af frygt for at få klager og blive fyret, og de kan derfor ikke følge anbefalingerne fra interventionen.

Eventuelle anbefalinger	På baggrund af studiet, så skal der fokuseres på individuelle faktorer såsom viden, indsigt, evner, arbejdsorientering og kontekstuelle faktorer for at sikre implementeringer af teknikker. Derudover er der skal der være support fra organisationen for at sikre deltagernes prioritering i at gøre brug af teknikkerne.
--------------------------------	---

#12: Risici for menneskehandel i rengøringsbranchen

Type	Rapport (grå litteratur)
Forfatter(e)	Korsby, Trine
Titel og publikation	<i>Menneskehandel i rengøringsbranchen? En kvalitativ undersøgelse af migrations- og arbejdsvilkårene for en gruppe migrantarbejdere i Danmark.</i> Center mod menneskehandel.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Ikke angivet
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2011 (2008-2010)
Metodologi	Semistrukturerede interviews
Population	14 informanter/ migranter. Kvalitative interviews med en gruppe migrantarbejdere i rengøringsbranchen og interviews med 6 fagpersoner med særligt kendskab til forholdene for udenlandsk arbejdskraft inden for rengøringsbranchen. Informantgruppen består af 14 personer i aldersgruppen 22-46 år hvoraf 10 er kvinder og 4 er mænd. Informanterne kommer både fra land og by i deres hjemlande, og de har opholdt sig i Danmark i en periode fra 10 måneder til 20 år.
Branche og ansættelse	Rengøring
Målgruppe (C, D og/eller E)	D(E). De fundne resultater peger på D, men da menneskehandel i rengøringssektoren i Danmark ikke kan afvises, indikerer det E i parentes.
Destinationsland	Danmark (og EU-lande, Norge, Sverige, England, Finland m.fl.)
Oprindelsesland	Bulgarien, Øst- og Centraleuropa, Kina, Sydamerika og Afrika m.fl.
Hovedfund	Hovedkonklusion: Det kan udelukkes, at undersøgelsens informanter er ofre for menneskehandel, men risikoen for menneskehandel i rengøringssektoren i Danmark kan ikke afvises. Delkonklusioner: Rengøringsbranchen er præget af diversitet (eks. ift. nationaliteter, baggrunde, aldre, social status, opholdsgrundlag og erfaring, men den rummer fx også etniske danskere i alle aldre, studerende og au pairs der arbejder sort. Fordi branchen således er så broget, har denne undersøgelse ikke kunnet, eller haft intention om at, give et overordnet, generelt billede af rengøringssektoren. I stedet går undersøgelsen i dybden med et lille udsnit af dens aktører for at se på, hvad deres erfaringer er, og hvad de mener, der er på spil i branchen. Der er ikke tale om konkrete tilfælde af menneskehandel blandt de 14 informanter i denne undersøgelse. Nogle menneskehandelsindikatorer har vist sig at gælde for informanterne, især i forhold til gældssætning og arbejdsvilkår, men eftersom så mange andre centrale indikatorer ikke har vist sig at være til stede, vurderes det samlet set, at der ikke er tale om

	menneskehandel. I stedet for menneskehandel er der nærmere tale om en gråzone med eksempler på udnyttelse af en sårbar og udsat gruppe. Dette er en gruppe, som yderligere kan være udsat for vanskelige vilkår, hvis der fx er tale om personer, som opholder sig illegalt i landet.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#13: Sammenligning af arbejdsvilkår blandt lettiske og svenske sygeplejersker i Norge

Type	Videnskabelig artikel
Forfatter(e)	Knutsen, Hege Merete, Katrine Fangen & Oksana Žabko
Titel og publikation	Integration and Exclusion at Work: Latvian and Swedish Agency Nurses in Norway. <i>Journal of International Migration and Integration</i> 21(2):413–29. doi: 10.1007/s12134-019-00660-5.
Score	11
Eventuelt nøgleord	Agentursygeplejersker, kvalifikationer, dobbelt kontrol, migrerede sygeplejersker, Norge, fratrådte accept.
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2020 (2014-2017. Lettiske sygeplejersker interviewet over to tidsperioder. De første tre sygeplejersker i 2015 og de resterende otte i 2016 og 2017. De svenske sygeplejersker blev interviewet i 2014 og 2015).
Metodologi	En casestudietilgang ved hjælp af kvalitative, dybdegående, semistrukturerede interviews. Sagen med de lettiske sygeplejersker er hovedsagen. Den svenske sag bruges som en kontrast til den lettiske sag for at skabe en bedre forståelse af, hvad forskelle i sprog og sygeplejekultur har af betydning for, hvordan midlertidigt ansatte migrantarbejdere oplever deres forhold.
Population	31 interview med 11 lettiske og 20 svenske sygeplejersker med agenturer i Norge og Letland og med arbejdsgivere i hospitalssektoren. Kvinder i alderen fra midten af tyverne til begyndelsen af halvtredserne.
Branche og ansættelse	Sygeplejersker i hospitalssektoren.
Målgruppe (C, D og/eller E)	C. Fastlåst ved at være bundet til bureauerne i 1,5-2 år uden kompensation and ingen kompensation under ledighed.
Destinationsland	Norge
Oprindelsesland	Sverige og Letland
Hovedfund	Både de lettiske og svenske sygeplejersker er underlagt dobbelt kontrol med agenturerne, men de lettiske sygeplejersker, de migrerende sygeplejersker, er mere afhængige af agenturerne. Dobbelt kontrol henviser til en situation, hvor man er underlagt et dobbelt lag af ledelse og sanktioner, dvs. på agenturplan og på arbejdspladsen. De lettiske sygeplejersker hævder, at de ikke har de økonomiske midler til at betale for sprogundervisning, rejse til Norge og indkvartering alene. På grund af økonomiske fordele ved at arbejde i Norge accepterer letterne suboptimale ansættelsesforhold, som f.eks. lavere lønninger end i direkte ansættelsesforhold, idet de er kontraktligt bundet til agenturet i 1,5-2 år og ingen kompensation under ledighed.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#14: Svenske vikararbejderes mobilitet og forhold til tid og rum i Norge

Type	Videnskabelig artikel
Forfatter(e)	Zampoukos, Kristina, Hege Merete Knutsen, Maiken Bjerga Kiil & Gunilla Olofsdotter
Titel og publikation	Mobile with an Agency: Negotiating the Spatiotemporalities of the Temp Migrant Worker. <i>Geoforum</i> 93:40–47. doi: 10.1016/j.geoforum.2018.05.003.
Score	11
Eventuelt nøgleord	Arbejdsmobilitet, agentur, tid og rum, migrerende arbejdstager, Norge, Sverige
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2018 (2014-2015)
Metodologi	Interviews: Individuelle interviews, fokusgruppeinterviews og semistrukturerede individuelle interviews.
Population	20 individuelle interviews med svenske sygeplejersker, der arbejder som vikarer i Norge. For det andet har vi gennemført 6 fokusgruppeinterviews med svenske lagerarbejdere på fire forskellige lagerarbejdspladser (herefter A, B, C og D). I alt deltog 25 personer i fokusgruppeinterviews, og størrelsen af disse grupper varierede fra tre til seks personer. Ud over fokusgruppeinterviews blev der gennemført 2 semistrukturerede, individuelle interviews med svenske agenturlagerarbejdere
Branche og ansættelse	Mobile arbejdere: svenske lagerarbejdere og vikarsygeplejersker, der arbejder i Norge
Målgruppe (C, D og/eller E)	C. Fastlåst. Måske B.
Destinationsland	Norge og Sverige
Oprindelsesland	Migrantarbejdere
Hovedfund	Svenske vikarsygeplejersker og -lagerarbejdere er naturligvis forskelligt placeret på det fleksible, tværnationale arbejdsmarked. Som det er påvist, kan nogle migrerende arbejdstagere (især sygeplejersker) måske agere som 'the economic (wo)man, mens andre måske tænker på deres eksistens som agenturarbejdere i Norge som en midlertidig løsning mellem rejser og inden de starter deres 'virkelige liv' i Sverige. Nogle (især lagerarbejdere) vil muligvis efterlade en vandrende/rejsende eksistens, men befinder sig i en tvetydig position og i en situation, hvor mulighederne er usikre. En lagerarbejder kan acceptere erhvervsmæssig usikkerhed, nedværdigende arbejdsvilkår og en generel usikker situation i håb om, at dette vil overgå til en mere stabil og sikker fremtid. Imidlertid kan det modsatte også være tilfældet, dvs. en person kan forblive i det usikre her-og-nu, fordi det er så restriktivt, at det bliver svært at flygte fra det og svært også at forestille sig en bedre fremtid. Både sygeplejersker og lagerarbejdere har brug for at bevise, at de er ansættelige, "gode arbejdere".
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#15: Arbejdsvilkår blandt migrantarbejdere i landbrug og gartneri i Danmark

Type	Rapport (grå litteratur)
Forfatter(e)	Lisborg, A.
Titel og publikation	<i>Menneskehandel i den grønne sektor? En undersøgelse af migrations- og arbejdsvilkårene for migrantarbejdere i landbrug og gartneri i Danmark.</i> Center mod menneskehandel.

Score	12
Eventuelt nøgleord	Ikke angivet
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2011 (juni-november 2010)
Metodologi	Semistrukturerede interviews og observationer.
Population	21 personer i alt. Herunder er 15 østeuropæiske migrantarbejdere på 23-35 år, hvoraf 9 er mænd og 6 er kvinder. De resterende 6 er udvalgte fagfolk med særlig viden og erfaring indenfor emnet.
Branche og ansættelse	Landbrug og gartneri – den grønne sektor.
Målgruppe (C, D og/eller E)	D(E). De konkluderer D i undersøgelsen, men det kan alligevel ikke udelukkes, at det er E qua det ene eksempel på menneskehandel, der er fundet i undersøgelsen.
Destinationsland	Danmark
Oprindelsesland	Østeuropa, Ukraine, Bulgarien, Litauen, Polen og Rumænien.
Hovedfund	Der er ét enkelt eksempel på en bulgarsk mand, som var offer for menneskehandel i Danmark. Dette betyder, at tvangsarbejde i form af menneskehandel, inden for forskellige sektorer, reelt kan være et mere udbredt i Danmark. Det er dog vigtigt at påpege, at der ikke er tale om tilfælde af menneskehandel eller menneskehandelslignende forhold blandt undersøgelsens resterende 14 informanter. Således vurderes det samlet set i undersøgelsen, at der ikke er tale om menneskehandel eller tvangsarbejde blandt informanterne på nær det ene ovenfor nævnte eksempel. I stedet er der tale om en række gråzoner med forskellige eksempler på udnyttelse af sårbare og udsatte.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#16: Undersøgelse af mobilitet, kriminalisering, menneskehandel og udnyttelse blandt migranter i flere brancher i Danmark

Type	Bog (fagfællebedømt)
Forfatter(e)	Spanger, Marlene & Hvalkof, Sophia Dørffer
Titel og publikation	<i>Migranternes mobilitet - Mellem kriminalisering, menneskehandel og udnyttelse på det danske arbejdsmarked.</i> Aalborg Universitetsforlag.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Ikke angivet
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2020 (2016-2019)
Metodologi	Bogen er et resultat af META projektet, 'Menneskehandel og tvangsarbejde' (AAU og 3F). Kvalitative metoder - Interviews, deltagerobservation og dokumenter, både officielle og uofficielle, såsom arbejdskontrakter, timeregistreringer, fotografier ifm. arbejdsulykker og lydoptagelser med arbejdsgiver.
Population	I alt 111 interviews. Migranter i alderen 20-50 år, tre udokumenterede immigranter og resten dokumenteret. 72 interviews med arbejdsmigranter. 19 interviews og møder med danske arbejdsgivere, ansatte og ejere af danske og ukrainske formidlingsbureauer samt ansatte ved ukrainske universiteter. 20 interviews med ansatte hos forskellige myndighedsgrupper.

Branche og ansættelse	Grønne sektor (landbrug, gartneri og skovbrug), servicesektoren (rengøring) samt bygge- og anlægssektoren. Ansatte både af danske virksomheder, nogle af udenlandske virksomheder eller vikarbureauer i midlertidige ufaglærte stillinger såsom sæsonarbejde eller arbejdere med på tidsbegrænsede kontrakter.
Målgruppe (C, D og/eller E)	C/D
Destinationsland	Danmark
Oprindelsesland	Både fra lande i og udenfor EU men primært fra Øst- og Centraleuropa.
Hovedfund	Ikke-EU-migranter kan opnå arbejds- og opholdstilladelse gennem fast-track ordningen, hvor der tegnes kontrakter som følger overenskomstordningen. Alligevel kan denne ordning omgås af arbejdsgivere, der udnytter arbejderne ved at true og presse dem til at arbejde mere, end hvad arbejderne får betaling for. Samtidig bor flere immigranter hos arbejdsgiveren, hvilket slører grænsen mellem fritid og arbejde, hvilket arbejdsgiveren også kan udnytte ved at bede arbejderne arbejde om natten eller stå til rådighed hele dagen og kun få løn for den faktiske arbejdstid. Disse arbejdsforhold kan lade sig gøre, idet arbejdsmigranterne har svært ved at klage eller nægte de dårlige vilkår, da de frygter at blive fyret og derved miste deres arbejds- og opholdstilladelse. I migrationsindustrien opnår flere arbejdere kontakt til arbejdsgiver gennem formidlingsbureauer, hvor sidstnævnte sælger midlertidige arbejdskontrakter for en stor sum penge. Hvis arbejdsmigranterne bliver fyret eller siger op, skal de købe en ny arbejdskontrakt, som de sjældent har råd til. Uden denne kontrakt, vil ikke-EU-borgere blive sendt hjem, hvorfor mange arbejdere finder sig i situationer med dårlige løn- og arbejdsvilkår. I forbindelse med oprettelse af enkeltmandsvirksomheder, så kan arbejdsgiver oprette virksomheden i arbejdsmigrantens navn, hvis arbejdsgiveren har den ansattes personlige oplysninger. I denne forbindelse udnyttes den nemme oprettelse af enkeltmandsvirksomheden, hvor det bliver arbejdsmigranten, der hæfter for virksomheden, hvis den går konkurs. Et andet konkluderende aspekt er, at arbejdsgiver ofte agere som boligudlejer, hvilket skaber et afhængighedsforhold, som giver arbejdsgiver magten, hvor migranterne risikerer at miste deres bolig hvis de klager eller siger op. Dette medfører, at de accepterer deres ansættelsesforhold og arbejdsvilkår, da de uden bolig bliver hjemløse eller udvises fra destinationslandet.
Eventuelle anbefalinger	Når arbejdsmigranter bevæger sig ind og ud af forskellige relationer i deres arbejdsliv, kan de også opleve at bevæge sig ind og ud af forskellige former for, og grader af, udnyttelse. Derfor ser vi det som nødvendigt, at der skabes et fokus på arbejdsmigranten, som tager udgangspunkt i arbejdsmigrantens position, og som rækker ud over opfattelsen af migranten som 'offer' og/eller 'kriminell'. Indsatsen mod tvangsarbejde i form af menneskehandel kræver, at der skabes en bedre forståelse for arbejdsmigranters valg, begrundelser for at søge arbejde og motivation for at blive i en arbejdsrelation, der kan betegnes som udnyttelse.

#17: Migrantarbejdere fra Europa og deres indflydelse på danske arbejdsvilkår – inden for rengøring og landbrug

Type	Videnskabelig artikel
-------------	-----------------------

Forfatter(e)	Bjarke Refslund
Titel og publikation	Intra-European labour migration and deteriorating employment relations in Danish cleaning and agriculture: Industrial relations under pressure from EU8/2 labour inflows? <i>Economic and Industrial Democracy</i> 37(4):597–621. doi: 10.1177/0143831X14550421.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Kollektive forhandlinger, dobbelt arbejdsmarked, europæisk integration, arbejdsmarkedsrelationer, politisk økonomi.
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2016 (ikke angivet)
Metodologi	Casestudie design. Dvs. viden indsamlet gennem offentlige dokumenter, medier og eksisterende litteratur. Dette kombineret med deskriptiv statistisk data fra Danish National Labour Market Authority såsom løn, og virksomhedsregistrering. Desuden er der anvendt interviews.
Population	17 dybdegående interviews. Heraf var 8 med fagforeningsmedarbejdere, 2 med repræsentanter fra arbejdsmarkedsorganisationer samt interviews med ledere og HR managere (ikke antal på, men samlet set må det være 6) og en rumænsk supervisor i et stort rengøringsfirma.
Branche og ansættelse	Rengøring og landbrug
Målgruppe (C, D og/eller E)	C
Destinationsland	Danmark
Oprindelsesland	Østeuropæiske lande og centrale EU lande
Hovedfund	Studiet fandt, at nogle virksomheder inden for landbrug og rengøring, ansætter migranter fra østeuropæiske lande (EU 8/2), for på den måde at presse både løn og arbejdsvilkår i bund. Studiet viser, at man bruger underleverandører som en strategi for at presse til lavere løn og arbejdsvilkår, fordi virksomhederne mener, at de på den måde ikke har ansvaret for de ansatte, men at det i stedet er underleverandørerne, der har ansvaret for de ansattes arbejdsvilkår. På den måde kan de undgå de fælles aftaler, der er på området omkring arbejdsvilkår og løn. Dette medfører forværrede arbejds- og lønforhold for de ansatte, som oplever pres på løn, arbejdstid og betingelser som f.eks. arbejdstempo og timeplanlægning. Dette pres gør, at danske arbejdstagere sænker deres lønkrav og accepterer en meget lavere løn pga. hårdere jobkonkurrence.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#18: Lønkonkurrence ved europæisk arbejdsmigration inden for godstransport, rengøring og landbrug

Type	Videnskabelig artikel
Forfatter(e)	Bjarke Refslund & Annette Thörnquist
Titel og publikation	Intra-European Labour Migration and Low-Wage Competition-Comparing the Danish and Swedish Experiences across Three Sectors. <i>Industrial Relations Journal</i> 47(1):62–78. doi: 10.1111/irj.12126.
Score	12

Eventuelt nøgleord	Ikke angivet
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2016 (ikke angivet)
Metodologi	6 casestudier baseret på semistrukturerede interviews. Sammenligner Danmark med Sverige.
Population	11 interviws med nøglepersoner indenfor godstransport, rengøring og landbrug.
Branche og ansættelse	Godstransport, rengøring og landbrug
Målgruppe (C, D og/eller E)	C
Destinationsland	Danmark og Sverige
Oprindelsesland	Migranter fra østeuropæiske lande (EU11)
Hovedfund	Hovedfundene fra artiklen viser, at der er udfordringer med det nordiske IR system i Danmark og Sverige, bl.a. fordi danske firmaer outsourcer til små virksomheder. Sidstnævnte virksomheder har ikke overenskomster men i stedet ringe arbejdsvilkår såsom overarbejde uden tillæg, ekstremt lav løn, og ulovlige forhold som f.eks. at undgå og betale skat samt dårlige arbejdsforhold. Da det er mange små virksomheder, og de ændrer virksomhedernes placering, i kombination med fagforeningers begrænsede ressourcer og mange migranter ikke er medlem af fagforening, er det svært at ændre disse forhold. Nordic IR system er både med til at skabe udfordringen med outsourcing, og på den anden side også med til at styre, at der er nogle fællesregler og lovgivning på området.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#19: Afdækning af østeuropæiske studerende beskæftigelse på brancheniveau og deres sårbare arbejdsvilkår

Titel og publikation	Rapport
Forfatter(e)	Scheuer, Steen
Titel og publikation	<i>Misbrug af østeuropæiske studerende på det danske arbejdsmarked: En dokumentationsrapport. En dokumentationsrapport. LO og SDU.</i>
Score	12
Eventuelt nøgleord	Ikke angivet
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2017 (2017)
Metodologi	Spørgeskemaundersøgelse og baggrundsoplysninger fra forskellige registre fra Danmarks Statistik.
Population	2.279 østeuropæiske studerende.
Branche og ansættelse	Når det gælder branche, kan man se, at en tredjedel arbejder inden for hotel og restauration (35%), en fjerdedel arbejder inden for anden service, fx rengøring (23%), mens 10% arbejder inden for handel. Mindre grupper arbejder inden for transport/opbevaring samt inden for information og kommunikation (begge 8%). Når det gælder type af stilling, fremgår det, at langt størstedelen (næsten halvdelen) af de studerende udfører manuelt, ikke-faglært arbejde (44%), mens næsten hver femte (19%) arbejder med service og salg. En lidt mindre gruppe udfører professionelt arbejde (15%).

Målgruppe (C, D og/eller E)	C og D
Destinationsland	Danmark
Oprindelsesland	Østeuropa. Nationalitetsmæssigt kommer langt den største gruppe, næsten en fjerdedel, fra Rumænien (23%), fulgt af Polen og Litauen (hver 13%), Bulgarien (11%), Slovakiet og Ungarn (hver 10%) samt Letland (9%).
Hovedfund	510 studerende anfører, at der ikke indeholder timetal i deres kontrakt. I spørgeskemaet har man bedt de studerende oplyse deres aftalte løn, og ifølge dette er gennemsnitstimelønnen 124 kr., hvilket er godt 10 kr. over overenskomsternes mindstelønsatser. Man kan også se, at samlet set har 2% oplyst en timeløn under 90 kr., og samlet set er 31% under overenskomsternes mindstelønsatser. I alt tjener en tredjedel af de studerende (32%) mindre i timen end arbejdsmarkedets aftale minimum. Det ubehagelige er, at de lave indkomster for de studerende, indkomster der ligger under overenskomsternes mindstelønsatser og i mange tilfælde et godt stykke under denne, reelt set bliver mulig. Dette skyldes, at de studerendes indkomst "suppleres op" af SU, og dermed bliver indkomsten, på uheldig vis, acceptabel for den studerende. Det fremgår, at underbetaling forekommer i hele 15% af tilfældene, mens ubetalt arbejde forekommer i 7%. Næsten hver fjerde (22%) er blevet bedt om at arbejde mere end aftalt, og 6% har skullet arbejde mere uden løn. Hovedproblemerne og hovedkonklusionerne er dog, at mindst en tredjedel af de østeuropæiske studerende arbejder under overenskomsternes mindstelønsatser (og udsættes for social dumping), og en femtedel arbejder faktisk langt under overenskomsternes mindstelønsatser. Derudover har knap en tredjedel af de studerende åbenbart en nultimersansættelseskontrakt, hvilket uden tvivl øger risikoen for, at de ikke opnår det nødvendige ugentlige timetal for at få ret til SU.
Eventuelle anbefalinger	Forfatterne foreslår, at man for de østeuropæiske studerende øger oplysningsindsatsen på uddannelsesinstitutionerne for at gøre det mere klart for dem, hvad kravene egentlig er. Dette kunne eventuelt få dem til mere aktivt at søge et arbejdsforhold, der lever op til kravene på det danske arbejdsmarked.

#20: Forsøg på at modvirke social dumping ved udstationeret arbejdskraft i Skandinavien

Type	Videnskabelig artikel
Forfatter(e)	Jan Cremers, Jon Erik Dølvik & Gerhard Bosch
Titel og publikation	Posting of workers in the single market: attempts to prevent social dumping and regime competition in the EU. <i>Industrial Relations Journal</i> 38(6):524–41. doi: 10.1111/j.1468-2338.2007.00462.x.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Ikke angivet
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2007 (1980-2007)
Metodologi	Kan ikke finde noget om metode eller analyse.
Population	Adskillige europæiske aktører
Branche og ansættelse	Arbejdstagere der er udstationeret i en midlertidig periode til et værtsland
Målgruppe (C, D og/eller E)	E

Destinationsland	De nordiske lande, herunder Danmark
Oprindelsesland	En bred vifte af europæiske lande bl.a. England, Tyskland, Holland, Danmark og Sverige.
Hovedfund	Direktivet for udstationerede arbejdstagere skal være med til at beskytte udstationeret arbejdstagere i værtslande i forhold til ligebehandling, sikre minimumsløn, beskyttelse af arbejdstagers rettigheder og sikre fælles aftaler/overenskomster. Derudover skal de også sørge for fair konkurrence og respekt for de forskellige lovgivningsrammer, der findes i forskellige lande. Der er dog fundet en række udfordringer ved direktivets arbejde såsom, at det er vanskeligt at finde ud af, om der reelt er et ansættelsesforhold, vanskeligheder ved at sammenligne værtslandende krav og arbejdsforhold, i det land hvor arbejdstageren normalt udfører arbejdet og manglende adgang til relevante bestemmelser der gælder i værtslandende. Derfor oprettede man en gruppe af eksperter. I de nordiske lande har man gjort meget forskelligt for at overholde direktivets anbefalinger. Fælles for dem er dog at ingen har en lovpligtig minimumsløn. For at sikre lige behandling har man i Sverige og Danmark lagt pres fra fagforeningernes side om at udenlandske virksomheder skal indgå i en fælles aftale i værtslandet. Den Europæiske Unions principper og forskrifter har ændret sig. De grundlæggende rettigheder for arbejdstagere er forsvundet til fordel for det frie marked
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#21: Bærplukning og tvangsarbejde i Sverige

Type	Videnskabelig artikel
Forfatter(e)	Mešić, Nedžad & Charles Woolfson
Titel og publikation	Roma Berry Pickers in Sweden: Economic Crisis and New Contingents of the Austeriat. <i>Transfer: European Review of Labour and Research</i> 21(1):37–50. doi: 10.1177/1024258914561411.
Score	11
Eventuelt nøgleord	Romaer, bærplukkere, Bulgarien, 'austeriat', migration, Sverige, fri bevægelighed.
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2015 (2012)
Metodologi	Kvalitative, semistrukturerede interviews
Population	32 interviews af enkeltpersoner eller medlemmer af 12 grupper på op til seks individer eller familier ad gangen. Yderligere interviews blev gennemført med indbyggere i lokalsamfundet, politiet, lokale og nationale fagforeningsrepræsentanter, lokale myndigheder og organisationer fra civilsamfundet.
Branche og ansættelse	Sæsonarbejdere i bærplukkerindustrien: Bærplukkere der er sæsonbestemte ufaglærte arbejdsmigranter fra Bulgarien, som udnyttes i den svenske bærindustri
Målgruppe (C, D og/eller E)	E. Tvangsarbejde.
Destinationsland	Sverige
Oprindelsesland	Bulgarien: Bulgarske romaer
Hovedfund	De bulgarske bærplukkere udsættes for uklare ansættelsesforhold uden skriftlige ansættelseskontrakter. Kapitalistiske relationer i form af en millionindustri med en

	global rækkevidde, der er baseret på 'primitive' former for arbejde udført under vanskelige forhold, har i stigende grad insinueret sig. Dette forhold er præget af at være paradoksalt, idet de der kommer lang vejs fra, i kraft af den frie bevægelighed ved Den Europæiske Union for at høste en sådan bounty i de nordlige skove, er blevet de potentielle og egentlige ofre for tvangsmisbrug. For romafolk har arbejdsmigration til Sverige vist sig at være endnu et skridt på en rejse af skuffelse med uopfyldte løfter - for økonomisk integration, værdighed og social retfærdighed - ikke mindst som europæiske borgere og som arbejdere.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#22: Undersøgelse af udnyttelse migrantbærplukkere i Sverige ud fra et værdikædeperspektiv

Type	Videnskabelig artikel
Forfatter(e)	Eriksson, M., Tollefsen, A. & Lundgren, A. S.
Titel og publikation	From blueberry cakes to labor strikes: Negotiating “legitimate labor” and “ethical food” in supply chains. <i>Geoforum</i> 105:43–53. doi: 10.1016/j.geoforum.2019.07.003.
Score	11
Eventuelt nøgleord	Forsyningskæder, arbejdskraftsmigration, arbejdstagerrettigheder, mad (bær), Sverige.
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2019 (2013, 2016)
Metodologi	Studiet bestod af tre faser. Første fase var i forbindelse med en strejke i Sverige i 2013. Metoderne: ‘Observant participant’ og 10 dybdegående interviewes. Anden fase er fire lange livshistorie interviews med arbejder i industrien samt tre kortere interviews med aktører der køber og sælger bær samt produkter. Tredje og sidste fase bestod i interviews med 10 pensionister, som køber bær gennem reklamer.
Population	23 i alt. 10 arbejdsmigranter i alderen 30-70 år, herunder strækkere blandt bærplukkere. Tre personer der køber og sælger bær og bærprodukter. 10 pensionister, der køber bær gennem annoncer i avisen.
Branche og ansættelse	Bærplukker
Målgruppe (C, D og/eller E)	D/E
Destinationsland	Sverige
Oprindelsesland	Thailand.
Hovedfund	Artiklen fremhæver, at der mangler viden om udenlandske arbejdstagere inden for bærindustrien i Sverige. Den understreger samtidig de komplekse processer og praksisser, der er med til at udnytte udenlandske arbejdstagere for at skabe profit i branchen. I stedet for at regulere branchen og lægge pres på de store økonomiske aktører, så har myndighederne accepteret, at alle risici med svingende efterspørgsel på verdensmarkedet, dårlige høster og ændringer i reglerne tages af de migrerende arbejdstagere.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

Inden for og uden for det normale arbejdsmarked

De følgende kilder beskriver både arbejde, der kan sammenlignes med regulerede brancher, men handler samtidig om former for arbejde, der ikke er normaliseret gennem f.eks. overenskomst eller uddannelsessystemet.

#23: Kønsulighed i Europa blandt målgrupper, der er sårbare for fattigdom og udstødelse

Type	Rapport
Forfatter(e)	Emerek, Ruth, Daniéle Meulders, Jerome de Henau, Iskra Beleva, Alena Krizkova, Friederike Maier, Anu Laas, Ursula Barry, Sarah Murphy, Maria Karamessini, Maria Luisa Molto, Maria Paszos Moran, Rachel Silvera, Paola Villa, Alexia Panayiotou, Ilze Trapenciene, Vida Kanopiene, Robert Plasman, Salimata Sissoko, Beata Nagy, Roselyn Borg, Janneke Plantenga, Petra Helming, Chantal Remery, Ingrid Mairhuber, Ania Plomien, Virginia Ferreira, Elena Zamfir, Aleksandra Kanjuo Mrcela, Magdalena Piscova, Anna-Maija Lehto, Anita Nyberg, Colette Fagan, Jill Rubery, Peter Urwin, Rory Donnelly, Lilja Mosesdottir, Ulrike Papouschek, & Anne Lise Elligsæter.
Titel og publikation	<i>Gender Inequalities in the Risks of Poverty and Social Exclusion for Disadvantaged Groups in Thirty European Countries.</i> European Commission.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Ikke angivet
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2006 (ikke angivet)
Metodologi	Rapporten er baseret på nationale rapporter fra 30 europæiske lande, som har gennemgået forskelle på køn og ulighed i forhold til fattigdom samt social udstødelse med fokus på sårbare grupper i samfundet
Population	12 nationale casestudier (med udgangspunkt i kap. 7 og 8 som handler om migranter).
Branche og ansættelse	Inden for det normale arbejdsmarked: Rengøring, servicejobs særligt husholdning Uden for det normale arbejdsmarked: Prostitution. Der beskrives både formelle og uformelle ansættelsesforhold + menneskehandel
Målgruppe (C, D og/eller E)	E
Destinationsland	Danmark, og 11 andre europæiske lande (vi har primært taget udgangspunkt i DK).
Oprindelsesland	Afrika, Asien, Latinamerika, Irak, Somalia, Libanon, Kina, og andre lande uden for EU.
Hovedfund	I Danmark er antallet af migranter mere end fordoblet de seneste 25 år. I 2004 var størstedelen af migranter i Danmark fra ikke vestlige lande. Samme udvikling ses i det meste af Europa. Migranter har ofte begrænsede jobmuligheder i det land de er migreret til. Dette kan skyldes, at deres kvalifikationer ikke er anerkendt af landet de er migreret til, at de har en ringere uddannelse, oplever sprogbarrierer, racediskrimination, fremmedhad eller en lovlig status, der dog hviler usikre, midlertidige rettigheder hvad angår ophold og arbejde, hvilket gør, at de har færre rettigheder end statsborgere. De ulovlige migranter står over for endnu mere usikre forhold, og det samme gælder for kvindelige migranter, da de kan være økonomisk afhængige af deres ægtefælle, når de migrerer, hvilket kan begrænse deres uafhængighed i forhold til at få job og blive integreret i samfundet.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#24: Stress og coping blandt filippinske arbejdsmigranter i Norge inden for rengøring, Au pair, servering og sygepleje

Type	Videnskabelig artikel
Forfatter(e)	Straiton, Melanie L., Heloise Marie L. Ledesma & Tam T. Donnelly
Titel og publikation	A qualitative study of Filipina immigrants' stress, distress and coping: the impact of their multiple, transnational roles as women. <i>Bmc Womens Health</i> 17. doi: 10.1186/s12905-017-0429-4.
Score	11
Eventuelt nøgleord	Immigrationskvinders mentale sundhed, filipineres mentale sundhed, post-kolonial feministisk perspektiv, coping, arbejdskraftsmigration, transnationale ægteskaber.
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2017 (angiver ikke)
Metodologi	In-depth interviews, hvor informanter er fundet ved snowballing. Spørgeskema: 10 item Hopkins Symptoms checklist (HSCL-10) til undersøgelse psychological distress.
Population	14 filippinere i alderen 29-49 år
Branche og ansættelse	Au pair, rengøringsassistent, tjenere og sygeplejerske
Målgruppe (C, D og/eller E)	D i forhold til Au Pair, og nok kun B i forhold til Sygeplejersker
Destinationsland	Norge
Oprindelsesland	Filippinerne
Hovedfund	Grundet forskellige uddannelseskrav, bliver filippinske sygeplejersker downgraded til plejeassistent eller til 'less preferred care work with unsocial hours'. Det at være Au pair kan være et springbræt til arbejdsmarkedet, men det afhænger af værtsfamilien. Det er meningen at familien skal betale for undervisning for at forbedre sproget og mindske immigranternes sprogbarriere, men det betaler familien ikke, hvilket begrænser au pairernes fremtidige muligheder i Norge, samtidig med at det øger deres bekymringer om fremtiden. I forlængelse skriver forfatterne: "Selvom forskellige myndigheder kan blive kontaktet i disse situationer, er det en usansynlig mulighed for de fleste af disse kvinder. De forhold, at de er unge, kvinder og i et fremmed land, ligesom de er økonomisk afhængige af værtsfamilien, lever i deres hjem og har midlertidig opholdstilladelse, efterlader kvinderne i en sårbar position" (s.5, vores oversættelse). De strukturelle faktorer, som filippinske immigranter står overfor kan mindske deres handlemuligheder. (s. 10)
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#25: Marginalisering blandt migrantarbejdere inden for Au pair og byggeri

Type	PhD-afhandling
Forfatter(e)	Stenum, H.
Titel og publikation	<i>Migration Management at the Margins. Transnationalized and Localized Government of Marginalized Migrants in Denmark.</i> Aalborg Universitet.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Ikke angivet
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2011 (2007-2009)

Metodologi	To casestudier - Au Pair og hjemløse fattige. Herunder omfattende feltarbejde og kvalitative interviews. Derudover inddrages dokumenter såsom regerings dokumenter, bekendtgørelser, vejledninger, administrative procedurer etc. som omhandler au pair systemet i Danmark, såvel som andre danske og udenlandske rapporter, statistikker, mediedækning etc.
Population	38 semi-strukturerede interviews med au pairs, værtsfamilier og aktører med tilknytning til au pair området. og 13 interviews med brugere af nødhjælperen i København
Branche og ansættelse	Au Pair og byggeri
Målgruppe (C, D og/eller E)	C/D.
Destinationsland	Danmark, (Tyskland og Sverige som udokumenteret betonarbejder)
Oprindelsesland	Polen, Rumænien, Filippinerne
Hovedfund	Hvis en au pair bor uden for værtsfamiliens matrikel, er au piren illegal. Opholdstilladelsen i Danmark er bundet op på værtsfamilien, hvorfor mange au pairs finder sig i meget af frygt for at miste opholdstilladelsen. Dertil bor au piren med sin arbejdsgiver, hvilket skaber endnu et afhængighedsforhold. I casestudiet om hjemløse, har flere arbejdet uden kontrakt blandt andet på byggepladser i Tyskland og Sverige. Én er blevet tilbudt et legalt job i rengøringssektoren i Danmark, men af tragiske årsager (bliver slået ned og får stjålet sin telefon) ender manden som hjemløs. Han vil gerne være legal og ønsker derfor kun job med papirer. Én afrikansk mand fik tilbudt et legalt job på en restaurant, men fordi immigrationsmyndighederne ikke ville godkende hans papirer, da han ikke har en adresse, så fik han ikke jobbet, da restauranten ikke ville ansætte ham uden papirer. Denne frustrerede afrikaner så derfor ikke nogen anden udvej end at finde et job på det uformelle arbejdsmarked.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

Uden for det normale arbejdsmarked

De følgende kilder beskriver arbejde, der ikke kan sammenlignes direkte med regulerede brancher, og som ikke er normaliseret gennem f.eks. overenskomst eller uddannelsessystemet. Det drejer sig om Au pairs, tiggere, sexarbejderen mv.

#26: Leve- og arbejdsvilkår for sårbare rumænske romaer, der ernærer sig gennem meget udsat arbejde

Type	Videnskabelig Artikel
Forfatter(e)	Ravnbøl, C. I.
Titel og publikation	Hjem og arbejde for hjemløse og arbejdsløse EU medborgere: rumænske romaers erfaringer fra København og Malmø. <i>Socialmedicinsk tidsskrift</i> 92(3):326-334-334.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Ikke angivet

Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2015 (10 måneders antropologisk feltarbejde)
Metodologi	10 måneders antropologisk feltarbejde.
Population	Ikke præciseret antal af personer som Ravnblø har talt med, men det drejer sig om rumænske romaer, både mænd og kvinder, der bor og arbejder på gaden i København og Malmø.
Branche og ansættelse	Flaskesamlere, tiggere, sælgere af hjemløse-/migrantaviser, holdere af reklameskilte til restauranter samt opvaskere hos restauranter og byggepladser.
Målgruppe (C, D og/eller E)	D
Destinationsland	Danmark (og Sverige).
Oprindelsesland	Rumænske romaer
Hovedfund	På grund af de mere etablerede arbejdsmarkeder i Danmark, som skaber flere rettigheder for den enkelte arbejder, er det samtidig sværere for udenlandske, fattige og ufaglærte arbejdssøgere at navigere i disse forhold. Den begrænsede adgang til arbejdsmarkedet fører til arbejde af uofficielle kanaler eks. sociale netværk og direkte henvendelse på byggepladser og lignende. Mange steder får medarbejderne ikke løn (som aftalt), men alligevel klager de ikke over arbejdsudnyttelsen, fordi de er bange for at blive anholdt for at arbejde uden kontrakt. Kort viser artiklen at udelukkelsen fra arbejdsmarkedet og arbejdsudnyttelse føre til alternative veje.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#27: Rumænske tiggere og menneskehandel – juridiske vilkår og deres afhængighedsforhold

Type	Artikel
Forfatter(e)	Friberg, Jon Horgen & Guri Tyldum.
Titel og publikation	Rumensk tiggemigrasjon i et menneskehandelsperspektiv. <i>Tidsskrift for samfunnsforskning</i> 60(01):30–49. doi: 10.18261/issn.1504-291X-2019-01-02.
Score	11
Eventuelt nøgleord	Menneskehandel, tiggeri, migration, udnyttelse, romaer.
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2019 (2014)
Metodologi	Analyse af lovgivning samt kvalitative og kvantitative data fra hhv. Norge og Rumænien baseret på Respondent-driven sampling (RDS). Samt data fra Sverige og Danmark i mindre grad.
Population	Interviews af migranter samt spørgeskemadata fra i alt 1.269 rumænske migranter.
Branche og ansættelse	Tiggere (rumænske migranter i Norge. Flaskesamlere, tiggere, bladsælgere mv.)
Målgruppe (C, D og/eller E)	C, D og lidt E
Destinationsland	Norge
Oprindelsesland	Rumænien
Hovedfund	Artiklen afdækker de juridiske og praktiske forhold, der gør migrationen fra Rumænien til Norge mulig.

	Den undersøger, hvilke afhængighedsforhold målgruppen allerede befinder sig i allerede i, i Rumænien, og hvordan de forsøger at frigøre sig fra disse. Den peger på følgende forhold blandt målgruppen: 1) Information om hvordan du migrerer. Mange er analfabeter og de færreste kan engelsk eller norsk og er derfor afhængige af bagmænd og netværk. 2) Lån og transportmuligheder. De er fattige og låner derfor ofte penge for at komme til Norge, som de betaler af gennem tiggeri. 3) Sikre steder at sove. Adgangen til steder at sove er begrænset af dyre boliger i Norge. Derfor køber de sig, hvis de kan, til sovepladser hos bagmænd. 4) Kontrol med tiggeri. Stederne, hvor man kan tigge, er kontrolleret af bagmændene, og migranten er således afhængig af forholdet til bagmanden for at have en indtægt. 5) Netværk og familie til social støtte og beskyttelse. Især kvinder er underlagt patriarkalske familiestrukturer. Artiklen peger på, at det ikke er ulovligt at være 'bagmand' og arrangere ture til Norge, så længe der ikke eksisterer tvang eller udnyttelse. Artiklen undersøger, hvordan politi og retsvæsen dømmer og efterforsker sager om menneskehandel, hvilket kan være interessant for en dansk sammenhæng, men som er uden for artiklens fokus. Endelig belyser den, hvordan tiggeri i Norge er ekstremt organiseret af bagmænd og tiggersteder distribueres til familier ud fra forskellige kriterier.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#28: Misbrug og udnyttelse af migranter via den norske Au Pair ordning

Type	Rapport
Forfatter(e)	Øien, Cecilie
Titel og publikation	<i>On equal terms? An evaluation of the Norwegian au pair scheme.</i> Fafo.
Score	11
Eventuelt nøgleord	Ikke angivet
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2009 (2000-2008)
Metodologi	Interviewbaseret kvalitativ undersøgelse
Population	69 interviews i alt. 21 interviews med au pairs, 20 med værtsfamilier og 15 med repræsentanter fra UDI, politiet og forskellige andre organisationer. Derudover blev der gennemført 3 interviews med relevant respondenter i Polen.
Branche og ansættelse	Au pair

Målgruppe (C, D og/eller E)	C (D). Mest C men måske også en lille smule D. D fordi værtfamilien måske forventer, at de arbejder 24/7. Selvom bureauerne forklarer, at historier om misbrug og udnyttelse hører til sjældenhederne, så tilbyder bureauer kun en meget tiltrængt minimumsgrad af kontrol ift. forholdet mellem værtsfamilien og au pairen.
Destinationsland	Fokus på Norge som case. Dog ses der også en sammenligning med au pairs fra England, Danmark og Polen.
Oprindelsesland	Europæiske lande (ikke-EU såvel som EU-medlemmer)
Hovedfund	Der kan herske uklarhed om arbejdstiden for au pairs, som er illustreret af følgende udtalelse fra en af de interviewede au pairs: "But here it's different because you are not supposed to work more than 30 hours, and [yet] the host sometimes expects you to work 24/7". De au pairs der blev interviewet havde oplevet misbrug, udnyttelse og traumatiske forhold hos værtsfamilierne, samt var blevet isoleret og overladt til de selv om at håndtere deres problemer. Au pair bureauer og familier forklarede om historier med misbrug og udnyttelse af værter, au pairs der handler uansvarlig i forhold til børn samt overtrædelse af kontrakt og regler fra begge sider, både fra værtfamiliens side og fra den pågældende au pair. Au pair bureauerne pointerer dog, at disse historier udgør undtagelsen snarere end reglen. Det er dog væsentligt at hæfte sig ved, at bureauerne måske undgår af gøre forretning med de værtfamilier, der bryder med reglerne eller misbruger au pairen. Som en kvinde udtalte: " <i>Jeg tvivler på, at de mest misbrugende familier ville bruge et bureau</i> ". Hendes kommentar pointerer, at selvom bureauerne forklarer, at historier om misbrug og udnyttelse hører til sjældenhederne, så tilbyder bureauer kun en meget tiltrængt minimumsgrad af kontrol ift. forholdet mellem værtsfamilien og au pairen.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#29: Sammenligning af kontrol og vilkår mellem au pairs fra EU og uden for EU

Type	Videnskabelig artikel
Forfatter(e)	Anving, T. & Eldén, S.
Titel og publikation	Precarious Care Labor: Contradictory Work Regulations and Practices for Au Pairs in Sweden. <i>Nordic Journal of Working Life Studies</i> 6(4):20.
Score	11
Eventuelt nøgleord	Au pair, pleje, familie, migration, arbejde.
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2016 (Ikke angivet)
Metodologi	Interviews med forskellige relaterede aktører, au Pairs, forældre og børn.
Population	73 relevante aktører. 15 au pairs i alderen 18-29 år samt 14 familier.
Branche og ansættelse	Au pair
Målgruppe (C, D og/eller E)	D

Destinationsland	Sverige
Oprindelsesland	Tyskland, U.K. Estland, Makedonien, Taiwan, the U.S., Ukraine og Filippinerne. Syv Au Pairs var fra EU lande og otte var fra lande udenfor EU.
Hovedfund	I artiklen konkluderer de, at der er forskel på synligheden af au pairs, som kommer fra EU og som ikke gør. Au pairs uden for EU synlige i statistikken, fordi de skal søge om arbejdstilladelse, hvor de fra EU er usynlige, da de modsat ikke skal. Deres usynlighed gør, at der ikke er fokus på dem fra myndighedernes side. Derudover er der modsigende reguleringer af au pairs, idet de sommetider er defineret som arbejdere - 'domestic worker' og 'cultural exchange'. Derfor er au pairs manglende viden om deres rettigheder og/eller det, at de ikke har mulighed for at agere efter dem, styrket af, at reguleringerne i sig selv er uklare. Det skyldes de forskellige reguleringers afhængig af, om du er en au pairs fra EU og uden for EU.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#30: Undersøgelse af udnyttelse af au pairs i Danmark

Type	Rapport (grå litteratur)
Forfatter(e)	Stenum, Helle
Titel og publikation	<i>Au pair i Danmark: Billig arbejdskraft eller kulturel udveksling?: en undersøgelse af au pair ordningen i Danmark med særligt fokus på filippinske migranter.</i> FOA.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Ikke angivet
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2008 (2007-2008)
Metodologi	Dokumentanalyse, semistrukturerede interviews
Population	24 kvindelige au pairs, 6 værtsfamilier, 6 myndighedspersoner/ civilsamfundsperson
Branche og ansættelse	Au pair
Målgruppe (C, D og/eller E)	D
Destinationsland	Danmark
Oprindelsesland	Filippinerne, Rusland, Uganda og Nepal.
Hovedfund	Det fremgår af undersøgelsen, at der er meget stor forskel på, hvordan au pair-ordningen praktiseres i de forskellige hjem. Der er au pair-forløb, hvor den au pair-ansatte får en relativ høj løn, føler sig inkluderet og respekteret i familien, samt hvor forholdene er langt bedre end forudsat i kontrakten. Men der er også au pair-ophold, som er præget af en helt urimelig udnyttelse af hendes arbejdskraft, uacceptable ledelsesforhold, psykisk dårligt arbejdsmiljø, manglende grænser mellem arbejde og fritid, urimelige restriktioner på privatlivet, manglende ferie og feriepenge, fradrag i lønnen for flybilletter og mad, tilbageholdelse af løn mv. Hendes opholdstilladelse er bundet til én familie, som hun på denne måde er afhængig af, hvis hun fortsat vil opholde sig i landet. Risikoen for at blive udvist/ miste sit opholdsgrundlag er i mange tilfælde meget stærkt medvirkende til at "finde sig" i forholdene og på den måde usynliggøre urimelighederne.
Eventuelle anbefalinger	Forfatteren foreslår følgende indsatser på flere niveauer for at forbedre au parens position. Nedenstående er citeret direkte fra side 61 i Stenum (2008)

	Niveau 1 – forbedring af eksisterende ordning • Højere minimums timeløn. • Lørdag og søndag fri. • Betalt danskundervisning. • Betalt offentlig transport. • Tidsafgrænset opholdstilladelse, ikke bundet til én familie. • Mulighed for "live-out." • Etablering af uafhængige rådgivnings-/mødesteder. • Etablering af uafhængig klage- og mæglingsinstans. • Etablering af certificeret formidlingsorganisation (familieskift), som også kan aflægge værtsfamilier kontrol- og opfølgningsbesøg. • Sikring af at rettigheder som arbejdstager sikres. Niveau 2 – au pair som 'stepping stone' til arbejdsmarkedet • Længere opholdstid. • Arbejdstilladelse. • Mulighed for at arbejde et antal timer uden for familien. • Mulighed for kompetenceafklaring. • Måltrettet danskundervisning. • Mulighed for at medbringe egne børn Niveau 3 – alternativ til eksisterende ordning – frit valgs model • Mulighed for tredjelandes borgere at vælge mellem au pair ophold og arbejdstilladelse til (evt. visse) jobs på arbejdsmarkedet.
--	--

#31: Magt-asymmetrien mellem au pairs og deres værtsfamilier

Type	Videnskabelig artikel
Forfatter(e)	Stenum, Helle
Titel og publikation	Au pair-strategier i danske familier - privat husarbejder eller maternalistisk mikrostyring. <i>Kvinder, Køn & Forskning</i> (4). doi: 10.7146/kkf.v0i4.28004.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Ikke angivet
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2010 (2008)
Metodologi	Empirisk undersøgelse, kvalitative interviews
Population	24 au parirer, 6 værtsfamilier
Branche og ansættelse	Au pair
Målgruppe (C, D og/eller E)	D
Destinationsland	Danmark
Oprindelsesland	Filippinerne

Hovedfund	Der beskrives to forskellige strategier for værtsfamilierne, som betoner rollen som henholdsvis arbejdsgiver og au pair forskelligt. 'Anders' placerer sig selv mere i arbejdsgiverrollen end i værtsfar-rollen i sit arbejdsgiver-arbejdstagerforhold. 'Hanne' derimod placerer sig med prioriteringen af familiseringen af relationen med sig selv i værtsmor-rollen. Begge relationer til au pairen udtrykker asymmetriske magtrelationer. De adskiller sig dog ved, at Anders' position nedtoner den følelsesmæssige investering og opprioriterer relationen som et arbejdsforhold med tilhørende adskillelse af arbejde og privatliv med forhandlinger om arbejds- og lønvilkår ud fra en arbejdskraftsbetragtning. Hannes position er karakteriseret af, at løn- og arbejdsforhold er tabuiseret, at der forventes en stor følelsesmæssig investering i relationen mellem de voksne, samtidig med at au pairen er placeret i et familiært rum, hvor hun kan indtage rollen som storesøster.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#32: Analyse af au pairs betydning i hjemlandet og deres strategier for at forbedre deres arbejdsvilkår i værtslandet

Type	Tidsskriftartikel
Forfatter(e)	Hansen, A.M. & Pedersen, M. H.
Titel og publikation	Hard-working Heroes or Curious Students? - Au pair Positioning, Organizing, and Negotiation. <i>Nordic Journal of Working Life Studies</i> 9(2):67–86.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Au pairs, migrant domestic workers, govenmentalitet, subjektivisering, forhandling, organiserende.
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2019 (2012)
Metodologi	Inddragelse af: Policy dokumenter udstedt af filippinske og danske myndigheder. Interviews, deltagende observation Gruppeinterviews
Population	Interviews med 2 repræsentanter fra den Filippinske regering. 'Agenturer, der beskæftiger sig med arbejdsmigration', den filippinske oversøiske beskæftigelsesadministration (POEA) og Overseas Workers Welfare Administration (OWWA) samt 6 au pairs.
Branche og ansættelse	Au pair
Målgruppe (C, D og/eller E)	D
Destinationsland	Danmark
Oprindelsesland	Filippinerne
Hovedfund	Policies påvirker au pairs positioneringer, som kan føre til forhandlinger og organiseringer, der kan føre til bedre arbejdsforhold. Deres positioneringer er strategier de anvender for at forbedre deres arbejdsforhold.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#33: Udnyttelsen af au pairs set ud fra et menneskehandelsperspektiv

Type	Rapport (grå litteratur)
Forfatter(e)	Korsby, T. M.
Titel og publikation	<i>Au pair and trafficked? – recruitment, residence in Denmark and dreams for the future. A qualitative survey of the incidence and risk of human trafficking in a group of au pairs – personal situations and stories.</i> Center mod menneskehandel.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Ikke angivet
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2010 (2009)
Metodologi	Semistrukturerede interviews eller gruppeinterviews. Dertil uformelle snakke med aktører i feltet i forbindelse med au pair praksisser. Respondenter fundet blandt andet ved snowballing
Population	27 Au Pairs (19 - 31)
Branche og ansættelse	Au pair
Målgruppe (C, D og/eller E)	D
Destinationsland	Danmark
Oprindelsesland	27 fra Filippinerne, én fra Ukraine, én fra Hviderusland (Belarus), én fra Serbien, én fra Nepal og to fra Kenya.
Hovedfund	Undersøgelsen formål var at undersøge, om rekrutteringsfasen havde ligheder med menneskehandel. Der blev ikke fundet nogle konkrete cases, hvor menneskehandel fandt sted, men der er eksempler på at au pairs er en sårbar gruppe, der bliver udnyttet. I rapporten konkluderes det, at au pairs allerede udnyttes i forbindelse med rekruttering som au pair i Danmark. De der rekrutterer, udnytter udlændingenes manglende viden, sårbarhed og lyst til at arbejde i Vesten ved at opkræve et urimeligt beløb for at skabe kontakt med en værtsfamilie. Dette placerer au pairen i en gældssituation, der påvirker store dele af au pair-opholdet, og potentielt også au paires fremtidige aktiviteter. Derudover bliver au pairs også udnyttet af deres værtsfamilier med dårligere vilkår og langt mere arbejde, end hvad der står i kontrakten. Derudover viser undersøgelsen, at flere udøver ulovligt arbejde i Danmark (enten i deres egen interesse eller med henblik på at betale deres gæld), og nogle ender med at bo ulovligt i Danmark eller i et andet land.
Eventuelle anbefalinger	Nyttigt med aktive au pair-rekrutterere med base i Danmark, der kan agere mægler i konflikter og levere rådgivning til au paires og deres værtsfamilier. Flere af informanterne i denne undersøgelse havde selv søgt råd og støtte hos deres danmarksbaserede au pair-rekrutterere uden modtager den ønskede hjælp, hvilket peger på det samme behov.

#34: Udnyttelse af au pairs i Europa og Danmark

Type	Rapport
Forfatter(e)	Helle Stenum, Hanne Marlene Dahl, Anne Hald Petersen & Taia Nysted Schøt
Titel og publikation	<i>Abused Domestic Workers in Europe: The case of au pairs.</i> European Parliament.
Score	12

Eventuelt nøgleord	Ikke angivet
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2011 (ikke angivet)
Metodologi	Spørgeskemaer og interviews. Der inddrages rapporter, videnskabelig artikler, lovgivning og vejledninger på området .
Population	Ikke angivet
Branche og ansættelse	Husholdning, Au pair
Målgruppe (C, D og/eller E)	D
Destinationsland	Danmark, Tyskland, Irland, Holland, Polen, og Spanien
Oprindelsesland	Bl.a. lande uden for EU, Filippinerne og Ukraine
Hovedfund	I Danmark er au pairs fra lande uden for EU stigende. Man skelner mellem au pairs fra og uden for EU lande. Au pairs fra EU er dog ikke synlige i statistikken, da de indgår under andre former for arbejde, som også er mobile. Før 2010 var det forbudt for Filippinerne at komme til Danmark som au pair, men der har alligevel været et stigende antal siden 2004. I 2010 lavet man en aftale så det ikke længere var forbudt. Undersøgelsen fandt blandt andet at, en del au pairs fra EU lande ikke er registreret, fordi de oftest operere inden for private og personligt netværk. I Danmark kommer de fleste au pairs fra Filippinerne og er underlagt regler, der gør at: 1) deres ophold er bundet op på en specifik værtsfamilie eller et specifikt bureau, 2) de skal bo samme sted som de arbejder, samt 3) opholdstilladelsen ikke er en arbejdstilladelse. Dette gør at au pairs er meget afhængige af deres værtsfamilie..
Eventuelle anbefalinger	Rapporten anbefaler syv indsatser. 1) at dele det nuværende au pair immigrations programmet i 2 dele. Det ene indeholder kulturel og uddannelsesveksling hvor husholdning ikke overstiger mere end 8 timer pr. uge. for kost og logi. Det andet indeholder husholdning og pleje arbejde inden for anstændige arbejdsforhold. 2) Etablere et EU observatory for immigranter inden for husholdning og pleje, som skal undersøge og monitorere udviklingen af migranter der arbejder indenfor husholdning og deres arbejdsforhold. 3) Etablere fælles standarder og vejledninger. Der er forskellige forståelser for hvad au pair betyder. Derfor anbefales det at etablere en fælles forståelse for konceptet au pair i EU. 4) styrke beskyttelse af EU au pairs ved at bl.a. etablere informations dokument omkring EU lovgivning og rettigheder som EU au pair der arbejder mere end 1 måned eller mere end 8 timer om ugen., samt opfordre medlemsstaterne til at informere EU au pairs om deres ansættelse og sociale rettigheder, og gøre opmærksom på i EU i medlemsstaterne at inkludere EU au pairs i eksisterende indsatser som vedrører andre jobs i private hjem. 5) Det anbefales at man giver arbejdstilladelse hvis au pairs arbejder mere end 8 timer ugentlig.

	6) at EU medlemslandene opretter både for EU au pairs og ikke EU au pairs en uafhængig kontrol, rådgivning og klagesystem/service. 7) Støtte op om NGO aktiviteter, som allerede eksisterer i Danmark.
--	---

#35: Gældforhold og udnyttelse af au pairs i Danmark

Type	Rapport
Forfatter(e)	Liversage, Anika, Rebekka Bille & Vibeke Jakobsen
Titel og publikation	<i>Den danske au pair-ordning: en kvalitativ og kvantitativ undersøgelse.</i> SFI - Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Ikke angivet
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2013 (2011-2013)
Metodologi	Kvalitativ og kvantitativ data. Undersøgelsen er primært kvalitativ og bygger på 69 interviews i alt. 31 interviews er gennemført med au pairer, 28 interviews med værtsfamilier og 10 interviews med forskere og repræsentanter for forskellige organisationer. Derudover anvendes analyser af registerdata fra SFR (Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering) og Danmarks Statistik til at beskrive centrale karakteristika ved værtsfamilier og au pairer. I registeranalyserne er der taget udgangspunkt i nye opholdstilladelser for året 2011. Det vil sige, at der i analyserne af værtsfamilierne tages udgangspunkt i de familier, som har fået en ny au pair i 2011.
Population	69 interviews i alt udført med i alt 80 personer. 31 interviews er udført med au pairs. Overordnet set skal en au pair være mellem 18 og 30 år, være ugift, barnløs og have et vist minimum af uddannelse og sprogkundskaber (fx engelsk). Af undersøgelsens 31 interviews med au pairs var to med mænd, ligesom også kun enkelte værtsfamilier fortalte om at have, eller have haft, en mandlig au pair. 28 interviews er udført med værtsfamilier. En værtsfamilie skal have børn under 18 år såvel som en bolig af en vis størrelse, da au paret skal have sit eget værelse. 10 interviews er udført med forskere og repræsentanter for forskellige organisationer.
Branche og ansættelse	Au pair
Målgruppe (C, D og/eller E)	E. Der kan ikke siges at være tale om decideret menneskehandel, men nogle af indikatorerne på menneskehandel, fx gæld optaget i forbindelse med migrationen, er til stede.
Destinationsland	Danmark, England, Tyskland, Frankrig, Schweiz og Norge
Oprindelsesland	Filippinere. 81% af førstegangstilladelserne er givet til au pairs fra filippinere. De øvrige au pairs kommer fra en række forskellige lande såsom lande i Asien, Afrika, Nord- og Sydamerika samt lande fra det tidligere Sovjet.
Hovedfund	Hovedkonklusion: Der kan ikke siges at være tale om decideret menneskehandel, men at der er talrige eksempler på udnyttelse af en sårbar gruppe af au pairs, både fra værtsfamiliers og fra rekrutteringsagenters side, samt at flere au pairs har gæld til formidlere af kontakten til værtsfamilien. Nogle af indikatorerne på menneskehandel, fx gæld optaget i forbindelse med migrationen, er dermed til stede.

Eventuelle anbefalinger	Rapportens primære anbefaling er, at au pair-migration opdeles i to programmer: ét med fortsat fokus på kulturel udveksling og ét med fokus på hus- og omsorgsarbejde
--------------------------------	---

#36: Menneskehandelens påvirkning af den politiske diskurs om prostitution i Danmark

Type	Videnskabelig artikel
Forfatter(e)	Spanger, Marlene
Titel og publikation	Human trafficking as a lever for feminist voices? Transformations of the Danish policy field of prostitution. <i>Critical Social Policy</i> 31(4):517–39. doi: 10.1177/0261018311410527.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Diskurs, feminisme, menneskehandel, policy felt (politikområde), prostitution.
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2011 (1906-2010)
Metodologi	Diskursanalyse af historisk litteratur på området. Identificeret 5 diskurser ud fra Foucault: Juridisk, medicinsk videnskab, religion, social politik og feminisme som har udgjort politikområdet af prostitution i Danmark siden 1906 og frem til 2010.
Population	Kvindelige migranter
Branche og ansættelse	Prostitution og menneskehandel
Målgruppe (C, D og/eller E)	E
Destinationsland	Danmark
Oprindelsesland	Ikke angivet
Hovedfund	Artiklen tydeliggør paradokset i at forsøge at hjælpe sårbare grupper ved at vise, hvordan forskellige forståelser (diskurser) af menneskehandlede sexarbejdere konkurrerer. Den dominerende (feministiske) diskurs problematiserer menneskehandel og er med til at hjælpe i den politiske kamp omkring prostitution med hensyn til forbud mod at købe sex. Handlingsplanerne for at bekæmpe menneskehandel har ført til et nationalt redningsapparat og har politisk skabt bevidsthed om de skadelige virkninger af en global sexindustri. Det er dog få migranter i Danmark, som drager fordel af handlingsplanerne, fordi de, hvis vælger at blive 'reddet', sendes tilbage til deres oprindelsesland. Man ser samtidig en større gruppe af migranter, der sælger sex i Danmark, der er 'usynlige' og tavse, da de ikke passer ind i begrebet 'offer for menneskehandel', der er produceret af den feministiske diskurs. Derfor er deres sociale rettigheder ikke fremhævet. På et diskursivt niveau producerer virkningerne af, hvordan menneskehandel problematiseres, en subjektposition for 'den prostituerede', der er baseret på krydset mellem køn, race og geografisk sted, og som skaber stereotype forestillinger om den 'tredje verdens kvindelige sexslave' reddet af 'White First World Feminist'.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#37: Udviklingen af diskursen om sexarbejdere som ofre i Danmark ud fra et feministisk perspektiv

Type	Videnskabelig artikel
Forfatter(e)	Spanger, Marlene
Titel og publikation	Feminismens vej ind i prostitutionsdebatten går gennem polemikken om menneskehandel. <i>Kvinder, Køn og Forskning</i> 18(1):61–68.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Ikke angivet
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2009 (1800-tallet – 2009. Selve det diskursive skift skete dog i 2002-2009)
Metodologi	Diskursanalyse
Population	Prostituerede i Danmark
Branche og ansættelse	Prostitution
Målgruppe (C, D og/eller E)	E (den nyere feministiske diskurs)
Destinationsland	Danmark
Oprindelsesland	Østeuropæiske, afrikanske (særligt nigerianske) og thailandske kvinder
Hovedfund	Hovedkonklusion: Den gennemslagskraft, som den feministiske diskurs har opnået i Danmark i dag, på den politiske arena og i offentligheden, er ikke set siden slutningen af 1800-tallet i forbindelse med debatten om hvid slavehandel. Delkonklusioner: Ingen feministisk diskurs i Danmark har haft indflydelse på prostitutionslovgivningen eller den offentlige debat igennem det 20. århundrede. Prostituerede gik fra ikke at betragtes som ofre til, at der i 2002-2009, specielt i 2006, skete et diskursivt skift. Det diskursive skift medførte, at de prostituerede nu i højere grad blev betragtet som ofre, der 'holdes fanget', og hvor 'kvinder handles til prostitution'. I 2009 har kvindebevægelsen gennem offentlige debatter og diverse kampagner formået at få sat lovgivningen om prostitution til debat.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#38: Sexarbejderes juridiske status og sårbarhed i Finland

Type	Videnskabelig artikel
Forfatter(e)	Niina Vuolajärvi
Titel og publikation	Precarious intimacies - Europeanised border regime and migrant sex work. <i>Journal of Ethnic and Migration Studies</i> 45(7):1090–1107. doi: 10.1080/1369183x.2018.1430558.
Score	11
Eventuelt nøgleord	Sexarbejde, migration, prekarisering, intimitet, grænser.
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2019 (2012-2013)
Metodologi	I alt blev 70 semistrukturerede, dybdegående interviews gennemført. Studiet er en del af et større etnografisk forskningsprojekt. 18 måneders feltarbejde med uformelle interviews, hvor 12 måneder var bestod af aktiv deltagerobservation ved tre forskellige

	hovedlokaliteter. Lokaliteterne bestod af en natklub, et gågadeareal og et Pro Centre drop-inn.
Population	35 migrant-sexarbejdere, 20 finske ikke-migrant etniske finske sexarbejdere, 13 socialarbejdere og sundhedspersonale i Pro Center samt 2 politifolk.
Branche og ansættelse	Sexarbejde
Målgruppe (C, D og/eller E)	D
Destinationsland	Finland
Oprindelsesland	Rusland, Litauen, Letland, Nigeria, Kenya, Thailand, Estland, Hviderusland, Ukraine, USA og Finland. I forbindelse med feltarbejdet inddrog forskere desuden folk fra andre afrikanske lande, Latinamerika og forskellige østeuropæiske og baltiske lande.
Hovedfund	Indvandringsreguleringer og grænseregimer, der ændrer sig, skaber komplekse juridiske kategorier, hvori sexarbejdere stratificeres. Som migrant følger forskellige rettigheder, såsom adgang til arbejdsmarkedet og velfærdssystemet, afhængig af, hvilke kriterier personen opfylder. Migrant bliver karakteriseres som illegal, hvis ikke de statslige kriterier opfyldes. Illegale og andre arbejdende migranter er sårbare og er i risiko for udnyttelse og 'trafficking', hvilket forstærkes af de forskellige rettigheder migranten har afhængig af sin migrantstatus. Det er den økonomiske del, der er motivator for sexarbejde. Som det konkluderes over, har migranters opholdsstatus betydning for sexarbejderen. En sexarbejder, med opholdstilladelse er tilknyttet velfærdsstaten, hvilket betyder at arbejderen ikke er økonomisk afhængig af sexarbejdet, men bliver en supplerende indkomstkilde. Sexarbejdere uden opholdstilladelse har ikke denne økonomiske sikkerhed, hvilket medfører stress over fremtiden og samtidig bringer dem i en sårbar position. Dette resulterer i at sexarbejdere uden opholdstilladelse har flere klienter, sætter deres pris ned og er til rådighed for deres klienter hver dag. Derudover øges deres belastning af, at de nu tager imod klienter, som de normalt ikke ville (alkoholikere og voldelige). Derudover udnytter klienter sexarbejdernes manglende opholdstilladelse ved at true sexarbejderne med at gå til politiet, hvis ikke sexarbejderen gør, hvad klienten forlanger.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#39: Sexarbejderes strategier for at gøre op med rollen som ofre

Type	Videnskabelig artikel
Forfatter(e)	Spanger, Marlene
Titel og publikation	"You see how good-looking Lee Ann is!" Establishing field relations through gendered and racialised bodily practices. <i>Qualitative Studies</i> 3(2):150–62.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Feltarbejde, subjektposition, køn, race, migration, sexarbejde.
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2012 (From September 2005 to April 2006)

Metodologi	Etnografisk feltarbejde fra september 2005 til april 2006. Deltager observation (rådgivningsprogram 1-2 gange ugen for migranter der sælger sexydelser og koordinerende møder) og interviews med thailandske kvindelige migranter som sælger sexydelser i Danmark.
Population	14 interviews med thailandske kvinder og 6 interviews med nøglepersoner.
Branche og ansættelse	Sexarbejde
Målgruppe (C, D og/eller E)	E
Destinationsland	Danmark
Oprindelsesland	Thailand
Hovedfund	Artiklen fokuserer på, hvordan sexarbejdere beskriver hinandens udseende, og hvilken betydning race, nationalitet og seksualitet skaber hierarkier. Artiklen handler således mest om, hvad det betyder at være sexarbejder, og artiklen fokuserer ikke meget på sårbarhed. Udseende og kropssprog bliver også en vigtig del i forhold til at skabe kontakt mellem forsker og migranter som er sexarbejdere. Sexarbejderne konstruerer og forhandler på forskellige måder, hvor de forsøger at gøre op med prostitution, hvor den prostituerede er sat i offerrollen.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

Uden angivet branche eller på tværs af arbejdsmarkedet

De følgende kilder beskriver analyser af arbejdsvilkår, der ikke handler om en specifik branche men typisk mere om arbejdsmarkedet som helhed.

#41: *Immigrationspolitikken i Danmark med fokus på, hvordan den 'udpeger' og 'bebrejder' udlændinge på arbejdsmarkedet*

Type	Bogkapitel (fagfællebedømt)
Forfatter(e)	Jørgensen, Martin Bak & Trine Lund Thomsen
Titel og publikation	"Needed but Undeserving": Contestations of Entitlement in the Danish Policy Framework on Migration and Integration. S. 337–64 i <i>Diversity and Contestations over Nationalism in Europe and Canada</i> , Palgrave Studies in European Political Sociology, redigeret af J. E. Fossum, R. Kastoryano, og B. Siim. London: Palgrave Macmillan UK.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Ikke angivet
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2018 (2001-2015). Dækker de forskellige regeringskonstellationer indenfor denne periode, og fokuserer kun på de partipolitiske aktører.
Metodologi	Det primære materiale består af analyse af de dominerende policy fortællinger/ narrativer i perioden, som er policy output i bred forstand. Dette dækker over lovgivningsmæssige dokumenter, handlingsplaner, reguleringer, politiske aftaler og erklæringer samt parlamentariske forslag til politikker og love. Desuden inddrages der tekster fra medier og output fra civilsamfundets aktører såsom fagforeningstidsskrifter, websider, politiske partiprogrammer og andet materiale. Fortællingerne/ narrativerne blev identificeret gennem en indledende læsning af

	ovennævnte materiale. Dette gav dem mulighed for, for det første, at se på konkurrencer om adgang, berettigelse og mening, og hvordan disse påvirker policy design, og, for det andet for at, undersøge, hvordan disse legitimeres gennem policy fortællinger/ narrativer.
Population	Der er ikke bestemt population, men de undersøger "naming" and "blaming" blandt forskellige aktører såsom migranter, politikere, fagforeninger, EU og kontekstuelle forhold såsom recession. Desuden undersøger de, hvordan "naming" and "blaming" er brugt til at legitimere specifikke politikker og hurtig politisk handling.
Branche og ansættelse	Arbejdsmigranter generelt der ikke kommer fra en bestemt branche. Ovenstående dækker over nyankomne migrerende arbejdstagere, lavtkvalificerede migrerende arbejdstagere, asylansøgere og østeuropæiske arbejdstagere.
Målgruppe (C, D og/eller E)	C
Destinationsland	Denmark
Oprindelsesland	Flere steder fra f.es. østeuropæiske arbejdere.
Hovedfund	Kapitlet analyserer den politiske ramme og forordninger for migration i Danmark og viser, at migration styres gennem en selektiv og ekskluderende strategi, der tilsyneladende påvirker de sårbare udlændinge, som f.eks. flygtninge, mest. Ifølge forfatterne stræber Danmarks immigrationspolitik ikke efter social integration, men i stedet efter at identificere og tiltrække de bedste eksempler på vellykket integration af flygtninge. Spørgsmål om ydelser konstrueres gennem politiske fortællinger om, hvem der har ret til hvad, og hvem der virkelig fortjener hjælp. At tilbyde for meget bistand eller for mange fordele til f.eks. flygtninge, der ikke er statsborgere, kan skabe debatter om retfærdigheden af disse ydelser og fører til påstande om, at danskere bliver nedprioriteret til fordel for flygtninge. Kapitlet fremhæver, at dette ikke er et ekstraordinært dansk dilemma. Det ses overalt i Europa, i USA og andre steder. De politiske reaktioner har været forskellige forsøg på at styre migrationen. Reaktionerne består ofte af at sikre, at landet er attraktivt udenrigspolitisk uden for landets grænser, men at landet samtidig har en fast indenrigs-, flygtninge- og migrationspolitik inden for landets grænser. Sondringen mellem ønsket og uønsket indvandring er tydelig i vores udvalgte politiske dimensioner. Forskellige danske regeringer har forsøgt at løse dette problem ved at designe og implementere målrettede politikker, som både tiltrækker og afviser immigranter.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

Ekskluderet litteratur

Nedenstående litteratur blev fraserteret efter gennemgangen. Det vil sige, at den er blevet opsummeret men er efterfølgende vurderet til at falde uden for analysens fokus. For alle kilderne gælder det, at de ikke beskriver et arbejdsforhold, det vil sige, at der enten mangler en arbejdsgiver og/eller en arbejdstager.

#40 er en Ph.D.-afhandling, hvis fire artikler, vi har behandlet enkelvist. Den ekskluderes dels pga. dette, dels fordi den handler om hvordan sexarbejde italesættes, og hvordan det kommer til udtryk hos thailandske sexarbejdere. Den beskriver således ikke de udenlandske sexarbejdere som sårbare.

#42, 44 og 45 handler om arbejdsmarkedstilknytning/beskæftigelsespolitik. Mens arbejdsmarkedspolitik må forventes at have direkte betydning for sårbarheden for udlændinge i jobs, er det ikke inden for analysens fokus.

#43 handler primært om de metodiske udfordringer med at forske i sårbare udlændinge.

Vi har valgt at lade disse artikler blive i litteraturoversigten, men deres hovedfund og anbefalinger indgår ikke i de øvrige dokumenter.

#40: Om italesættelse af menneskehandel, og diskurser i forhold til sexarbejde i Danmark

Type	PhD-afhandling
Forfatter(e)	Spanger, Marlene
Titel og publikation	Destabilising Sex Work and Intimacy?: Gender Performances of Female Thai Migrants Selling Sex in Denmark. Aalborg Universitet.
Score	12 (senere rettet til 8)
Eventuelt nøgleord	Ikke angivet
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2010 (2005-2006)
Metodologi	Deltagende observation, interview samt dokumentarisk testmateriale.
Population	4 sexarbejdere
Branche og ansættelse	Sexarbejde
Målgruppe (C, D og/eller E)	C/D (senere rettet til B)
Destinationsland	Danmark
Oprindelsesland	Thailand
Hovedfund	Ph.D afhandlingen fokuserer gennem fire artikler på, hvordan italesættelsen af menneskehandel er en del af den socialpolitiske diskurs og argumenter, som repræsenteres i den feministiske diskurs. Den beskriver litteratur om globale omsorgskæder, medborgerskab og transnational migration. Den demonstrerer, hvordan kvindelige thailandske migranter, der sælger sex, fortæller om romantisk kærlighed og deres syn på det. Den sidste analyse viser de forskellige måder, kvindelige thailandske migranter, der sælger sex i Danmark, destabiliserer og reproducerer de etablerede forståelser af prostitution og intimitet, gennem den måde de udfører moderrollen og ægteskab, som igen fletter sig sammen med deres job.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#42: Betydningen af sprogtilegnelse for arbejdsmarkedstilknytning

Type	Videnskabelig artikel
Forfatter(e)	Liversage, A.

Titel og publikation	Life below a 'Language Threshold'? Stories of Turkish Marriage Migrant Women in Denmark. <i>European Journal of Womens Studies</i> 16(3):229–47. doi: 10.1177/1350506809105307.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Køn, kurdiske indvandrere, sprogindlæring, livshistorie forskning, ægteskabsmigration, tyrkiske indvandrere.
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2009 (oplyses ikke)
Metodologi	Livshistorie interviews
Population	21 kvindelige ægteskabsmigranter der var 25-43 år gamle og havde boet i Danmark i mellem tre og 24 år. De tre kvinder, der blev nøglespillerne i denne artikel, er 28-årige Sevil, 42-årige Hatice og 27-årige Su.
Branche og ansættelse	Husstande, arbejdspladser og sprogskoler.
Målgruppe (C, D og/eller E)	C. Fastlåst i given situation uden mulighed for at forbedre danskundskaber, som er et essentielt krav for at kunne få dansk statsborgerskab og indgå som en del af det danske arbejdsmarked. Alligevel sås i Hatices tilfælde, at mens myndighederne i stigende grad søger at støtte og endda kræver dansk sprogtilegnelse for immigranter, så ødelagde selvsamme lovgivning hendes bestræbelser på at lære dansk både før og efter at hun fik sin opholdstilladelse.
Destinationsland	Danmark
Oprindelsesland	Tyrkiet
Hovedfund	Viser hvordan kvindelige familiemigranter fra Tyrkiet kun kan erhverve sig begrænsede danske færdigheder, da de tilbringer det meste af deres liv på steder med begrænset dansk læringspotentiale. De møder begrænsninger for deres danske sproglæring fra: 1) Husstanden, 2) det danske arbejdsmarked, 3) placeringen af sprogskolerne og 4) danske institutioner. Alle de kvinder, der blev interviewet til denne undersøgelse, rapporterede om ikke at have en eneste dansk ven. De udtrykte et inderligt ønske om at opnå danske færdigheder, men det synes ofte uopnåeligt. På trods af at de var migreret til et andet land og på trods af at de planlagde at tilbringe resten af deres liv der, så følte de, at de aldrig ville få de sproglige færdigheder til at blive et fuldt gyldigt medlem af dette nye samfund.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#43: Metodiske udfordringer ved at undersøge irregulære arbejdsmigranter

Type	Videnskabelig artikel
Forfatter(e)	Thomsen, T. L.
Titel og publikation	Irregular Migration: Mismatch between Conceptualizations and Lived Experiences. <i>Qualitative Studies</i> 3(2):97–114.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Biografisk narrativ metode, konceptualisering, uregelmæssig migration, socialkonstruktivisme.
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2012 (I 2006 og i 2008)

Metodologi	Biografiske interviews.
Population	24 polske arbejdsmigranter
Branche og ansættelse	Hovedsagelig byggeri-, industri- og servicesektoren.
Målgruppe (C, D og/eller E)	D. Det er egentlig en metodeartikel, så den har ikke som sådan en målgruppe, men den kigger på det at undersøge sårbare udlændinge og måden at opnå viden i dette felt.
Destinationsland	Danmark, (Aalborg)
Oprindelsesland	Polen
Hovedfund	Artiklen ønsker at belyse, hvilke etiske og metodiske udfordringer der er forbundet med vigtigheden i at opnå viden i dette felt. Hvordan undersøger man sårbare migrantarbejdere uden at gøre mere skade en gavn. Det konkluderes at det er forskeren, der har ansvaret for etik, adfærd og rapportering er i orden i undersøgelsen. Konklusionerne er, at i stedet for udelukkende at fokusere på migranternes status, dvs. om de overholder lovgivningen eller ej, ville et andet perspektiv, der er baseret på de aktiviteter og betingelser, der kendetegner migrationsprocessen, flytte fokus fra blot at kriminalisere migranter til at inkludere forskellige involverede aktører. Denne tilgang åbner også muligheden for at få adgang til en dybere forståelse af forholdet mellem aktører på mikroniveau såvel som forholdet mellem mikro- og makroniveau.
Eventuelle anbefalinger	For at undgå stereotypiseret framing og naming af bestemte grupper og individer/ subjekter, gennem en sort-hvid tilgang til kategorisering af 'Andet', er det nyttigt at give stemmer til de undersøgte subjekter. Sidstnævnte er i dette tilfælde irreguleriserede migranter, herunder levede erfaringer fra individer/ subjekter i konceptualiseringen og sociale konstruktion af irreguleriserede migranter.

#44: Litteratur- og policystudie af lovliggørelse af lavtlønnede og udsatte jobs for flygtninge og migranter

Type	Videnskabelig artikel
Forfatter(e)	Floros, K. & Jørgensen, M. B.
Titel og publikation	Tracing the future of migrants' labour relations. Experiences of institutionalised migrant precarity in Denmark and Greece. <i>Political Geography</i> 77:UNSP 102120. doi: 10.1016/j.polgeo.2019.102120.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Ikke angivet
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2020 (ikke angivet)
Metodologi	Mixed-method. Data indsamling bestod i desk-based research. Herunder officielle rapporter, eksisterende litteratur, nyhedsartikler, statistisk data, analyse af 'respective arrangements and policy initiatives'. Derudover interviews, ekspert interviews.
Population	Angiver ikke på den danske case
Branche og ansættelse	Arbejdsmarkedet generelt og ikke-betalte praktikophold.
Målgruppe (C, D og/eller E)	B og C.
Destinationsland	Danmark og Grækenland
Oprindelsesland	Nyankommne flygtninge og migranter fra forskellige lande.

Hovedfund	Begge sager viser i en dansk kontekst, hvordan skæringspunktet mellem indvandringspolitikker og arbejdsmarkedsregler har ført til institutionalisering af prekaritet. I begge tilfælde kan vi identificere en indskrænkning af migranternes rettigheder. Danske forhold er blevet erstattet med lavtlønnede job formaliseret gennem IGU. Disse ordninger drejer sig om: Visum der ikke fører til permanent opholdstilladelse med Green Card, IGU lavtlønnede job uden udsigter til migranter samt sekundære kontrakter for migranter der arbejder under Pay Limit Scheme, som endda begrænser deres ret til at tale frit.
Eventuelle anbefalinger	Ikke angivet

#45: Afghanske flygtninges udsathed i den danske aktive arbejdsmarkedspolitik

Type	Bogkapitel (fagfællebedømt)
Forfatter(e)	Rytter, Mikkel & Narges Ghandchi
Titel og publikation	Workers for Free: Precarious Inclusion and Extended Uncertainty Among Afghan Refugees in Denmark. S. 185–207 i <i>Digesting Difference : Migrant Incorporation and Mutual Belonging in Europe, Global Diversities</i> , redigeret af K. McKowen og J. Borneman. Cham: Springer International Publishing.
Score	12
Eventuelt nøgleord	Ikke angivet
Udgivelsesår (hvornår data er indsamlet)	2020 (2017-2018)
Metodologi	Semistrukturerede interviews
Population	28 semistrukturerede interviews gennemført i 2017–2018 med afghanske flygtninge, der ankom til Danmark efter 2009. Seks af respondenterne var kvinder og 22 var mænd. De fleste af respondenterne var i tidligt 20'ere men dækker personer i alderen 17 til 5 år.
Branche og ansættelse	Asylansøgere, afghanske flygtninge.
Målgruppe (C, D og/eller E)	C/D. C da de er sårbare. De risikerer at blive deporteret tilbage til deres oprindelsesland, der hersker usikkerhed om deres løn-, arbejds- og ansættelsesvilkår, de har ikke en almindelig mindsteløn samt de fastlåses i en bestemt situation. Der er desuden spor af D, da deres sårbarhed udnyttes. Faktisk, som vi har set, er det undertiden sagsbehandleren, der forhindrer deres muligheder for at få et rigtigt job, fordi sagsbehandleren ønsker, at flygtningene forbliver i integrationsprogrammet.
Destinationsland	Danmark
Oprindelsesland	Afghanske flygtning samt flygtninge fra Iran og Pakistan.
Hovedfund	Hovedkonklusion: Vi hævder, at de nuværende integrationsprogrammer i Danmark har resulteret i en bestemt form for 'prekær inklusion' på arbejdsmarkedet. Delkonklusion: Afghanske flygtninge oplever, at der er en forventning om, at de skal være taknemmelige for deres praktikophold eller jobtræning, som de er blevet tildelt. Derfor har de også svært ved at gøre indsigelser, hvis de oplever forhold, som ikke er i orden. Flygtninge oplever, at de ikke bliver behandlet på lige fod deres kollegaer og bliver ofte ignoreret af kollegaerne. Selvom de gerne vil ændre på deres situation, kan de ikke, fordi de er fastlåst i et obligatorisk integrationsprogram. Man sammenligner afghanere i et treårigt integrationsprogram med langtidsledige danskere, hvor de i bogkapitlet

	pointerer, at mens nogle langtidsledige danskere kan have interesse i ikke at være en del af arbejdsmarkedet, er de afghanske flygtninge frustrerede over, at de ikke kan stoppe deres integrationsprogram til fordel for et reelt job. Desuden risikerer danske langtidsledige kun økonomiske konsekvenser, hvor konsekvenserne for flygtningene er noget anderledes, da de risikere at blive sendt ud af landet.
Eventuelle anbefalinger	Usikker integration er et koncept og aspekt af mødet mellem migranter og velfærdsstatslige regimer, og det fortjener at blive udforsket og drøftet yderligere i fremtiden. Fx. har Mikkel Rytter drøftet, hvordan den nationale lovgivning om familiesammenføring skelner mellem "rigtige" og "ikke-rigtige" danskere. Sidstnævnte er danske statsborgere med indvandrerbaggrund. Et eksempel kunne f.eks. være, at omtalte "ikke-rigtige" danskere har forældre, der er indvandret fra Tyrkiet eller Pakistan i 1960'erne-1970'erne. Disse "ikke-rigtige" danskere har dermed svært ved at opnå familiesammenføring med ikke-europæiske ægtefæller, fordi det nygifte pars samlede (samlede) tilknytning til Danmark ses som utilstrækkelig.

NOTAT

Analyse af sårbare udenlandske arbejdstagere på det danske arbejdsmarked. Bilag 3.

Liste over inkluderet litteratur

Psykosocialt arbejdsmiljø samt
arbejdsulykker og sikkerhedskultur

5. november 2020

Den følgende litteratur er scoret og vurderet relevant for den videre analyse. Flest mulige kilder (45) er blevet gennemgået for den videre analyse ud fra en prioritering efter relevans.

#	Forfatter, årstal, titel, publikation	Målgruppe	Geografi	Score
1	Korsby, Trine Mygind: 2010, Au pair and trafficked? – recruitment, residence in Denmark and dreams for the future. A qualitative survey of the incidence and risk of human trafficking in a group of au pairs – personal situations and stories	8	4	12
2	Stenum, Helle. 2008. AU Pair i Danmark: Billig Arbejdskraft eller Kulturel Udveksling?: en undersøgelse af au pair ordningen i Danmark med særligt fokus på filippinske migranter. FOA.	8	4	12
3	Stenum, Helle. 2010b. "Au Pair-Strategier i Danske Familier - Privat Husarbejder Eller Maternalistisk Mikrostyring". Kvinder, Køn & Forskning (4). doi: 10.7146/kkf.v0i4.28004.	8	4	12
4	Helle Stenum, Hanne Marlene Dahl, Anne Hald Petersen & Taia Nysted Schøt 2011a. Abused Domestic Workers in Europe: The Case of Au Pairs. European Parliament.	8	4	12
5	Stenum, Helle. 2011b. "Migration Management at the Margins. Transnationalized and Localized Government of Marginalized Migrants in Denmark: Au Pairs and Destitute EU Citizens". Aalborg Universitet.	8	4	12
6	Floros, Konstantinos, og Martin Bak Jorgensen. 2020. "Tracing the Future of Migrants' Labour Relations. Experiences of Institutionalised Migrant Precarity in Denmark and Greece". Political Geography 77:UNSP 102120. doi: 10.1016/j.polgeo.2019.102120.	8	4	12
7	Hansen, Agnete Meldgaard, og Maria Hjortso Pedersen. 2019. "Hard-Working Heroes or Curious Students? - Au Pair Positioning, Organizing, and Negotiation". Nordic Journal of Working Life Studies 9(2):67–86.	8	4	12
8	Ilse, Anna, og Trine P. Larsen. 2020. "Digital Platforms at Work - Champagne or Cocktail of Risks?" i The Impact of the Sharing Economy on Business and Society : Digital Transformation and the Rise of Platform Businesses, redigeret af A. Strømme-Bakhtiar, E. Vinogradov, og E. Vinogradov. Routledge.	8	4	12
9	Jensen, Flemming W., Karen B. Frydendall, og Mari-Ann Flyvholm. 2011. "Vocational Training Courses as an Intervention on Change of Work Practice among Immigrant Cleaners". American Journal of Industrial Medicine 54(11):872–84. doi: 10.1002/ajim.20977.	8	4	12
10	Jørgensen, Martin Bak, og Trine Lund Thomsen. 2018. "'Needed but Undeserving': Contestations of Entitlement in the Danish Policy Framework on Migration and Integration". S. 337–64 i Diversity and Contestations over Nationalism in Europe and Canada, Palgrave Studies in European Political Sociology, redigeret af J. E. Fossum, R. Kastoryano, og B. Siim. London: Palgrave Macmillan UK.	8	4	12
11	Korsby, Trine Mygind. 2011. MENNESKEHANDEL I RENGØRINGSBRANCHEN? En kvalitativ undersøgelse af migrations- og arbejdsvilkårene for en gruppe migrantarbejdere i Danmark". Center mod menneskehandel.	8	4	12
12	Larsen, Trine P., og Mikkel Mailand. 2014b. Bargaining for Social Rights in Sectors (BARSORIS). FAOS Research paper. 141. Employment Relations Research Centre.	8	4	12
13	Lisborg, Anders. 2011. MENNESKEHANDEL I DEN GRØNNE SEKTOR? - En undersøgelse af migrations- og arbejdsvilkårene for migrantarbejdere i landbrug og gartneri i Danmark". Center mod menneskehandel.	8	4	12

14	Petersen, Marchen Vinding, Elsebet Frydendal Pedersen, og Charlotte Baarts. 2013. Minimering af ulykkesrisici for migrantarbejdere beskæftiget i byggebranchen og primær landbrug. Arbejdsmiljøforskningsfonden.	8	4	12
15	Rasmussen, Stine, Bjarke Refslund, Ole H. Sørensen, og Trine Larsen. 2016. REDUCING PRECARIOUS WORK IN EUROPE THROUGH SOCIAL DIALOGUE: THE CASE OF DENMARK. European commission DG Employment, Social Affairs and Equal Opportunities.	8	4	12
16	Refslund, Bjarke, og Annette Thornquist. 2016. "Intra-European Labour Migration and Low-Wage Competition- Comparing the Danish and Swedish Experiences across Three Sectors". Industrial Relations Journal 47(1):62–78. doi: 10.1111/irj.12126.	8	4	12
17	Refslund, Bjarke. 2016. "Intra-European Labour Migration and Deteriorating Employment Relations in Danish Cleaning and Agriculture: Industrial Relations under Pressure from EU8/2 Labour Inflows?" Economic and Industrial Democracy 37(4):597–621. doi: 10.1177/0143831X14550421.	8	4	12
18	Refslund, Bjarke. 2018. "When Strong Unions Meet Precarious Migrants: Building Trustful Relations to Unionise Labour Migrants in a High Union-Density Setting". Economic and Industrial Democracy. doi: 10.1177/0143831X18760989.	8	4	12
19	Rytter, Mikkel, og Narges Ghandchi. 2020. "Workers for Free: Precarious Inclusion and Extended Uncertainty Among Afghan Refugees in Denmark". S. 185–207 i Digesting Difference : Migrant Incorporation and Mutual Belonging in Europe, Global Diversities, redigeret af K. McKown og J. Borneman. Cham: Springer International Publishing.	8	4	12
20	Scheuer, Steen. 2017b. Misbrug af østeuropæiske studerende på det danske arbejdsmarked: En dokumentationsrapport. LO - Landsorganisationen i Danmark.	8	4	12
21	Simkunas, Doris Pljevaljcic, og Trine Lund Thomsen. 2018. "Precarious Work? Migrants' Narratives of Coping with Working Conditions in the Danish Labour Market". Central and Eastern European Migration Review 7(2):35–51. doi: 10.17467/ceemr.2018.09.	8	4	12
22	Spanger, Marlene, og Sophia Dørrfer Hvalkof. 2020. Migranternes mobilitet: Mellem kriminalisering, menneskehandel og udnyttelse på det danske arbejdsmarked. Aalborg Universitetsforlag.	8	4	12
23	Spanger, Marlene. 2009. "Feminismens vej ind i prostitutionsdebatten går gennem polemikken om menneskehandel". Kvinder, Køn og Forskning 18(1):61–68.	8	4	12
24	Spanger, Marlene. 2011. "Human Trafficking as Lever for Feminist Voices?: Transformations of the Danish Policy Field of Prostitution". Critical Social Policy 31(4):517–39. doi: 10.1177/0261018311410527.	8	4	12
25	Spanger, Marlene. 2012b. "'You See How Good-Looking Lee Ann Is!': Establishing Field Relations through Gendered and Racialised Bodily Practices". Qualitative Studies 3(2):150–62.	8	4	12
26	Thomsen, Trine Lund. 2012a. "Irregular Migration – Between Legal Status and Social Practices: Narratives of Polish Labour Migration". Nordic Journal of Migration Research 2(4):308–15. doi: 10.2478/v10202-012-0001-0.	8	4	12
27	Thomsen, Trine Lund. 2012b. "Irregular Migration: Mismatch between Conceptualizations and Lived Experiences". Qualitative Studies 3(2):97–114.	8	4	12
28	Emerek, Ruth, Danièle Meulders, Jerome de Henau, Iskra Beleva, Alena Krizkova, Friederike Maier, Anu Laas, Ursula Barry, Sarah Murphy, Maria Karamessini, Maria Luisa Molto, Maria Paszos Moran, Rachel Silvera, Paola Villa, Alexia Panayiotou, Ilze Trapenciene, Vida Kanopiene, Robert Plasman, Salimata Sissoko, Beata Nagy, Roselyn Borg, Janneke Plantenga, Petra Helming, Chantal Remery, Ingrid Mairhuber, Ania Plomien, Virginia Ferreira, Elena Zamfir, Aleksandra Kanjuo Mrcela, Magdalena Piscova, Anna-Maija Lehto, Anita Nyberg, Colette Fagan, Jill Rubery, Peter Urwin, Rory Donnelly, Lilja Mosesdottir, Ulrike Papouschek, og Anne Lise Elligsæter. 2006. Gender Inequalities in the Risks of Poverty and Social Exclusion for Disadvantaged Groups in Thirty European Countries. European Commission.	8	4	12
29	Cremers, Jan, Jon Erik Dølvik, og Gerhard Bosch. 2007. "Posting of Workers in the Single Market: Attempts to Prevent Social Dumping and Regime Competition in the EU". Industrial Relations Journal 38(6):524–41. doi: 10.1111/j.1468-2338.2007.00462.x.	8	4	12
30	Liversage, A. 2009b. "Life below a 'Language Threshold'? Stories of Turkish Marriage Migrant Women in Denmark". European Journal of Womens Studies 16(3):229–47. doi: 10.1177/1350506809105307.	8	4	12
31	Friberg, Jon Horgen, Jens Arnholtz, Line Eldring, Nana W. Hansen, og Frida Thorarins. 2013. Labour Migrants from Central and Eastern Europe in the Nordic Countries: Patterns of Migration, Working Conditions and Recruitment Practices. 570. Copenhagen: Nordic co-operation, Nordic Council of Ministers.	8	4	12

32	Oppegaard, Sigurd M. N., Anna Ilsøe, Kristin Jesnes, Bertil Rolandsson, og Antti Saloniemi. 2019. Uber in the Nordic Countries: Challenges and Adjustments. Nordisk Ministerråd.	8	4	12
33	Liversage, Anika, Rebekka Bille, Vibeke Jakobsen, og SFI - Det Nationale Forskningscenter for Velfærd. 2013. Den danske au pair-ordning: en kvalitativ og kvantitativ undersøgelse. SFI - Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.	8	4	12
34	Ravnblø, Camilla Ida. 2015. "Hjem og arbejde for hjemløse og arbejdsløse EU medborgere: rumænske romaers erfaringer fra København og Malmø". Socialmedicinsk tidsskrift 92(3):326-334-334.	8	4	12
35	Anving, Terese, og Sara Eldén. 2016. "Precarious Care Labor: Contradictory Work Regulations and Practices for Au Pairs in Sweden". Nordic Journal of Working Life Studies 6(4):20.	8	3	11
36	Øien, Cecilie. 2009. On equal terms? An evaluation of the Norwegian au pair scheme. 19. Fafo.	8	3	11
37	Eriksson, M., A. Tollefsen, og A. S. Lundgren. 2019. "From blueberry cakes to labor strikes: Negotiating 'legitimate labor' and 'ethical food' in supply chains". Geoforum 105:43-53. doi: 10.1016/j.geoforum.2019.07.003.	8	3	11
38	Friberg, Jon Horgen, og Guri Tyldum. 2019. "Rumensk tiggemigrasjon i et menneskehandelsperspektiv". Tidsskrift for samfunnsforskning 60(01):30-49. doi: 10.18261/issn.1504-291X-2019-01-02.	8	3	11
39	Gavanas, Anna, og Institutet för framtidsstudier. 2010. Who Cleans the Welfare State?: Migration, Informalization, Social Exclusion and Domestic Services in Stockholm. Research Report. 3. Stockholm: Institute for Futures Studies.	8	3	11
40	Joona, P. A. 2011. "The Native-Immigrant Income Gap among the Self-Employed in Sweden". International Migration 49(4):118-43. doi: 10.1111/j.1468-2435.2009.00510.x.	8	3	11
41	Knutsen, Hege Merete, Katrine Fangen, og Oksana Žabko. 2020. "Integration and Exclusion at Work: Latvian and Swedish Agency Nurses in Norway". Journal of International Migration and Integration 21(2):413-29. doi: 10.1007/s12134-019-00660-5.	8	3	11
42	Lillie, Nathan, og Markku Sippola. 2011. "National Unions and Transnational Workers: The Case of Olkiluoto 3, Finland". Work, Employment and Society 25(2):292-308. doi: 10.1177/0950017011398901.	8	3	11
43	Mešić, Nedžad, og Charles Woolfson. 2015. "Roma Berry Pickers in Sweden: Economic Crisis and New Contingents of the Austeriat". Transfer: European Review of Labour and Research 21(1):37-50. doi: 10.1177/1024258914561411.	8	3	11
44	Ollus, Natalia. 2016. "Forced Flexibility and Exploitation: Experiences of Migrant Workers in the Cleaning Industry". Nordic Journal of Working Life Studies 6(1):25. doi: 10.19154/njwls.v6i1.4908.	8	3	11
45	Platzer, Av Ellinor. 2002. "Kulturellt utbytte eller billig arbetskraft? - au pair i Sverige". Sociologisk Forskning 4(3):26.	8	3	11
46	Sippola, Markku. 2012. "The Restructuring of the Nordic Labour Process and the Variegated Status of Workers in the Labour Market". Competition & Change 16(3):243-60. doi: 10.1179/1024529412Z.000000000016.	8	3	11
47	Sollund, Ragnhild. 2010. "Regarding Au Pairs in the Norwegian Welfare State". European Journal of Women's Studies 17(2):143-60. doi: 10.1177/1350506809359572.	8	3	11
48	Straiton, M. L., H. M. L. Ledesma, og T. T. Donnelly. 2017. "A qualitative study of Filipina immigrants' stress, distress and coping: the impact of their multiple, transnational roles as women". BMC Womens Health 17. doi: 10.1186/s12905-017-0429-4.	8	3	11
49	Sundquist, J., E. Iglesias, og A. Isacson. 1995. "Migration and Health. A Study of Latin American Refugees, Their Exile in Sweden and Repatriation". Scand J Prim Health Care 13(2):135-40. doi: 10.3109/02813439508996750.	8	3	11
50	Straiton, M. L., H. M. L. Ledesma, og T. T. Donnelly. 2017. "A qualitative study of Filipina immigrants' stress, distress and coping: the impact of their multiple, transnational roles as women". BMC Womens Health 17. doi: 10.1186/s12905-017-0429-4.	8	3	11
51	Thörnquist, Annette. 2013a. False (Bogus) Self-Employment in East-West Labour Migration : Recent Trends in the Swedish Construction and Road Haulage Industries. 41. Linköping University Electronic Press.	8	3	11
52	Thörnquist, Annette. u.å. "East-West Labour Migration and the Swedish Cleaning Industry : A Matter of Immigrant Competition?" Linköping University Electronic Press (42/15):52.	8	3	11

- 53 Thörnqvist, Christer, og Sebastian Bernhardtsson. 2015. "Their Own Stories – How Polish Construction Workers Posted to Sweden Experience Their Job Situation, or Resistance versus Life Projects". *Transfer: European Review of Labour and Research* 21(1):23–36. doi: 10.1177/1024258914561409. 8 3 11
- 54 Vuolajarvi, N. 2019. "Precarious intimacies - Europeanised border regime and migrant sex work". *Journal of Ethnic and Migration Studies* 45(7):1090–1107. doi: 10.1080/1369183x.2018.1430558. 8 3 11
- 55 Wahlbeck, O. 2007. "Work in the kebab economy - A study of the ethnic economy of Turkish immigrants in Finland". *Ethnicities* 7(4):543–63. doi: 10.1177/1468796807084016. 8 3 11
- 56 Woolfson, Charles, Judy Fudge, og Christer Thörnqvist. 2014. "Migrant Precarity and Future Challenges to Labour Standards in Sweden". *Economic and Industrial Democracy* 35(4):695–715. doi: 10.1177/0143831X13494249. 8 3 11
- 57 Woolfson, Charles, Petra Herzfeld Olsson, og Christer Thörnqvist. 2012. "Forced Labour and Migrant Berry Pickers in Sweden". *International Journal of Comparative Labour Law and Industrial Relations* 28(2):147–176. 8 3 11
- 58 Zampoukos, Kristina, Hege Merete Knutsen, Maiken Bjerga Kiil, og Gunilla Olofsdotter. 2018. "Mobile with an Agency: Negotiating the Spatiotemporalities of the Temp Migrant Worker". *Geoforum* 93:40–47. doi: 10.1016/j.geoforum.2018.05.003. 8 3 11
- 59 Friberg, Jon H., Jens Arnholtz, Line Eldring, Nana W. Hansen, og Frida Thorarins. 2014. "Nordic Labour Market Institutions and New Migrant Workers: Polish Migrants in Oslo, Copenhagen and Reykjavik". *European Journal of Industrial Relations*. doi: 10.1177/0959680113516847. 8 2 10
- 60 Guldenmund, Frank, Bryan Cleal, og Kathryn Mearns. 2013. "An Exploratory Study of Migrant Workers and Safety in Three European Countries". *Safety Science* 52:92–99. doi: 10.1016/j.ssci.2012.05.004. 8 2 10
- 61 Mileski, Joan P., Cassia Bomer Galvao, og Zaida Denise Forester. 2020. "Human Trafficking in the Commercial Fishing Industry: A Multiple Case Study Analysis". *Marine Policy* 116:103616. doi: 10.1016/j.marpol.2019.103616. 8 2 10
- 62 Sterud, T., T. Tynes, I. Sivesind Mehlum, K. B. Veiersted, B. Bergbom, A. Airila, B. Johansson, M. Brendler-Lindqvist, K. Hviid, og M. A. Flyvholm. 2018. "A Systematic Review of Working Conditions and Occupational Health among Immigrants in Europe and Canada". *Bmc Public Health* 18:770. doi: 10.1186/s12889-018-5703-3. 8 2 10
- 63 Wagner, Ines. 2015. "Rule Enactment in a Pan-European Labour Market: Transnational Posted Work in the German Construction Sector: Transnational Posted Work". *British Journal of Industrial Relations* 53(4):692–710. doi: 10.1111/bjir.12053. 8 2 10
- 64 Wagner, Ines. 2015. "The Political Economy of Borders in a 'Borderless' European Labour Market: Borders, States and Firms". *JCMS: Journal of Common Market Studies* 53(6):1370–85. doi: 10.1111/jcms.12256. 8 2 10
- 65 FitzGerald, S., og K. McGarry. 2016. "Problematizing Prostitution in Law and Policy in the Republic of Ireland: A Case for Reframing". *Social & Legal Studies* 25(3):289–309. doi: 10.1177/0964663915614886. 8 2 10
- 66 Chesney, Thomas, Keith Evans, Stefan Gold, og Alexander Trautrim. 2019. "Understanding Labour Exploitation in the Spanish Agricultural Sector Using an Agent Based Approach". *Journal of Cleaner Production* 214:696–704. doi: 10.1016/j.jclepro.2018.12.282. 8 1 9
- 67 Felbo-Kolding, Jonas, Janine Leschke, og Thees F. Spreckelsen. 2019. "A division of labour? Labour market segmentation by region of origin: the case of intra-EU migrants in the UK, Germany and Denmark". *Journal of Ethnic and Migration Studies* 45(15):2820–43. doi: 10.1080/1369183X.2018.1518709. 8 1 9
- 68 Gréen, Oksana Shmulyar, og Andrea Spehar. 2014. "Caught in the Vulnerability Trap: Female Migrant Domestic Workers in the Enlarged EU." *Peer Reviewed Essay* 12. 8 1 9
- 69 Jørgensen, Martin Bak, og Carl-Ulrik Schierup. 2018. "From 'Social Exclusion' to 'Precarity': The Becoming-Migrant of Labour: An Introduction". S. 1–29 i *Politics of Precarity : Migrant Conditions, Struggles and Experiences*, redigeret af M. B. Jørgensen og C.-U. Schierup. Chicago: Haymarket Books. 8 1 9
- 70 Machat, S., K. Shannon, M. Braschel, S. Moreheart, og S. M. Goldenberg. 2019. "Sex Workers' Experiences and Occupational Conditions Post-Implementation of End-Demand Criminalization in Metro Vancouver, Canada". *Can J Public Health* 110(5):575–83. doi: 10.17269/s41997-019-00226-z. 8 1 9
- 71 Meret, Susi, og Irina Aguiari. 2020. "Turning Migrants into Slaves: Labor Exploitation and 'Caporalato' Practices in the Italian Agricultural Sector". i *Coercive Geographies Historicizing Mobility, Labor and Confinement*, redigeret af J. Heinsen, M. B. Jørgensen, og M. O. Jørgensen. Brill. 8 1 9

72	Pajnik, Mojca, og Floya Anthias, red. 2014a. <i>Work and the Challenges of Belonging: Migrants in Globalizing Economies</i> . Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publ.	8	1	9
73	Pajnik, Mojca. 2016. "'Wasted Precariat': Migrant Work in European Societies". <i>Progress in Development Studies</i> 2(16):14.	8	1	9
74	Pradella, Lucia, og Rossana Cillo. 2020. "Bordering the Surplus Population across the Mediterranean: Imperialism and Unfree Labour in Libya and the Italian Countryside". <i>Geoforum</i> S0016718520301779. doi: 10.1016/j.geoforum.2020.06.019.	8	1	9
75	Rubin, Jennifer. u.å. <i>Migrant Women in the European Labour Force: Current Situation and Future Prospects</i> . RAND Corporation.	8	1	9
76	Simmons, Glenn, og Christina Stringer. 2014. "New Zealand's Fisheries Management System: Forced Labour an Ignored or Overlooked Dimension?" <i>Marine Policy</i> 50:74–80. doi: 10.1016/j.marpol.2014.05.013.	8	1	9
77	Stoklosa, Hanni, Nathan Kunzler, Zheng Ben Ma, Juan Carlos Jimenez Luna, Gonzalo Martinez de Vedia, og Timothy B. Erickson. 2020. "Pesticide Exposure and Heat Exhaustion in a Migrant Agricultural Worker: A Case of Labor Trafficking". <i>Annals of Emergency Medicine</i> 76(2):215–18. doi: 10.1016/j.annemergmed.2020.03.007.	8	1	9
78	Strauss, Kendra, og Siobhán McGrath. 2017. "Temporary Migration, Precarious Employment and Unfree Labour Relations: Exploring the 'Continuum of Exploitation' in Canada's Temporary Foreign Worker Program". <i>Geoforum</i> 78:199–208. doi: 10.1016/j.geoforum.2016.01.008.	8	1	9
79	Williams, C. C., og I. A. Horodnic. 2018. "Extent and distribution of unregistered employment in the service industries in Europe". <i>Service Industries Journal</i> 38(11–12):856–74. doi: 10.1080/02642069.2018.1481209.	8	1	9
80	Liversage, Anika, og Vibeke Jakobsen. 2016. "Unskilled, Foreign, and Old". <i>GeroPsych</i> 29(2):93–103. doi: 10.1024/1662-9647/a000146.	4	4	8
81	Malchow-Møller, N., J. R. Munch, C. A. Seidelin, og J. R. Skaksen. 2013. "Immigrant Workers and Farm Performance: Evidence from Matched Employer-Employee Data". <i>American Journal of Agricultural Economics</i> 95(4):819–41. doi: 10.1093/ajae/aat010.	4	4	8
82	Hviid, Kirsten, og Mari-Ann Flyvholm. 2010a. <i>Udenlandsk arbejdskraft i Norden: sammenfattning af landerapporter fra forprojekt til Nordisk Ministerråds globaliseringsprojekt</i> . København: Nordisk Ministerråd.	4	4	8
83	Biering, Karin, Flemming Lander, og Kurt Rasmussen. 2017. "Work Injuries among Migrant Workers in Denmark". <i>Occupational and Environmental Medicine</i> 74(4):235–42. doi: 10.1136/oemed-2016-103681.	4	4	8
84	Evju, Stein. 2013. <i>Cross-Border Services, Posting of Workers, and Multilevel Governance</i> . Department of Private Law, University of Oslo.	4	4	8
85	Refslund, Bjarke, og Markku Sippola. 2020. "Migrant Workers Trapped between Individualism and Collectivism. The Formation of Union-Based Workplace Collectivism". <i>Economic and Industrial Democracy</i> .	4	4	8
86	Refslund, Bjarke, og Ines Wagner. 2018. "Cutting to the Bone: Workers' Solidarity in the Danish-German Slaughterhouse Industry". S. 67–82 i <i>Reconstructing Solidarity: Labour Unions, Precarious Work, and the Politics of Institutional Change in Europe</i> , redigeret af V. Doellgast, N. Lillie, og V. Pulignano. Oxford: Oxford University Press.	4	4	8
87	Carneiro, I. G., C. D. N. Rasmussen, M. B. Jørgensen, M. A. Flyvholm, K. Olesen, P. Madeleine, D. Ekner, K. Sogaard, og A. Holtermann. 2013. "The association between health and sickness absence among Danish and non-Western immigrant cleaners in Denmark". <i>International Archives of Occupational and Environmental Health</i> 86(4):397–405. doi: 10.1007/s00420-012-0773-5.	4	4	8
88	Agustín, Óscar García, og Martin Bak Jørgensen. 2016. "For the Sake of Workers but Not Immigrant Workers? Social Dumping and Free Movement". S. 150–66 i <i>Solidarity without Borders: Gramscian Perspectives on Migration and Civil Society Alliances</i> , redigeret af Ó. G. Agustín og M. B. Jørgensen. Pluto Press.	4	4	8
89	Andersen, Jørgen Goul. 2007. "Restricting Access to Social Protection for Immigrants in the Danish Welfare State". <i>The Policy Press</i> 15(3):14.	4	4	8
90	Andersen, Nina Trige. 2017. "A Philippine History of Denmark From Pioneer Settlers to Permanently Temporary Workers". <i>Philippine Studies-Historical and Ethnographic Viewpoints</i> 65(1):31–70. doi: 10.1353/phs.2017.0002.	4	4	8
91	Andersen, Søren Kaj, Jonas Felbo-Kolding, FAOS, Forskningscenter for Arbejdsmarkeds- og Organisationsstudier, Københavns Universitet, og Sociologisk Institut. 2013. <i>Danske virksomheders brug af østeuropæisk arbejdskraft</i> . København: FAOS.	4	4	8

92	Andersen, Søren Kaj, og Christian Lyhne Ibsen. u.å. På vej mod en livsfase overenskomst. 153.	4	4	8
93	Andersen, Søren Kaj, og Jens Arnholtz. 2013. "Udfordringen fra øst – Fagforeningsstrategier og den østeuropæiske arbejdskraft". Økonomi og Politik 86(1):13.	4	4	8
94	Andersen, Søren Kaj, og Jonas Felbo-Kolding. 2013. Danske virksomheders brug af østeuropæisk arbejdskraft. København: FAOS.	4	4	8
95	Andersen, Søren Kaj, og Jonas Felbo-Kolding. 2014. "Midlertidige øst-migranter udfordrer den danske model". Samfundsøkonomien (4):8.	4	4	8
96	Andersen, Søren Kaj, og Klaus Pedersen. 2010. Social dumping Overenskomster og lovregulering - baggrund og perspektiver. 110.	4	4	8
97	Andersen, Søren Kaj, og Rasmus Karkov. 2011. "Vikarer inden for og uden for den danske model". S. 155–73 i Insidere og outsiders : Den danske models rækkevidde, redigeret af T. P. Larsen. Djøf Forlag.	4	4	8
98	Arendt, Jacob Nielsen, Chantal Pohl Nielsen, og Vibeke Jakobsen. 2016. "The Importance of Origin and Destination Country Skills for Labour Market Attachment of Immigrants from Pakistan, Iran and Turkey". Nordic Journal of Migration Research 6(2):72–80. doi: 10.1515/njmr-2016-0015.	4	4	8
99	Arendt, Jacob Nielsen, Christophe Kolodziejczyk, Anne Gunst, og Dorthe Johansen. 2018. Forsøg med integrationspålæg. Marselisborg og VIVE.	4	4	8
100	Arendt, Jacob Nielsen, Iben Bolvig, Christophe Kolodziejczyk, og Jacob Seier Petersen. 2016. Kommunernes integrationsindsats på beskæftigelsesområdet: effektive indsatser, veje igennem systemet og benchmarking mellem kommunerne. KORA.	4	4	8
101	Arendt, Jacob Nielsen, Iben Bolvig, Mette Foged, Linea Hasager, og Giovanni Peri. 2020. Integrating Refugees: Language Training or Work-First Incentives? Working Paper. 26834. National Bureau of Economic Research.	4	4	8
102	Arendt, Jacob Nielsen. 2018. Sammenhængen mellem beskæftigelse og uddannelse for ikke-vestlige flygtninge og familiesammenførte. 54. ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed,.	4	4	8
103	Arendt, Jacob Nielsen. 2019. Employment Effects of a Job-First Policy for Refugees. 139. ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed,.	4	4	8
104	Arendt, Jacob Nielsen. 2020. The Effect of Welfare Benefit Reductions on the Integration of Refugees. 151. ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed,.	4	4	8
105	Arnholtz, Jens, og Bjarke Refslund. 2019a. "Active Enactment and Virtuous Circles of Employment Relations: How Danish Unions Organised the Transnationalised Copenhagen Metro Construction Project". Work, Employment and Society 33(4). doi: 10.1177/0950017019832514.	4	4	8
106	Arnholtz, Jens, og Nana Wesley Hansen. 2009. Polonia i København: Et studie af polske arbejdsmigranternes løn-, arbejds- og levevilkår i Storkøbenhavn. Landsorganisationen i Danmark.	4	4	8
107	Arnholtz, Jens, og Nana Wesley Hansen. 2011. "Nye arbejdsmigranter på det danske arbejdsmarked". S. 109–32 i Insidere og Outsidere : Den danske models rækkevidde, redigeret af T. P. Larsen. København: DJØF forlag.	4	4	8
108	Arnholtz, Jens, og Nana Wesley Hansen. 2012. "Labour Market Specific Institutions and the Working Conditions of Labour Migrants: The Case of Polish Migrant Labour in the Danish Labour Market": Economic and Industrial Democracy. doi: 10.1177/0143831X12450055.	4	4	8
109	Arnholtz, Jens, og Søren Kaj Andersen. 2007b. Hovedresultater fra projektet Østeuropæiske arbejdere i bygge- og anlægsbranchen: rekrutteringsstrategier og konsekvenser for løn-, ansættelses- og aftaleforhold. 83. København: Museum Tusculanum.	4	4	8
110	Arnholtz, Jens, og Søren Kaj Andersen. 2008. Østeuropæiske arbejdere i bygge- og anlægsbranchen: rekrutteringsstrategier og konsekvenser for løn-, ansættelses- og aftaleforhold. København: Museum Tusculanum.	4	4	8
111	Arnholtz, Jens, og Søren Kaj Andersen. 2018. "Extra-Institutional Changes under Pressure from Posting". British Journal of Industrial Relations 56(2):395–417. doi: 10.1111/bjir.12287.	4	4	8
112	Arnholtz, Jens, og Søren Kaj Andersen. 2019. "Byggeriets partssamarbejde i skyggen af udenlandsk arbejdskraft". Tidsskrift for Arbejdsliv 33(4):682–99.	4	4	8
113	Arnholtz, Jens, Søren Kaj Andersen, Forskningscenter for Arbejdsmarkeds- og Organisationsstudier, og konsekvenser og udfordringer (projekt) Udenlandske virksomheder og udstationerede arbejdstagere i bygge-	4	4	8

- og anlægsbranchen - omfang. 2016. Udenlandske virksomheder og udstationerede arbejdstagere i bygge- og anlægsbranchen. Kbh.: FAOS.
- 114 Arnholtz, Jens, Trine Pernille Larsen, og Søren Kaj Andersen. 2009. "Det udvidede EU som udfordring for fagbevægelsen". S. 197–211 i *Arbejderbevægelsen, venstrefløjen og Europa 1945-2005*, redigeret af S. Lang-Jensen og K. S. Bjerregaard. København: Selskabet til Forskning i Arbejderbevægelsens Historie. 4 4 8
 - 115 Arnholtz, Jens. 2016. "Midlertidighed i proces: Udstationerede bygningsarbejdere i Danmark". *Social Kritik* 28(147):6–17. 4 4 8
 - 116 Arnholtz, Jens. 2019. "Posted Work, Enforcement Capacity and Firm Variation: Evidence from the Danish Construction Sector": *Economic and Industrial Democracy*. doi: 10.1177/0143831X19853022. 4 4 8
 - 117 Bjarke Refslund. 2012a. "Offshoring Danish Jobs to Germany: Regional Effects and Challenges to Workers' Organisation in the Slaughterhouse Industry". *Work Organisation, Labour & Globalisation* 6(2):113. doi: 10.13169/workorglaboglob.6.2.0113. 4 4 8
 - 118 Bjonness, Jeanett, og Marlene Spanger. 2017. "Denmark". S. 153–68 i *Assessing Prostitution Policies in Europe*, redigeret af S. Jahnsen og H. Wagner. Oxon: Routledge. 4 4 8
 - 119 Black, Richard, Godfried Engbersen, og Marek Okólski, red. 2010. *A Continent Moving West? EU Enlargement and Labour Migration from Central and Eastern Europe*. Amsterdam: Univ. Press. 4 4 8
 - 120 Blume, K., M. Ejrnaes, H. S. Nielsen, og A. Wurtz. 2009. "Labor market transitions of immigrants with emphasis on marginalization and self-employment". *Journal of Population Economics* 22(4):881–908. doi: 10.1007/s00148-008-0191-x. 4 4 8
 - 121 Bredgaard, Thomas, Flemming Larsen, og Per Kongshøj Madsen. 2005. "The Flexible Danish Labour Market – a Review". Centre for Labour Market Research (01). 4 4 8
 - 122 Bredgaard, Thomas, Flemming Larsen, Per Kongshøj Madsen, og Stine Rasmussen. 2009. "Flexicurity and Atypical Employment in Denmark". Centre for Labour Market Research (1):21. 4 4 8
 - 123 Bredgaard, Thomas, og Trine Lund Thomsen. 2018. "Integration of Refugees on the Danish Labor Market". *Nordic Journal of Working Life Studies* 8:7–26. doi: 10.18291/njwls.v8iS4.111161. 4 4 8
 - 124 Brodmann, Stefanie, og Javier G. Polavieja. 2011. "Immigrants in Denmark: Access to Employment, Class Attainment and Earnings in a High-Skilled Economy: Immigrants in Denmark". *International Migration* 49(1):58–90. doi: 10.1111/j.1468-2435.2010.00608.x. 4 4 8
 - 125 Christensen, Ann, og Rikke Sogaard. 2013. "Determinants for Employer-Paid Health Insurance Coverage: A Population-Based Study of the Danish Labour Force". *Scandinavian Journal of Public Health* 41(6):597–603. doi: 10.1177/1403494813486966. 4 4 8
 - 126 Christensen, Pernille Skovgaard, og Trine Lund Thomsen. 2019. "Transmissions And Transformations: Comparing Danish Late-Generation Ethnicity In America And Argentina". *Journal of Ethnic and Cultural Studies* 6(3):27–40. doi: 10.29333/ejecs/251. 4 4 8
 - 127 Clausen, Jens, Esil Heinesen, Hans Hummelgaard, Leif Husted, og Michael Rosholm. 2009. "The Effect of Integration Policies on the Time until Regular Employment of Newly Arrived Immigrants: Evidence from Denmark". *Labour Economics* 16(4):409–17. doi: 10.1016/j.labeco.2008.12.006. 4 4 8
 - 128 Dalgas, Karina Maercher. 2016. "The Mealtimes That Bind? Filipina Au Pairs in Danish Families". *Gender Place and Culture* 23(6):834–49. doi: 10.1080/0966369X.2015.1073696. 4 4 8
 - 129 Dalgas, Karina Märcher. 2015. "Becoming Independent through Au Pair Migration: Self-Making and Social Re-Positioning among Young Filipinas in Denmark". *Identities* 22(3):333–46. doi: 10.1080/1070289X.2014.939185. 4 4 8
 - 130 DAMVAD Analytics for Styrelsen for International Rekruttering og Integration. 2017. *Evaluering af international arbejdskraft*. 4 4 8
 - 131 Deding, Mette, og Vibeke Jakobsen. 2006. *Indvandreres arbejdsliv og familieliv*. København: Socialforskningsinstituttet. 4 4 8
 - 132 Dinesen, Cecilie, Signe Smith Nielsen, Laust Hvas Mortensen, og Allan Krasnik. 2011. "Inequality in Self-Rated Health among Immigrants, Their Descendants and Ethnic Danes: Examining the Role of Socioeconomic Position". *International Journal of Public Health* 56(5):503–14. doi: 10.1007/s00038-011-0264-6. 4 4 8
 - 133 Felbo-Kolding, Jonas. 2016. *De blivende arbejdsmigranter - Polakker og rumænere på det danske arbejdsmarked*. FAOS Forskningsnotat. 149. Forskningscenter for Arbejdsmarkeds- og Organisationsstudier. 4 4 8

134	Felbo-Kolding, Jonas. 2018. "Labour Market Integration. On the Multiple Dimensions of Immigrant Labour Market Integration". Københavns Universitet.	4	4	8
135	Foged, Mette, og Giovanni Peri. 2016. "Immigrants' Effect on Native Workers: New Analysis on Longitudinal Data". American Economic Journal: Applied Economics 8(2):1–34. doi: 10.1257/app.20150114.	4	4	8
136	Gorinas, Cédric, og Vibeke Jakobsen. 2015. Indvandreres og efterkommeres placering på det danske arbejdsmarked: betydning af uddannelse og andre karakteristika. København: SFI.	4	4	8
137	Grillis, Anna-Natalia, og Johnny Dyreborg. 2015. "Social dumping — et særligt problem for byggebranchen?" Tidsskrift for Arbejdsliv 17(2):10–30. doi: 10.7146/tfa.v17i2.108990.	4	4	8
138	Grøn, Sisse, og Line Richter. 2013. Navigating Safety. Second Report from Safety Culture and Reporting Practice on Danish Ships in the Danish International Ship Register. Centre of Maritime Health and Society (CMSS).	4	4	8
139	Hansen, H. L., D. Nielsen, og M. Frydenberg. 2002. "Occupational accidents aboard merchant ships". Occupational and Environmental Medicine 59(2):85–91. doi: 10.1136/oem.59.2.85.	4	4	8
140	Hansen, Jens Arnholtz, og Nana Wesley Hansen. 2009. "Polakker på det danske arbejdsmarked — frie fugle eller ny randgruppe?" Tidsskrift for Arbejdsliv 11(2):24–40. doi: 10.7146/tfa.v11i2.108793.	4	4	8
141	Hansen, Jens Arnholtz, og Nana Wesley Hansen. 2009. Polonia i København: et studie af polske arbejdsmigranternes løn-, arbejds-, og levevilkår i Storkøbenhavn. København: Landsorganisationen i Danmark,.	4	4	8
142	Ilse, Anna. 2016. "From living wage to living hours – the Nordic version of the working poor". Labour & Industry: a journal of the social and economic relations of work 26(1):40–57. doi: 10.1080/10301763.2016.1152534.	4	4	8
143	Jørgensen, Marie B., Charlotte D. N. Rasmussen, Isabella G. Carneiro, Mari-Ann Flyvholm, Kasper Olesen, Dorte Ekner, Karen Søgaard, og Andreas Holtermann. 2011. "Health Disparities between Immigrant and Danish Cleaners". International Archives of Occupational and Environmental Health 84(6):665–74. doi: 10.1007/s00420-010-0607-2.	4	4	8
144	Larsen, Trine P., og Mikkel Mailand. 2018. "Lifting Wages and Conditions of Atypical Employees in Denmark—the Role of Social Partners and Sectoral Social Dialogue". Industrial Relations Journal 49(2):88–108. doi: 10.1111/irj.12205.	4	4	8
145	Liversage, A. 2009a. "Finding a Path: Investigating the Labour Market Trajectories of High-Skilled Immigrants in Denmark". Journal of Ethnic and Migration Studies 35(2):203–26. doi: 10.1080/13691830802586195.	4	4	8
146	Mailand, Mikkel, og Trine P. Larsen. 2011. Trade Unions and Precarious Work - Danish Country Report to the BARSORI-Project. FAOS Research paper. 121. Forskningscenter for Arbejdsmarkeds- og Organisationsstudier.	4	4	8
147	Morville, Anne-Le, og Lena-Karin Erlandsson. 2013. "The Experience of Occupational Deprivation in an Asylum Centre: The Narratives of Three Men". Journal of Occupational Science 20(3):212–23. doi: 10.1080/14427591.2013.808976.	4	4	8
148	Nielsen, Helena Skyt, Michael Rosholm, Nina Smith, og Leif Husted. 2004. "Qualifications, Discrimination, or Assimilation? An Extended Framework for Analysing Immigrant Wage Gaps". Empirical Economics 29(4):855–83. doi: 10.1007/s00181-004-0221-9.	4	4	8
149	Rasmussen, Maja Kluger. 2015. FLERE ØSTEUPRÆISKE ARBEJDSSTAGERE ER EN GOD NYHED FOR DANMARK. Tænketanken EUROPA.	4	4	8
150	Rasmussen, Stine, Per Kongshøj Madsen, Antti Saloniemi, Katrín Ólafsdóttir, Jon Erik Dølvik, Kristin Jesnes, Bertil Rolandsson, Jesper Petersson, og Tomas Berglund. 2017. Nordic Labour Markets and the Sharing Economy : National Background Reports. Nordisk Ministerråd.	4	4	8
151	Ravnø, Camilla Ida. 2019. "Patchwork Economies in Europe: Economic Strategies Among Homeless Romanian Roma in Copenhagen". S. 209–26 i Constructing Roma Migrants: European Narratives and Local Governance, IMISCOE Research Series, redigeret af T. Magazzini og S. Piemontese. Cham: Springer International Publishing.	4	4	8
152	Refslund, Bjarke. 2015c. "The Nordic Labour Markets ♦ Still on the High-Road to Egalitarian Capitalism?" Sase.	4	4	8
153	Rytter, Mikkel, og Narges Ghandchi. 2019. "Integration via arbejde: Prekær inklusion og udvidet usikkerhed blandt afghanske flygtninge". Social Kritik (160):4–17.	4	4	8

- 154 Trygstad, Sissel, Trine P. Larsen, og Kristine Nergaard. 2018. "Dealing with Austerity and Migration in the Northern European Cleaning Sector: Social Partner Strategies to Strengthen Wage Floors": *European Journal of Industrial Relations*. doi: 10.1177/0959680118790818. 4 4 8
- 155 Aastrup Jensen, Claus, Nikolaj Malchow-Møller, Jakob Roland Munch, og Jan Rose Skaksen. 2007. *Udenlandsk arbejdskraft i landbruget: omfang, udvikling og konsekvenser*. København: Rockwool Fondens Forskningsenhed. 4 4 8
- 156 Hviid, K., L. H. Smith, K. B. Frydendall, og M. A. Flyvholm. 2013. "Visibility and Social Recognition as Psychosocial Work Environment Factors among Cleaners in a Multi-Ethnic Workplace Intervention". *International Journal of Environmental Research and Public Health* 10(1):85–106. doi: 10.3390/ijerph10010085. 4 4 8
- 157 Larsen, Axel. 2000. "Etnisk diskrimination, ligestilling og integration på arbejdsmarkedet". *Tidsskrift for Arbejdsliv* 2(2):67–83. 4 4 8
- 158 Ahlmark, Nanna, Maria Holst Algren, Teresa Holmberg, Marie Louise Norredam, Signe Smith Nielsen, Astrid Benedikte Blom, Anne Bo, og Knud Juel. 2015. "Survey Nonresponse among Ethnic Minorities in a National Health Survey – a Mixed-Method Study of Participation, Barriers, and Potentials". *Ethnicity & Health* 20(6):611–32. doi: 10.1080/13557858.2014.979768. 4 4 8
- 159 Andersson, Pernilla, og Eskil Wadensjö. 2004. "Why Do Self-Employed Immigrants in Denmark and Sweden Have Such Low Incomes?" *Forschungsinstitut Zur Zukunft Der Arbeit Institute for the Study of Labor* (1280):27. 4 4 8
- 160 Andersson, Pernilla, og Eskil Wadensjö. u.å. "Self-Employed Immigrants in Denmark and Sweden: A Way to Economic Self-Reliance?" 24. 4 4 8
- 161 Arnholtz, Jens, og Line Eldring. 2015. "Varying perceptions of social dumping in similar countries". S. 264 i *Market Expansion and Social Dumping in Europe*, redigeret af M. Bernaciak. London: Routledge. 4 4 8
- 162 Berglund, Tomas, Dølvik Jon Erik, Stine Rasmussen, og Johan Røed Steen. 2019. *Changes in the Occupational Structure of Nordic Employment: Upgrading or Polarization?* Oslo: FAFO. 4 4 8
- 163 Blume, K., B. Gustafsson, P. J. Pedersen, og M. Verner. 2007. "At the lower end of the table: Determinants of poverty among immigrants to Denmark and Sweden". *Journal of Ethnic and Migration Studies* 33(3):373–96. doi: 10.1080/13691830701234517. 4 4 8
- 164 Brochmann, Grete, og Anniken Hagelund. 2011. "Migrants in the Scandinavian Welfare State: The Emergence of a Social Policy Problem". *Nordic Journal of Migration Research* 1(1):13. doi: 10.2478/v10202-011-0003-3. 4 4 8
- 165 Djuve, Anne Britt, og Hanne Cecilie Kavli. 2007. *Integrering i Danmark, Sverige og Norge. Felles utfordringer - like løsninger?* TemaNord. Copenhagen: Nordiska ministerrådets förlag. 4 4 8
- 166 Hernes, Vilde, Jacob Nielsen Arendt, Pernilla Andersson Joona, og Kristian Rose Tronstad. 2019. *Nordic Integration and Settlement Policies for Refugees*. 2019:529. Copenhagen: Nordic Council of Ministers. 4 4 8
- 167 Andersen, Søren Kaj, Christian Lyhne Ibsen, Kristin Alsos, Kristine Nergaard, og Pekka Sauramo. 2015. "Chapter 4 Changes in Wage Policy and Collective Bargaining in the Nordic Countries – Comparison of Denmark, Finland, Norway and Sweden". S. 31 i *Wage bargaining under the new European Economic Governance*. Brussels: European Trade Union Institute. 4 4 8
- 168 Andersen, Søren, Jon Dølvik, og Christian Ibsen. 2014. *De nordiske aftalemodellerne i åbne markeder - utfordringer og perspektiver*. Fafo-rapport. 08. Fafo, Faos. 4 4 8
- 169 Arendt, Jacob Nielsen, og Marie Louise Schultz-Nielsen. 2019. "Employment Effects of Welfare Policies for Non-Western Immigrant Women". S. 159–84 i *Integrating Immigrants into the Nordic Labour Markets*. Copenhagen: Nord, Nordic Council of Ministers. 4 4 8
- 170 Arnholtz, Jens, Guglielmo Meardi, og Johannes Oldervoll. 2018. "Collective Wage Bargaining under Strain in Northern European Construction: Resisting Institutional Drift?": *European Journal of Industrial Relations*. doi: 10.1177/0959680118790816. 4 4 8
- 171 Dølvik, Jon Erik, Paul Marginson, Kristin Alsos, Jens Arnholtz, Guglielmo Meardi, Torsten Müller, og Sissel Trygstad. 2018. "Collective Wage Regulation in Northern Europe under Strain: Multiple Drivers of Change and Differing Responses": *European Journal of Industrial Relations*. doi: 10.1177/0143831X18790815. 4 4 8
- 172 Ilsøe, Anna, og Kristin Jesnes. u.å. "Platform Work in the Nordic Models". 4 4 8
- 173 Deakin, Simon. u.å. "Addressing Labour Market Segmentation: The Role of Labour Law". *Governance and Tripartism Department International Labour Office • Geneva Working paper*(52):27. 4 4 8

174	Crouch, Colin. 2014. "Introduction: Labour Markets and Social Policy after the Crisis". Transfer: European Review of Labour and Research 20(1):7–22. doi: 10.1177/1024258913515142.	4	4	8
175	Dølvik, Jon Erik, og Jelle Visser. 2009. "Free Movement, Equal Treatment and Workers' Rights: Can the European Union Solve Its Trilemma of Fundamental Principles?: Free Movement, Equal Treatment and Workers' Rights". Industrial Relations Journal 40(6):491–509. doi: 10.1111/j.1468-2338.2009.00542.x.	4	4	8
176	Agustin, Oscar Garcia, og Martin Bak Jørgensen. 2018. "Transnational Solidarity and Cosmopolitanism from Below: Migrant Protests, Universalism and The Political Community". S. 133–51 i Migration, Protest Movements and the Politics of Resistance : A Radical Political Philosophy of Cosmopolitanism, redigeret af T. Caraus og E. Paris. Routledge.	4	4	8
177	Akgüç, Mehtap, og Miroslav Beblavý. 2018. "What Happens to Young People Who Move to Another Country to Find Work?" S. 389–418 i Youth Labor in Transition. Oxford University Press.	4	4	8
178	Bosch, Gerhard. 2004. Working in the Service Sector: A Tale from Different Worlds. 1. udg. Routledge.	4	4	8
179	Broughton, Andrea, Martha Green, Catherine Rickard, Sam Swift, Werner Eichorst, Verena Tobsch, Iga Magda, Piotr Lewandowski, Roma Keister, Dovile Jonaviciene, Nuria Elena Ramos Matín, Daphné Velsamis, og Frank Tros. 2016. Precarious Employment in Europe: Patterns, Trends and Policy Strategies. European Parliament's Committee on Employment and Social Affairs.	4	4	8
180	Schulten, Thorsten, Kristin Alsos, Pete Burgess, og Klaus Pedersen. u.å. PAY AND OTHER SOCIAL CLAUSES IN EUROPEAN PUBLIC PROCUREMENT. Düsseldorf: European Federation of Public Service Unions (EPSU).	4	4	8
181	Jakobsen, Vibeke, og Tue Vinther-Jørgensen. 2014. Indvandring og integration. 4. Samfundsøkonomen.	4	4	8
182	Spanger, Marlene. 2001. "Mellem anonymitet og synlighed. Om sorte kvinders transnationale prostitution i Danmark". Kvinder, Køn og Forskning 10(3):48–60.	4	4	8
183	Spanger, Marlene. 2010. "Destabilising Sex Work and Intimacy?: Gender Performances of Female Thai Migrants Selling Sex in Denmark".	4	4	8
184	Spanger, Marlene. 2012a. "Gender Performance as Spatial Acts: (Fe)Male Thai Migrant Sex Workers in Denmark". Gender, Place and Culture: A Journal of Feminist Geography 1–28. doi: 10.1080/0966369X.2011.625079.	4	4	8
185	Spanger, Marlene. 2013. "Doing Marriage and Love in the Borderland of Transnational Sex Work.: Female Thai Migrants in Denmark". NORA - Nordic Journal of Feminist and Gender Research 21(2):1–27.	4	4	8
186	Hellström, Daniel, Michal Filipiak, Henrik Sternberg, og Erik Hofmann. 2015. Cabotagestudien-A study on trucking deregulation and cabotage in Scandinavia and beyond. Packaging Logistics, Lund University.	4	3	7
187	Jonsson, J., N. Matilla-Santander, B. Kreshpaj, C. Orellana, G. Johansson, B. Burström, M. Alderling, T. Peckham, K. Katarina, J. Selander, P. O. Östergren, og T. Bodin. 2020. "Exploring Multidimensional Operationalizations of Precarious Employment in Swedish Register Data - a Typological Approach and a Summative Score Approach". Scand J Work Environ Health. doi: 10.5271/sjweh.3928.	4	3	7
188	Thörnquist, Annette. 2013b. Mångfaldens marknad och arbetets villkor. Om följder av kundval (LOV) i hemtjänsten. 2. Work, Technology and Social Change (WTS), Lunds universitet i samarbete med Forum för arbetslivsforskning (FALF), Centrum för tillämpad arbetslivsforskning och utvärdering (CTA) Malmö högskola, och Institutionen för arbetsvetenskap, ekonomi och miljöpsykologi, SLU Alnarp.	4	3	7
189	Akhavan, S., C. Bildt, og S. Wamala. 2007. "Work-Related Health Factors for Female Immigrants in Sweden". Work 28(2):135–43.	4	3	7
190	Akhavan, S., C. O. Bildt, E. C. Franzén, og S. Wamala. 2004. "Health in Relation to Unemployment and Sick Leave among Immigrants in Sweden from a Gender Perspective". J Immigr Health 6(3):103–18. doi: 10.1023/b:joih.0000030226.59785.38.	4	3	7
191	Bengtsson, Erik. 2013. "Swedish Trade Unions and European Union Migrant Workers". Journal of Industrial Relations 16.	4	3	7
192	Brydsten, A., M. Rostila, og A. Dunlavy. 2019. "Social Integration and Mental Health - a Decomposition Approach to Mental Health Inequalities between the Foreign-Born and Native-Born in Sweden". Int J Equity Health 18(1):48. doi: 10.1186/s12939-019-0950-1.	4	3	7

- 193 Dunlavy, A. C., og M. Rostila. 2013. "Health Inequalities among Workers with a Foreign Background in Sweden: Do Working Conditions Matter?" *Int J Environ Res Public Health* 10(7):2871–87. doi: 10.3390/ijerph10072871. 4 3 7
- 194 Dunlavy, A. C., S. Juárez, og M. Rostila. 2018. "Employment Status and Risk of All-Cause Mortality among Native- and Foreign-Origin Persons in Sweden". *Eur J Public Health* 28(5):891–97. doi: 10.1093/eurpub/cky090. 4 3 7
- 195 Gerdes, Christer, og Eskil Wadensjö. 2013. *Immigration to Sweden from the New EU Member States*. 5. Stockholm: Sieps, Swedish Institute for European Policy Studies. 4 3 7
- 196 Hedfeldt, M., og M. Lundmark. 2015. "New firm formation in old industrial regions - a study of entrepreneurial in-migrants in Bergslagen, Sweden". *Norsk Geografisk Tidsskrift-Norwegian Journal of Geography* 69(2):90–101. doi: 10.1080/00291951.2015.1011226. 4 3 7
- 197 Heiret, Jan. 2012. "Three Norwegian Varieties of a Nordic Model — A Historical Perspective on Working Life Relations". *Nordic Journal of Working Life Studies* 2(4):45. doi: 10.19154/njwls.v2i4.2304. 4 3 7
- 198 Hjerm, M. 2004. "Immigrant entrepreneurship in the Swedish welfare state". *Sociology-the Journal of the British Sociological Association* 38(4):739–56. doi: 10.1177/0038038504045862. 4 3 7
- 199 Larsen, Trine P., og Anna Ilsøe. 2019. *Atypical Labour Markets in the Nordics: Troubled Waters under the Still Surface?* Nordisk Ministerråd. 4 3 7
- 200 Maury, O. u.å. "Punctuated temporalities: Temporal borders in student-migrants' everyday lives". *Current Sociology*. doi: 10.1177/0011392120936315. 4 3 7
- 201 Straiton, Melanie Lindsay, Tone Jersin Ansnes, og Naomi Tschirhart. 2019. "Transnational Marriages and the Health and Well-Being of Thai Migrant Women Living in Norway". *International Journal of Migration Health and Social Care* 15(1):107–19. doi: 10.1108/IJMHC-01-2018-0002. 4 3 7
- 202 Carson, D. A., D. B. Carson, og M. Eimermann. 2018. "International winter tourism entrepreneurs in northern Sweden: understanding migration, lifestyle, and business motivations". *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism* 18(2):183–98. doi: 10.1080/15022250.2017.1339503. 4 3 7
- 203 Finseraas, H., M. Roed, og P. Schone. 2020. "Labour immigration and union strength". *European Union Politics* 21(1):3–23. doi: 10.1177/1465116519881194. 4 3 7
- 204 Skedinger, P. 2018. "Non-standard Employment in Sweden". *Economist-Netherlands* 166(4):433–54. doi: 10.1007/s10645-018-9317-z. 4 3 7
- 205 Andersen, Søren Kaj, Jon Erik Dølvik, og Christian Lyhne Ibsen. 2014b. *Nordic Labour Market Models in Open Markets*. 132. Brussels: European Trade Union Institute. 4 2 6
- 206 Blois, M., P. A. Fischer, og T. Straubhaar. 1997. "The Impact of Migration Policy on the Labour Market Performance of Migrants: A Comparative Case Study". *New Community* 23(4):511–35. doi: 10.1080/1369183x.1997.9976609. 4 2 6
- 207 Grimshaw, Damian, Jill Rubery, Dominique Anxo, Maya Bacache-Beauvallet, László Neumann, og Claudia Weinkopf. 2015. "Outsourcing of Public Services in Europe and Segmentation Effects: The Influence of Labour Market Factors". *European Journal of Industrial Relations* 21(4):295–313. doi: 10.1177/0959680115580685. 4 2 6
- 208 Hardy, Jane, Line Eldring, og Thorsten Schulten. 2012a. "Trade Union Responses to Migrant Workers from the 'New Europe': A Three Sector Comparison in the UK, Norway and Germany". *European Journal of Industrial Relations* 18(4):347–63. doi: 10.1177/0959680112461464. 4 2 6
- 209 Jesnes, Kristin, Anna Ilsøe, og Marianne J. Hotvedt. 2019. *Collective Agreements for Platform Workers? Examples from the Nordic Countries*. Nordisk Ministerråd. 2 4 6
- 210 Kil, T., J. Wood, og K. Neels. 2018. "Parental leave uptake among migrant and native mothers: Can precarious employment trajectories account for the difference?" *Ethnicities* 18(1):106–41. doi: 10.1177/1468796817715292. 4 2 6
- 211 Klingler, Corinna, og Georg Marckmann. 2016. "Difficulties Experienced by Migrant Physicians Working in German Hospitals: A Qualitative Interview Study". *Human Resources for Health* 14(1):57. doi: 10.1186/s12960-016-0153-4. 4 2 6
- 212 Larsen, Trine P. 2009. "Tidsbegrænset ansatte — stadig outsiders på det danske arbejdsmarked". *Tidsskrift for Arbejdsliv* 11(2):056–072. doi: 10.7146/tfa.v11i2.108790. 2 4 6
- 213 Rasmussen, Stine, og Per Kongshøj Madsen. 2017. "Platformsøkonomien og prekariatet". *Tidsskrift for Arbejdsliv* 19(1):46–62. doi: 10.7146/tfa.v19i1.109077. 2 4 6

214	Refslund, Bjarke. 2013. "Udflytning af danske slagteriarbejdspladser – europæisk pres på det danske arbejdsmarked". Tidsskrift for Arbejdsliv 15(1):52–71.	4	2	6
215	Spreckelsen, Thees F., Janine Leschke, og Martin Seeleib- Kaiser. 2019. "Europe's Promise for Jobs?: Labor Market Integration of Young European Union Migrant Citizens in Germany and the United Kingdom". Youth Labor in Transition: Inequalities, Mobility, and Policies in Europe 419–42.	4	2	6
216	Wagner, Ines, og Nathan Lillie. 2014. "European Integration and the Disembedding of Labour Market Regulation: Transnational Labour Relations at the European Central Bank Construction Site: European Integration and Labour Market Regulation". JCMS: Journal of Common Market Studies 52(2):403–19. doi: 10.1111/jcms.12096.	4	2	6
217	Pulignano, Valeria, Guglielmo Meardi, og Nadja Doerflinger. 2015. "Trade Unions and Labour Market Dualisation: A Comparison of Policies and Attitudes towards Agency and Migrant Workers in Germany and Belgium". Work, Employment and Society 29(5):808–25. doi: 10.1177/0950017014564603.	4	2	6
218	Arnholtz, Jens, og Søren Kaj Andersen. 2007a. "Eastern European workers in Danish construction". CLRnews (4).	4	2	6
219	Galgóczy, Béla, og Janine Leschke. 2013. "Intra-EU Labour Mobility after Eastern Enlargement and During the Crisis: Main Trends and Controversies". Making Migration Work: The Future of Labour Migration in the European Union 83–102.	3	3	6
220	Eriksson, Tor, og P. Jensen. u.å. "Tidsbegrænsede ansættelser – danske erfaringer". Department of Economics Aarhus School of Business Working paper 03-15.	1	4	5
221	Ahonen, Emily Q., Fernando G. Benavides, og Joan Benach. 2007. "Immigrant Populations, Work and Health—a Systematic Literature Review". Scandinavian Journal of Work, Environment & Health 33(2):96–104. doi: 10.5271/sjweh.1112.	4	1	5
222	Andersen, Søren Kaj. 2007. "Vikarer mellem fleksibilitet og sikkerhed". Tidsskrift for Arbejdsliv 9(4):63–78.	1	4	5
223	Arnholtz, Jens, og Nathan Lillie, red. 2019b. Posted Work in the European Union: The Political Economy of Free Movement. Abingdon: Routledge.	4	1	5
224	Arnholtz, Jens, og Nathan Lillie. 2019a. "European Integration and the Reconfiguration of National Industrial Relations : Posted Work as a Driver of Institutional Change". S. 1–30 i Posted Work in the European Union: The Political Economy of Free Movement, redigeret af J. Arnholtz og N. Lillie. Abingdon: Routledge.	4	1	5
225	Arnholtz, Jens. 2013. A "legal revolution" in the European field of posting?: a tale of uncertainty, politics and extraordinary events : Ph. D.-dissertation. Kbh.: Department of Sociology, University of Copenhagen.	4	1	5
226	Barcena-Martin, E., og S. Perez-Moreno. 2017. "Immigrant-native gap in poverty: a cross-national European perspective". Review of Economics of the Household 15(4):1105–36. doi: 10.1007/s11150-015-9321-x.	4	1	5
227	Baycan-Levent, Tuezin, og Peter Nijkamp. 2009. "Characteristics of Migrant Entrepreneurship in Europe". Entrepreneurship and Regional Development 21(4):375–97. doi: 10.1080/08985620903020060.	4	1	5
228	Benjaminsen, L. 2016. "Homelessness in a Scandinavian welfare state: The risk of shelter use in the Danish adult population". Urban Studies 53(10):2041–63. doi: 10.1177/0042098015587818.	1	4	5
229	Bernaciak, Magdalena. 2015. Market Expansion and Social Dumping in Europe. Routledge.	4	1	5
230	Bosch, Gerhard, og Claudia Weinkopf. 2013. "Transnational Labour Markets and National Wage Setting Systems in the EU: Transnational Labour Markets and Wage Systems in the EU". Industrial Relations Journal 44(1):2–19. doi: 10.1111/irj.12006.	4	1	5
231	Bosch, Gerhard. 2015. "Shrinking Collective Bargaining Coverage, Increasing Income Inequality: A Comparison of Five EU Countries". International Labour Review 154(1):57–66. doi: 10.1111/j.1564-913X.2015.00226.x.	4	1	5
232	Diderichsen, Finn, Ingelise Andersen, Celie Manuel, Danmark, Sundhedsstyrelsen, og Københavns Universitet. 2011. Ulykke i sundhed: årsager og indsatser. Sundhedsstyrelsen.	1	4	5
233	Doellgast, Virginia, Ursula Holtgrewe, og Stephen Deery. 2009. "The Effects of National Institutions and Collective Bargaining Arrangements on Job Quality in Front-Line Service Workplaces". ILR Review 62(4):489–509. doi: 10.1177/001979390906200402.	1	4	5
234	Dølvik, Jon Erik, og Line Eldring, red. 2017. Labour Mobility in the Enlarged Single European Market. First edition. Bingley: Emerald Group Publishing Limited.	4	1	5

- 235 Ebbinghaus, Bernhard, Claudia Göbel, og Sebastian Koos. 2011. "Social Capital, 'Ghent' and Workplace Contexts Matter: Comparing Union Membership in Europe". *European Journal of Industrial Relations* 17(2):107–24. doi: 10.1177/0959680111400894. 4 1 5
- 236 Flecker, Jörg. 2009. "Outsourcing, Spatial Relocation and the Fragmentation of Employment". *Competition & Change* 13(3):251–66. doi: 10.1179/102452909X451369. 4 1 5
- 237 Galgóczi, Béla, og Janine Leschke. 2014. "Post-Enlargement Intra-EU Labour Mobility Under Stress Test". *Intereconomics: Review of European Economic Policy* 49(3):152–58. doi: 10.1007/s10272-014-0495-x. 4 1 5
- 238 Greer, Ian, Zinovijus Ciupijus, og Nathan Lillie. 2013. "The European Migrant Workers Union and the Barriers to Transnational Industrial Citizenship". *European Journal of Industrial Relations* 19(1):5–20. doi: 10.1177/0959680112474748. 4 1 5
- 239 Hardy, Jane. 2015. "Explaining 'Varieties of Solidarity': Labour Mobility and Trade Unions in an Enlarged Europe". *Transfer: European Review of Labour and Research* 21(2):187–200. doi: 10.1177/1024258915573186. 4 1 5
- 240 Keune, M., og AIAS (FdR). 2013. "Trade Union Responses to Precarious Work in Seven European Countries". *International Journal of Labour Research* 5(1):59–78. 1 4 5
- 241 Kudsk-Iversen, Sara, og Søren Kaj Andersen. 2006. I krydsfeltet mellem fleksibilitet og sikkerhed: om overenskomstreguleringen af bureauvikarers løn- og ansættelsesvilkår. 71. København: Museum Tusculanum. 1 4 5
- 242 Larsen, Trine Pernille, Anna Ilsøe, Stine Rasmussen, og Per Kongshøj Madsen. 2019. "Flere løse ansættelser i servicebranchen". *FAOS Information* (1):8–9. 1 4 5
- 243 Leschke, Janine, og Silvana Weiss. 2017. "Job Search Strategies and Labour Market Outcomes of Young Recent Migrants from Central & Eastern Europe in EU15 Member States". 4 1 5
- 244 Lorentzen, Ane Kristine, og Steen Scheuer. 2011. 'Arbejde på risikovilkår - Flexibilitet og manglende tryghed'. In: Tema: atypisk ansatte på det danske arbejdsmarked. Bd. 1/2011. København: LO, Landsorganisationen i Danmark. 1 4 5
- 245 Mai, Q. D., T. D. Hill, L. Vila-Henninger, og M. A. Grandner. 2019. "Employment insecurity and sleep disturbance: Evidence from 31 European countries". *Journal of Sleep Research* 28(1). doi: 10.1111/jsr.12763. 1 4 5
- 246 Nielsen, Mette Lykke, Anne Görlich, Regine Grytnes, og Johnny Dyreborg. 2017a. "Uden sikkerhedsnet. Prekarisering blandt unge på kanten af arbejdslivet". *Tidsskrift for Arbejdsliv* 19(1):29–45. 1 4 5
- 247 Rasmussen, Stine, Jouko Nätti, Trine Pernille Larsen, Anna Ilsøe, og Anne Helene Garde. 2019b. "Non-Standard Employment in the Nordics – toward Precarious Work?" *Nordic Journal of Working Life Studies* 9(S6):7–32. doi: 10.18291/njwls.v9iS6.114689. 1 4 5
- 248 Scheuer, Steen. 2014. Atypisk ansatte i Europa og i Danmark: Baggrund, udvikling og vilkår 2000-2011. 1 4 5
- 249 Scheuer, Steen. 2017a. Atypisk beskæftigelse i Danmark: Om deltidsansattes, midlertidigt ansattes og soloselvstændiges vilkår. LO - Landsorganisationen i Danmark. 1 4 5
- 250 Wagner, Ines, og Bjarke Refslund. 2016a. "Understanding the Diverging Trajectories of Slaughterhouse Work in Denmark and Germany: A Power Resource Approach". *European Journal of Industrial Relations* 22(4):335–51. doi: 10.1177/0959680116682109. 1 4 5
- 251 Williams, C. C. 2009. "FORMAL AND INFORMAL EMPLOYMENT IN EUROPE BEYOND DUALISTIC REPRESENTATIONS". *European Urban and Regional Studies* 16(2):147–59. doi: 10.1177/0969776408101686. 4 1 5
- 252 Kjellberg, Anders, og Lunds universitet. 2019. Kollektivavtalens Täckningsgrad Samt Organisationsgraden Hos Arbetsgivarförbund Och Fackförbund - The Membership Development of Swedish Trade Unions and Union Confederations Since the End of the Nineteenth Century. Lund: Studies in Social Policy, Industrial Relations, Working Life and Mobility, Department of Sociology, Lund University. 1 4 5
- 253 Navrbjerg, Steen, og Trine Pernille Larsen. 2011. "Tidsbegrænset ansatte og deltidsansatte - outsiders med rettigheder". S. 175–97 i *Insidere og outsiders : Den danske models rækkevidde*, redigeret af T. P. Larsen. København: Djøf Forlag. 1 4 5
- 254 Larsen, Trine P. 2008. EU's direktiv om tidsbegrænset ansættelse – effekter i den kommunale sektor. FAOS Forskningsnotat. 097. Employment Relations Research Centre, FAOS. 1 4 5
- 255 Rasmussen, Stine, Trine P. Larsen, Anna Ilsøe, og Per Kongshøj Madsen. 2019. Atypical Labour Markets in Denmark. Nordisk Ministerråd. 1 4 5

- 256 Frangi, L., T. T. Zhang, og R. Banerjee. u.å. "Constructing Inequalities: Tenure Trajectories of Immigrant Workers and Union Strategies in the Milan Construction Sector". *British Journal of Industrial Relations*. doi: 10.1111/bjir.12567. 4 1 5
- 257 Jensen, Ragnhild Steen, Mona Bråten, Bård Jordfald, Merethe Dotterud Leiren, Kåre H. Skollerud, og Tommy Tranvik. 2014. *Arbejdsforhold i gods og turbil*. 58. Fafo. 1 3 4
- 258 Leschke, Janine, og M. Keune. 2008. "Precarious Employment in the Public and Private Sectors: Comparing the UK and Germany". *Privatisation and Liberalisation of Public Services in Europe: An Analysis of Economic and Labour Market Impacts* 197–231. 1 2 3
- 259 Kalleberg, Arne L. 2000. "Nonstandard Employment Relations: Part-Time, Temporary and Contract Work". *Annual Review of Sociology* 26(1):341–65. doi: 10.1146/annurev.soc.26.1.341. 1 1 2
- 260 Kalleberg, Arne L. 2009b. "Precarious Work, Insecure Workers: Employment Relations in Transition". *American Sociological Review* 74(1):1–22. doi: 10.1177/000312240907400101. 1 1 2
- 261 Kumar, Rupesh, og Shrawan Kumar. 2008. "Musculoskeletal Risk Factors in Cleaning Occupation—A Literature Review". *International Journal of Industrial Ergonomics* 38(2):158–70. doi: 10.1016/j.ergon.2006.04.004. 1 1 2
- 262 O'Reilly, Jacqueline, Werner Eichorst, András Gábos, Kari Hadjivassiliou, David Lain, Janine Leschke, Seamus McGuinness, Lucia Mýtna Kureková, Tiziana Nazio, Renate Ortlieb, Helen Russel, og Paola Villa. 2015. "Five Characteristics of Youth Unemployment in Europe: Flexibility, Education, Migration, Family Legacies, and EU Policy". *Sage Open* 5(1):1–19. doi: 10.1177/2158244015574962. 1 1 2
- 263 O'Reilly, Jacqueline, Janine Leschke, Renate Ortlieb, Martin Seeleib-Kaiser, og Paola Villa. 2019c. *Youth Labor in Transition: Inequalities, Mobility, and Policies in Europe*. Oxford University Press. 1 1 2

NOTAT

Analyse af sårbare udenlandske arbejdstagere på det danske arbejdsmarked. Bilag 4.

Liste over ekskluderet litteratur

Psykosocialt arbejdsmiljø samt
arbejdsulykker og sikkerhedskultur

5. november 2020

Den følgende litteratur er fundet ved søgning, men er enten blevet vurderet ikke relevant ved den indledende screening, ved den videre vurdering, eller ved læsning af litteraturen.

En kilde kan være bedømt ikke relevant, hvis den f.eks. viser sig ikke at være baseret på empirisk data, alligevel ikke handler om målgruppen, eller hvis den er en indledning eller konklusion til et temanummer eller bog. Denne litteratur er med få undtagelser ikke blevet scoret.

Litteratur, som viste sig at være utilgængelig om end muligvis relevant, er også angivet i en separat liste.

Der er ved de forskellige sammenlægninger af lister undervejs frasorteret dubletter. Dubletter er fjernet i de enkelte lister, men den samme kilde kan i princippet godt optræde i flere lister over ekskluderet litteratur.

Ekskluderet pga. manglende relevans i forbindelse med screening

Forfatter, årstal, titel, publikation

- 1 Ackerhans, M. 1998. "Multicultural Health Promotion: Are We Getting It Right? HIV - STDs". *Entre Nous* Cph Den (38):15.
- 2 Adman, P., og H. Jansson. 2017. "A field experiment on ethnic discrimination among local Swedish public officials". *Local Government Studies* 43(1):44–63. doi: 10.1080/03003930.2016.1244052.
- 3 Adman, P., og P. Strömblad. 2018. "Time for Tolerance: Exploring the Influence of Learning Institutions on the Recognition of Political Rights among Immigrants". *Comp Migr Stud* 6(1):34. doi: 10.1186/s40878-018-0100-8.
- 4 Afonso, A. 2019. "Migrant Workers or Working Women? Comparing Labour Supply Policies in Post-War Europe". *Journal of Comparative Policy Analysis* 21(3):251–69. doi: 10.1080/13876988.2018.1527584.
- 5 Akbal, B. 2020. "High-voltage cable bonding to prevent cable termination faults based on zero-sequence current". *International Transactions on Electrical Energy Systems* 30(3). doi: 10.1002/2050-7038.12212.
- 6 Akesson, A., A. Worman, og A. Bottacin-Busolin. 2015. "Hydraulic response in flooded stream networks". *Water Resources Research* 51(1):213–40. doi: 10.1002/2014wr016279.
- 7 Al-Saffar, S., P. Borga, og T. Hallstrom. 2002. "Long-term consequences of unrecognised PTSD in general outpatient psychiatry". *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology* 37(12):580–85. doi: 10.1007/s00127-002-0586-z.
- 8 Alarcon, G. S., G. McGwin, H. M. Bastian, J. Roseman, J. Lisse, B. J. Fessler, A. W. Friedman, J. D. Reveille, og Lumina Study Grp. 2001. "Systemic lupus erythematosus in three ethnic groups. VIII. Predictors of early mortality

- in the LUMINA cohort". *Arthritis & Rheumatism-Arthritis Care & Research* 45(2):191–202. doi: 10.1002/1529-0131(200104)45:2<191::Aid-anr173>3.3.Co;2-u.
- 9 Alizadeh, V., I. Hylander, T. Kocurk, og L. Törnkvist. 2010. "Counselling Young Immigrant Women Worried about Problems Related to the Protection of 'Family Honour'--from the Perspective of Midwives and Counsellors at Youth Health Clinics". *Scand J Caring Sci* 24(1):32–40. doi: 10.1111/j.1471-6712.2009.00681.x.
 - 10 Amorim, C., P. Douste-Blazy, H. Wirayuda, J. G. Store, C. T. Gadio, N. Dlamini-Zuma, og N. Pibulsonggram. 2007. "Oslo Ministerial Declaration - global health: a pressing foreign policy issue of our time". *Lancet* 369(9570):1373–78. doi: 10.1016/s0140-6736(07)60498-x.
 - 11 Andersen, A., L. Barlow, A. Engeland, K. Kjaerheim, E. Lynge, og E. Pukkala. 1999. "Work-related cancer in the Nordic countries". *Scandinavian Journal of Work Environment & Health* 25:1–114.
 - 12 Andersen, J. S., og L. Dyhr. 2006. "Patterns of contact with the out-of-hours service and emergency rooms by guest workers with immigrant and refugee background in Copenhagen municipality, 1998". *Ugeskr Laeger* 168(38):3222–27.
 - 13 Andersen, K. L., M. Mácek, J. Rutenfranz, J. Vávra, J. Mácková, J. Radvanský, F. Klimmer, H. Kylian, K. Daněk, og W. Ottmann. 1985. "Circulatory and Respiratory Responses to Muscular Exercise in Czech and Norwegian Children". *Physiol Bohemoslov* 34(4):303–12.
 - 14 Andersen, S. 2008. "Building for the Shah: Market Entry, Political Reality and Risks on the Iranian Market, 1933-1939". *Enterprise & Society* 9(4):637–69. doi: 10.1093/es/khn046.
 - 15 Andersson, G., og K. Scott. 2005. "Labour-market status and first-time parenthood: The experience of immigrant women in Sweden, 1981-97". *Population Studies-a Journal of Demography* 59(1):21–38. doi: 10.1080/0032472052000332683.
 - 16 Andersson, L. M. C., A. Hjern, og H. Ascher. 2018. "Undocumented Adult Migrants in Sweden: Mental Health and Associated Factors". *BMC Public Health* 18(1):1369. doi: 10.1186/s12889-018-6294-8.
 - 17 Andersson, L., og M. Hammarstedt. 2010. "Intergenerational transmissions in immigrant self-employment: Evidence from three generations". *Small Business Economics* 34(3):261–76. doi: 10.1007/s11187-008-9117-y.
 - 18 Andersson, R., og S. Musterd. 2010. "WHAT SCALE MATTERS? EXPLORING THE RELATIONSHIPS BETWEEN INDIVIDUALS' SOCIAL POSITION, NEIGHBOURHOOD CONTEXT AND THE SCALE OF NEIGHBOURHOOD". *Geografiska Annaler Series B-Human Geography* 92B(1):23–43. doi: 10.1111/j.1468-0467.2010.00331.x.
 - 19 Andringa, E. 2006. "Penetrating the Dutch polysystem: The reception of Virginia Woolf, 1920-2000". *Poetics Today* 27(3):501–68. doi: 10.1215/03335372-2006-001.
 - 20 Annequin, D., R. Carbajal, P. Chauvin, O. Gall, B. Tourniaire, og I. Murat. 2000. "Fixed 50% nitrous oxide oxygen mixture for painful procedures: A French survey". *Pediatrics* 105(4). doi: 10.1542/peds.105.4.e47.
 - 21 Anon. 1987. "[South] Korea". *Backgr Notes Ser* 1–7.
 - 22 Anon. 1990. "Profile of a Donor Agency, Redd Barna (Save the Children Norway)". *Newsl Inter Afr Comm Tradit Pract Affect Health Women Child* (9):11.
 - 23 Anon. 1996. "Sex Work on the Rise. International News". *Pac AIDS Alert Bull* (12):14.
 - 24 Anon. 2020. "General Practice and the Community: Research on health service, quality improvements and training. Selected abstracts from the EGPRN Meeting in Vigo, Spain, 17-20 October 2019 Abstracts". *European Journal of General Practice* 26(1):42–50. doi: 10.1080/13814788.2020.1719994.
 - 25 Anton, J. I., R. M. de Bustillo, og M. Carrera. 2010. "From guests to hosts: immigrant-native wage differentials in Spain". *International Journal of Manpower* 31(6):645–59. doi: 10.1108/01437721011073355.
 - 26 Arai, M., og P. S. Thoursie. 2009. "Renouncing Personal Names: An Empirical Examination of Surname Change and Earnings". *Journal of Labor Economics* 27(1):127–47. doi: 10.1086/593964.

- 27 Arens, O. 2010. "WRITING HISTORY IN EXILE: THE ESTONIAN LEARNED SOCIETY IN SWEDEN". *Acta Historica Tallinnensia* 15(1):191–99. doi: 10.3176/hist.2010.1.09.
- 28 Arumae, H. 2011. "Common Traits and Differences in Estonian and Finnish Foreign Policy during the Early Years of Independence". *Tuna-Ajalookultuuri Ajakiri* 14(3):34–+.
- 29 Arumae, H. 2019. "A Few Words about Alfred Rosenberg's Political Diary". *Tuna-Ajalookultuuri Ajakiri* (4):59–+.
- 30 Askola, H. 2019. "Wind from the North, don't go forth? Gender equality and the rise of populist nationalism in Finland". *European Journal of Womens Studies* 26(1):54–69. doi: 10.1177/1350506817748341.
- 31 Aslund, O., og D. O. Rooth. 2007. "Do when and where matter? Initial labour market conditions and immigrant earnings". *Economic Journal* 117(518):422–48. doi: 10.1111/j.1468-0297.2007.02024.x.
- 32 Aslund, O., og M. Engdahl. 2019. "Open Borders, Transport Links, and Local Labor Markets". *International Migration Review* 53(3):706–35. doi: 10.1177/0197918318789067.
- 33 Ataov, A., B. Brogger, og J. M. Hildrum. 2010. "An action research approach to the inclusion of immigrants in work life and local community life Preparation of a participatory realm". *Action Research* 8(3):237–65. doi: 10.1177/1476750309335209.
- 34 Athanasopoulos, P., L. Damjanovic, J. Burnand, og E. Bylund. 2015. "Learning to Think in a Second Language: Effects of Proficiency and Length of Exposure in English Learners of German". *Modern Language Journal* 99:138–53. doi: 10.1111/j.1540-4781.2015.12183.x.
- 35 Aung, T. N. N., Y. Shirayama, S. Moolphate, M. N. Aung, T. Lorga, og M. Yuasa. 2019. "Health Risk Behaviors, Musculoskeletal Disorders and Associated Cultural Adaptation, Depression: A Survey among Myanmar Migrant Workers in Chiangmai, Northern Thailand". *Int J Gen Med* 12:283–92. doi: 10.2147/ijgm.S207022.
- 36 Austveg, B. 1987. "[Immigrant women at the health center. Monitoring of pregnancy and contraception]". *Sykepleien* 74(2):6–11, 38–39.
- 37 Backenroth, G. A. M. 1996. "Disabilities in Working Life - A Review of Swedish Research and Some Theoretical Considerations". *European Psychologist* 1(4):278–92. doi: 10.1027/1016-9040.1.4.278.
- 38 Backman, M., E. Lopez, og F. Rowe. u.å. "The occupational trajectories and outcomes of forced migrants in Sweden. Entrepreneurship, employment or persistent inactivity?" *Small Business Economics*. doi: 10.1007/s11187-019-00312-z.
- 39 Backman, M., og J. E. Kohlhase. u.å. "Labor force diversity and firm survival". *Journal of Regional Science*. doi: 10.1111/jors.12488.
- 40 Ballarino, G., og N. Panichella. 2015. "The Occupational Integration of Male Migrants in Western European Countries: Assimilation or Persistent Disadvantage?" *International Migration* 53(2):338–52. doi: 10.1111/imig.12105.
- 41 Bankel, M., U. C. Eriksson, A. Robertson, og B. Kohler. 2006. "Caries and associated factors in a group of Swedish children 2-3 years of age". *Swedish Dental Journal* 30(4):137–46.
- 42 Barclay, K., A. Baranowska-Rataj, M. Kolk, og A. Ivarsson. u.å. "Interpregnancy intervals and perinatal and child health in Sweden: A comparison within families and across social groups". *Population Studies-a Journal of Demography*. doi: 10.1080/00324728.2020.1714701.
- 43 Barnevik-Olsson, M., C. Gillberg, og E. Fernell. 2010. "Prevalence of autism in children of Somali origin living in Stockholm: brief report of an at-risk population". *Developmental Medicine and Child Neurology* 52(12):1167–68. doi: 10.1111/j.1469-8749.2010.03812.x.
- 44 Bartlett, C., L. Doyal, S. Ebrahim, P. Davey, M. Bachmann, M. Egger, og P. Dieppe. 2005. "The causes and effects of socio-demographic exclusions from clinical trials". *Health Technology Assessment* 9(38):1–+.
- 45 Barzangi, J., L. Unell, K. Skovdahl, og K. Arnrup. 2018. "Knowledge, Experiences and Attitudes of Dental and Health Care Personnel in Sweden towards Infant Dental Enucleation". *Eur Arch Paediatr Dent* 19(4):229–37. doi: 10.1007/s40368-018-0351-y.

- 46 Bayram Özdemir, S., og M. Özdemir. 2020. "The Role of Perceived Inter-Ethnic Classroom Climate in Adolescents' Engagement in Ethnic Victimization: For Whom Does It Work?" *J Youth Adolesc* 49(6):1328–40. doi: 10.1007/s10964-020-01228-8.
- 47 Beckie, T. M. 2012. "A Systematic Review of Allostatic Load, Health, and Health Disparities". *Biol Res Nurs* 14(4):311–46. doi: 10.1177/1099800412455688.
- 48 Behnke, K., A. Kaiser, I. Zimmer, N. Bruggemann, D. Janz, A. Polle, R. Hampp, R. Hansch, J. Popko, P. Schmitt-Kopplin, B. Ehlting, H. Rennenberg, C. Barta, F. Loreto, og J. P. Schnitzler. 2010. "RNAi-mediated suppression of isoprene emission in poplar transiently impacts phenolic metabolism under high temperature and high light intensities: a transcriptomic and metabolomic analysis". *Plant Molecular Biology* 74(1–2):61–75. doi: 10.1007/s11103-010-9654-z.
- 49 Behravan, H., V. Hautamaki, og T. Kinnunen. 2015. "Factors affecting i-vector based foreign accent recognition: A case study in spoken Finnish". *Speech Communication* 66:118–29. doi: 10.1016/j.specom.2014.10.004.
- 50 Behtoui, A. 2008. "Informal recruitment methods and disadvantages of immigrants in the Swedish labour market". *Journal of Ethnic and Migration Studies* 34(3):411–30. doi: 10.1080/13691830701880251.
- 51 Beiki, O., N. Karimi, og R. Mohammadi. 2014. "Parental Educational Level and Injury Incidence and Mortality among Foreign-Born Children: A Cohort Study with 46 Years Follow-Up". *J Inj Violence Res* 6(1):37–43. doi: 10.5249/jivr.v6i1.525.
- 52 Beine, M., og C. R. Parsons. 2017. "Climatic Factors as Determinants of International Migration: Redux". *Cesifo Economic Studies* 63(4):386–402. doi: 10.1093/cesifo/ixf017.
- 53 Belderbos, R. 2001. "Overseas innovations by Japanese firms: an analysis of patent and subsidiary data". *Research Policy* 30(2):313–32. doi: 10.1016/s0048-7333(99)00120-1.
- 54 Bendixsen, S. 2018. "Differentiation of Rights in the Norwegian Welfare State: Hierarchies of Belonging and Humanitarian Exceptionalism". *Social Inclusion* 6(3):162–71. doi: 10.17645/si.v6i3.1520.
- 55 Bennet, L., og M. Lindstrom. 2018. "Self-rated health and social capital in Iraqi immigrants to Sweden: The MEDIM population-based study". *Scandinavian Journal of Public Health* 46(2):194–203. doi: 10.1177/1403494817730997.
- 56 Beranger, R., C. Le Cornet, J. Schuz, og B. Fervers. 2013. "Occupational and Environmental Exposures Associated with Testicular Germ Cell Tumours: Systematic Review of Prenatal and Life-Long Exposures". *Plos One* 8(10). doi: 10.1371/journal.pone.0077130.
- 57 Bergbom, B., M. Vartia-Vaananen, og U. Kinnunen. 2015. "Immigrants and natives at work: exposure to workplace bullying". *Employee Relations* 37(2):158–75. doi: 10.1108/er-09-2014-0101.
- 58 Berggren, V., S. Bergstrom, og A. K. Edberg. 2006. "Being different and vulnerable: Experiences of immigrant African women who have been circumcised and sought maternity care in Sweden". *Journal of Transcultural Nursing* 17(1):50–57. doi: 10.1177/1043659605281981.
- 59 Bergmark, A., og J. Palme. 2003. "Welfare and the unemployment crisis: Sweden in the 1990s". *International Journal of Social Welfare* 12(2):108–22. doi: 10.1111/1468-2397.00249.
- 60 Bergnehr, D. 2016. "Unemployment and conditional welfare: Exclusion and belonging in immigrant women's discourse on being long-term dependent on social assistance". *International Journal of Social Welfare* 25(1):18–26. doi: 10.1111/ijsw.12158.
- 61 Bergnehr, D. 2017. "Caring in the present and fostering for the future: Iraqi mothers' reconstruction of belonging during resettlement in Sweden". *Sociologisk Forskning* 54(1–2):51–68.
- 62 Berlin, A., I. Hylander, og L. Törnkvist. 2008. "Primary Child Health Care Nurses' Assessment of Health Risks in Children of Foreign Origin and Their Parents--a Theoretical Model". *Scand J Caring Sci* 22(1):118–27. doi: 10.1111/j.1471-6712.2007.00533.x.
- 63 Bernstein, D. I., I. L. Bernstein, W. G. Gaines, T. Stauder, og E. R. Wilson. 1994. "Characterization of Skin Prick Testing Responses for Detecting Sensitization to Detergent Enzymes at Extreme Dilutions: Inability of the RAST to

- Detect Lightly Sensitized Individuals". *J Allergy Clin Immunol* 94(3 Pt 1):498–507. doi: 10.1016/0091-6749(94)90206-2.
- 64 Bessason, B., C. Madhus, H. A. Froystein, og H. Kolbjornsen. 1999. "Vibration criteria for metrology laboratories". *Measurement Science and Technology* 10(11):1009–14. doi: 10.1088/0957-0233/10/11/306.
 - 65 Betti, M., M. Neri, D. Ferrante, S. Landi, A. Biava, F. Gemignani, M. Bertolotti, D. Mirabelli, M. Padoan, D. Ugolini, M. Botta, S. Bonassi, C. Magnani, og I. Dianzani. 2009. "Pooled analysis of NAT2 genotypes as risk factors for asbestos-related malignant mesothelioma". *International Journal of Hygiene and Environmental Health* 212(3):322–29. doi: 10.1016/j.ijheh.2008.08.001.
 - 66 Bidstrup, S. B., L. Kaerlev, A. M. Thulstrup, og J. P. E. Bonde. 2015. "Women referred for occupational risk assessment in pregnancy have no increased risk of adverse obstetric outcomes". *Danish Medical Journal* 62(8).
 - 67 Bjerregaard, P., og T. Curtis. 1998. "Social and Cultural Factors as Determinants of Self-Rated Health in Greenland". *Int J Circumpolar Health* 57 Suppl 1:622–25.
 - 68 Bjorgo, T. 1994. "EXTREME NATIONALISM IN SCANDINAVIA - THE RHETORIC OF THE RESISTANCE, TRAITORS, AND FOREIGN INVADERS". *Internasjonal Politikk* 52(1):3–34.
 - 69 Bjorshol, C. A., H. Myklebust, K. L. Nilsen, T. Hoff, C. Bjorkli, E. Illguth, E. Soreide, og K. Sunde. 2011. "Effect of socioemotional stress on the quality of cardiopulmonary resuscitation during advanced life support in a randomized manikin study". *Critical Care Medicine* 39(2):300–304. doi: 10.1097/CCM.0b013e3181ffe100.
 - 70 Bjorvatn, B., og S. G. Gundersen. 1980. "Rabies Exposure among Norwegian Missionaries Working Abroad". *Scand J Infect Dis* 12(4):257–64. doi: 10.3109/inf.1980.12.issue-4.04.
 - 71 Bjørshol, C. A., H. Myklebust, K. L. Nilsen, T. Hoff, C. Bjørkli, E. Illguth, E. Søreide, og K. Sunde. 2011. "Effect of Socioemotional Stress on the Quality of Cardiopulmonary Resuscitation during Advanced Life Support in a Randomized Manikin Study". *Crit Care Med* 39(2):300–304. doi: 10.1097/CCM.0b013e3181ffe100.
 - 72 Bogoyavlenskiy, D. 2007. "Demography of Peoples of the Russian North in the Beginning of XXI Century". *Alaska Med* 49(2 Suppl):269–72.
 - 73 Bohlman, A. F., og F. Scheduling. 2015. "HANNES EISLER ON THE MOVE: TRACING MOBILITY IN THE 'REISESONATE'". *Music & Letters* 96(1):77–98. doi: 10.1093/ml/gcu122.
 - 74 Bonoli, G., og F. Liechti. 2018. "Good intentions and Matthew effects: access biases in participation in active labour market policies". *Journal of European Public Policy* 25(6):894–911. doi: 10.1080/13501763.2017.1401105.
 - 75 Borsch, A. S., C. J. de Montgomery, K. Gauffin, K. Eide, E. Heikkila, og S. S. Jervelund. 2019. "Health, Education and Employment Outcomes in Young Refugees in the Nordic Countries: A Systematic Review". *Scandinavian Journal of Public Health* 47(7):735–47. doi: 10.1177/1403494818787099.
 - 76 Bradby, H., K. Liabo, A. Ingold, og H. Roberts. 2019. "Visibility, Resilience, Vulnerability in Young Migrants". *Health (London)* 23(5):533–50. doi: 10.1177/1363459317739441.
 - 77 Bramness, J. G., S. Skurtveit, J. Morland, og A. Engeland. 2007. "The risk of traffic accidents after prescriptions of carisoprodol". *Accident Analysis and Prevention* 39(5):1050–55. doi: 10.1016/j.aap.2007.02.002.
 - 78 Bratsberg, B., O. Raaum, og K. Roed. 2018. "Job Loss and Immigrant Labour Market Performance". *Economica* 85(337):124–51. doi: 10.1111/ecca.12244.
 - 79 Bratsberg, B., O. Raaum, og K. Roed. 2020. "Immigrant Responses to Social Insurance Generosity". *Labour Economics* 65. doi: 10.1016/j.labeco.2020.101854.
 - 80 Breimer, L. H., og T. K. Nilsson. 2014. "Considerations for appointing an external examiner of a PhD in the biomedical sciences in Sweden: a questionnaire-based survey". *Scientometrics* 98(3):2039–49. doi: 10.1007/s11192-013-1150-1.
 - 81 Brekke, I. 2013. "How Do Husbands Affect the Labour Market Participation of Majority and Immigrant Women?" *Journal of Ethnic and Migration Studies* 39(10):1639–57. doi: 10.1080/1369183x.2013.833693.

- 82 Brekke, I., J. E. Berg, L. Sletner, og A. K. Jenum. 2013. "Doctor-certified sickness absence in first and second trimesters of pregnancy among native and immigrant women in Norway". *Scandinavian Journal of Public Health* 41(2):166–73. doi: 10.1177/1403494812472005.
- 83 Brichtet, N. 2019. "A Postcolonial Dilemma Tale from the Harbour of St. Thomas in the US Virgin Islands". *Itinerario-International Journal on the History of European Expansion and Global Interaction* 43(2):348–65. doi: 10.1017/s0165115319000305.
- 84 Brun, C., H. Boggild, og P. Eshoj. 2003. "Socio-economic risk indicators for disability pension within the Danish workforce: a register based cohort study from 1994 to 1998". *Ugeskrift for Læger* 165(35):3315–19.
- 85 Bruusgaard, D., L. Smeby, og B. Claussen. 2010. "Education and disability pension: A stronger association than previously found". *Scandinavian Journal of Public Health* 38(7):686–90. doi: 10.1177/1403494810378916.
- 86 Budowle, B., og K. L. Monson. 1994. "GREATER DIFFERENCES IN FORENSIC DNA PROFILE FREQUENCIES ESTIMATED FROM RACIAL GROUPS THAN FROM ETHNIC SUBGROUPS". *Clinica Chimica Acta* 228(1):3–18. doi: 10.1016/0009-8981(94)90053-1.
- 87 Bui, M., N. E. Flo, T. de Cazenove, og N. Mac Dowell. 2020. "Demonstrating flexible operation of the Technology Centre Mongstad (TCM) CO2 capture plant". *International Journal of Greenhouse Gas Control* 93. doi: 10.1016/j.ijggc.2019.102879.
- 88 Byrskog, U., P. Olsson, B. Essen, og M. K. Allvin. 2015. "Being a bridge: Swedish antenatal care midwives' encounters with Somali-born women and questions of violence; a qualitative study". *Bmc Pregnancy and Childbirth* 15. doi: 10.1186/s12884-015-0429-z.
- 89 Byrskog, U., P. Olsson, B. Essén, og M. K. Allvin. 2015. "Being a Bridge: Swedish Antenatal Care Midwives' Encounters with Somali-Born Women and Questions of Violence; a Qualitative Study". *BMC Pregnancy Childbirth* 15:1. doi: 10.1186/s12884-015-0429-z.
- 90 Bønløkke, J. H., D. Gautrin, T. Sigsgaard, S. B. Lehrer, K. Maghni, og A. Cartier. 2012. "Snow Crab Allergy and Asthma among Greenlandic Workers--a Pilot Study". *Int J Circumpolar Health* 71:19126. doi: 10.3402/ijch.v71i0.19126.
- 91 Caner, A., og P. J. Pedersen. 2019. "Does Poverty Among Immigrants Adapt to Country of Residence? Turks in Germany and Denmark". *International Migration* 57(1):264–80. doi: 10.1111/imig.12522.
- 92 Carbone, M. 2007. "Supporting or resisting global public goods? The policy-dimension of a contested concept". *Global Governance* 13(2):179–98. doi: 10.1163/19426720-01302004.
- 93 Carlsson, F., B. Karlson, P. Orbaek, K. Osterberg, og P. O. Ostergren. 2005. "Prevalence of annoyance attributed to electrical equipment and smells in a Swedish population, and relationship with subjective health and daily functioning". *Public Health* 119(7):568–77. doi: 10.1016/j.puhe.2004.07.011.
- 94 Carlsson, N., A. Johansson, G. Hermansson, og B. Andersson-Gare. 2010. "Child health nurses' roles and attitudes in reducing children's tobacco smoke exposure". *Journal of Clinical Nursing* 19(3–4):507–16. doi: 10.1111/j.1365-2702.2009.02847.x.
- 95 Caughey, A. B. 2017. "Association of Labor Induction With Offspring Risk of Autism Spectrum Disorders". *Obstetrical & Gynecological Survey* 72(1):8–9.
- 96 Celikaksoy, A., og E. Wadensjo. 2017. "Refugee Youth in Sweden Who Arrived as Unaccompanied Minors and Separated Children". *Journal of Refugee Studies* 30(4):530–53. doi: 10.1093/jrs/few042.
- 97 Cherubini, V., J. M. Grimsman, K. Akesson, N. H. Birkebaek, O. Cinek, K. Dovc, R. Gesuita, J. W. Gregory, R. Hanas, S. E. Hofer, R. W. Holl, C. Jefferies, G. Joner, B. R. King, E. J. Mayer-Davis, A. S. Pena, B. Rami-Merhar, U. Schierloh, T. Skrivarhaug, Z. Sumnik, J. Svensson, J. T. Warner, N. Bratina, og D. Dabelea. 2020. "Temporal trends in diabetic ketoacidosis at diagnosis of paediatric type 1 diabetes between 2006 and 2016: results from 13 countries in three continents". *Diabetologia* 63(8):1530–41. doi: 10.1007/s00125-020-05152-1.
- 98 Chiatti, C., D. R. Gatta, A. M. Faenge, V. M. Scandali, F. Masera, C. Lethin, D. Baldassarri, L. Bitti, A. Carosi, M. Sabbatini, E. Paolasini, T. Fiori, C. Fronzi, S. Giacchetta, V. Giacomini, L. Giovagnoli, G. Lattanzi, A. M. Manca, I.

- Marinelli, V. Pignini, M. Pignotti, M. C. Proietti, A. Quarticelli, M. Rovedi, L. Tasso, V. Valeri, A. Antonioli, M. Barabucci, M. Bassani, P. Bollettini, M. C. Bruttapasta, C. Buccolini, R. Carangella, F. Carboni, D. Ceccolini, P. D'Incecco, M. Di Felice, L. Dini, G. Gioia, G. Di Prima, G. Giusepponi, C. Lanciotti, A. Loffreda, O. Luciani, L. Mariani, F. Mastrorilli, R. Moroni, I. Piatkowska, R. Rucoli, G. Scoccia, N. Teodori, T. Tonelli, R. Angeloni, R. A. Bratti, G. Bonafede, S. Lorenzetti, C. Paci, G. Picciotti, D. Pezzola, V. Rea, V. Sciale, M. Signorino, F. Sorvillo, P. F. Tomassini, T. A. Ciccola, L. Cionfrini, D. Alessandrini, A. De Santis, B. Formica, G. Tacchi, S. Tortorelli, G. Marchegiani, G. Pozzari, G. Santarelli, D. Bartolucci, G. Caraffa, F. Cavallo, L. Di Furia, A. Lacetera, C. M. Maffei, L. Manzoli, D. Postacchini, F. Lattanzio, A. Corsonello, L. Cassetta, F. Bonfranceschi, J. M. Rimland, A. Cherubini, R. Bevilacqua, A. R. Bonfigli, S. Bustacchini, M. Capasso, P. Civerchia, F. Demma, M. Di Rosa, C. Giuli, M. Marcellini, P. Marinelli, G. Melchiorre, M. E. Moraca, A. Principi, C. Rocchetti, O. Scarpino, L. Spazzafumo, D. Vincitorio, K. Bartulewicz, P. Olivetti, L. Rossi, K. Hiller, A. Karlsson, T. Hector, J. Nilsson, J. Bengtsson, P. Sozanski, M. Wibom, S. Larsson, K. Martensson, C. Anderberg, U. Berggren, C. Ohlson, M. Persson, P. M. Johansson, A. Liwander, C. D. Bergstrom, M. H. Nilsson, Up-Tech Res Grp, og Tech Home Res Grp. 2018. "Utilization of Formal and Informal Care by Community-Living People with Dementia: A Comparative Study between Sweden and Italy". *International Journal of Environmental Research and Public Health* 15(12). doi: 10.3390/ijerph15122679.
- 99 Christensen, A., og R. Sogaard. 2013. "Determinants for employer-paid health insurance coverage: a population-based study of the Danish labour force". *Scandinavian Journal of Public Health* 41(6):597–603. doi: 10.1177/1403494813486966.
- 100 Christensen, D. A., S. Arnesen, og T. Midtbo. 2019. "Do immigration scenarios influence Norwegians' attitudes towards immigrants? A survey experiment". *Tidsskrift for Samfunnsforskning* 60(2):123–39. doi: 10.18261/issn.1504-291X-2019-02-01.
- 101 Christensen, G. 2015. "A Danish Tale of Why Social Mix Is So Difficult to Increase". *Housing Studies* 30(2):252–71. doi: 10.1080/02673037.2014.982519.
- 102 Christensen, K., S. Hussein, og M. Ismail. 2017. "Migrants' decision-process shaping work destination choice: the case of long-term care work in the United Kingdom and Norway". *European Journal of Ageing* 14(3):219–32. doi: 10.1007/s10433-016-0405-0.
- 103 Christensen, N. I., S. Drejer, K. Burns, S. L. Lundstrom, og N. F. Hempler. 2020. "A Qualitative Exploration of Facilitators and Barriers for Diabetes Self-Management Behaviors Among Persons with Type 2 Diabetes from a Socially Disadvantaged Area". *Patient Preference and Adherence* 14:569–80. doi: 10.2147/ppa.S237631.
- 104 Christensen, P. B., N. Fisker, L. H. Mygind, H. B. Krarup, N. Wedderkopp, K. Varming, og J. Georgsen. 2003. "GB virus C epidemiology in Denmark: Different routes of transmission in children and low- and high-risk adults". *Journal of Medical Virology* 70(1):156–62. doi: 10.1002/jmv.10359.
- 105 Christenson, B., og J. Stillström. 1995. "The Epidemiology of Human Immunodeficiency Virus and Other Sexually Transmitted Diseases in the Stockholm Area". *Sex Transm Dis* 22(5):281–88. doi: 10.1097/00007435-199509000-00003.
- 106 Christensson, A., M. Vaez, P. W. Dickman, og B. Runeson. 2011. "Self-reported depression in first-year nursing students in relation to socio-demographic and educational factors: a nationwide cross-sectional study in Sweden". *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology* 46(4):299–310. doi: 10.1007/s00127-010-0198-y.
- 107 Chung, J. H., J. Sakong, P. S. Kang, C. Y. Kim, K. S. Lee, M. J. Jeon, N. J. Sung, S. H. Ahn, og K. C. Won. 2003. "Cross-Cultural Comparison of Neurobehavioral Performance in Asian Workers". *Neurotoxicology* 24(4–5):533–40. doi: 10.1016/s0161-813x(03)00056-1.
- 108 Clark, W. A. V. 2012. "Do women delay family formation in expensive housing markets?" *Demographic Research* 27. doi: 10.4054/DemRes.2012.27.1.
- 109 Clement, J., J. W. LeDuc, G. Lloyd, J. M. Reynes, L. McElhinney, M. Van Ranst, og H. W. Lee. 2019. "Wild Rats, Laboratory Rats, Pet Rats: Global Seoul Hantavirus Disease Revisited". *Viruses-Basel* 11(7). doi: 10.3390/v11070652.

- 110 Coleman, D. A. 1992. "Does Europe Need Immigrants? Population and Work Force Projections". *Int Migr Rev* 26(98):413–61.
- 111 Coolidge, J. A., E. B. Herner, S. L. Bülow, og S. Biering-Sørensen. 2010. "[Obesity and life-style in 5-8-year-old children]". *Ugeskr Laeger* 172(37):2535–39.
- 112 Cordeiro, C. M. 2018. "Language as heteroglot: The bridging qualities of Swedish-English (SweE) and Singapore Colloquial English (SCE) in cross-cultural working environments". *Cross Cultural & Strategic Management* 25(4):781–99. doi: 10.1108/ccsm-08-2017-0105.
- 113 Cote, P., G. van der Velde, J. D. Cassidy, L. J. Carroll, S. Hogg-Johnson, L. W. Holm, E. J. Carragee, S. Haldeman, M. Nordin, E. L. Hurwitz, J. Guzman, og P. M. Peloso. 2008a. "The burden and determinants of neck pain in workers - Results of the bone and joint decade 2000-2010 task force on neck pain and its associated disorders". *European Spine Journal* 17:S60–74. doi: 10.1007/s00586-008-0626-9.
- 114 Cramer, C., V. Schlunssen, E. Bendstrup, Z. A. Stokholm, J. M. Vestergaard, M. Frydenberg, og H. A. Kolstad. 2016. "Risk of hypersensitivity pneumonitis and interstitial lung diseases among pigeon breeders". *European Respiratory Journal* 48(3):818–25. doi: 10.1183/13993003.00376-2016.
- 115 Daerga, L., A. Edin-Liljegren, og P. Sjölander. 2004. "Work-Related Musculoskeletal Pain among Reindeer Herding Sami in Sweden--a Pilot Study on Causes and Prevention". *Int J Circumpolar Health* 63 Suppl 2:343–48. doi: 10.3402/ijch.v63i0.17932.
- 116 Dalgard, O. S. 2008. "Social inequalities in mental health in Norway: possible explanatory factors". *International Journal for Equity in Health* 7. doi: 10.1186/1475-9276-7-27.
- 117 Damm, A. P. 2009. "Ethnic Enclaves and Immigrant Labor Market Outcomes: Quasi-Experimental Evidence". *Journal of Labor Economics* 27(2):281–314. doi: 10.1086/599336.
- 118 Damm, A. P. 2014. "Neighborhood quality and labor market outcomes: Evidence from quasi-random neighborhood assignment of immigrants". *Journal of Urban Economics* 79:139–66. doi: 10.1016/j.jue.2013.08.004.
- 119 Dapunt, J., U. Kluge, og A. Heinz. 2017. "Risk of psychosis in refugees: a literature review". *Translational Psychiatry* 7. doi: 10.1038/tp.2017.119.
- 120 Davis, N. T., K. Goidel, C. S. Lipsmeyer, G. D. Whitten, og C. Young. 2019. "Economic Vulnerability, Cultural Decline, and Nativism: Contingent and Indirect Effects". *Social Science Quarterly* 100(2):430–46. doi: 10.1111/ssqu.12591.
- 121 de Montgomery, C. J., J. H. Petersen, og S. S. Jervelund. 2020. "Diminishing social inequality between refugee children and their peers growing up in Denmark". *Journal of Ethnic and Migration Studies* 46(7):1301–29. doi: 10.1080/1369183x.2018.1526061.
- 122 Dearman, R. J., H. Caddick, D. A. Basketter, og I. Kimber. 2000. "Divergent antibody isotype responses induced in mice by systemic exposure to proteins: a comparison of ovalbumin with bovine serum albumin". *Food and Chemical Toxicology* 38(4):351–60. doi: 10.1016/s0278-6915(99)00159-3.
- 123 Demars, B. O. L., J. R. Manson, J. S. Olafsson, G. M. Gislason, og N. Friberg. 2011. "Stream hydraulics and temperature determine the metabolism of geothermal Icelandic streams". *Knowledge and Management of Aquatic Ecosystems* (402). doi: 10.1051/kmae/2011046.
- 124 Dent, C. W., J. E. Maher, B. A. Pizacani, D. W. Dowler, K. Rohde, og E. Peterson. 2010. "Secondhand smoke exposure in Alaskan households with children". *Rural and Remote Health* 10(4).
- 125 Devine, C. M., M. M. Connors, J. Sobal, og C. A. Bisogni. 2003. "Sandwiching it in: spillover of work onto food choices and family roles in low- and moderate-income urban households". *Social Science & Medicine* 56(3):617–30. doi: 10.1016/s0277-9536(02)00058-8.
- 126 DeWeaver, E., og S. Nigam. 2000. "Zonal-eddy dynamics of the North Atlantic oscillation". *Journal of Climate* 13(22):3893–3914. doi: 10.1175/1520-0442(2000)013<3893:Zedotn>2.0.Co;2.

- 127 Di Thiene, D., E. Mittendorfer-Rutz, S. Rahman, M. Wang, K. Alexanderson, J. Tiihonen, G. La Torre, og M. Helgesson. 2019. "Trajectories of sickness absence, disability pension and unemployment in young immigrants with common mental disorders". *European Journal of Public Health* 29(6):1055–62. doi: 10.1093/eurpub/ckz046.
- 128 Doney, S. C., og J. L. Bullister. 1992. "A CHLOROFLUOROCARBON SECTION IN THE EASTERN NORTH-ATLANTIC". *Deep-Sea Research Part a-Oceanographic Research Papers* 39(11-12A):1857–83. doi: 10.1016/0198-0149(92)90003-c.
- 129 Dove, M. R. 2015. "Linnaeus' Study of Swedish Swidden Cultivation: Pioneering Ethnographic Work on the 'Economy of Nature'". *Ambio* 44(3):239–48. doi: 10.1007/s13280-014-0543-6.
- 130 Dryfoos, J. 1985. "What the United States Can Learn about Prevention of Teenage Pregnancy from Other Developed Countries". *SIECUS Rep* 14(2):1–7.
- 131 Drzymała, T., A. Łukaszek-Chmielewska, S. Lewicka, J. Stec, B. Piotrowska, K. Isajenko, og P. Lipiński. 2020. "Assessment of the Natural Radioactivity of Polish and Foreign Granites Used for Road and Lapidary Constructions in Poland". *Materials (Basel)* 13(12). doi: 10.3390/ma13122824.
- 132 Dufva, M., og M. J. M. Voeten. 1999. "Native language literacy and phonological memory as prerequisites for learning English as a foreign language". *Applied Psycholinguistics* 20(3):329–48. doi: 10.1017/s014271649900301x.
- 133 Dunlavy, A. C., S. Juarez, og M. Rostila. 2018. "Employment status and risk of all-cause mortality among native- and foreign-origin persons in Sweden". *European Journal of Public Health* 28(5):891–97. doi: 10.1093/eurpub/cky090.
- 134 Dunlavy, A. C., S. Juarez, S. Toivanen, og M. Rostila. 2019. "Suicide risk among native- and foreign-origin persons in Sweden: a longitudinal examination of the role of unemployment status". *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology* 54(5):579–90. doi: 10.1007/s00127-018-1621-z.
- 135 Dyhr, L., og J. S. Andersen. 2006. "[Patterns of contact with general practice in the daytime by guest workers with immigrant and refugee background in Copenhagen municipality, 1998]". *Ugeskr Laeger* 168(38):3217–22.
- 136 Edin-Liljegren, A., S. Hassler, P. Sjölander, og L. Daerga. 2004. "Risk Factors for Cardiovascular Diseases among Swedish Sami--a Controlled Cohort Study". *Int J Circumpolar Health* 63 Suppl 2:292–97. doi: 10.3402/ijch.v63i0.17922.
- 137 Egede-Nissen, V., G. S. Sellevold, R. Jakobsen, og V. Sorlie. 2019. "Minority healthcare providers experience challenges, trust, and interdependency in a multicultural team". *Nursing Ethics* 26(5):1326–36. doi: 10.1177/0969733017752546.
- 138 Ekberg, K., M. Karlsson, O. Axelsson, B. Björkqvist, B. Bjerrekiely, og P. Malm. 1995. "CROSS-SECTIONAL STUDY OF RISK-FACTORS FOR SYMPTOMS IN THE NECK AND SHOULDER AREA". *Ergonomics* 38(5):971–80. doi: 10.1080/00140139508925163.
- 139 Ekblad, S., og M. C. Kastrup. 2013. "Current research in transcultural psychiatry in the Nordic countries". *Transcultural Psychiatry* 50(6):841–57. doi: 10.1177/1363461513511181.
- 140 Elgzyri, T., J. Castenfors, E. Hagg, C. Backman, M. Thoren, og M. Bramnert. 2004. "The effects of GH replacement therapy on cardiac morphology and function, exercise capacity and serum lipids in elderly patients with GH deficiency". *Clinical Endocrinology* 61(1):113–22. doi: 10.1111/j.1365-2265.2004.02080.x.
- 141 Elsrud, T., og P. Lalander. 2007. "The Norrliden project. Genderisation and ethnification of a low status residential area in the local press - Abstract". *Sociologisk Forskning* (2):6–25.
- 142 Elzouki, A. Y., T. Markestad, M. Elgarrah, N. Elhoni, og L. Aksnes. 1989. "Serum Concentrations of Vitamin D Metabolites in Rachitic Libyan Children". *J Pediatr Gastroenterol Nutr* 9(4):507–12. doi: 10.1097/00005176-198911000-00019.
- 143 Emami, A., og A. N. Nasrabadi. 2007. "Two Approaches to Nursing: A Study of Iranian Nurses". *Int Nurs Rev* 54(2):137–43. doi: 10.1111/j.1466-7657.2007.00517.x.

- 144 Eneroth, M., M. Gustafsson Sendén, K. Schenck Gustafsson, M. Wall, og A. Fridner. 2017. "Threats or Violence from Patients Was Associated with Turnover Intention among Foreign-Born GPs - a Comparison of Four Workplace Factors Associated with Attitudes of Wanting to Quit One's Job as a GP". *Scand J Prim Health Care* 35(2):208–13. doi: 10.1080/02813432.2017.1333319.
- 145 Engdahl, B., og K. Tambs. 2002. "Otoacoustic emissions in the general adult population of Nord-Trøndelag, Norway: II. Effects of noise, head injuries, and ear infections". *International Journal of Audiology* 41(1):78–87. doi: 10.3109/14992020209101315.
- 146 Eriksen, H. S., S. Høy, L. M. Irgens, S. Rasmussen, og K. Haug. 2020. "Social Inequalities in the Provision of Obstetric Services in Norway 1967-2009: A Population-Based Cohort Study". *Eur J Public Health* 30(3):491–98. doi: 10.1093/eurpub/ckaa007.
- 147 Eriksen, J. R., J. I. Bech, D. Linnemann, og J. Rosenberg. 2008. "Laparoscopic intraperitoneal mesh fixation with fibrin sealant (Tisseel (R)) vs. titanium tacks: a randomised controlled experimental study in pigs". *Hernia* 12(5):483–91. doi: 10.1007/s10029-008-0375-z.
- 148 Eriksen, J., og M. D. Munk. 2020. "The geography of intergenerational mobility - Danish evidence". *Economics Letters* 189. doi: 10.1016/j.econlet.2020.109024.
- 149 Eriksson, N., A. Gupta, og G. Destouni. 1997. "Comparative analysis of laboratory and field tracer tests for investigating preferential flow and transport in mining waste rock". *Journal of Hydrology* 194(1–4):143–63. doi: 10.1016/s0022-1694(96)03209-x.
- 150 Esser, R. 1987. "Searching for Prevention". *Acta Psychiatr Scand Suppl* 337:64–82. doi: 10.1111/j.1600-0447.1987.tb07765.x.
- 151 Falk, E. S., og O. Vandbakk. 1993. "Declining Trends in Some Sexually Transmitted Diseases in Norway between 1975 and 1991 with Special Reference to a Lapp Population". *Acta Derm Venereol Suppl (Stockh)* 182:15–20.
- 152 Falk, J., B. Burström, C. Dalman, L. Jörgensen, D. Bruce, og L. Nylén. 2016. "Employment and Income among First-Time Cases Diagnosed with Non-Affective Psychosis in Stockholm, Sweden: A Follow-up Study 2004/2005-2010". *Soc Psychiatry Psychiatr Epidemiol* 51(2):259–67. doi: 10.1007/s00127-015-1141-z.
- 153 Fernandes, C., og A. Pereira. 2016. "Exposure to psychosocial risk factors in the context of work: a systematic review". *Revista De Saude Publica* 50. doi: 10.1590/s1518-8787.2016050006129.
- 154 Ferraro, D., M. Garcia, U. Imke, V. Valtavirta, J. Leppanen, og V. Sanchez-Espinoza. 2019. "Serpent/SCF pin-level multiphysics solutions for the VERA Fuel Assembly benchmark". *Annals of Nuclear Energy* 128:102–14. doi: 10.1016/j.anucene.2018.12.047.
- 155 Festin, K., og K. Alexanderson. 2009. "CHANGES IN SICK-LEAVE DIAGNOSES OVER ELEVEN YEARS IN A COHORT OF YOUNG ADULTS INITIALLY SICK-LISTED DUE TO LOW BACK, NECK, OR SHOULDER DIAGNOSES". *Journal of Rehabilitation Medicine* 41(6):423–28. doi: 10.2340/16501977-0357.
- 156 Fiebranz, R. 2010. "Barns and waged work: modernisation and differentiation in Norrland's forests in the mid twentieth century". *Scandia* 76(1):100–128.
- 157 Fietkau, S., og K. M. Hansen. 2018. "How perceptions of immigrants trigger feelings of economic and cultural threats in two welfare states". *European Union Politics* 19(1):119–39. doi: 10.1177/1465116517734064.
- 158 Finnbogadóttir, H., og A. K. Dykes. 2012. "Midwives' Awareness and Experiences Regarding Domestic Violence among Pregnant Women in Southern Sweden". *Midwifery* 28(2):181–89. doi: 10.1016/j.midw.2010.11.010.
- 159 Finseraas, H., A. Kotsadam, og J. Polavieja. u.å. "Ancestry Culture, Assimilation, and Voter Turnout in Two Generations". *Political Behavior*. doi: 10.1007/s11109-020-09617-2.
- 160 Finseraas, H., og A. Kotsadam. 2017. "Does personal contact with ethnic minorities affect anti-immigrant sentiments? Evidence from a field experiment". *European Journal of Political Research* 56(3):703–22. doi: 10.1111/1475-6765.12199.

- 161 Fisker, N., C. Pedersen, M. Lange, N. T. T. Nguyen, K. T. T. Nguyen, J. Georgsen, og P. B. Christensen. 2004. "Molecular epidemiology of hepatitis B virus infections in Denmark". *Journal of Clinical Virology* 31(1):46–52. doi: 10.1016/j.jcv.2004.05.004.
- 162 Fogel, K. S., K. K. Lee, W. Y. Lee, og J. Palmberg. 2013. "Foreign Direct Investors as Change Agents: The Swedish Firm Experience". *Corporate Governance-an International Review* 21(6):516–34. doi: 10.1111/corg.12035.
- 163 Folly, M. H. 2012. "Protecting the Northern Flank, or Keeping the Cold War out of Scandinavia? British Planning and the Place of Norway and Denmark in a North Atlantic Pact, 1947-9". *International History Review* 34(1):45–69. doi: 10.1080/07075332.2012.620239.
- 164 Forestier, E., B. Johansson, G. Borgstrom, G. Kerndrup, J. Johannsson, S. Heim, og Nopho Leukemia Cytogenetic Study G. 2000. "Cytogenetic findings in a population-based series of 787 childhood acute lymphoblastic leukemias from the Nordic countries". *European Journal of Haematology* 64(3):194–200. doi: 10.1034/j.1600-0609.2000.90103.x.
- 165 Forrest, J., og S. Martinez. 2015. "Remapping socio-cultural specificity in the American remake of *The Bridge*". *Continuum-Journal of Media & Cultural Studies* 29(5):718–30. doi: 10.1080/10304312.2015.1068725.
- 166 Forsman, K. J., H. Johansson, og K. Jonsson. 2002. "The effects of partly irreversible solute exchange: comparison between conservative and sorptive transport in streams". *Journal of Hydrology* 256(1–2):1–15. doi: 10.1016/s0022-1694(01)00527-3.
- 167 Frederiksen, B. L., T. Jorgensen, K. Brasso, I. Holten, og M. Osler. 2010. "Socioeconomic position and participation in colorectal cancer screening". *British Journal of Cancer* 103(10):1496–1501. doi: 10.1038/sj.bjc.6605962.
- 168 Fredlund, H., L. O. Larsson, B. Blom-Bülow, I. Julander, B. Normann, V. Romanus, og H. Wahlström. 1998. "[Policy program to minimize spread of infection. Prolonged cough may be a sign of tuberculosis]". *Lakartidningen* 95(10):1010–12, 1015–16.
- 169 Friberg, J. H. 2012. "The Stages of Migration. From Going Abroad to Settling Down: Post-Accession Polish Migrant Workers in Norway". *Journal of Ethnic and Migration Studies* 38(10):1589–1605. doi: 10.1080/1369183x.2012.711055.
- 170 Fritzell, S., og B. Burström. 2006. "Economic Strain and Self-Rated Health among Lone and Couple Mothers in Sweden during the 1990s Compared to the 1980s". *Health Policy* 79(2–3):253–64. doi: 10.1016/j.healthpol.2006.01.004.
- 171 Frones, I. 2010. "Status Zero Youth in the Welfare Society". *Child Indicators Research* 3(3):313–26. doi: 10.1007/s12187-009-9056-4.
- 172 Gabrielaitiene, I., B. Bohm, og B. Sunden. 2011. "DYNAMIC TEMPERATURE SIMULATION IN DISTRICT HEATING SYSTEMS IN DENMARK REGARDING PRONOUNCED TRANSIENT BEHAVIOUR". *Journal of Civil Engineering and Management* 17(1):79–87. doi: 10.3846/13923730.2011.553936.
- 173 Galloway, T. A., og R. Aaberge. 2005. "Assimilation effects on poverty among immigrants in Norway". *Journal of Population Economics* 18(4):691–718. doi: 10.1007/s00148-005-0002-6.
- 174 Gauffin, K. u.å. "The illusion of universality: The use of Nordic population registers in studies of migration, employment and health". *Scandinavian Journal of Public Health*. doi: 10.1177/1403494820945919.
- 175 Geilhufe, M., L. Held, S. O. Skrovseth, G. S. Simonsen, og F. Godtliebsen. 2014. "Power law approximations of movement network data for modeling infectious disease spread". *Biometrical Journal* 56(3):363–82. doi: 10.1002/bimj.201200262.
- 176 Gerhardsson, L., C. Ahlstrand, P. Ersson, og E. Gustafsson. 2020. "Vibration-induced injuries in workers exposed to transient and high frequency vibrations". *Journal of Occupational Medicine and Toxicology* 15(1). doi: 10.1186/s12995-020-00269-w.
- 177 Gifford, B. 2005. "Combat casualties and race: What can we learn from the 2003-2004 Iraq conflict?" *Armed Forces & Society* 31(2):201–+. doi: 10.1177/0095327x0503100203.

- 178 Ginsburgh, V., og J. Prieto-Rodriguez. 2013. "Is there a Gender Bias in the Use of Foreign Languages in Europe?" *Kyklos* 66(4):552–66.
- 179 Girgis, I. 2018. "Psychosocial risk factors and processes impeding adaptive capacities and contributing to psychosocial distress among later-life Egyptian immigrants". *Journal of Gerontological Social Work* 61(4):350–74. doi: 10.1080/01634372.2017.1417341.
- 180 Gjernes, M. 2004. "The first Jewish immigrants in Kristiania". *Historisk Tidsskrift* 83(3):385–416.
- 181 Godoy, A. 2017. "Local labor markets and earnings of refugee immigrants". *Empirical Economics* 52(1):31–58. doi: 10.1007/s00181-016-1067-7.
- 182 Goerres, A., R. Karlsen, og S. Kumlin. 2020. "What Makes People Worry about the Welfare State? A Three-Country Experiment". *British Journal of Political Science* 50(4):1519–37. doi: 10.1017/s0007123418000224.
- 183 Goldscheider, F., C. Goldscheider, og E. M. Bernhardt. 2011. "Creating Egalitarian Families among the Adult Children of Turkish- and Polish-Origin Immigrants in Sweden". *International Migration Review* 45(1):68–88. doi: 10.1111/j.1747-7379.2010.00839.x.
- 184 Graff, H. J., V. Siersma, A. Moller, J. Kragstrup, L. L. Andersen, I. Egerod, og H. M. Rytter. 2019. "Premorbid risk factors influencing labour market attachment after mild traumatic brain injury: a national register study with long-term follow-up". *Bmj Open* 9(4). doi: 10.1136/bmjopen-2018-027297.
- 185 Graves, C. G., G. M. Matanoski, og R. G. Tardiff. 2000. "Carbonless copy paper and workplace safety: A review". *Regulatory Toxicology and Pharmacology* 32(1):99–117. doi: 10.1006/rtph.2000.1408.
- 186 Green, E. G. T. 2007. "Guarding the gates of Europe: A typological analysis of immigration attitudes across 21 countries". *International Journal of Psychology* 42(6):365–79. doi: 10.1080/00207590600852454.
- 187 Greve, J., M. L. Schultz-Nielsen, og E. Tekin. 2017. "Fetal malnutrition and academic success: Evidence from Muslim immigrants in Denmark". *Economics of Education Review* 60:20–35. doi: 10.1016/j.econedurev.2017.07.008.
- 188 Grimsrud, T. K., og A. Andersen. 2010. "Evidence of carcinogenicity in humans of water-soluble nickel salts". *Journal of Occupational Medicine and Toxicology* 5. doi: 10.1186/1745-6673-5-7.
- 189 Gronseth, A. S. 2018. "Migrating rituals: negotiations of belonging and otherness among Tamils in Norway". *Journal of Ethnic and Migration Studies* 44(16):2617–33. doi: 10.1080/1369183x.2017.1389026.
- 190 Grove, O., og J. Lynge. 1979. "Suicide and Attempted Suicide in Greenland. A Controlled Study in Nuuk (Godthaab)". *Acta Psychiatr Scand* 60(4):375–91. doi: 10.1111/j.1600-0447.1979.tb00286.x.
- 191 Gulcan, F., G. Ekback, S. Ordell, S. A. Lie, og A. N. Astrom. 2015. "Inequality in oral health related to early and later life social conditions: a study of elderly in Norway and Sweden". *Bmc Oral Health* 15. doi: 10.1186/s12903-015-0005-y.
- 192 Gulsvik, A., G. Boman, R. Dahl, T. Gislason, og M. Nieminen. 2006. "The burden of obstructive lung disease in the Nordic countries". *Respiratory Medicine* 100:S2–9. doi: 10.1016/j.rmed.2006.03.021.
- 193 Guojonsdottir, G., og K. Loftsdottir. 2017. "Being a desirable migrant: perception and racialisation of Icelandic migrants in Norway". *Journal of Ethnic and Migration Studies* 43(5):791–808. doi: 10.1080/1369183x.2016.1199268.
- 194 Gustafsson, B., og T. Osterberg. 2018. "How are Immigrant Children in Sweden Faring? Mean Income, Affluence and Poverty Since the 1980s". *Child Indicators Research* 11(1):329–53. doi: 10.1007/s12187-016-9416-9.
- 195 Gustafsson, P. E., I. Larsson, N. Nelson, og P. A. Gustafsson. 2009. "Sociocultural Disadvantage, Traumatic Life Events, and Psychiatric Symptoms in Preadolescent Children". *Am J Orthopsychiatry* 79(3):387–97. doi: 10.1037/a0016559.
- 196 Gustavsson, P., C. Hogstedt, og B. Holmberg. 1986. "Mortality and Incidence of Cancer among Swedish Rubber Workers, 1952-1981". *Scand J Work Environ Health* 12(6):538–44. doi: 10.5271/sjweh.2103.

- 197 Gustavsson, P., og L. Gerhardsson. 2005. "Intoxication from an accidentally ingested lead shot retained in the gastrointestinal tract". *Environmental Health Perspectives* 113(4):491–93. doi: 10.1289/ehp.7594.
- 198 Hagelund, A., og H. Kavli. 2009. "If work is out of sight. Activation and citizenship for new refugees". *Journal of European Social Policy* 19(3):259–70. doi: 10.1177/0958928709104741.
- 199 Hakamaki, V. 2016. "Late Iron Age transculturalism in the northern 'periphery': understanding the long-term prehistoric occupational area of Viinivaara E, Finland". *Acta Borealia* 33(1):30–51. doi: 10.1080/08003831.2016.1154674.
- 200 Hallberg, H., og B. Mattsson. 1991. "Premature Deaths among Men in a Swedish Municipality--Social Characteristics Prior to Death". *Scand J Soc Med* 19(3):181–86. doi: 10.1177/140349489101900307.
- 201 Hamad, R., B. Ozturk, E. Foverskov, L. Pedersen, H. T. Sorensen, H. E. Botker, og J. S. White. 2020. "Association of Neighborhood Disadvantage With Cardiovascular Risk Factors and Events Among Refugees in Denmark". *Jama Network Open* 3(8). doi: 10.1001/jamanetworkopen.2020.14196.
- 202 Hamed, S., S. Klingberg, A. J. Mahmud, og H. Bradby. 2018. "Researching Health in Diverse Neighbourhoods: Critical Reflection on the Use of a Community Research Model in Uppsala, Sweden". *BMC Res Notes* 11(1):612. doi: 10.1186/s13104-018-3717-7.
- 203 Hannerz, H., A. D. Larsen, og A. H. Garde. 2018. "Long weekly working hours and ischaemic heart disease: a follow-up study among 145 861 randomly selected workers in Denmark". *Bmj Open* 8(6). doi: 10.1136/bmjopen-2017-019807.
- 204 Hannerz, H., H. Soll-Johanning, A. D. Larsen, og A. H. Garde. 2019. "Night-time work and all-cause mortality in the general working population of Denmark". *International Archives of Occupational and Environmental Health* 92(4):577–85. doi: 10.1007/s00420-018-1394-4.
- 205 Hansen, H. T., og T. Lorentzen. 2019. "Work and welfare-state trajectories in Norway over two decades: Has the goal of getting more people into work been achieved?" *International Journal of Social Welfare* 28(3):246–59. doi: 10.1111/ijsw.12354.
- 206 Hansen, K. L., M. Melhus, A. Hogmo, og E. Lund. 2008. "Ethnic discrimination and bullying in the Sami and non-Sami populations in Norway: The SAMINOR study". *International Journal of Circumpolar Health* 67(1):97–113.
- 207 Hansen, M. B., M. Berthelsen, A. Nissen, og T. Heir. 2019. "Sick leave before and after a work-place targeted terror attack". *International Archives of Occupational and Environmental Health* 92(3):327–35. doi: 10.1007/s00420-018-1390-8.
- 208 Hardell, L., T. Koppel, M. Carlberg, M. Ahonen, og L. Hedendahl. 2016. "Radiofrequency radiation at Stockholm Central Railway Station in Sweden and some medical aspects on public exposure to RF fields". *International Journal of Oncology* 49(4):1315–24. doi: 10.3892/ijo.2016.3657.
- 209 Harpelund, L., S. S. Nielsen, og A. Krasnik. 2012. "Self-perceived need for interpreter among immigrants in Denmark". *Scandinavian Journal of Public Health* 40(5):457–65. doi: 10.1177/1403494812454234.
- 210 Harrysson, L., N. Montesino, og E. Werner. 2016. "Preparations for retirement in Sweden: Migrant perspectives". *Critical Social Policy* 36(4):531–50. doi: 10.1177/0261018316638081.
- 211 Hatleberg, C. I., J. B. Prah, J. N. Rasmussen, P. H. Andersen, S. Bjerrum, V. O. Thomsen, og I. S. Johansen. 2014. "A review of paediatric tuberculosis in Denmark: 10-year trend, 2000-2009". *European Respiratory Journal* 43(3):863–71. doi: 10.1183/09031936.00059913.
- 212 Hauff, E., og P. Vaglum. 1993. "INTEGRATION OF VIETNAMESE REFUGEES INTO THE NORWEGIAN LABOR-MARKET - THE IMPACT OF WAR TRAUMA". *International Migration Review* 27(2):388–405. doi: 10.2307/2547130.
- 213 Haugaard, A., S. L. Tvedte, M. S. Severinsen, og L. Henriksen. 2020. "Norwegian Multicultural Doulas' Experiences of Supporting Newly-Arrived Migrant Women during Pregnancy and Childbirth: A Qualitative Study". *Sex Reprod Healthc* 26:100540. doi: 10.1016/j.srhc.2020.100540.
- 214 Hautala, J., og P. Nordstrom. 2019. "Creative city, mobility, and creativity: Finnish artists in Berlin". *Mobilities* 14(6):859–74. doi: 10.1080/17450101.2019.1616445.

- 215 Heggebø, K., E. Dahl, og K. A. van der Wel. 2020. "Disentangling the Dynamics of Social Assistance: A Linked Survey-Register Data Cohort Study of Long-Term Social Assistance Recipients in Norway". *PLoS One* 15(3):e0230891. doi: 10.1371/journal.pone.0230891.
- 216 Hein, A. 2015. "Tartu's Master Builders in Medieval Novgorod, Master Builders from Tallinn - in Olavinlinna". *Tuna-Ajalookultuuri Ajakiri* (3):24-+.
- 217 Helgesson, M., B. Johansson, L. Wernroth, og E. Vingard. 2016. "Exposure to different lengths of sick leave and subsequent work absence among young adults". *Bmc Public Health* 16. doi: 10.1186/s12889-015-2679-0.
- 218 Helgesson, M., B. Johansson, T. Nordqvist, I. Lundberg, og E. Vingård. 2015. "Sickness Absence at a Young Age and Later Sickness Absence, Disability Pension, Death, Unemployment and Income in Native Swedes and Immigrants". *Eur J Public Health* 25(4):688-92. doi: 10.1093/eurpub/cku250.
- 219 Helgesson, M., M. Wang, T. Niederkrotenthaler, F. Saboonchi, og E. Mittendorfer-Rutz. 2019. "Labour market marginalisation among refugees from different countries of birth: a prospective cohort study on refugees to Sweden". *Journal of Epidemiology and Community Health* 73(5):407-15. doi: 10.1136/jech-2018-211177.
- 220 Helgesson, M., P. Tinghog, M. Wang, S. Rahman, F. Saboonchi, og E. Mittendorfer-Rutz. 2018. "Trajectories of work disability and unemployment among young adults with common mental disorders". *Bmc Public Health* 18. doi: 10.1186/s12889-018-6141-y.
- 221 Helgesson, M., P. Tinghog, T. Niederkrotenthaler, F. Saboonchi, og E. Mittendorfer-Rutz. 2017. "Labour-market marginalisation after mental disorders among young natives and immigrants living in Sweden". *Bmc Public Health* 17. doi: 10.1186/s12889-017-4504-4.
- 222 Hernes, G., og K. Knudsen. 1992. "NORWEGIANS ATTITUDES TOWARD NEW IMMIGRANTS". *Acta Sociologica* 35(2):123-39. doi: 10.1177/000169939203500204.
- 223 Heyman, F., F. Sjöholm, og P. G. Tingvall. 2011. "Multinationals, cross-border acquisitions and wage dispersion". *Canadian Journal of Economics-Revue Canadienne D Economique* 44(2):627-50. doi: 10.1111/j.1540-5982.2011.01647.x.
- 224 Hiio, T. 2019. "Counting the Milestones of Being Estonian: on Anniversaries once again". *Tuna-Ajalookultuuri Ajakiri* (3):2-+.
- 225 Hiller, S. 2013. "Does immigrant employment matter for export sales? Evidence from Denmark". *Review of World Economics* 149(2):369-94. doi: 10.1007/s10290-013-0146-5.
- 226 Hindhede, A. L., og J. Aagaard-Hansen. 2017. "Using Social Network Analysis as a Method to Assess and Strengthen Participation in Health Promotion Programs in Vulnerable Areas". *Health Promot Pract* 18(2):175-83. doi: 10.1177/1524839916686029.
- 227 Hjelm, K., K. Bard, P. Nyberg, og J. Apelqvist. 2005. "Swedish and Middle-Eastern-Born Women's Beliefs about Gestational Diabetes". *Midwifery* 21(1):44-60. doi: 10.1016/j.midw.2004.09.004.
- 228 Hjorth, F. 2016. "Who benefits? Welfare chauvinism and national stereotypes". *European Union Politics* 17(1):3-24. doi: 10.1177/1465116515607371.
- 229 Hogh, A., I. G. Carneiro, H. Giver, og R. Rugulies. 2011. "Are Immigrants in the Nursing Industry at Increased Risk of Bullying at Work? A One-Year Follow-up Study". *Scand J Psychol* 52(1):49-56. doi: 10.1111/j.1467-9450.2010.00840.x.
- 230 Hoigilt, J. 2019. "The futility of rights-based humanitarian aid to the Occupied Palestinian Territories". *Disasters* 43:S169-86. doi: 10.1111/disa.12334.
- 231 Holck, L., og S. L. Muhr. 2017. "Unequal solidarity? Towards a norm-critical approach to welfare logics". *Scandinavian Journal of Management* 33(1):1-11. doi: 10.1016/j.scaman.2016.11.001.
- 232 Hollander, A. C., D. Bruce, J. Ekberg, B. Burstrom, C. Borrell, og S. Ekblad. 2012. "Longitudinal study of mortality among refugees in Sweden". *International Journal of Epidemiology* 41(4):1153-61. doi: 10.1093/ije/dys072.

- 233 Hollander, A. C., D. Bruce, J. Ekberg, B. Burstrom, og S. Ekblad. 2013. "Hospitalisation for depressive disorder following unemployment-differentials by gender and immigrant status: a population-based cohort study in Sweden". *Journal of Epidemiology and Community Health* 67(10):875–81. doi: 10.1136/jech-2013-202701.
- 234 Hollander, A. C., og C. Dalman. 2020. "[How migration impacts mental health - epidemiological perspectives]". *Lakartidningen* 117.
- 235 Horsboel, T. A., C. V. Nielsen, B. Nielsen, C. Jensen, N. T. Andersen, og A. de Thurah. 2013. "Type of hematological malignancy is crucial for the return to work prognosis: a register-based cohort study". *Journal of Cancer Survivorship* 7(4):614–23. doi: 10.1007/s11764-013-0300-z.
- 236 Horsboel, T. A., C. V. Nielsen, B. Nielsen, N. T. Andersen, og A. De Thurah. 2015. "Wage-subsidised employment as a result of permanently reduced work capacity in a nationwide cohort of patients diagnosed with haematological malignancies". *Acta Oncologica* 54(5):743–49. doi: 10.3109/0284186x.2014.999871.
- 237 Humbracht, M. 2015. "Reimagining Transnational Relations: the Embodied Politics of Visiting Friends and Relatives Mobilities". *Population Space and Place* 21(7):640–53. doi: 10.1002/psp.1918.
- 238 Huttunen, K. 2007. "The effect of foreign acquisition on employment and wages: Evidence from Finnish establishments". *Review of Economics and Statistics* 89(3):497–509. doi: 10.1162/rest.89.3.497.
- 239 Häfner, H., og W. an der Heiden. 1985. "Schizophrenia research using psychiatric case registries". *Fortschr Neurol Psychiatr* 53(8):273–90. doi: 10.1055/s-2007-1001973.
- 240 Høigilt, J. 2019. "The Futility of Rights-Based Humanitarian Aid to the Occupied Palestinian Territories". *Disasters* 43 Suppl 2:S169–s186. doi: 10.1111/disa.12334.
- 241 Håkansson, A., A. Kostevski, og S. Ekblad. 2019. "Gambling Habits, Gambling Norms, and Problem Gambling in Foreign Born and Native Populations in Denmark - A General Population Survey". *Addict Behav Rep* 9:100183. doi: 10.1016/j.abrep.2019.100183.
- 242 Ilmjarv, M. 2008. "SOVIET BALTIC POLICY IN 1939-1940 AS REFLECTED IN RUSSIAN PUBLICATONS". *Acta Historica Tallinnensia* 12(1):75–86. doi: 10.3176/hist.2008.1.04.
- 243 Isaksen, L. W. 2012. "Transnational Spaces of Care: Migrant Nurses in Norway". *Social Politics* 19(1):58–77. doi: 10.1093/sp/jxr029.
- 244 Ivarsflaten, E. 2005. "The vulnerable populist right parties: No economic realignment fuelling their electoral success". *European Journal of Political Research* 44(3):465–92. doi: 10.1111/j.1475-6765.2005.00235.x.
- 245 Ivarsson, T., P. Svalander, og O. Litlere. 2006. "The Children's Depression Inventory (CDI) as measure of depression in Swedish adolescents. A normative study". *Nordic Journal of Psychiatry* 60(3):220–26. doi: 10.1080/08039480600636395.
- 246 Jacobsen, M. H. u.å. "Practical engagements in legal geography: Collaborative feminist approaches to immigration advocacy in Denmark". *Area*. doi: 10.1111/area.12654.
- 247 Jaeger, P. 2010. "Ethnicity, ecopoetics, and Fred Wah's Biotext". *Journal of Postcolonial Writing* 46(2):199–208. doi: 10.1080/17449851003706784.
- 248 Jakobsen, V., T. Korpi, og T. Lorentzen. 2019. "Immigration and Integration Policy and Labour Market Attainment Among Immigrants to Scandinavia". *European Journal of Population-Revue Europeenne De Demographie* 35(2):305–28. doi: 10.1007/s10680-018-9483-3.
- 249 Jakobsson, K., og Z. Mikoczy. 2009. "Reproductive Outcome in a Cohort of Male and Female Rubber Workers: A Registry Study". *Int Arch Occup Environ Health* 82(2):165–74. doi: 10.1007/s00420-008-0318-0.
- 250 Janajreh, I., R. Qudaih, I. Talab, og C. Ghenai. 2010. "Aerodynamic flow simulation of wind turbine: Downwind versus upwind configuration". *Energy Conversion and Management* 51(8):1656–63. doi: 10.1016/j.enconman.2009.12.013.
- 251 Jansson, B. R., og B. S. Jacobsson. 1988. "Medical Consequences of Work-Related Accidents on 2,454 Swedish Farms". *Scand J Work Environ Health* 14(1):21–26. doi: 10.5271/sjweh.1955.

- 252 Jansson, D. 2018. "Deadly exceptionalisms, or, would you rather be crushed by a moral superpower or a military superpower?" *Political Geography* 64:83–91. doi: 10.1016/j.polgeo.2017.12.007.
- 253 Jarvinen, J., J. Sierpowska, T. Siiskonen, M. Husso, H. Jarvinen, T. Kiviniemi, T. T. Rissanen, C. Lindholm, H. Matikka, H. R. S. Larjava, T. J. Makela, S. Strengell, M. Eskola, T. Parviainen, E. Hallinen, M. Pirinen, A. Kivela, og M. Teras. 2020. "CONTEMPORARY RADIATION DOSES IN INTERVENTIONAL CARDIOLOGY: A NATIONWIDE STUDY OF PATIENT SKIN DOSES IN FINLAND". *Radiation Protection Dosimetry* 188(2):181–90. doi: 10.1093/rpd/ncz273.
- 254 Jensen, R. H. 2016. "Resistance in Human Pathogenic Yeasts and Filamentous Fungi: Prevalence, Underlying Molecular Mechanisms and Link to the Use of Antifungals in Humans and the Environment". *Dan Med J* 63(10).
- 255 Jensen, S. B., E. Schaumburg, B. Leroy, B. O. Larsen, og M. Thorup. 1989. "Psychiatric Care of Refugees Exposed to Organized Violence. A Comparative Study of Refugees and Immigrants in Frederiksborg County, Denmark". *Acta Psychiatr Scand* 80(2):125–31. doi: 10.1111/j.1600-0447.1989.tb01313.x.
- 256 Johansen, M. L. E., og S. B. Jensen. 2017. "'They want us out': Urban regeneration and the limits of integration in the Danish welfare state". *Critique of Anthropology* 37(3):297–316. doi: 10.1177/0308275x17719990.
- 257 Johansson, M. S. K., og S. D. Arlinger. 2003. "Otoacoustic emissions and tympanometry in a general adult population in Sweden". *International Journal of Audiology* 42(8):448–64. doi: 10.3109/14992020309081515.
- 258 Jonsson, I. M., A. M. Wallin, L. R. M. Hallberg, og I. B. Gustafsson. 2002. "Choice of food and food traditions in pre-war Bosnia-Herzegovina: Focus group interviews with immigrant women in Sweden". *Ethnicity & Health* 7(3):149–61. doi: 10.1080/1355785022000041999.
- 259 Jorgensen, V. 1998. "Women Doctors Campaign against Female Circumcision". *Entre Nous Cph Den* (38):8.
- 260 Jradi, M., C. Veje, og B. N. Jorgensen. 2017. "Performance analysis of a soil-based thermal energy storage system using solar-driven air-source heat pump for Danish buildings sector". *Applied Thermal Engineering* 114:360–73. doi: 10.1016/j.applthermaleng.2016.12.005.
- 261 Juhler, R. K., M. G. Lauridsen, M. R. Christensen, og G. Hilbert. 1999. "Pesticide residues in selected food commodities: Results from the Danish National Pesticide Monitoring Program 1995–1996". *Journal of Aoac International* 82(2):337–58.
- 262 Jungclaus, J. H., og J. O. Backhaus. 1994. "APPLICATION OF A TRANSIENT REDUCED GRAVITY PLUME MODEL TO THE DENMARK STRAIT OVERFLOW". *Journal of Geophysical Research-Oceans* 99(C6):12375–96. doi: 10.1029/94jc00528.
- 263 Jönson, H. 2007. "Is It Racism? Skepticism and Resistance towards Ethnic Minority Care Workers among Older Care Recipients". *J Gerontol Soc Work* 49(4):79–96. doi: 10.1300/J083v49n04_05.
- 264 Kaiser, N., A. Nordström, L. Jacobsson, og E. S. Renberg. 2011. "Hazardous Drinking and Drinking Patterns among the Reindeer-Herding Sami Population in Sweden". *Subst Use Misuse* 46(10):1318–27. doi: 10.3109/10826084.2011.577884.
- 265 Kalvemark, A. S. 1980. "Malthus and Neo-Malthusianism in Sweden". *Stat Tidskr* 18(6):481–86.
- 266 Karadja, M., og E. Prawitz. 2019. "Exit, Voice, and Political Change: Evidence from Swedish Mass Migration to the United States". *Journal of Political Economy* 127(4):1864–1925. doi: 10.1086/701682.
- 267 Karlstrom, U. 1982. "The Role of Emigration and Migration in Swedish Industrialization". *Int Reg Sci Rev* 7(2):153–74, 242–43, 2. doi: 10.1177/016001768200700204.
- 268 Kearney, M. S., og P. B. Levine. 2012. "Why Is the Teen Birth Rate in the United States so High and Why Does It Matter?" *J Econ Perspect* 26(2):141–66. doi: 10.1257/jep.26.2.141.
- 269 Kempe, V., J. C. Thoresen, N. W. Kirk, F. Schaeffler, og P. J. Brooks. 2012. "Individual Differences in the Discrimination of Novel Speech Sounds: Effects of Sex, Temporal Processing, Musical and Cognitive Abilities". *Plos One* 7(11). doi: 10.1371/journal.pone.0048623.
- 270 Khadria, B. 2001. "Shifting paradigms of globalization: The twenty-first century transition towards generics in skilled migration from India". *International Migration* 39(5):45–71. doi: 10.1111/1468-2435.00171.

- 271 Kitterod, R. H., og M. Nadim. 2020. "Embracing gender equality: Gender-role attitudes among second-generation immigrants in Norway". *Demographic Research* 42:411–40. doi: 10.4054/DemRes.2020.42.14.
- 272 Kjeldsen, S. E., K. Knudsen, G. Ekrem, T. O. Fure, P. Movinckel, og J. E. Erikssen. 2006. "Is there an association between severe job strain, transient rise in blood pressure and increased mortality?" *Blood Pressure* 15(2):93–100. doi: 10.1080/08037050600750157.
- 273 Klarin, T. B. 2012. "INTERNATIONAL COMPETITION FOR THE FOUNDATION HOSPITAL AND THE CLINICS OF THE SCHOOL OF MEDICINE IN ZAGREB, 1930-1931". *Prostor* 20(2):282–95.
- 274 Klinthall, M. 2006. "Retirement return migration from Sweden". *International Migration* 44(2):153–80. doi: 10.1111/j.1468-2435.2006.00367.x.
- 275 Knapstad, M., T. Nordgreen, og O. R. F. Smith. 2018. "Prompt mental health care, the Norwegian version of IAPT: clinical outcomes and predictors of change in a multicenter cohort study". *Bmc Psychiatry* 18. doi: 10.1186/s12888-018-1838-0.
- 276 Knip, M., S. M. Virtanen, og H. K. Akerblom. 2010. "Infant feeding and the risk of type 1 diabetes". *American Journal of Clinical Nutrition* 91(5):1506S-1513S. doi: 10.3945/ajcn.2010.28701C.
- 277 Kogan, I. 2003. "Ex-Yugoslavs in the Austrian and Swedish labour markets: the significance of the period of migration and the effect of citizenship acquisition". *Journal of Ethnic and Migration Studies* 29(4):595–622. doi: 10.1080/1369183032000123413.
- 278 Kokkonen, A., P. Esaiasson, og M. Gilljam. 2010. "Ethnic Diversity and Democratic Citizenship: Evidence from a Social Laboratory". *Scandinavian Political Studies* 33(4):331–55. doi: 10.1111/j.1467-9477.2010.00253.x.
- 279 Kolaitis, G., J. Tsiantis, M. Madianos, og S. Kotsopoulos. 2003. "Psychosocial adaptation of immigrant Greek children from the former Soviet Union". *European Child & Adolescent Psychiatry* 12(2):67–74. doi: 10.1007/s00787-003-0310-x.
- 280 Korakavi, N., J. W. Prokop, og L. H. Seaver. 2019. "Evolution of the Phenotype of Craniosynostosis with Dental Anomalies Syndrome and Report of IL11RA Variant Population Frequencies in a Crouzon-like Autosomal Recessive Syndrome". *Am J Med Genet A* 179(4):668–73. doi: 10.1002/ajmg.a.61070.
- 281 Kosuda, L. L., B. Whalen, D. L. Greiner, og P. E. Bigazzi. 1998. "Mercury-induced autoimmunity in Brown Norway rats: kinetics of changes in RT6+ T lymphocytes correlated with IgG isotypes of circulating autoantibodies to laminin 1". *Toxicology* 125(2–3):215–31. doi: 10.1016/s0300-483x(97)00180-7.
- 282 Kowal, E., og B. Llamas. 2019. "Race in a genome: long read sequencing, ethnicity-specific reference genomes and the shifting horizon of race". *Journal of Anthropological Sciences* 97:91–106. doi: 10.4436/jass.97004.
- 283 Kraft, K. 2019. "Language policies and linguistic competence: new speakers in the Norwegian construction industry". *Language Policy* 18(4):573–91. doi: 10.1007/s10993-018-9502-6.
- 284 Kriz, K., og M. Skivenes. 2012. "How child welfare workers perceive their work with undocumented immigrant families: An explorative study of challenges and coping strategies". *Children and Youth Services Review* 34(4):790–97. doi: 10.1016/j.childyouth.2012.01.004.
- 285 Kromann, N. P., N. H. Nielsen, og J. P. Hansen. 1983. "Skin Cancer in Greenland 1955-1974". *J Cancer Res Clin Oncol* 105(1):76–78. doi: 10.1007/bf00391835.
- 286 Kruk, D., J. Kowalewski, S. Tipikin, J. H. Freed, M. Moscicki, A. Mielczarek, og M. Port. 2011. "Joint analysis of ESR lineshapes and H-1 NMRD profiles of DOTA-Gd derivatives by means of the slow motion theory". *Journal of Chemical Physics* 134(2). doi: 10.1063/1.3516590.
- 287 Krupic, F., K. Samuelsson, N. Fatahi, O. Skoldenberg, og A. S. Sayed-Noor. 2017. "Migrant General Practitioners' Experiences of Using Interpreters in Health-Care: A Qualitative Explorative Study". *Med Arch* 71(1):42–47. doi: 10.5455/medarh.2017.71.42-47.
- 288 Krupić, F., S. Šadić, S. Čustović, M. Jašarević, M. Fazlić, og K. Samuelsson. 2018. "The Effect of Changing One's Country of Residence on the Decision to Become an Organ Donor: The Experience of Religious Immigrant Women Living in Sweden". *Med Glas (Zenica)* 15(2):192–98. doi: 10.17392/953-18.

- 289 Krystalli, R., A. Hawkins, og K. Wilson. 2018. "'I Followed the Flood': A Gender Analysis of the Moral and Financial Economies of Forced Migration". *Disasters* 42 Suppl 1:S17-s39. doi: 10.1111/disa.12269.
- 290 Krzewinska, M., A. Kjellstrom, Y. Backstrom, A. Ingvarsson, N. Kashuba, R. R. Varela, L. Girdland-Flink, og A. Gotherstrom. 2018. "Elucidating recent history by tracing genetic affinity of three 16th century miners from Sweden". *Journal of Archaeological Science-Reports* 19:651–57. doi: 10.1016/j.jasrep.2018.03.035.
- 291 Kukkonen, I. T., og J. Safanda. 1996. "Palaeoclimate and structure: The most important factors controlling subsurface temperatures in crystalline rocks. A case history from Outokumpu, eastern Finland". *Geophysical Journal International* 126(1):101–12. doi: 10.1111/j.1365-246X.1996.tb05270.x.
- 292 Kulu, H., og T. Hannemann. 2016. "Introduction to research on immigrant and ethnic minority families in Europe". *Demographic Research* 35:31–46. doi: 10.4054/DemRes.2016.35.2.
- 293 Kunst, J. R., B. Boos, S. Y. Kimel, M. Obaidi, M. Shani, og L. Thomsen. 2018. "Engaging in extreme activism in support of others' political struggles: The role of politically motivated fusion with out-groups". *Plos One* 13(1). doi: 10.1371/journal.pone.0190639.
- 294 Kurtzke, J. F., og K. Hyllested. 1987. "MS Epidemiology in Faroe Islands". *Riv Neurol* 57(2):77–87.
- 295 Kuusio, H., R. Lämsä, A. M. Aalto, K. Manderbacka, I. Keskimäki, og M. Elovainio. 2014. "Inflows of Foreign-Born Physicians and Their Access to Employment and Work Experiences in Health Care in Finland: Qualitative and Quantitative Study". *Hum Resour Health* 12:41. doi: 10.1186/1478-4491-12-41.
- 296 Kuziemski, M., og G. Misuraca. 2020. "AI governance in the public sector: Three tales from the frontiers of automated decision-making in democratic settings". *Telecommunications Policy* 44(6). doi: 10.1016/j.telpol.2020.101976.
- 297 Kvist, T., G. Dahllöf, C. G. Svedin, og E. M. Annerbäck. 2020. "Child Physical Abuse, Declining Trend in Prevalence over 10 Years in Sweden". *Acta Paediatr* 109(7):1400–1408. doi: 10.1111/apa.15215.
- 298 Lammers, C. J. 1995. "LEVELS OF COLLABORATION - A COMPARATIVE-STUDY OF GERMAN OCCUPATION REGIMES DURING THE 2ND-WORLD-WAR". *Netherlands Journal of Social Sciences* 31(1):3–31.
- 299 Lamsa, A. M., M. Mattila, M. Lahdesmaki, og T. Suutari. 2019. "Company values guiding the recruitment of employees with a foreign background". *Baltic Journal of Management* 14(4):658–75. doi: 10.1108/bjm-04-2019-0112.
- 300 Lan, F. Y., Y. W. Liou, K. Y. Huang, H. R. Guo, og J. D. Wang. 2016. "An investigation of a cluster of cervical herniated discs among container truck drivers with occupational exposure to whole-body vibration". *Journal of Occupational Health* 58(1):118–27. doi: 10.1539/joh.15-0050-FS.
- 301 Langseth, H., og A. Andersen. 2000. "Cancer incidence among male pulp and paper workers in Norway". *Scandinavian Journal of Work Environment & Health* 26(2):99–105. doi: 10.5271/sjweh.518.
- 302 Lanier, A. P., og S. R. Alberts. 1996. "Kidney and Bladder Cancer in Inuit 1969-1988". *Acta Oncol* 35(5):595–99. doi: 10.3109/02841869609096992.
- 303 Larsen, C. V., T. Curtis, og P. Bjerregaard. 2013. "Gambling Behavior and Problem Gambling Reflecting Social Transition and Traumatic Childhood Events among Greenland Inuit: A Cross-Sectional Study in a Large Indigenous Population Undergoing Rapid Change". *J Gambl Stud* 29(4):733–48. doi: 10.1007/s10899-012-9337-6.
- 304 Laursen, L. H., H. L. Hansen, og O. C. Jensen. 2008. "Fatal occupational accidents in Danish fishing vessels 1989-2005". *International Journal of Injury Control and Safety Promotion* 15(2):109–17. doi: 10.1080/17457300802240503.
- 305 Lea, M. 2007. "The importance of the church and religious congregations for Slovenian and Norwegian emigrants to the United States of America. A comparative aspect". *Dve Domovini-Two Homelands* (26):143–65.
- 306 Lecerof, S. S., M. Stafström, M. Emmelin, R. Westerling, og P. O. Östergen. 2017. "Findings from a Prospective Cohort Study Evaluating the Effects of International Health Advisors' Work on Recently Settled Migrants' Health". *BMC Public Health* 17(1):369. doi: 10.1186/s12889-017-4273-0.

- 307 Lee, J. A. 1989. "The Relationship between Malignant Melanoma of Skin and Exposure to Sunlight". *Photochem Photobiol* 50(4):493–96. doi: 10.1111/j.1751-1097.1989.tb05554.x.
- 308 Lee, L. W., J. Griffith, H. Zenick, og B. S. Hulka. 1995. "Human Tissue Monitoring and Specimen Banking: Opportunities for Exposure Assessment, Risk Assessment, and Epidemiologic Research". *Environ Health Perspect* 103 Suppl 3(Suppl 3):3–8. doi: 10.1289/ehp.95103s33.
- 309 Legarra, M., T. Morgan, S. Turn, L. Wang, O. Skreiberg, og M. J. Antal. 2018. "Carbonization of Biomass in Constant-Volume Reactors". *Energy & Fuels* 32(1):475–89. doi: 10.1021/acs.energyfuels.7b02982.
- 310 Lehrer, S., S. Green, og K. E. Rosenzweig. 2016. "Affluence and Breast Cancer". *Breast Journal* 22(5):564–67. doi: 10.1111/tbj.12630.
- 311 Leoncini, E., P. Boffetta, M. Shafir, K. Aleksovska, S. Boccia, og G. Rindi. 2017. "Increased incidence trend of low-grade and high-grade neuroendocrine neoplasms". *Endocrine* 58(2):368–79. doi: 10.1007/s12020-017-1273-x.
- 312 Li, X. J., J. Sundquist, og K. Sundquist. 2008. "Socioeconomic and occupational risk factors for epilepsy: A nationwide epidemiological study in Sweden". *Seizure-European Journal of Epilepsy* 17(3):254–60. doi: 10.1016/j.seizure.2007.07.011.
- 313 Li, X. J., J. Sundquist, og K. Sundquist. 2009a. "Risks of Rheumatic Diseases in First- and Second-Generation Immigrants in Sweden". *Arthritis and Rheumatism* 60(6):1588–96. doi: 10.1002/art.24526.
- 314 Li, X. J., J. Sundquist, og K. Sundquist. 2009b. "Socioeconomic and occupational groups and Parkinson's disease: a nationwide study based on hospitalizations in Sweden". *International Archives of Occupational and Environmental Health* 82(2):235–41. doi: 10.1007/s00420-008-0327-z.
- 315 Li, X. J., K. Sundquist, og J. Sundquist. 2008. "Socioeconomic status and occupation as risk factors for obstructive sleep apnea in Sweden: A population-based study". *Sleep Medicine* 9(2):129–36. doi: 10.1016/j.sleep.2007.02.003.
- 316 Li, X., J. Sundquist, og K. Sundquist. 2008. "Socioeconomic and occupational groups and risk of asthma in Sweden". *Occupational Medicine-Oxford* 58(3):161–68. doi: 10.1093/occmed/kqn009.
- 317 Li, X., K. Hemminki, og K. Sundquist. 2008. "Regional, socioeconomic and occupational groups and risk of hospital admission for multiple sclerosis: a cohort study in Sweden". *Multiple Sclerosis Journal* 14(4):522–29. doi: 10.1177/1352458506073523.
- 318 Lie, S. K., G. I. Vestol, O. Hoibo, og L. R. Gobakken. 2019. "Surface mould growth on wooden claddings - effects of transient wetting, relative humidity, temperature and material properties". *Wood Material Science & Engineering* 14(3):129–41. doi: 10.1080/17480272.2018.1424239.
- 319 Lien, N., B. N. Kumar, G. Holmboe-Ottesen, K. I. Klepp, og M. Wandel. 2007. "Assessing social differences in overweight among 15-to 16-year-old ethnic Norwegians from Oslo by register data and adolescent self-reported measures of socio-economic status". *International Journal of Obesity* 31(1):30–38. doi: 10.1038/sj.ijo.0803415.
- 320 Lim, H., R. Oren, T. Nasholm, M. Stromgren, T. Lundmark, H. Grip, og S. Linder. 2019. "Boreal forest biomass accumulation is not increased by two decades of soil warming". *Nature Climate Change* 9(1):49–+. doi: 10.1038/s41558-018-0373-9.
- 321 Lind, J. 2019. "Sacrificing parents on the altar of children's rights: Intergenerational struggles and rights in deportability". *Emotion Space and Society* 32. doi: 10.1016/j.emospa.2018.07.001.
- 322 Linden-Bostrom, M., C. Persson, og C. Eriksson. 2010. "Neighbourhood characteristics, social capital and self-rated health - A population-based survey in Sweden". *Bmc Public Health* 10. doi: 10.1186/1471-2458-10-628.
- 323 Linden, A. L., og M. Nyberg. 2009. "The workplace lunch room: an arena for multicultural eating". *International Journal of Consumer Studies* 33(1):42–48. doi: 10.1111/j.1470-6431.2008.00733.x.
- 324 Linder, A., U. G. Gerdtham, N. Trygg, S. Fritzell, og S. Saha. 2020. "Inequalities in the Economic Consequences of Depression and Anxiety in Europe: A Systematic Scoping Review". *Eur J Public Health* 30(4):767–77. doi: 10.1093/eurpub/ckz127.

- 325 Lindgren, J. 2010. "Diaspora biographies balancing ideology and utopia On future orientations of immigrant youth in a segregated Sweden". *Young* 18(2):177–95. doi: 10.1177/110330881001800204.
- 326 Lindstrom, M., B. Moden, og M. Rosvall. 2013. "A life-course perspective on economic stress and tobacco smoking: a population-based study". *Addiction* 108(7):1305–14. doi: 10.1111/add.12143.
- 327 Lippoldt, A., A. Reichel, og U. Moenning. 2005. "Progress in the identification of stroke-related genes - Emerging new possibilities to develop concepts in stroke therapy". *Cns Drugs* 19(10):821–32. doi: 10.2165/00023210-200519100-00002.
- 328 Liu, X. X., K. P. Madsen, C. S. Sejbaek, H. A. Kolstad, J. P. E. Bonde, J. Olsen, K. S. Hougaard, K. S. Hansen, N. W. Andersson, R. Rugulies, og V. Schlunssen. 2019. "Risk of childhood asthma following prenatal exposure to negative life events and job stressors: A nationwide register-based study in Denmark". *Scandinavian Journal of Work Environment & Health* 45(2):174–82. doi: 10.5271/sjweh.3785.
- 329 Liversage, A. 2019. "Generational (dis)agreements - family support, national law and older immigrants in extended households". *Ageing & Society* 39(5):899–923. doi: 10.1017/s0144686x17001234.
- 330 Liversage, A., og V. Jakobsen. 2010. "Sharing Space-Gendered Patterns of Extended Household Living among Young Turkish Marriage Migrants in Denmark". *Journal of Comparative Family Studies* 41(5):693–+. doi: 10.3138/jcfs.41.5.693.
- 331 Llamas, A. D. G., N. Guo, T. Li, R. Gebart, T. Lovas, og K. Umeki. 2020. "Morphology and volume fraction of biomass particles in a jet flow during devolatilization". *Fuel* 278. doi: 10.1016/j.fuel.2020.118241.
- 332 Lofvander, M., A. Engstrom, H. Theander, og A. K. Furhoff. 1997. "Young immigrants on long-term sick-leave - A clinical study of diagnostic factors, psychosocial stressors, functional ability and sick-leave patterns". *Scandinavian Journal of Social Welfare* 6(1):54–60.
- 333 Lofvander, M., M. A. Lindstrom, og V. Masich. 2007. "Pain drawings and concepts of pain among patients with 'half-body' complaints". *Patient Education and Counseling* 66(3):353–60. doi: 10.1016/j.pec.2007.01.011.
- 334 Lofvander, M., og L. Dyhr. 2002. "Transcultural general practice in Scandinavia". *Scandinavian Journal of Primary Health Care* 20(1):6–9. doi: 10.1080/028134302317282662.
- 335 Lonsmann, D. 2017. "A Catalyst for Change: Language Socialization and Norm Negotiation in a Transient Multilingual Workplace". *Journal of Linguistic Anthropology* 27(3):326–43. doi: 10.1111/jola.12162.
- 336 Lood, Q., G. Hagglom-Kronlof, og S. Dahlin-Ivanoff. 2015. "Health promotion programme design and efficacy in relation to ageing persons with culturally and linguistically diverse backgrounds: a systematic literature review and meta-analysis". *Bmc Health Services Research* 15. doi: 10.1186/s12913-015-1222-4.
- 337 Lorentzen, A. K., og L. Penninga. 2018. "Frostbite-A Case Series From Arctic Greenland". *Wilderness Environ Med* 29(3):392–400. doi: 10.1016/j.wem.2018.03.001.
- 338 Lund, I. 2007. "Lessons from the Grey Area: A Closer Inspection of at-Risk Gamblers". *J Gambl Stud* 23(4):409–19. doi: 10.1007/s10899-007-9058-4.
- 339 Lund, J. 2013. "The Wages of Collaboration: the German food crisis 1939-1945 and the supplies from Denmark". *Scandinavian Journal of History* 38(4):480–501. doi: 10.1080/03468755.2013.817778.
- 340 Lundberg, J., og E. Hoglund. 2000. "A new method for determining the mechanical stability of lubricating greases". *Tribology International* 33(3–4):217–23. doi: 10.1016/s0301-679x(00)00034-7.
- 341 Lundby, C., B. Saltin, og G. van Hall. 2000. "The 'lactate paradox', evidence for a transient change in the course of acclimatization to severe hypoxia in lowlanders". *Acta Physiologica Scandinavica* 170(4):265–69. doi: 10.1046/j.1365-201x.2000.00785.x.
- 342 Lundgren, L., og I. Krull. 2014. "The Affordable Care Act: New Opportunities for Social Work to Take Leadership in Behavioral Health and Addiction Treatment". *Journal of the Society for Social Work and Research* 5(4):415–38. doi: 10.1086/679302.

- 343 Lundmark, L., M. Ednarsson, og S. Karlsson. 2014. "International Migration, Self-employment and Restructuring through Tourism in Sparsely Populated Areas". *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism* 14(4):422–40. doi: 10.1080/15022250.2014.967995.
- 344 Luoma, P., S. Näyhä, L. Pyy, H. Korpela, K. Sikkilä, og J. Hassi. 1994. "[Exposure to heavy meals in Lapland]". *Duodecim* 110(5):487–92.
- 345 Lyk-Jensen, S. V. 2010. "New Evidence from the Grey Area: Danish Results for At-risk Gambling". *Journal of Gambling Studies* 26(3):455–67. doi: 10.1007/s10899-009-9173-5.
- 346 Lynge, E., B. A. Rix, E. Villadsen, I. Andersen, M. Hink, E. Olsen, U. L. Moller, og E. Silfverberg. 1995. "CANCER IN PRINTING WORKERS IN DENMARK". *Occupational and Environmental Medicine* 52(11):738–44. doi: 10.1136/oem.52.11.738.
- 347 Lytsy, P., K. Larsson, og I. Anderzen. 2015. "Health in women on long-term sick leave because of pain or mental illness". *International Journal of Rehabilitation Research* 38(1):27–33. doi: 10.1097/mrr.0000000000000080.
- 348 Löfvander, M., og L. Dyhr. 2002. "Transcultural General Practice in Scandinavia". *Scand J Prim Health Care* 20(1):6–9. doi: 10.1080/028134302317282662.
- 349 Maguire, J. S. 2016. "Introduction: Looking at Food Practices and Taste across the Class Divide". *Food Culture & Society* 19(1):11–18. doi: 10.1080/15528014.2016.1144995.
- 350 Manhica, H., L. Berg, Y. B. Almquist, M. Rostila, og A. Hjern. 2019. "Labour market participation among young refugees in Sweden and the potential of education: a national cohort study". *Journal of Youth Studies* 22(4):533–50. doi: 10.1080/13676261.2018.1521952.
- 351 Manieri, M., H. Svensson, og M. Stafström. 2013. "Sex Tourist Risk Behaviour—an on-Site Survey among Swedish Men Buying Sex in Thailand". *Scand J Public Health* 41(4):392–97. doi: 10.1177/1403494813480572.
- 352 Mannila, S., og A. Reuter. 2009. "Social Exclusion Risks and their Accumulation among Russian-Speaking, Ethnically Finnish and Estonian Immigrants to Finland". *Journal of Ethnic and Migration Studies* 35(6):939–56. doi: 10.1080/13691830902957718.
- 353 Marois, G., A. Belanger, og W. Lutz. 2020. "Population aging, migration, and productivity in Europe". *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America* 117(14):7690–95. doi: 10.1073/pnas.1918988117.
- 354 Marttila, A., E. Johansson, M. Whitehead, og B. Burstrom. 2012. "Dilemmas in providing resilience-enhancing social services to long-term social assistance clients. A qualitative study of Swedish social workers". *Bmc Public Health* 12. doi: 10.1186/1471-2458-12-517.
- 355 Massardier-Pilonchery, A., og A. Bergeret. 2011. "Follow-up after occupational asbestos exposure: Terms and devices in foreign". *Revue Des Maladies Respiratoires* 28(4):556–64. doi: 10.1016/j.rmr.2010.08.012.
- 356 Mateyo, K., og M. Thomeer. 2017. "Sarcoidosis around the Globe". *Seminars in Respiratory and Critical Care Medicine* 38(4):393–403. doi: 10.1055/s-0037-1602845.
- 357 Matthiesen, N. C. L. 2017. "Working together in a deficit logic: home-school partnerships with Somali diaspora parents". *Race Ethnicity and Education* 20(4):495–507. doi: 10.1080/13613324.2015.1134469.
- 358 McCullough, M. L., S. J. Weinstein, D. M. Freedman, K. Helzlsouer, W. D. Flanders, K. Koenig, L. Kolonel, F. Laden, L. Le Marchand, M. Purdue, K. Snyder, V. L. Stevens, R. Stolzenberg-Solomon, J. Virtamo, G. Yang, K. Yu, W. Zheng, D. Albanes, J. Ashby, K. Bertrand, H. Cai, Y. Chen, L. Gallicchio, E. Giovannucci, E. J. Jacobs, S. E. Hankinson, P. Hartge, V. Hartmuller, C. Harvey, R. B. Hayes, R. L. Horst, og X. O. Shu. 2010. "Correlates of Circulating 25-Hydroxyvitamin D: Cohort Consortium Vitamin D Pooling Project of Rarer Cancers". *Am J Epidemiol* 172(1):21–35. doi: 10.1093/aje/kwq113.
- 359 McGillivray, G., S. A. Skull, G. Davie, S. E. Kofoed, A. Frydenberg, J. Rice, R. Cooke, og J. R. Carapetis. 2007. "High prevalence of asymptomatic vitamin D and iron deficiency in East African immigrant children and adolescents living in a temperate climate". *Archives of Disease in Childhood* 92(12):1088–93. doi: 10.1136/adc.2006.112813.

- 360 McLaughlin, J. K., J. S. Mandel, W. J. Blot, L. M. Schuman, E. S. Mehl, og J. F. Fraumeni. 1984. "A Population--Based Case--Control Study of Renal Cell Carcinoma". *J Natl Cancer Inst* 72(2):275--84.
- 361 Mearns, K., T. Rundmo, R. F. R. Gordon, og M. Fleming. 2004. "Evaluation of psychosocial and organizational factors in offshore safety: a comparative study". *Journal of Risk Research* 7(5):545--61. doi: 10.1080/1366987042000146193.
- 362 Michaëlis, C., M. Kristiansen, og M. Norredam. 2015. "Quality of Life and Coping Strategies among Immigrant Women Living with Pain in Denmark: A Qualitative Study". *BMJ Open* 5(7):e008075. doi: 10.1136/bmjopen-2015-008075.
- 363 Mills, P. K., og R. Yang. 2003. "Prostate cancer risk in California farm workers". *Journal of Occupational and Environmental Medicine* 45(3):249--58. doi: 10.1097/01.jom.0000058339.05741.0c.
- 364 Ministers Of Foreign Affairs Of Brazil France Indonesia Norway Senegal South, Africa, og Thailand. 2007. "Oslo Ministerial Declaration--Global Health: A Pressing Foreign Policy Issue of Our Time". *Lancet* 369(9570):1373--78. doi: 10.1016/s0140-6736(07)60498-x.
- 365 Mirdal, G. M. 1984. "Stress and Distress in Migration: Problems and Resources of Turkish Women in Denmark". *Int Migr Rev* 18(4 Special Issue):984--1003.
- 366 Mochmann, I. C. 2017. "Children Born of War - A Decade of International and Interdisciplinary Research". *Historical Social Research-Historische Sozialforschung* 42(1):320--46. doi: 10.12759/hsr.42.2017.1.320-346.
- 367 Mochmann, I. C., og S. U. Larsen. 2008. ">> Children born of war <<: The life course of children fathered by German soldiers in Norway and Denmark during WWII - Some empirical results". *Historical Social Research-Historische Sozialforschung* 33(1):347--63.
- 368 Moilanen, I., A. Myhrman, H. Ebeling, V. Penninkilampi, og L. Vuorenkoski. 1998. "Long-Term Outcome of Migration in Childhood and Adolescence". *Int J Circumpolar Health* 57(2--3):180--87.
- 369 Moksnes, P. O. 2004. "Interference competition for space in nursery habitats: density-dependent effects on growth and dispersal in juvenile shore crabs *Carcinus maenas*". *Marine Ecology Progress Series* 281:181--91. doi: 10.3354/meps281181.
- 370 Moller, S. P., B. Laursen, C. K. Johannesen, J. S. Tolstrup, og S. Schramm. 2020. "Patterns of multimorbidity and demographic profile of latent classes in a Danish population-A register-based study". *Plos One* 15(8). doi: 10.1371/journal.pone.0237375.
- 371 Montgomery-Andersen, R., V. Douglas, og I. Borup. 2013. "Literature Review: The 'logics' of Birth Settings in Arctic Greenland". *Midwifery* 29(11):e79-88. doi: 10.1016/j.midw.2013.06.014.
- 372 Montgomery, E. 2008. "Long-term effects of organized violence on young Middle Eastern refugees' mental health". *Social Science & Medicine* 67(10):1596--1603. doi: 10.1016/j.socscimed.2008.07.020.
- 373 Montgomery, J., J. A. Evans, D. Powlesland, og C. A. Roberts. 2005. "Continuity or Colonization in Anglo-Saxon England? Isotope Evidence for Mobility, Subsistence Practice, and Status at West Heslerton". *Am J Phys Anthropol* 126(2):123--38. doi: 10.1002/ajpa.20111.
- 374 Monti, A. 2020. "Re-emigration of foreign-born residents from Sweden: 1990-2015". *Population Space and Place* 26(2). doi: 10.1002/psp.2285.
- 375 Morck, L. L. 2011. "Studying Empowerment in a Socially and Ethnically Diverse Social Work Community in Copenhagen, Denmark". *Ethos* 39(1):115--37. doi: 10.1111/j.1548-1352.2010.01174.x.
- 376 Muir, C. S., R. MacLennan, J. A. Waterhouse, og K. Magnus. 1976. "Feasibility of Monitoring Populations to Detect Environmental Carcinogens". *IARC Sci Publ* (13):279--93.
- 377 Myhrvold, T., og M. C. Småstuen. 2017. "The Mental Healthcare Needs of Undocumented Migrants: An Exploratory Analysis of Psychological Distress and Living Conditions among Undocumented Migrants in Norway". *J Clin Nurs* 26(5--6):825--39. doi: 10.1111/jocn.13670.

- 378 Naumann, E., og L. F. Stoetzer. 2018. "Immigration and support for redistribution: survey experiments in three European countries". *West European Politics* 41(1):80–101. doi: 10.1080/01402382.2017.1344040.
- 379 Nnode-Ekane, X. E., C. Santana-Gomez, P. M. Casillas-Espinosa, I. Ali, R. D. Brady, G. Smith, P. Andrade, R. Immonen, N. Puhakka, M. R. Hudson, E. L. Braine, S. R. Shultz, R. J. Staba, T. J. O'Brien, og A. Pitkanen. 2019. "Harmonization of lateral fluid-percussion injury model production and post-injury monitoring in a preclinical multicenter biomarker discovery study on post-traumatic epileptogenesis". *Epilepsy Research* 151:7–16. doi: 10.1016/j.eplepsyres.2019.01.006.
- 380 Neuman, E. 2018. "Source country culture and labor market assimilation of immigrant women in Sweden: evidence from longitudinal data". *Review of Economics of the Household* 16(3):585–627. doi: 10.1007/s11150-018-9420-6.
- 381 Nielsen, A. H., N. T. Horn, S. D. Sorensen, W. B. McGregor, og M. Wallentin. 2015. "Intensive Foreign Language Learning Reveals Effects on Categorical Perception of Sibilant Voicing After Only 3 Weeks". *I-Perception* 6(6). doi: 10.1177/2041669515613674.
- 382 Nielsen, A. L., S. S. Jervelund, S. F. Villadsen, K. Vitus, K. Ditlevsen, M. K. Torslev, og M. Kristiansen. 2017. "Recruitment of ethnic minorities for public health research: An interpretive synthesis of experiences from six interlinked Danish studies". *Scandinavian Journal of Public Health* 45(2):140–52. doi: 10.1177/1403494816686267.
- 383 Nielsen, H. S., N. Smith, og A. Celikaksoy. 2009. "The Effect of Marriage on Education of Immigrants: Evidence from a Policy Reform Restricting Marriage Migration". *Scandinavian Journal of Economics* 111(3):457–86. doi: 10.1111/j.1467-9442.2009.01572.x.
- 384 Nielsen, L., T. Curtis, T. S. Kristensen, og N. R. Nielsen. 2008. "What characterizes persons with high levels of perceived stress in Denmark? A national representative study". *Scandinavian Journal of Public Health* 36(4):369–79. doi: 10.1177/1403494807088456.
- 385 Nielsen, P. B., T. B. Larsen, A. Gorst-Rasmussen, F. Skjoth, L. H. Rasmussen, og G. Y. H. Lip. 2015. "Intracranial Hemorrhage and Subsequent Ischemic Stroke in Patients With Atrial Fibrillation A Nationwide Cohort Study". *Chest* 147(6):1651–58. doi: 10.1378/chest.14-2099.
- 386 Nielsen, S. S., N. K. Jensen, S. Kreiner, M. Norredam, og A. Krasnik. 2015. "Utilisation of Psychiatrists and Psychologists in Private Practice among Non-Western Labour Immigrants, Immigrants from Refugee-Generating Countries and Ethnic Danes: The Role of Mental Health Status". *Soc Psychiatry Psychiatr Epidemiol* 50(1):67–76. doi: 10.1007/s00127-014-0916-y.
- 387 Nomura, N., og S. Tsuyuzaki. 2015. "Hares promote seed dispersal and seedling establishment after volcanic eruptions". *Acta Oecologica-International Journal of Ecology* 63:22–27. doi: 10.1016/j.actao.2015.02.003.
- 388 Nordenmark, M. 1999. "The concentration of unemployment within families and social networks - A question of attitudes or structural factors?" *European Sociological Review* 15(1):49–59. doi: 10.1093/oxfordjournals.esr.a018254.
- 389 Nordentoft, M., N. H. Rod, J. P. Bonde, J. B. Bjorner, B. Cleal, A. D. Larsen, I. E. H. Madsen, L. L. M. Hanson, M. A. Nexø, L. R. M. Pedersen, T. Sterud, T. W. Xu, og R. Rugulies. 2020. "Effort-reward imbalance at work and weight changes in a nationwide cohort of workers in Denmark". *American Journal of Industrial Medicine* 63(7):634–43. doi: 10.1002/ajim.23110.
- 390 Nordentoft, M., N. H. Rod, J. P. Bonde, J. B. Bjorner, I. E. H. Madsen, L. R. M. Pedersen, B. Cleal, L. L. M. Hanson, M. A. Nexø, J. Pentti, S. Stenholm, T. Sterud, J. Vahtera, og R. Rugulies. 2020. "Effort-reward imbalance at work and risk of type 2 diabetes in a national sample of 50,552 workers in Denmark: A prospective study linking survey and register data". *Journal of Psychosomatic Research* 128. doi: 10.1016/j.jpsychores.2019.109867.
- 391 Nordvik, V., L. M. Turner, og J. Friedrichs. 2020. "Neighbourhood Poverty and Individual Earnings: Tales of Two (Norwegian) Cities". *Tijdschrift Voor Economische En Sociale Geografie* 111(2):134–48. doi: 10.1111/tesg.12370.

- 392 Norkko, J., E. Bonsdorff, og A. Norkko. 2000. "Drifting algal mats as an alternative habitat for benthic invertebrates: Species specific responses to a transient resource". *Journal of Experimental Marine Biology and Ecology* 248(1):79–104. doi: 10.1016/S0022-0981(00)00155-6.
- 393 Nortvedt, L., H. P. Hansen, B. N. Kumar, og V. Lohne. 2015. "Caught in suffering bodies: a qualitative study of immigrant women on long-term sick leave in Norway". *Journal of Clinical Nursing* 24(21–22):3266–75. doi: 10.1111/jocn.12901.
- 394 Nurmi, S. 2006. "Sectoral differences in plant start-up size in the Finnish economy". *Small Business Economics* 26(1):39–59. doi: 10.1007/s11187-004-6482-z.
- 395 Nyberg-Sorensen, N., N. Van Hear, og P. Engberg-Pedersen. 2002. "The migration-development nexus evidence and policy options state-of-the-art overview". *International Migration* 40(5):3–47. doi: 10.1111/1468-2435.00210.
- 396 Nystedt, P., og M. Dribe. 2015. "Is there an Intermarriage Premium for Male Immigrants? Exogamy and Earnings in Sweden 1990–2009". *International Migration Review* 49(1):3–35. doi: 10.1111/imre.12081.
- 397 O'Doherty, K., og M. Augoustinos. 2008. "Protecting the Nation: Nationalist Rhetoric on Asylum Seekers and the Tampa". *Journal of Community & Applied Social Psychology* 18(6):576–92. doi: 10.1002/casp.973.
- 398 Obucina, O., og I. Ilmakunnas. u.å. "Poverty and Overcrowding among Immigrant Children in an Emerging Destination: Evidence from Finland". *Child Indicators Research*. doi: 10.1007/s12187-020-09743-7.
- 399 Oesterlund, A. H., F. Lander, og J. Lauritsen. 2016. "A case-crossover study of transient risk factors influence on occupational injuries: a study protocol based on a review of previous studies". *Injury Prevention* 22(5):375–+. doi: 10.1136/injuryprev-2014-041371.
- 400 Ohara, Y., S. H. Chew, T. Shibata, Y. Okazaki, K. Yamashita, og S. Toyokuni. 2018. "Phlebotomy as a preventive measure for crocidolite-induced mesothelioma in male rats". *Cancer Science* 109(2):330–39. doi: 10.1111/cas.13460.
- 401 Okenwa-Emegwa, L., og H. Eriksson. 2020. "Lessons Learned from Teaching Nursing Students about Equality, Equity, Human Rights, and Forced Migration through Roleplay in an Inclusive Classroom". *Sustainability* 12(17). doi: 10.3390/su12177008.
- 402 Olah, L. S., og E. M. Bernhardt. 2008. "Sweden: Combining childbearing and gender equality". *Demographic Research* 19:1105–43. doi: 10.4054/DemRes.2008.19.28.
- 403 Olsen, B. R., D. Axelsson-Olsson, A. Thelin, og O. Weiland. 2006. "Unexpected high prevalence of IgG-antibodies to hepatitis E virus in Swedish pig farmers and controls". *Scandinavian Journal of Infectious Diseases* 38(1):55–58. doi: 10.1080/00365540500321470.
- 404 Olsson, A., K. Togawa, J. Schuz, C. Le Cornet, B. Fervers, S. O. Dalton, E. Pukkala, M. Feychting, N. E. Skakkebaek, og J. Hansen. 2018. "Parental occupational exposure to solvents and heavy metals and risk of developing testicular germ cell tumors in sons (NORD-TEST Denmark)". *Scandinavian Journal of Work Environment & Health* 44(6):658–69. doi: 10.5271/sjweh.3732.
- 405 Onarheim, K. H., A. Melberg, B. M. Meier, og I. Miljeteig. 2018. "Towards Universal Health Coverage: Including Undocumented Migrants". *BMJ Glob Health* 3(5):e001031. doi: 10.1136/bmjgh-2018-001031.
- 406 Oppedal, B., og T. Idsoe. 2015. "The role of social support in the acculturation and mental health of unaccompanied minor asylum seekers". *Scandinavian Journal of Psychology* 56(2):203–11. doi: 10.1111/sjop.12194.
- 407 Osman, F., M. Klingberg-Allvin, R. Flacking, og U. K. Schon. 2016. "Parenthood in transition - Somali-born parents' experiences of and needs for parenting support programmes". *Bmc International Health and Human Rights* 16. doi: 10.1186/s12914-016-0082-2.
- 408 Ostberg, A. L., og M. Petzold. 2020. "A longitudinal study of the impact of change in socioeconomic status on dental caries in the permanent dentition of Swedish children and adolescents". *Community Dentistry and Oral Epidemiology* 48(4):271–79. doi: 10.1111/cdoe.12529.

- 409 Osterlund, A. H., F. Lander, K. Nielsen, P. Kines, J. Moller, og J. Lauritsen. 2017. "Transient risk factors of acute occupational injuries: a case-crossover study in two Danish emergency departments". *Scandinavian Journal of Work Environment & Health* 43(3):217–25. doi: 10.5271/sjweh.3615.
- 410 Osth, J., M. Dolciotti, A. Reggiani, og P. Nijkamp. 2018. "Social Capital, Resilience and Accessibility in Urban Systems: a Study on Sweden". *Networks & Spatial Economics* 18(2):313–36. doi: 10.1007/s11067-017-9375-9.
- 411 Ostry, A., S. Maggi, J. Tansey, J. Dunn, R. Hershler, L. Chen, A. M. Louie, og C. Hertzman. 2007. "The impact of psychosocial work conditions on attempted and completed suicide among western Canadian sawmill workers". *Scandinavian Journal of Public Health* 35(3):265–71. doi: 10.1080/14034940601048091.
- 412 Otoi, A., og E. Titan. 2016. "Does the unemployment invariance hypothesis hold for Romania?" *Applied Economics Letters* 23(12):884–87. doi: 10.1080/13504851.2015.1117040.
- 413 Ozdemir, S. B., og M. Ozdemir. 2020. "The Role of Perceived Inter-Ethnic Classroom Climate in Adolescents' Engagement in Ethnic Victimization: For Whom Does it Work?" *Journal of Youth and Adolescence* 49(6):1328–40. doi: 10.1007/s10964-020-01228-8.
- 414 Palm, A., E. Wilander, S. Wallgren, og G. Hillerdal. 2017. "[Black smoke lung disease – a new disease in Sweden]". *Lakartidningen* 114.
- 415 Parella, K. 2014. "OUTSOURCING CORPORATE ACCOUNTABILITY". *Washington Law Review* 89(3):747–818.
- 416 Parr, N., J. Li, og L. Tickle. 2016. "A cost of living longer: Projections of the effects of prospective mortality improvement on economic support ratios for 14 advanced economies". *Population Studies-a Journal of Demography* 70(2):181–200. doi: 10.1080/00324728.2016.1190029.
- 417 Parrotta, P., D. Pozzoli, og M. Pytlikova. 2014. "The nexus between labor diversity and firm's innovation". *Journal of Population Economics* 27(2):303–64. doi: 10.1007/s00148-013-0491-7.
- 418 Pedersen, W. 1996. "Working-class boys at the margins: Ethnic prejudice, cultural capital, and gender". *Acta Sociologica* 39(3):257–79. doi: 10.1177/000169939603900301.
- 419 Pedersen, W. 2001. "Adolescent victims of violence in a welfare state - Sociodemography, ethnicity and risk behaviours". *British Journal of Criminology* 41(1):1–21. doi: 10.1093/bjc/41.1.1.
- 420 Pekin, H. 1989. "Effects of Migration on Family Structure". *Int Migr* 27(2):281–93. doi: 10.1111/j.1468-2435.1989.tb00257.x.
- 421 Pekkala, S., og H. Tervo. 2002. "Unemployment and migration: Does moving help?" *Scandinavian Journal of Economics* 104(4):621–39. doi: 10.1111/1467-9442.00305.
- 422 Peltomaki, P., M. Johansson, W. Ahrens, M. Sala, C. Wesseling, F. Brenes, C. Font, K. Husman, G. Janer, T. Kallas-Tarpila, M. Kogevinas, M. Lopenen, M. D. Sole, J. Tempel, K. Vasama-Neuvonen, og T. Partanen. 2003. "Social context for workplace health promotion: Feasibility considerations in Costa Rica, Finland, Germany, Spain and Sweden". *Health Promotion International* 18(2):115–26. doi: 10.1093/heapro/18.2.115.
- 423 Peng-Li, D., R. C. K. Chan, D. V. Byrne, og Q. J. Wang. 2020. "The Effects of Ethnically Congruent Music on Eye Movements and Food Choice-A Cross-Cultural Comparison between Danish and Chinese Consumers". *Foods* 9(8). doi: 10.3390/foods9081109.
- 424 Person, M., V. Bense, D. Cohen, og A. Banerjee. 2012. "Models of ice-sheet hydrogeologic interactions: a review". *Geofluids* 12(1). doi: 10.1111/j.1468-8123.2011.00360.x.
- 425 Pienimäki, M. u.å. "Participatory photography supporting the social inclusion of migrant youth". *Journal of Youth Studies*. doi: 10.1080/13676261.2020.1814227.
- 426 Pollitz, F. F. 2019. "Lithosphere and shallow asthenosphere rheology from observations of post-earthquake relaxation". *Physics of the Earth and Planetary Interiors* 293. doi: 10.1016/j.pepi.2019.106271.
- 427 Poltsam-Jurjo, I. 2019. "The Estonian Language and Church Visitations in the 17th Century". *Tuna-Ajalookultuuri Ajakiri* (4):10-+.

- 428 Popper, S. E., C. E. Morris, J. Briggs, og F. Fisher. 1997. "Comparison of acceleration subjects to other populations: Spinal anomaly distribution". *Aviation Space and Environmental Medicine* 68(5):426–31.
- 429 Potts, M., og R. V. Short. 1989. "Condoms for the Prevention of HIV Transmission: Cultural Dimensions". *Aids* 3 Suppl 1:S259-63. doi: 10.1097/00002030-198901001-00036.
- 430 Povlsen, L., S. Regber, E. Fosse, L. E. Karlsson, og H. Gunnarsdottir. 2018. "Economic Poverty among Children and Adolescents in the Nordic Countries". *Scand J Public Health* 46(20_suppl):30–37. doi: 10.1177/1403494817743894.
- 431 Pudaric, S., J. Sundquist, og S. E. Johansson. 1998. "Impaired mobility and impaired working capacity among foreign born people and native born Swedes". *Journal of Epidemiology and Community Health* 52(1):34–40. doi: 10.1136/jech.52.1.34.
- 432 Puljiz, I., I. Kuzman, og A. Markotic. 2008. "Imported Case of Nephropathia Epidemica - A Case Report". *Collegium Antropologicum* 32(4):1263–65.
- 433 Rafaelic, D. 2008. "Daniel Rafaelic: Independent State of Croatia (NDH) at the 1942 Venice Film Festival". *Hrvatski Filmski Ljetopis* 14(56):64+.
- 434 Raffn, E., E. Lynge, og B. Korsgaard. 1993. "INCIDENCE OF LUNG-CANCER BY HISTOLOGICAL TYPE AMONG ASBESTOS CEMENT WORKERS IN DENMARK". *British Journal of Industrial Medicine* 50(1):85–89.
- 435 Rafnsson, V., og P. Sulem. 2003. "Cancer incidence among marine engineers, a population-based study (Iceland)". *Cancer Causes & Control* 14(1):29–35. doi: 10.1023/a:1022505308892.
- 436 Rahnu, L., A. Puur, T. Kleinepier, og T. Tammaru. 2020. "The Role of Neighbourhood and Workplace Ethnic Contexts in the Formation of Inter-Ethnic Partnerships: A Native Majority Perspective". *Eur J Popul* 36(2):247–76. doi: 10.1007/s10680-019-09528-x.
- 437 Ranjbar, V., R. Fornazar, H. Ascher, A. Ekberg-Jansson, og G. Hensing. 2017. "Physical and mental health inequalities between native and immigrant Swedes". *International Migration* 55(2):80–96. doi: 10.1111/imig.12312.
- 438 Rask, S., P. Sainio, A. E. Castaneda, T. Harkanen, S. Stenholm, P. Koponen, og S. Koskinen. 2016. "The ethnic gap in mobility: a comparison of Russian, Somali and Kurdish origin migrants and the general Finnish population". *Bmc Public Health* 16. doi: 10.1186/s12889-016-2993-1.
- 439 Rassjo, E. B., U. Byrskog, R. Samir, og M. Klingberg-Allvin. 2013. "Somali women's use of maternity health services and the outcome of their pregnancies: A descriptive study comparing Somali immigrants with native-born Swedish women". *Sexual & Reproductive Healthcare* 4(3):99–106. doi: 10.1016/j.srhc.2013.06.001.
- 440 Refstie, H., og C. Brun. 2012. "Towards Transformative Participation: Collaborative Research with 'Urban IDPs' in Uganda". *Journal of Refugee Studies* 25(2):239–56. doi: 10.1093/jrs/fer047.
- 441 Reigstad, B., og S. Kvernmo. 2017. "Concurrent Adversities and Suicide Attempts among Sami and Non-Sami Adolescents: The Norwegian Arctic Adolescent Study (NAAHS)". *Nord J Psychiatry* 71(6):425–32. doi: 10.1080/08039488.2017.1315175.
- 442 Rephann, T. J., og E. Holm. 2004. "Economic-demographic effects of immigration: Results from a dynamic spatial microsimulation model". *International Regional Science Review* 27(4):379–410. doi: 10.1177/0160017604267628.
- 443 Ricceri, F., R. W. Godschalk, M. Peluso, D. H. Phillips, A. Agudo, P. Georgiadis, S. Loft, A. Tjonneland, O. Raaschou-Nielsen, D. Palli, F. Perera, R. Vermeulen, E. Taioli, R. J. Sram, A. Munnia, F. Rosa, A. Allione, G. Matullo, og P. Vineis. 2010. "Bulky DNA Adducts in White Blood Cells: A Pooled Analysis of 3,600 Subjects". *Cancer Epidemiology Biomarkers & Prevention* 19(12):3174–81. doi: 10.1158/1055-9965.Epi-10-0314.
- 444 Ridanpaa, J. 2017. "Narrativizing (and laughing) spatial identities together in Meankieli-speaking minorities". *Geoforum* 83:60–70. doi: 10.1016/j.geoforum.2017.05.003.
- 445 Robsahm, T. E., og S. Tretli. 2001. "Cutaneous Malignant Melanoma in Norway: Variation by Region of Residence before and after the Age 17". *Cancer Causes Control* 12(6):569–76. doi: 10.1023/a:1011287918405.

- 446 Ronsen, M., og T. Skardhamar. 2009. "Do welfare-to-work initiatives work? Evidence from an activation programme targeted at social assistance recipients in Norway". *Journal of European Social Policy* 19(1):61–77. doi: 10.1177/0958928708098524.
- 447 Roopnarine, L. 2010. "Re-Indenture, Repatriation and Remittances of Ex-Indentured Indians from Danish St Croix to British India 1863-1873". *Scandinavian Journal of History* 35(3):247–67. doi: 10.1080/03468755.2010.494006.
- 448 Rosenberg, D., og A. C. Lewin. u.å. "Marriage patterns among Jewish immigrants in Israel". *Journal of Ethnic and Migration Studies*. doi: 10.1080/1369183x.2019.1616538.
- 449 Rosholm, M., K. Scott, og L. Husted. 2006. "The times they are a-changin': Declining immigrant employment opportunities in Scandinavia". *International Migration Review* 40(2):318–47. doi: 10.1111/j.1747-7379.2006.00019.x.
- 450 Rosholm, M., og R. Vejlin. 2010. "Reducing income transfers to refugee immigrants: Does start-help help you start?" *Labour Economics* 17(1):258–75. doi: 10.1016/j.labeco.2009.09.004.
- 451 Rowbury, D. A., M. L. G. Oldfield, og G. D. Lock. 2001. "A method for correlating the influence of external crossflow on the discharge coefficients of film cooling holes". *Journal of Turbomachinery-Transactions of the Asme* 123(2):258–65. doi: 10.1115/1.1354137.
- 452 Rudner, M., P. Fransson, M. Ingvar, L. Nyberg, og J. Ronnberg. 2007. "Neural representation of binding lexical signs and words in the episodic buffer of working memory". *Neuropsychologia* 45(10):2258–76. doi: 10.1016/j.neuropsychologia.2007.02.017.
- 453 Ruete, A., T. Snall, B. G. Jonsson, og M. Jonsson. 2017. "Contrasting long-term effects of transient anthropogenic edges and forest fragment size on generalist and specialist deadwood-dwelling fungi". *Journal of Applied Ecology* 54(4):1142–51. doi: 10.1111/1365-2664.12835.
- 454 Rydgren, J. 2002. "Radical right populism in Sweden: Still a failure, but for how long?" *Scandinavian Political Studies* 25(1):27–56. doi: 10.1111/1467-9477.00062.
- 455 Rygh, A. B., F. E. Skjeldestad, H. Korner, og T. M. Eggebo. 2014. "Assessing the association of oxytocin augmentation with obstetric anal sphincter injury in nulliparous women: a population-based, case-control study". *Bmj Open* 4(7). doi: 10.1136/bmjopen-2013-004592.
- 456 Rytter, M. 2012. "Semi-legal family life: Pakistani couples in the borderlands of Denmark and Sweden". *Global Networks-a Journal of Transnational Affairs* 12(1):91–108. doi: 10.1111/j.1471-0374.2011.00325.x.
- 457 Råssjö, E. B., U. Byrskog, R. Samir, og M. Klingberg-Allvin. 2013. "Somali Women's Use of Maternity Health Services and the Outcome of Their Pregnancies: A Descriptive Study Comparing Somali Immigrants with Native-Born Swedish Women". *Sex Reprod Healthc* 4(3):99–106. doi: 10.1016/j.srhc.2013.06.001.
- 458 Saha, S., U. G. Gerdtham, F. Siddiqui, og L. Bennet. 2018. "Valuing a Lifestyle Intervention for Middle Eastern Immigrants at Risk of Diabetes". *International Journal of Environmental Research and Public Health* 15(3). doi: 10.3390/ijerph15030413.
- 459 Sandhu, S., N. V. Bjerre, M. Dauvrin, S. Dias, A. Gaddini, T. Greacen, E. Ioannidis, U. Kluge, N. K. Jensen, M. Lamkaddem, R. P. I. Riera, Z. Kosa, U. Wihlman, M. Stankunas, C. Strassmayr, K. Wahlbeck, M. Welbel, og S. Priebe. 2013. "Experiences with treating immigrants: a qualitative study in mental health services across 16 European countries". *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology* 48(1):105–16. doi: 10.1007/s00127-012-0528-3.
- 460 Sandvik, H., S. Hunskaar, og E. Diaz. 2012. "Immigrants' use of emergency primary health care in Norway: a registry-based observational study". *Bmc Health Services Research* 12. doi: 10.1186/1472-6963-12-308.
- 461 Sanger, A. C. 1998. "Roe v. Wade. Into the next Millennium". *Conscience* 18(4):36–37.
- 462 Santos-Tavares, I., og A. L. Thoren-Jonsson. 2013. "Confidence in the future and hopelessness: Experiences in daily occupations of immigrants with late effects of polio". *Scandinavian Journal of Occupational Therapy* 20(1):9–20. doi: 10.3109/11038128.2012.660193.

- 463 Schultz-Nielsen, M. L., E. Tekin, og J. Greve. 2016. "Labor market effects of intrauterine exposure to nutritional deficiency: Evidence from administrative data on Muslim immigrants in Denmark". *Economics & Human Biology* 21:196–209. doi: 10.1016/j.ehb.2016.02.002.
- 464 Schwartz, H. 1994. "SMALL STATES IN BIG TROUBLE - STATE REORGANIZATION IN AUSTRALIA, DENMARK, NEW-ZEALAND, AND SWEDEN IN THE 1980S". *World Politics* 46(4):525–55.
- 465 Schwarz, M. B., M. T. Mabrouk, C. S. Silva, P. Haurant, og B. Lacarriere. 2019. "Modified finite volumes method for the simulation of dynamic district heating networks". *Energy* 182:954–64. doi: 10.1016/j.energy.2019.06.038.
- 466 Segerstrom, U., G. Hornberg, og R. Bradshaw. 1996. "The 9000-year history of vegetation development and disturbance patterns of a swamp-forest in Dalarna, northern Sweden". *Holocene* 6(1):37–48. doi: 10.1177/095968369600600105.
- 467 Seglem, K. B., B. Oppedal, og S. Raeder. 2011. "Predictors of depressive symptoms among resettled unaccompanied refugee minors". *Scandinavian Journal of Psychology* 52(5):457–64. doi: 10.1111/j.1467-9450.2011.00883.x.
- 468 Seibel, V., og T. F. Hedegaard. 2017. "Migrants' and natives' attitudes to formal childcare in the Netherlands, Denmark and Germany". *Children and Youth Services Review* 78:112–21. doi: 10.1016/j.childyouth.2017.05.017.
- 469 Selander, J., M. Albin, U. Rosenhall, L. Rylander, M. Lewne, og P. Gustavsson. 2016. "Maternal Occupational Exposure to Noise during Pregnancy and Hearing Dysfunction in Children: A Nationwide Prospective Cohort Study in Sweden". *Environmental Health Perspectives* 124(6):855–60. doi: 10.1289/ehp.1509874.
- 470 Sellevold, G. S., V. Egede-Nissen, R. Jakobsen, og V. Sorlie. 2019. "Quality dementia care: Prerequisites and relational ethics among multicultural healthcare providers". *Nursing Ethics* 26(2):504–14. doi: 10.1177/0969733017712080.
- 471 Sempertegui, G. A., J. W. Knipscheer, C. Baliatsas, og M. H. J. Bekker. 2019. "Symptom manifestation and treatment effectiveness, -obstacles and -facilitators in Turkish and Moroccan groups with depression in European countries: A systematic review". *Journal of Affective Disorders* 247:134–55. doi: 10.1016/j.jad.2018.12.060.
- 472 Seppala, E., V. Zoldi, S. Vuorinen, S. Murtopuro, U. Elonsalo, J. van Beek, A. Haveri, M. Kontio, C. Savolainen-Kopra, T. Puumalainen, og J. Sane. 2017. "A cluster of measles linked to an imported case, Finland, 2017". *Eurosurveillance* 22(33):2–7. doi: 10.2807/1560-7917.Es.2017.22.33.30595.
- 473 Seppel, M. 2014. "The Famine of 1601-1603 in Estland II : Decline in Settlement, Famine Relief and Cannibalism". *Tuna-Ajalookultuuri Ajakiri* (3):25-+.
- 474 Seppälä, E., V. Zöldi, S. Vuorinen, S. Murtopuro, U. Elonsalo, J. van Beek, A. Haveri, M. Kontio, C. Savolainen-Kopra, T. Puumalainen, og J. Sane. 2017. "A Cluster of Measles Linked to an Imported Case, Finland, 2017". *Euro Surveill* 22(33). doi: 10.2807/1560-7917.Es.2017.22.33.30595.
- 475 Shahim, B., S. Hasselberg, O. Boldt-Christmas, V. Gyberg, L. Mellbin, og L. Ryden. 2018. "Effectiveness of different outreach strategies to identify individuals at high risk of diabetes in a heterogeneous population: a study in the Swedish municipality of Sodertälje". *European Journal of Preventive Cardiology* 25(18):1990–99. doi: 10.1177/2047487318805582.
- 476 Shephard, R. J. 1986. "Exercise in Coronary Heart Disease". *Sports Med* 3(1):26–49. doi: 10.2165/00007256-198603010-00004.
- 477 Shukla, U., B. Deval, M. J. Perez, H. Hamoda, M. Savvas, og N. Narvekar. 2013. "Sperm donor recruitment, attitudes and provider practices-5 years after the removal of donor anonymity". *Human Reproduction* 28(3):676–82. doi: 10.1093/humrep/des450.
- 478 Siebke, J. C., N. Wessel, P. Kvandal, og T. Lie. 1989. "The Prevalence of Hepatitis A and B in Norwegian Merchant Seamen--a Serological Study". *Infection* 17(2):77–80. doi: 10.1007/bf01646880.
- 479 Siiner, M. 2016. "University administrators as forced language policy agents. An institutional ethnography of parallel language strategy and practices at the University of Copenhagen". *Current Issues in Language Planning* 17(3–4):441–58. doi: 10.1080/14664208.2016.1204058.

- 480 Simonsen, J., M. Frisch, og S. Ethelberg. 2008. "Socioeconomic risk factors for bacterial gastrointestinal infections". *Epidemiology* 19(2):282–90. doi: 10.1097/EDE.0b013e3181633c19.
- 481 Sindet-Pedersen, C., L. Staerk, M. Lamberts, T. A. Gerds, J. S. Berger, A. N. Bonde, J. L. Pallisgaard, M. L. Hansen, C. Torp-Pedersen, G. H. Gislason, og J. B. Olesen. 2018. "Use of oral anticoagulants in combination with antiplatelet(s) in atrial fibrillation". *Heart* 104(11):912–20. doi: 10.1136/heartjnl-2017-311976.
- 482 Sjoberg, S., K. Rambaree, og B. Jojo. 2015. "Collective empowerment: A comparative study of community work in Mumbai and Stockholm". *International Journal of Social Welfare* 24(4):364–75. doi: 10.1111/ijsw.12137.
- 483 Sjødahl, K., C. Jansson, I. A. Bergdahl, J. Adami, P. Boffetta, og J. Lagergren. 2007. "Airborne exposures and risk of gastric cancer: A prospective cohort study". *International Journal of Cancer* 120(9):2013–18. doi: 10.1002/ijc.22566.
- 484 Skarpenes, O. 2018. "Classical class conflicts? Boundary-drawing in the Norwegian working class". *Tidsskrift for Samfunnsforskning* 59(4):349–72. doi: 10.18261/issn.1504-291X-2018-04-02.
- 485 Skjeggstad, E., R. Norvoll, G. M. Sandal, og P. Gulbrandsen. 2017. "How do international medical graduates and colleagues perceive and deal with difficulties in everyday collaboration? A qualitative study". *Scandinavian Journal of Public Health* 45(4):428–35. doi: 10.1177/1403494817698286.
- 486 Smith, A. W. 2018. "'Hiding in Plain Sight': Daily Strategies and Fear Management among Undocumented Refugee Children in Sweden". *Journal of Refugee Studies* 31(4):588–604. doi: 10.1093/jrs/fex046.
- 487 Sperling, U. 2014. "ASPECTS OF CHANGE IN THE BRONZE AGE EASTERN BALTIC. THE SETTLEMENTS OF THE ASVA GROUP IN ESTONIA". *Estonian Journal of Archaeology* 18(2):11–494. doi: 10.3176/arch.2014.25.16.
- 488 Sriskandarajah, D. 2002. "The migration-development nexus: Sri Lanka case study". *International Migration* 40(5):283–307. doi: 10.1111/1468-2435.00220.
- 489 Stalsett, S. J. 2012. "Children of asylum seekers and human dignity: Ethical reflections based on the experiences of the Health Care Centre for Undocumented Migrants". *Etikk I Praksis* 6(2):23–37.
- 490 Stang, A., J. C. Becker, P. Nghiem, og J. Ferlay. 2018. "The association between geographic location and incidence of Merkel cell carcinoma in comparison to melanoma: An international assessment". *European Journal of Cancer* 94:47–60. doi: 10.1016/j.ejca.2018.02.003.
- 491 Steel, J. L., A. C. Dunlavy, C. E. Harding, og T. Theorell. 2017. "The Psychological Consequences of Pre-Emigration Trauma and Post-Migration Stress in Refugees and Immigrants from Africa". *Journal of Immigrant and Minority Health* 19(3):523–32. doi: 10.1007/s10903-016-0478-z.
- 492 Stephenson, M. M., og A. Kallstrom. u.å. "Constructions of young migrants' situations in kinship care in a Swedish suburb by social workers in a non-governmental organisation mentoring programme". *Qualitative Social Work*. doi: 10.1177/1473325019900959.
- 493 Stolen, M. 1992. "CODESWITCHING FOR HUMOR AND ETHNIC-IDENTITY - WRITTEN DANISH AMERICAN OCCASIONAL SONGS". *Journal of Multilingual and Multicultural Development* 13(1–2):215–28. doi: 10.1080/01434632.1992.9994492.
- 494 Stranz, H., og S. Wiklund. 2012. "Risk factors of long-term social assistance recipiency among lone mothers. The case of Sweden". *European Journal of Social Work* 15(4):514–31. doi: 10.1080/13691457.2012.702312.
- 495 Stranz, H., P. Karlsson, og S. Wiklund. 2017. "The wide-meshed safety net. Decision-making on social assistance eligibility in Sweden". *European Journal of Social Work* 20(5):711–23. doi: 10.1080/13691457.2016.1255596.
- 496 Stromdahl, S., F. Liljeros, A. E. Thorson, K. I. Persson, og B. C. Forsberg. 2017. "HIV testing and prevention among foreign-born Men Who have Sex with Men: an online survey from Sweden". *Bmc Public Health* 17. doi: 10.1186/s12889-016-3992-y.
- 497 Stromgaard, S., S. W. Rasmussen, og T. A. Schmidt. 2014. "Brief hospitalizations of elderly patients: a retrospective, observational study". *Scandinavian Journal of Trauma Resuscitation & Emergency Medicine* 22. doi: 10.1186/1757-7241-22-17.

- 498 Strömdahl, S., F. Liljeros, A. E. Thorson, K. I. Persson, og B. C. Forsberg. 2017. "HIV Testing and Prevention among Foreign-Born Men Who Have Sex with Men: An Online Survey from Sweden". *BMC Public Health* 17(1):139. doi: 10.1186/s12889-016-3992-y.
- 499 Sugimoto, K., I. Karai, S. Goto, X. J. Gu, P. K. Lu, Z. J. Ding, M. Q. Li, Y. X. Liang, og Y. Seki. 1992. "An Occupational Hygiene Survey in a Chinese Viscose Rayon Factory". *Kitasato Arch Exp Med* 65(2-3):111-16.
- 500 Sundby, J., og B. Austveg. 1993. "[Genital mutilation of women. A new challenge for the health service]". *Tidsskr Nor Laegeforen* 113(21):2704-7.
- 501 Sundstrup, E., M. D. Jakobsen, O. S. Mortensen, og L. L. Andersen. 2017. "Joint association of multimorbidity and work ability with risk of long-term sickness absence: a prospective cohort study with register follow-up". *Scandinavian Journal of Work Environment & Health* 43(2):146-54. doi: 10.5271/sjweh.3620.
- 502 Sundstrup, E., og L. L. Andersen. u.å. "Joint association of physical and psychosocial working conditions with risk of long-term sickness absence: Prospective cohort study with register follow-up". *Scandinavian Journal of Public Health*. doi: 10.1177/1403494820936423.
- 503 Svensson, J., J. Strom, N. Kivekas, N. B. Dkhar, S. Tayal, V. P. Sharma, A. Jutila, J. Backman, A. Virkkula, M. Ruppel, A. Hyvarinen, A. Kontu, H. R. Hannula, M. Lepparanta, R. K. Hooda, A. Korhola, E. Asmi, og H. Lihavainen. 2018. "Light-absorption of dust and elemental carbon in snow in the Indian Himalayas and the Finnish Arctic". *Atmospheric Measurement Techniques* 11(3):1403-16. doi: 10.5194/amt-11-1403-2018.
- 504 Saarela, J., og F. Finnas. 2016. "The Ethno-linguistic Community and Premature Death: a Register-Based Study of Working-Aged Men in Finland". *Journal of Racial and Ethnic Health Disparities* 3(2):373-80. doi: 10.1007/s40615-015-0163-2.
- 505 Tadmor, T., og A. Polliack. 2015. "Epidemiology and Environmental Risk in Hairy Cell Leukemia". *Best Pract Res Clin Haematol* 28(4):175-79. doi: 10.1016/j.beha.2015.10.014.
- 506 Tammaru, T., M. Stromgren, O. Stjernstrom, og U. Lindgren. 2010. "Learning through contact? The effects on earnings of immigrant exposure to the native population". *Environment and Planning a-Economy and Space* 42(12):2938-55. doi: 10.1068/a4396.
- 507 Tenkanen, L. 1993. "Migration to Towns, Occupation, Smoking, and Lung Cancer: Experience from the Finnish-Norwegian Lung Cancer Study". *Cancer Causes Control* 4(2):133-41. doi: 10.1007/bf00053154.
- 508 Ternstrom, E., I. Hildingsson, H. Haines, og C. Rubertsson. 2015. "Higher prevalence of childbirth related fear in foreign born pregnant women - Findings from a community sample in Sweden". *Midwifery* 31(4):445-50. doi: 10.1016/j.midw.2014.11.011.
- 509 Tervola, J., A. Z. Duvander, og E. Mussino. 2017. "Promoting Parental Leave for Immigrant Fathers-What Role Does Policy Play?" *Social Politics* 24(3):269-97. doi: 10.1093/sp/jxx006.
- 510 Theobald, H., og M. Luppi. 2018. "Elderly care in changing societies: Concurrences in divergent care regimes - a comparison of Germany, Sweden and Italy". *Current Sociology* 66(4):629-42. doi: 10.1177/0011392118765232.
- 511 Theorell, T., A. Vigborg, A. Kallner, G. Dahlén, og O. Wålander. 1980. "A Comparison between Finnish Immigrants and Native Swedes in the Greater Stockholm Region-Social and Medical Risk Indicators of Ischemic Heart Disease". *Scand J Soc Med* 8(3):105-15. doi: 10.1177/140349488000800305.
- 512 Thetkathuek, A., P. Meepradit, og T. Sa-Ngiamsak. 2018. "A Cross-Sectional Study of Musculoskeletal Symptoms and Risk Factors in Cambodian Fruit Farm Workers in Eastern Region, Thailand". *Saf Health Work* 9(2):192-202. doi: 10.1016/j.shaw.2017.06.009.
- 513 Thingstad, P., T. Askim, M. K. Beyer, G. Brathen, H. Ellekjaer, H. Ihle-Hansen, A. B. Knapkog, S. Lydersen, R. Munthe-Kaas, H. Naess, S. T. Pendlebury, Y. M. Seljeseth, og I. Saltvedt. 2018. "The Norwegian Cognitive impairment after stroke study (Nor-COAST): study protocol of a multicentre, prospective cohort study". *Bmc Neurology* 18. doi: 10.1186/s12883-018-1198-x.

- 514 Thøgersen, M., M. Aadahl, P. Elsborg, og C. D. Klinker. 2020. "Dropout at Danish vocational schools: does the school's health promotion capacity play a role? A survey- and register-based prospective study". *Bmc Public Health* 20(1). doi: 10.1186/s12889-020-08955-4.
- 515 Thulstrup, A. W. 2014. "Plantation livelihoods in central Vietnam: Implications for household vulnerability and community resilience". *Norsk Geografisk Tidsskrift-Norwegian Journal of Geography* 68(1):1–9. doi: 10.1080/00291951.2013.870928.
- 516 Tinghög, P., J. Carstensen, G. Kaati, S. Edvinsson, M. Sjöström, og L. O. Bygren. 2011. "Migration and Mortality Trajectories: A Study of Individuals Born in the Rural Community of Överkalix, Sweden". *Soc Sci Med* 73(5):744–51. doi: 10.1016/j.socscimed.2011.06.055.
- 517 Torgalsboen, A. K., og B. R. Rund. 2002. "Lessons learned from three studies of recovery from schizophrenia". *International Review of Psychiatry* 14(4):312–17. doi: 10.1080/0954026021000016950.
- 518 Tornberg, E., og T. Rønne. 1997. "Occurrence of hepatitis A infection in Denmark". *Ugeskr Laeger* 159(19):2856–61.
- 519 Trost, M., E. M. Wanke, D. Ohlendorf, D. Klingelhofer, M. Braun, J. Bauer, D. A. Groneberg, D. Quarcoo, og D. Brüggemann. 2018. "Immigration: analysis, trends and outlook on the global research activity". *Journal of Global Health* 8(1). doi: 10.7189/jogh.08.010414.
- 520 Tuchsén, F., E. Bach, og M. Marmot. 1992. "OCCUPATION AND HOSPITALIZATION WITH ISCHEMIC HEART-DISEASES - A NEW NATIONWIDE SURVEILLANCE SYSTEM BASED ON HOSPITAL ADMISSIONS". *International Journal of Epidemiology* 21(3):450–59. doi: 10.1093/ije/21.3.450.
- 521 Tuchsén, F., K. B. Christensen, T. Lund, og H. Feveile. 2008. "A 15-year prospective study of shift work and disability pension". *Occupational and Environmental Medicine* 65(4):283–85. doi: 10.1136/oem.2007.036525.
- 522 Tuchsén, F., H. Feveile, K. B. Christensen, og N. Krause. 2010. "The Impact of Self-Reported Exposure to Whole-Body-Vibrations on the Risk of Disability Pension among Men: A 15 Year Prospective Study". *BMC Public Health* 10:305. doi: 10.1186/1471-2458-10-305.
- 523 Uhnöo, S. 2015. "Within 'the Tin Bubble': the police and ethnic minorities in Sweden". *Policing & Society* 25(2):129–49. doi: 10.1080/10439463.2013.817995.
- 524 Valtonen, A., R. Latja, R. Leinonen, og H. Poysa. 2017. "Arrival and onset of breeding of three passerine birds in eastern Finland tracks climatic variation and phenology of insects". *Journal of Avian Biology* 48(6):785–95. doi: 10.1111/jav.01128.
- 525 van Meegdenburg, H. 2019. "'We don't do that': A constructivist perspective on the use and non-use of private military contractors by Denmark". *Cooperation and Conflict* 54(1):25–43. doi: 10.1177/0010836718765901.
- 526 Vidal-Coso, E. 2019. "Female employment following childbirth: differences between native and immigrant women in Switzerland". *Journal of Ethnic and Migration Studies* 45(9):1667–92. doi: 10.1080/1369183x.2018.1444983.
- 527 Vilming, B., og B. I. Nesheim. 2000. "Hyperemesis Gravidarum in a Contemporary Population in Oslo". *Acta Obstet Gynecol Scand* 79(8):640–43.
- 528 Virta, A. 2015. "'In the middle of a pedagogical triangle' - Native-language support teachers constructing their identity in a new context". *Teaching and Teacher Education* 46:84–93. doi: 10.1016/j.tate.2014.11.003.
- 529 Viskari, E. L., J. Surakka, P. Pasanen, A. Mirme, S. Kossi, J. Ruuskanen, og J. K. Holopainen. 2000. "Responses of spruce seedlings (*Picea abies*) to exhaust gas under laboratory conditions - I - plant-insect interactions". *Environmental Pollution* 107(1):89–98. doi: 10.1016/s0269-7491(99)00128-1.
- 530 Vogel, J. 1992. "URBAN SEGREGATION IN SWEDEN HOUSING POLICY, HOUSING MARKETS, AND THE SPATIAL-DISTRIBUTION OF HOUSEHOLDS IN METROPOLITAN-AREAS". *Social Indicators Research* 27(2):139–55. doi: 10.1007/bf00300558.

- 531 von Wistinghausen, H., M. Tarvas, og L. Koiv. 2018. "Report by German Federal Republic Ministry of Foreign Affairs Official Henning von Wistinghausen on the UN Symposium on Oil Shale Held in Tallinn in 1968". *Tuna-Ajalookultuuri Ajakiri* (3):102-+.
- 532 Vågerö, D., A. J. Swerdlow, og V. Beral. 1990. "Occupation and Malignant Melanoma: A Study Based on Cancer Registration Data in England and Wales and in Sweden". *Br J Ind Med* 47(5):317–24. doi: 10.1136/oem.47.5.317.
- 533 Waller, M., A. Blomstrand, T. Högberg, N. Ariai, J. Thorn, D. Hange, og C. Björkelund. 2016. "A Primary Care Lifestyle Programme Suitable for Socioeconomically Vulnerable Groups - an Observational Study". *Scand J Prim Health Care* 34(4):352–59. doi: 10.1080/02813432.2016.1248628.
- 534 Wallin, A. M. M., og G. I. Ahlstrom. 2005. "Unaccompanied young adult refugees in Sweden, experiences of their life situation and well-being: A qualitative follow-up study". *Ethnicity & Health* 10(2):129–44. doi: 10.1080/13557850500071145.
- 535 Wallin, M. T., A. Heltberg, og J. F. Kurtzke. 2010. "Multiple sclerosis in the Faroe Islands. 8. Notifiable diseases". *Acta Neurologica Scandinavica* 122(2):102–9. doi: 10.1111/j.1600-0404.2009.01266.x.
- 536 Wang, M., M. Vaez, T. E. Dorner, S. G. Rahman, M. Helgesson, T. Ivert, og E. Mittendorfer-Rutz. 2019. "Sociodemographic, labour market marginalisation and medical characteristics as risk factors for reinfarction and mortality within 1 year after a first acute myocardial infarction: a register-based cohort study of a working age population in Sweden". *Bmj Open* 9(12). doi: 10.1136/bmjopen-2019-033616.
- 537 Wang, S. M., og K. Dalal. 2013. "Safe Communities in China as a Strategy for Injury Prevention and Safety Promotion Programmes in the Era of Rapid Economic Growth". *Journal of Community Health* 38(1):205–14. doi: 10.1007/s10900-012-9594-4.
- 538 Wardig, R., E. Hadziabdic, og K. Hjelm. 2019. "Healthcare staff's evaluation of a walk-in centre at a healthcare centre in an immigrant-dense area". *Journal of Clinical Nursing* 28(9–10):1473–81. doi: 10.1111/jocn.14737.
- 539 Weber, R. F. A., og J. T. M. Vreeburg. 1998. "Bias and confounding in studies of sperm counts". *Pure and Applied Chemistry* 70(9):1703–11. doi: 10.1351/pac199870091703.
- 540 Weber, R., og J. Saarela. 2019. "Circular migration in a context of free mobility: Evidence from linked population register data from Finland and Sweden". *Population Space and Place* 25(4). doi: 10.1002/psp.2230.
- 541 Wedding, I. M., M. Kroken, S. P. Henriksen, K. K. Selmer, T. Fiskerstrand, P. M. Knappskog, T. Berge, og C. M. E. Tallaksen. 2015. "Friedreich ataxia in Norway - an epidemiological, molecular and clinical study". *Orphanet Journal of Rare Diseases* 10. doi: 10.1186/s13023-015-0328-4.
- 542 Weiner, J. S. 1976. "Work Capacity, Thermal Responses and Lung Function: United Kingdom Studies in the L.B.P". *Philos Trans R Soc Lond B Biol Sci* 274(934):457–72. doi: 10.1098/rstb.1976.0058.
- 543 Wessely, S. C., D. Castle, A. J. Douglas, og P. J. Taylor. 1994. "The Criminal Careers of Incident Cases of Schizophrenia". *Psychol Med* 24(2):483–502. doi: 10.1017/s0033291700027458.
- 544 Wesslen, A. 2014. "'The unfortunate Kuylensstierna' A historical revaluation of King Charles XII in danger due to an indiscreet biography". *Historisk Tidskrift* 134(4):647–76.
- 545 Westerdahl, J., H. Olsson, og C. Ingvar. 1994. "At What Age Do Sunburn Episodes Play a Crucial Role for the Development of Malignant Melanoma". *Eur J Cancer* 30a(11):1647–54. doi: 10.1016/0959-8049(94)00337-5.
- 546 Westerholm, P., og A. M. Bolander. 1986. "Mortality and Cancer Incidence in the Man-Made Mineral Fiber Industry in Sweden". *Scand J Work Environ Health* 12 Suppl 1:78–84.
- 547 Whelan, G. 1990. "Epidemiology of Inflammatory Bowel Disease". *Med Clin North Am* 74(1):1–12. doi: 10.1016/s0025-7125(16)30581-8.
- 548 Wiberg, V. 2012. "Communication of Ergonomics in Building and Construction". *Work* 41 Suppl 1:4111–15. doi: 10.3233/wor-2012-1038-4111.
- 549 Wilen, J., og F. de Vocht. 2011. "Health complaints among nurses working near MRI scanners-A descriptive pilot study". *European Journal of Radiology* 80(2):510–13. doi: 10.1016/j.ejrad.2010.09.021.

- 550 Wilson, N., R. Borland, D. Weerasekera, R. Edwards, og M. Russell. 2009. "Smoker interest in lower harm alternatives to cigarettes: National survey data". *Nicotine & Tobacco Research* 11(12):1467–73. doi: 10.1093/ntr/ntp152.
- 551 Wirback, T., J. Moller, J. O. Larsson, M. R. Galanti, og K. Engstrom. 2014. "Social factors in childhood and risk of depressive symptoms among adolescents - a longitudinal study in Stockholm, Sweden". *International Journal for Equity in Health* 13. doi: 10.1186/s12939-014-0096-0.
- 552 Wolff, T. 2008. "THE FIRST DANISH DEEP-SEA EXPEDITION ON THE INGOLF: 1895 AND 1896". *Earth Sciences History* 27(2):164–87. doi: 10.17704/eshi.27.2.2015586821045771.
- 553 Woolfson, C., og M. Beck. 2002. "Remapping labour rights: The case of transitional Lithuania". *Europe-Asia Studies* 54(5):749–69. doi: 10.1080/09668130220147038.
- 554 Wu, C., X. Luo, T. Wang, Y. Wang, og B. Sapkota. 2020. "Safety Challenges and Improvement Strategies of Ethnic Minority Construction Workers: A Case Study in Hong Kong". *Int J Occup Saf Ergon* 26(1):80–90. doi: 10.1080/10803548.2018.1466508.
- 555 Wärdig, R., E. Hadziabdic, og K. Hjelm. 2019. "Healthcare Staff's Evaluation of a Walk-in Centre at a Healthcare Centre in an Immigrant-Dense Area". *J Clin Nurs* 28(9–10):1473–81. doi: 10.1111/jocn.14737.
- 556 Yilmaz, F. 2015. "From immigrant worker to Muslim immigrant: Challenges for feminism". *European Journal of Womens Studies* 22(1):37–52. doi: 10.1177/1350506814532803.
- 557 Young, C. 1989. "Population Policies in Developed Countries: How Do Australia's Policies Compare?" *J Aust Popul Assoc* 6(1):38–56. doi: 10.1007/bf03029469.
- 558 Zachrisson, H. D., H. Janson, og A. Naerde. 2013. "Predicting early center care utilization in a context of universal access". *Early Childhood Research Quarterly* 28(1):74–82. doi: 10.1016/j.ecresq.2012.06.004.
- 559 Zander, V., H. Eriksson, K. Christensson, og M. Mullersdorf. 2015. "Development of an Interview Guide Identifying the Rehabilitation Needs of Women from the Middle East Living with Chronic Pain". *International Journal of Environmental Research and Public Health* 12(10):12043–56. doi: 10.3390/ijerph121012043.
- 560 Zugravu-Soilita, N. 2017. "How does Foreign Direct Investment Affect Pollution? Toward a Better Understanding of the Direct and Conditional Effects". *Environmental & Resource Economics* 66(2):293–338. doi: 10.1007/s10640-015-9950-9.
- 561 Östberg, A. L., og M. Petzold. 2020. "A Longitudinal Study of the Impact of Change in Socioeconomic Status on Dental Caries in the Permanent Dentition of Swedish Children and Adolescents". *Community Dent Oral Epidemiol* 48(4):271–79. doi: 10.1111/cdoe.12529.
- 562 Aadnanes, O., S. Wallis, og I. Harstad. 2018. "A cross-sectional survey of the knowledge, attitudes and practices regarding tuberculosis among general practitioners working in municipalities with and without asylum centres in eastern Norway". *Bmc Health Services Research* 18. doi: 10.1186/s12913-018-3792-4.
- 563 Aalto, A. M., T. Heponiemi, A. Vaananen, B. Bergbom, T. Sinervo, og M. Elovainio. 2014. "Is working in culturally diverse working environment associated with physicians' work-related well-being? A cross-sectional survey study among Finnish physicians". *Health Policy* 117(2):187–94. doi: 10.1016/j.healthpol.2014.02.006.
- 564 Aarnisalo, K., K. Tallavaara, G. Wirtanen, R. Maijala, og L. Raaska. 2006. "The hygienic working practices of maintenance personnel and equipment hygiene in the Finnish food industry". *Food Control* 17(12):1001–11. doi: 10.1016/j.foodcont.2005.07.006.
- 565 Aaroe, L., M. B. Petersen, og K. Arceneaux. 2017. "The Behavioral Immune System Shapes Political Intuitions: Why and How Individual Differences in Disgust Sensitivity Underlie Opposition to Immigration". *American Political Science Review* 111(2):277–94. doi: 10.1017/s0003055416000770.

Ekskluderet pga. manglende relevans i forbindelse med relevansscoring

Forfatter, årstal, titel, publikation

- 1 Agustín, Oscar García, og Martin Bak Jørgensen. 2016a. "Against Pessimism: A Time and Space for Solidarity". S. 223–33 i *Solidarity without Borders: Gramscian Perspectives on Migration and Civil Society Alliances*, redigeret af Ó. G. Agustín og M. B. Jørgensen. Pluto Press.
- 2 Agustín, Oscar García, og Martin Bak Jørgensen. 2016b. "Solidarity without Borders: Gramscian Perspectives on Migration and Civil Society Alliances". S. 3–19 i *Solidarity without Borders: Gramscian Perspectives on Migration and Civil Society Alliances*, redigeret af Ó. G. Agustín og M. B. Jørgensen.
- 3 Axelsson, L. 2017. "Living within temporally thick borders: IT professionals' experiences of Swedish immigration policy and practice". *Journal of Ethnic and Migration Studies* 43(6):974–90. doi: 10.1080/1369183x.2016.1200966.
- 4 Bartram, D. 2007. "Conspicuous by their absence: Why are there so few foreign workers in Finland?" *Journal of Ethnic and Migration Studies* 33(5):767–82. doi: 10.1080/13691830701359199.
- 5 Biswas, Dan, Brigit Toebe, Anders Hjern, Henry Ascher, og Marie Nørredam. 2012. *Access to Health Care for Undocumented Migrants from a Human Rights Perspective: A Comparative Study of Denmark, Sweden and the Netherlands*. SSRN Scholarly Paper. ID 2334146. Rochester, NY: Social Science Research Network.
- 6 Bull, Dan Med. 2007. "Anne Rytter Hansen, MPH, Allan Krasnik, Professor & Erling Høg, MSc". *DANISH MEDICAL BULLETIN* 54(1):2.
- 7 Castañeda, Heide. 2009. "Illegality as Risk Factor: A Survey of Unauthorized Migrant Patients in a Berlin Clinic". *Social Science & Medicine* 68(8):1552–60. doi: 10.1016/j.socscimed.2009.01.024.
- 8 Charsley, Katharine, og Anika Liversage. 2015. "Silenced Husbands: Muslim Marriage Migration and Masculinity". *Men and Masculinities* 18(4):489–508. doi: 10.1177/1097184X15575112.
- 9 Dalgas, Karina Marcher. 2016. "AU PAIRS ON FACEBOOK: Ethnographic Use of Social Media in Politicised Fields". *Nordic Journal of Migration Research* 6(3):175–82. doi: 10.1515/njmr-2016-0023.
- 10 Di Thiene, D., K. Alexanderson, P. Tinghög, G. La Torre, og E. Mittendorfer-Rutz. 2015. "Suicide among First-Generation and Second-Generation Immigrants in Sweden: Association with Labour Market Marginalisation and Morbidity". *J Epidemiol Community Health* 69(5):467–73. doi: 10.1136/jech-2014-204648.
- 11 Dunlavy, A. C., S. Juárez, S. Toivanen, og M. Rostila. 2019. "Suicide Risk among Native- and Foreign-Origin Persons in Sweden: A Longitudinal Examination of the Role of Unemployment Status". *Soc Psychiatry Psychiatr Epidemiol* 54(5):579–90. doi: 10.1007/s00127-018-1621-z.
- 12 Dølvik, Jon Erik. 2013. *Grunnpilarene i de nordiske modellene*. 13. FAFO.
- 13 Eldring, Line, Ian Fitzgerald, og Jens Arnholtz. 2012. "Post-Accession Migration in Construction and Trade Union Responses in Denmark, Norway and the UK". *European Journal of Industrial Relations*. doi: 10.1177/0959680111430656.
- 14 Esping-Andersen, Gøsta. 1998. *The Three Worlds of Welfare Capitalism*. Repr. Princeton, N.J.: Princeton Univ. Press.
- 15 Favell, Adrian. 2008. "The New Face of East–West Migration in Europe". *Journal of Ethnic and Migration Studies* 34(5):701–16. doi: 10.1080/13691830802105947.
- 16 Finseraas, H., M. Roed, og P. Schone. 2017. "Labor Market Competition with Immigrants and Political Polarization". *Quarterly Journal of Political Science* 12(3):347–73. doi: 10.1561/100.00016109.
- 17 Gamperiene, M., J. F. Nygard, I. Sandanger, M. Waersted, og D. Bruusgaard. 2006. "The impact of psychosocial and organizational working conditions on the mental health of female cleaning personnel in Norway". *Journal of Occupational Medicine and Toxicology* 1. doi: 10.1186/1745-6673-1-24.
- 18 Gauffin, K. 2020. "The Illusion of Universality: The Use of Nordic Population Registers in Studies of Migration, Employment and Health". *Scand J Public Health* 1403494820945919. doi: 10.1177/1403494820945919.
- 19 Grunnet-Lauridsen, Af Jesper, og Thomas Thorsen. 2018. "Østeuropæiske indvandrere er i beskæftigelse i næsten lige så høj grad som vesteuropæere".

- 20 Hassel, Anke, Jette Steen Knudsen, og Bettina Wagner. 2015. *Winning the Battle or Losing the War: The Impact of European Integration on Labour Market Institutions in Germany and Denmark*. SSRN Scholarly Paper. ID 2698094. Rochester, NY: Social Science Research Network.
- 21 Hay, Colin. 2004. "Common Trajectories, Variable Paces, Divergent Outcomes? Models of European Capitalism under Conditions of Complex Economic Interdependence". *Review of International Political Economy* 11(2):231–62. doi: 10.1080/09692290420001672796.
- 22 Helgesson, M., P. Tinghög, T. Niederkrotenthaler, F. Saboonchi, og E. Mittendorfer-Rutz. 2017. "Labour-Market Marginalisation after Mental Disorders among Young Natives and Immigrants Living in Sweden". *BMC Public Health* 17(1):593. doi: 10.1186/s12889-017-4504-4.
- 23 Høgh, A., I. G. Carneiro, H. Giver, og R. Rugulies. 2011. "Are immigrants in the nursing industry at increased risk of bullying at work? A one-year follow-up study". *Scandinavian Journal of Psychology* 52(1):49–56. doi: 10.1111/j.1467-9450.2010.00840.x.
- 24 Hollander, A. C., D. Bruce, J. Ekberg, B. Burström, og S. Ekblad. 2013. "Hospitalisation for Depressive Disorder Following Unemployment--Differentials by Gender and Immigrant Status: A Population-Based Cohort Study in Sweden". *J Epidemiol Community Health* 67(10):875–81. doi: 10.1136/jech-2013-202701.
- 25 Holmberg, Teresa, Nanna Ahlmark, og Tine Curtis. 2009. *Etniske minoriteters sundhed i Danmark. State of the art report*. Statens institut for Folkesundhed, Syddansk universitet.
- 26 Ilsøe, Anna, Jonas Felbo-Kolding, og Forskningscenter for Arbejdsmarkeds- og Organisationsstudier. 2014. *Samarbejde om arbejdstid og uddannelse: veje til rekruttering og fastholdelse i dansk detailhandel*. FAOS, Forskningscenter for Arbejdsmarkeds- og Organisationsstudier.
- 27 Ilsøe, Anna, Trine Pernille Larsen, og Stine Rasmussen. 2019. "Precarious Work in the Nordics". *Nordic Journal of Working Life Studies* 9. doi: 10.18291/njwls.v9iS6.114688.
- 28 Ilsøe, Anna. 2010. "Between Trust and Control: Company-Level Bargaining on Flexible Working Hours in the Danish and German Metal Industries". *Industrial Relations Journal* 41(1):34–51. doi: 10.1111/j.1468-2338.2009.00552.x.
- 29 Ilsøe, Anna. 2012. "The Flip Side of Organized Decentralization: Company-Level Bargaining in Denmark: The Flip Side of Organized Decentralization". *British Journal of Industrial Relations* 50(4):760–81. doi: 10.1111/j.1467-8543.2011.00875.x.
- 30 Ilsøe, Anna. 2017. "The Digitalisation of Service Work – Social Partner Responses in Denmark, Sweden and Germany". *Transfer: European Review of Labour and Research* 23(3):333–48. doi: 10.1177/1024258917702274.
- 31 Jacobsen, Malene H. 2016. "Pocket money Everyday precariousities in the Danish asylum system". S. 155–70 i *Intimate Economies of Immigration Detention*, redigeret af D. Conlon og N. Hiemstra. Routledge.
- 32 Jacobsen, Malene H. 2020. "Practical Engagements in Legal Geography: Collaborative Feminist Approaches to Immigration Advocacy in Denmark". *Area*. doi: 10.1111/area.12654.
- 33 Jacobsen, Malene. 2019. "UNSETTLING REFUGE: SYRIAN REFUGEES' ACCOUNT OF LIFE IN DENMARK". University of Kentucky.
- 34 Jaehrling, Karen, Mathew Johnson, Trine Pernille Larsen, Bjarke Refslund, og Damian Grimshaw. 2018. "Tackling Precarious Work in Public Supply Chains: A Comparison of Local Government Procurement Policies in Denmark, Germany and the UK". *Work, Employment and Society* 32(3). doi: 10.1177/0950017018758216.
- 35 Jahn, E. J., og M. Rosholm. 2014. "Looking beyond the bridge: The effect of temporary agency employment on labor market outcomes". *European Economic Review* 65:108–25. doi: 10.1016/j.euroecorev.2013.11.001.
- 36 Jakobsen, Vibeke, og Anika Liversage. 2018. "From Work to Welfare: Institutional Arrangements Shaping Turkish Marriage Migrants' Gendered Trajectories into a New Society." *International Migration Review*. doi: 10.1111/imre.12264.

- 37 Jakobsen, Vibeke, Tomas Korpi, og Thomas Lorentzen. 2019. "Immigration and Integration Policy and Labour Market Attainment Among Immigrants to Scandinavia". *European Journal of Population-Revue Europeenne De Demographie* 35(2):305–28. doi: 10.1007/s10680-018-9483-3.
- 38 Jakobsen, Vibeke. 2000. "Marginalisering og integration— indvandrere på det danske arbejdsmarked 1980-1996". *Tidsskrift for Arbejdsliv* 2(2):19–37.
- 39 Jensen, P., og P. J. Pedersen. 2007. "To stay or not to stay? Out-migration of immigrants from Denmark". *International Migration* 45(5):87–113. doi: 10.1111/j.1468-2435.2007.00428.x.
- 40 Johansen, Pia Heike, Stine Piilgaard Porner Nielsen, og Jesper Fredborg Huric Larsen. 2014. *Mangfoldighed på landet: en undersøgelse af indvandreres bidrag til udviklingen i 7 danske landdisktrikter*. Esbjerg: CLF, University of Southern Denmark.
- 41 Juárez, S. P., H. Honkaniemi, A. C. Dunlavy, R. W. Aldridge, M. L. Barreto, S. V. Katikireddi, og M. Rostila. 2019. "Effects of Non-Health-Targeted Policies on Migrant Health: A Systematic Review and Meta-Analysis". *Lancet Glob Health* 7(4):e420–35. doi: 10.1016/s2214-109x(18)30560-6.
- 42 Jørgensen, Martin Bak, og Susi Meret. 2012. "Framing Scandinavian Conceptualizations of Irregular Migration". *Nordic Journal of Migration Research* 2(4):289–97. doi: 10.2478/v10202-012-0005-9.
- 43 Jørgensen, Martin Bak, og Susi Meret. 2012. "Framing Scandinavian Conceptualizations of Irregular Migration". *Nordic Journal of Migration Research* 2(4):289. doi: 10.2478/v10202-012-0005-9.
- 44 Jørgensen, Martin Bak, og Trine Lund Thomsen. 2016b. "Deservingness in the Danish Context: Welfare Chauvinism in Times of Crisis". *Critical Social Policy* 22.
- 45 Jørgensen, Martin Bak. 2014. *Decentralising Immigrant Integration: Denmark's Mainstreaming Initiatives in Employment, Education, and Social Affairs*. Brussels: Migration Policy Institute.
- 46 Jørgensen, Martin Bak. 2018. "The Precariat Strikes Back: Precarity Struggles in Practice". S. 52–77 i *Politics of Precarity : Migrant Conditions, Struggles and Experiences*, redigeret af C.-U. Schierup og M. B. Jørgensen. Chicago: Haymarket Books.
- 47 Kahn, L. M. 2007. "The impact of employment protection mandates on demographic temporary employment patterns: International microeconomic evidence". *Economic Journal* 117(521):F333–56. doi: 10.1111/j.1468-0297.2007.02059.x.
- 48 Karlsdóttir, Anna, Hjördís Rut Sigurjónsdóttir, Åsa Ström Hildestrand, og Alex Cuadrado. u.å. "Policies and Measures for Speeding up Labour Market Integration of Refugees in the Nordic Region". 47.
- 49 Keskinen, Suvi. 2012. "Limits to Speech? The Racialized Politics of Gendered Violence in Denmark and Finland". *Studies in Social Policy, Industrial Relations, Working Life and Mobility* 33(3):261–74.
- 50 Kielsgaard, Kamilla, Hanne Kaae Kristensen, og Dorthe S. Nielsen. 2018. "Everyday Life and Occupational Deprivation in Single Migrant Mothers Living in Denmark". *Journal of Occupational Science* 25(1):19–36. doi: 10.1080/14427591.2018.1445659.
- 51 Klicperova-Baker, M., og J. Kostal. 2012. "ETHNO-NATIONAL, RELIGIOUS, IDEOLOGICAL AND SEXUAL DIVERSITY EUROPEAN ELITE AND CITIZEN VIEWS COMPARED". *Javnost-the Public* 19(1):85–102. doi: 10.1080/13183222.2012.11009080.
- 52 Kvinge, Torunn, og Anne Britt Djuve. 2006. *Bruk av arbeidsmarkedstiltak for ikke-vestlige innvandrere hvem deltar, og hvordan er sysselsettingseffektene?* Oslo: Fafo.
- 53 Lander, Flemming, Kent Jacob Nielsen, Kurt Rasmussen, og Jens M. Lauritsen. 2014. "Patterns of Work Injuries: Cases Admitted to Emergency Room Treatment Compared to Cases Reported to the Danish Working Environment Authority during 2003–2010". *Occupational and Environmental Medicine* 71(2):97–103. doi: 10.1136/oemed-2013-101559.
- 54 Larsson, Mats. 2015. *Facklig anslutning år 2015 Facklig anslutning bland anställda efter klass och kön år 1990–2015*. Landsorganisationen i Sverige, LOs Arbetslivsenhet.

- 55 Lenneis, Verena, og Gertrud Pfister. 2016. "Health, Physical Activity and the Body: An Inquiry into the Lives of Female Migrant Cleaners in Denmark". *International Journal of Sport Policy and Politics* 8(4):647–62. doi: 10.1080/19406940.2016.1220408.
- 56 Leschke, Janine, Martin Seeleib-Kaiser, og Thees Spreckelsen. 2017. "What Happens to Young People Moving to Germany, Norway and the UK to Find Work?" *Youth Employment: STYLE Handbook*.
- 57 Leschke, Janine, og Kurt Vandaele. 2018. "Explaining Leaving Union Membership by the Degree of Labour Market Attachment: Exploring the Case of Germany". *Economic and Industrial Democracy* 39(1):64–86. doi: 10.1177/0143831X15603456.
- 58 Leschke, Janine, og Silvana Weiss. 2020. "With a Little Help from My Friends: Social-Network Job Search and Overqualification among Recent Intra-EU Migrants Moving from East to West". *Work, Employment and Society*. doi: 10.1177/0950017020926433.
- 59 Leschke, Janine. 2011. "Challenges of Old-Age Insurance with Regard to Career Breaks and Atypical Employment": *Transfer: European Review of Labour and Research*. doi: 10.1177/1024258910394969.
- 60 Lisborg, Anders. u.å. "HUMAN TRAFFICKING FOR FORCED LABOUR IN DENMARK?" 28.
- 61 Liversage, Anika. 2009. "Life below a 'Language Threshold'? Stories of Turkish Marriage Migrant Women in Denmark". *European Journal of Women's Studies* 16(3):229–47. doi: 10.1177/1350506809105307.
- 62 Låftman, S. B., E. Fransson, B. Modin, og V. Östberg. 2017. "National Data Study Showed That Adolescents Living in Poorer Households and with One Parent Were More Likely to Be Bullied". *Acta Paediatr* 106(12):2048–54. doi: 10.1111/apa.13997.
- 63 MacKenzie, Robert, Chris Forde, Andrew Robinson, Hugh Cook, Birgitta Eriksson, Patrik Larsson, og Ann Bergman. 2010. "Contingent Work in the UK and Sweden: Evidence from the Construction Industry: Contingent Work in the UK and Sweden". *Industrial Relations Journal* 41(6):603–21. doi: 10.1111/j.1468-2338.2010.00588.x.
- 64 Madsen, Per Kongshøj. 2000. "Etniske minoriteter på arbejdsmarkedet — En sammenligning af position og integrationsindsats i fem europæiske lande". *Tidsskrift for Arbejdsliv* 2(2):85–106.
- 65 Madsen, Per Kongshøj. 2005. "HOW CAN IT POSSIBLY FLY? THE PARADOX OF A DYNAMIC LABOUR MARKET IN A SCANDINAVIAN WELFARE STATE". *CARMA Research Paper* (2):38.
- 66 Mahonen, T. A., E. Leinonen, og I. Jasinskaja-Lahti. 2013. "Met expectations and the wellbeing of diaspora immigrants: A longitudinal study". *International Journal of Psychology* 48(3):324–33. doi: 10.1080/00207594.2012.662278.
- 67 Mailand, Mikkel, og Trine P. Larsen. 2018. *HYBRID WORK - SOCIAL PROTECTION OF ATYPICAL EMPLOYMENT IN DENMARK*. 11. Wirtschafts- und Sozialwissenschaftliches Institut (WSI).
- 68 Malchow-Moeller, Nikolaj. 2009. *Det danske arbejdsmarked og EU-udvidelsen mod Oesteuropa*. København: Gyldendal.
- 69 Marginson, Paul. 2015. "Coordinated Bargaining in Europe: From Incremental Corrosion to Frontal Assault?" *European Journal of Industrial Relations* 21(2):97–114. doi: 10.1177/0959680114530241.
- 70 Mearns, Kathryn, Torbjorn Rundmo, Rhona Flin, Rachael Gordon, og Mark Fleming. 2004. "Evaluation of Psychosocial and Organizational Factors in Offshore Safety: A Comparative Study". *Journal of Risk Research* 7(5):545–61. doi: 10.1080/1366987042000146193.
- 71 Miething, A., M. Rostila, og J. Rydgren. 2017. "Access to Occupational Networks and Ethnic Variation of Depressive Symptoms in Young Adults in Sweden". *Soc Sci Med* 190:207–16. doi: 10.1016/j.socscimed.2017.08.022.
- 72 Milberg, William, og Deborah Winkler. 2010. "Economic Insecurity in the New Wave of Globalization: Offshoring and the Labor Share under Varieties of Capitalism". *International Review of Applied Economics* 24(3):285–308. doi: 10.1080/02692171003701479.

- 73 Monusova, Galina A. 2016. "Public Attitudes Towards Migrants in Europe". *Mirovaya Ekonomika I Mezhdunarodnye Otnosheniya* 60(11):58–70. doi: 10.20542/0131-2227-2016-60-11-58-70.
- 74 Myhrvold, T., og M. C. Smastuen. 2017. " : an exploratory analysis of psychological distress and living conditions among undocumented migrants in Norway". *Journal of Clinical Nursing* 26(5–6):825–39. doi: 10.1111/jocn.13670.
- 75 Nergaard, Kristine. 2012. Ufrivillig deltid, bemanningsstrategier og deltidsstillinger i varehandel. 41. Fafo.
- 76 Niederkrotenthaler, T., E. Mittendorfer-Rutz, L. Mehlum, P. Qin, og E. Björkenstam. 2020. "Previous Suicide Attempt and Subsequent Risk of Re-Attempt and Suicide: Are There Differences in Immigrant Subgroups Compared to Swedish-Born Individuals?" *J Affect Disord* 265:263–71. doi: 10.1016/j.jad.2020.01.013.
- 77 Niederkrotenthaler, T., M. Wang, M. Helgesson, H. Wilcox, M. Gould, og E. Mittendorfer-Rutz. 2017. "Labour Market Marginalisation Subsequent to Suicide Attempt in Young Migrants and Native Swedes". *Soc Psychiatry Psychiatr Epidemiol* 52(5):549–58. doi: 10.1007/s00127-017-1344-6.
- 78 Niederkrotenthaler, T., M. Wang, M. Helgesson, H. Wilcox, M. Gould, og E. Mittendorfer-Rutz. 2017. "Labour market marginalisation subsequent to suicide attempt in young migrants and native Swedes". *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology* 52(5):549–58. doi: 10.1007/s00127-017-1344-6.
- 79 Nielsen, Mette Lykke, Anne Görlich, Regine Grytnes, og Johnny Dyreborg. 2017b. "Without a Safety Net: Precarization Among Young Danish Employees". *Nordic Journal of Working Life Studies* 7(3). doi: 10.18291/njwls.v7i3.97094.
- 80 Norredam, Marie, Marianne Kastrup, og Karin Helweg-Larsen. 2011. "Register-Based Studies on Migration, Ethnicity, and Health". *Scandinavian Journal of Public Health* 39(7_suppl):201–5. doi: 10.1177/1403494810396561.
- 81 O'Reilly, Jacqueline, Janine Leschke, Renate Ortlieb, Martin Seeleib-Kaiser, og Paola Villa. 2019a. "Comparing Youth Transitions in Europe: Joblessness, Insecurity, Institutions, and Inequality". *Youth Labor in Transition: Inequalities, Mobility, and Policies in Europe* 1–29.
- 82 O'Reilly, Jacqueline, Janine Leschke, Renate Ortlieb, Martin Seeleib-Kaiser, og Paola Villa. 2019b. "Integrating Perspectives on Youth Labor in Transition: Economic Production, Social Reproduction, and Policy Learning". *Youth Labor in Transition: Inequalities, Mobility, and Policies in Europe* 689–706.
- 83 Olesen, K., I. G. Carneiro, M. B. Jorgensen, M. A. Flyvholm, R. Rugulies, C. D. N. Rasmussen, K. Sogaard, og A. Holtermann. 2012. "Psychosocial work environment among immigrant and Danish cleaners". *International Archives of Occupational and Environmental Health* 85(1):89–95. doi: 10.1007/s00420-011-0642-7.
- 84 Olesen, Kasper, Isabella G. Carneiro, Marie B. Jørgensen, Reiner Rugulies, Charlotte D. N. Rasmussen, Karen Søggaard, Andreas Holtermann, og Mari-Ann Flyvholm. 2012. "Associations between Psychosocial Work Environment and Hypertension among Non-Western Immigrant and Danish Cleaners". *International Archives of Occupational and Environmental Health* 85(7):829–35. doi: 10.1007/s00420-011-0728-2.
- 85 Olivius, G., P. O. Ostergren, B. S. Hanson, og C. H. Lyttkens. 2004. "Parental economic stress - Evidence of an overlooked public health risk among Swedish families". *European Journal of Public Health* 14(4):354–60. doi: 10.1093/eurpub/14.4.354.
- 86 Olivius, G., P. O. Ostergren, B. S. Hanson, og C. H. Lyttkens. 2004. "Parental Economic Stress: Evidence of an Overlooked Public Health Risk among Swedish Families". *Eur J Public Health* 14(4):354–60. doi: 10.1093/eurpub/14.4.354.
- 87 Ortega, A., I. G. Carneiro, og M. A. Flyvholm. 2010. "A Descriptive Study on Immigrant Workers in the Elderly Care Sector". *Journal of Immigrant and Minority Health* 12(5):699–706. doi: 10.1007/s10903-009-9257-4.
- 88 Ortega, Adriana, Isabella Gomes Carneiro, og Mari-Ann Flyvholm. 2010. "A Descriptive Study on Immigrant Workers in the Elderly Care Sector". *Journal of Immigrant and Minority Health* 12(5):699–706. doi: 10.1007/s10903-009-9257-4.

- 89 Papageorgiou, F. 2008. "The Impact of Lifelong Learning Policies on the Inclusion of Vulnerable Groups". *Eastern European Countryside* 14:61–78.
- 90 Pedersen, Louise M., og Trine Lund Thomsen. 2011. "Arbejdsmigration fra de nye EU-lande: en kilde til vækst eller en trussel mod de (u)faglærte danske arbejdstagere?" *Tidsskrift for Arbejdsliv* 13(3):45–63.
- 91 Pedersen, Peder J. 2013. "Immigration and Welfare State Cash Benefits: The Danish Case" redigeret af A. Barrett. *International Journal of Manpower* 34(2):113–25. doi: 10.1108/01437721311320645.
- 92 Pikhart, H., D. Drbohlav, og D. Dzurova. 2010. "The self-reported health of legal and illegal/irregular immigrants in the Czech Republic". *International Journal of Public Health* 55(5):401–11. doi: 10.1007/s00038-010-0156-1.
- 93 Pljevaljcic Simkunas, Doris, og Trine Lund Thomsen. 2018. "Precarious Work? Migrants' Narratives of Coping with Working Conditions in the Danish Labour Market". *Central and Eastern European Migration Review* (vol. 7, 2):35–51. doi: 10.17467/ceemr.2018.09.
- 94 Povlsen, L., S. Regber, E. Fosse, L. E. Karlson, og H. Gunnarsdottir. 2018. "Economic poverty among children and adolescents in the Nordic countries". *Scandinavian Journal of Public Health* 46:30–37. doi: 10.1177/1403494817743894.
- 95 Rasmussen, Charlotte D. N., Marie B. Jørgensen, Isabella G. Carneiro, Mari-Ann Flyvholm, Kasper Olesen, Karen Søgaard, og Andreas Holtermann. 2012. "Participation of Danish and immigrant cleaners in a 1-year worksite intervention preventing physical deterioration". *Ergonomics* 55(2):256–64. doi: 10.1080/00140139.2011.592651.
- 96 Rasmussen, Kurt, Claus D. Hansen, Kent J. Nielsen, og Johan H. Andersen. 2011. "Incidence of Work Injuries amongst Danish Adolescents and Their Association with Work Environment Factors". *American Journal of Industrial Medicine* 54(2):143–52. doi: 10.1002/ajim.20911.
- 97 Rasmussen, Stine, Bjarke Refslund, og Ole H. Sørensen. 2015. *Reducing Precarious Work in Europe through Social Dialogue: The Case of Denmark (1st Part of National Report)*. CARMA - Center for Arbejdsmarkedsforskning. Det Samfundsvidenskabelige Fakultet.
- 98 Ravnbol, C. I. 2017. "Doubling Syndemics: Ethnographic Accounts of the Health Situation of Homeless Romanian Roma in Copenhagen". *Health and Human Rights* 19(2):73–88.
- 99 Ravnbøl, Camilla Ida. 2017. "Doubling Syndemics: Ethnographic Accounts of the Health Situation of Homeless Romanian Roma in Copenhagen". *Health and Human Rights Journal* 19(2):73–88.
- 100 Ravnbøl, Camilla Ida. 2018b. "Livsgæld : Et etnografisk studie af gæld blandt fattige roma-familier". *Jordens Folk* 53(1/2):6–13.
- 101 Refslund, Bjarke, og Jørgen Goul Andersen. 2014. *Offshoring of Jobs and Internationalisation of Production: Empirical Investigations of Labour Market and Welfare State Effects in Denmark and the Nordic Countries*.
- 102 Refslund, Bjarke. 2015a. "Adjusting the Danish Industrial Relations System after Laval : Recalibration Rather than Erosion". *Transfer: European Review of Labour and Research* 21(2):247–51. doi: 10.1177/1024258915575249.
- 103 Rosholm, Michael, og Rune Vejlin. 2010. "Reducing Income Transfers to Refugee Immigrants: Does Start-Help Help You Start?" *Labour Economics* 17(1):258–75. doi: 10.1016/j.labeco.2009.09.004.
- 104 Rosmond, R., L. Lapidus, og P. Björntorp. 1996. "A Comparative Review of Psychosocial and Occupational Environment in Native Swedes and Immigrants". *Scand J Soc Med* 24(4):237–42. doi: 10.1177/140349489602400403.
- 105 Salminen, Simo, Maarit Vartia, og Terhi Giorgiani. 2009. "Occupational Injuries of Immigrant and Finnish Bus Drivers". *Journal of Safety Research* 40(3):203–5. doi: 10.1016/j.jsr.2009.03.004.
- 106 Scharpf, F. W. 2010. "The Asymmetry of European Integration, or Why the EU Cannot Be a 'Social Market Economy'". *Socio-Economic Review* 8(2):211–50. doi: 10.1093/ser/mwp031.

- 107 Schierup, Carl-Ulrik, og Martin Bak Jørgensen. 2016. "An Introduction to the Special Issue. Politics of Precarity: Migrant Conditions, Struggles and Experiences". *Critical Sociology* 42(7-8):947-58. doi: 10.1177/0896920516640065.
- 108 Sen, Somdeep, og Michelle Pace. 2020a. "Denmark". S. 53-77 i *Social Partners Barriers and Enablers - WP5 report*, redigeret af W. Leader og S. Baglioni.
- 109 Sen, Somdeep, og Michelle Pace. 2020b. "Increased Responsibility from Social Partners Ensures Successful Migrant Labour Market Integration in Denmark".
- 110 Sidorchuk, A., K. Engström, C. M. Johnson, N. Kayser Leeoza, og J. Möller. 2017. "Employment Status and Psychological Distress in a Population-Based Cross-Sectional Study in Sweden: The Impact of Migration". *BMJ Open* 7(4):e014698. doi: 10.1136/bmjopen-2016-014698.
- 111 Spangenberg, Søren, Charlotte Baarts, Johnny Dyreborg, Lars Jensen, Pete Kines, og Kim L. Mikkelsen. 2003. "Factors Contributing to the Differences in Work Related Injury Rates between Danish and Swedish Construction Workers". *Safety Science* 41(6):517-30. doi: 10.1016/S0925-7535(02)00007-3.
- 112 Spehar, Andrea, Jonas Hinnfors, og Gregg Bucken-Knapp. 2017. "PASSING THE BUCK The Case of Failing Multilevel Governance and Vulnerable EU Migrants in Sweden". *Nordic Journal of Migration Research* 7(2):114-23. doi: 10.1515/njmr-2017-0010.
- 113 Stenum, Helle. 2008. *Au Pair in Denmark: Cheap Labour or Cultural Exchange*. FOA Fag og Arbejde og Aalborg Universitet.
- 114 Stenum, Helle. 2012. "Making Migrants Governable: Counting and Defining the 'Illegal Migrant'". *Nordic Journal of Migration Research* 2(4):280-88. doi: 10.2478/v10202-012-0006-8.
- 115 Stenum, Helle. u.å. "Migration Management at the Margins. Transnationalized and Localized Government of Marginalized Migrants in Denmark: Au Pairs and Destitute EU Citizens." *SPIRIT & Department of Culture and Global Studies* (26):341.
- 116 Sterud, T., T. Tynes, I. S. Mehlum, K. B. Veiersted, B. Bergbom, A. Airila, B. Johansson, M. Brendler-Lindqvist, K. Hviid, og M. A. Flyvholm. 2018. "A Systematic Review of Working Conditions and Occupational Health among Immigrants in Europe and Canada". *BMC Public Health* 18(1):770. doi: 10.1186/s12889-018-5703-3.
- 117 Støren, L. A. 2011. "Key Factors behind Labour Market Marginalization of Young Immigrants: Limited Access to Apprenticeships, 'State Dependence' or Low Qualifications?" *Young* 19(2):129-58. doi: 10.1177/110330881001900202.
- 118 Strandskov, Jesper. 2011. *Konkurrence og koncentration. Svineslagteriernes fusionshistorie 1960-2010*. Bind 1 og 2. Syddansk Universitetsforlag.
- 119 Sundhedsforvaltningen. 2005. *Social ulighed i sundhed i Københavns Kommune - Belyst ved en analyse af sundhed og livsstil blandt københavnere og tyrkiske københavnere*.
- 120 Sundquist, J. 1995. "Living Conditions and Health. A Population-Based Study of Labour Migrants and Latin American Refugees in Sweden and Those Who Were Repatriated". *Scand J Prim Health Care* 13(2):128-34. doi: 10.3109/02813439508996749.
- 121 Sundquist, J. 1995a. "ETHNICITY, SOCIAL-CLASS AND HEALTH - A POPULATION-BASED STUDY ON THE INFLUENCE OF SOCIAL-FACTORS ON SELF-REPORTED ILLNESS IN 223 LATIN-AMERICAN REFUGEES, 333 FINNISH AND 126 SOUTH EUROPEAN LABOR MIGRANTS AND 841 SWEDISH CONTROLS". *Social Science & Medicine* 40(6):777-87. doi: 10.1016/0277-9536(94)00146-k.
- 122 Sundquist, J. 1995b. "LIVING-CONDITIONS AND HEALTH - POPULATION-BASED STUDY OF LABOR MIGRANTS AND LATIN-AMERICAN REFUGEES IN SWEDEN AND THOSE WHO WERE REPATRIATED". *Scandinavian Journal of Primary Health Care* 13(2):128-34. doi: 10.3109/02813439508996749.
- 123 Sørensen, Ole Henning, og Claudia Weinkopf. 2009. "Pay and Working Conditions in Finance and Utility Call Centres in Denmark and Germany". *European Journal of Industrial Relations* 15(4):395-416. doi: 10.1177/0959680109344368.

- 124 Tarp, G. 2020. "Intercultural encounters and their influence on willingness to communicate in a second language other than English". *Language and Intercultural Communication* 20(3):270–83. doi: 10.1080/14708477.2020.1741602.
- 125 Teodorescu, D. S., J. Siqveland, T. Heir, E. Hauff, T. Wentzel-Larsen, og L. Lien. 2012. "Posttraumatic Growth, Depressive Symptoms, Posttraumatic Stress Symptoms, Post-Migration Stressors and Quality of Life in Multi-Traumatized Psychiatric Outpatients with a Refugee Background in Norway". *Health Qual Life Outcomes* 10:84. doi: 10.1186/1477-7525-10-84.
- 126 Thomsen, Trine Lund, og Martin Bak Jørgensen. 2012a. "Researching Irregular Migration: Concepts, Numbers, and Empirical Findings in a Scandinavian Context". *Nordic Journal of Migration Research* 2(4):275–79. doi: 10.2478/v10202-011-0049-2.
- 127 Thomsen, Trine Lund. 2005. "Immigrant Entrepreneurship as Gendered Social Positions: A Study on Motivations and Strategies in a Biographical Perspective". Aalborg Universitet.
- 128 Thuno, M. 2003. "Channels of entry and preferred destinations: The circumvention of Denmark by Chinese immigrants". *International Migration* 41(3):99–133. doi: 10.1111/1468-2435.00243.
- 129 Toubøl, Jonas, Christian Lyhne Ibsen, og Anton Grau Larsen. 2015a. Udviklingen i den faglige organisering på det segmenterede danske arbejdsmarked 1995-2012. 147. Forskningscenter for Arbejdsmarkeds- og Organisationsstudier, Sociologisk Institut, Københavns Universitet.
- 130 Tullberg, Maria, Lars Walter, og Martina Blomquist. 2014. Flexibel handel. En studie av bemanningsstrategier i svensk detaljhandel. 3. Gothenburg Research Institute.
- 131 Underthun, A., og D. C. Jordhus-Lier. 2018. "Liminality at work in Norwegian hotels". *Tourism Geographies* 20(1):11–28. doi: 10.1080/14616688.2017.1314546.
- 132 Underthun, Anders, og Aadne Aasland. 2018. "Motivation, Migration, and Nonstandard Employment: A Survey Among Temporary Agency Workers". *Nordic Journal of Working Life Studies* 8:67–88. doi: 10.18291/njwls.v8iS4.111156.
- 133 Wadensjö, Eskil, Martin Ruhs, Aleksandra Wójcicka, Karin Zelano, og Fores. 2012. *Labour Migration: What's in It for Us? : Experiences from Sweden, the UK and Poland*. Bryssel; London; Stockholm: European Liberal Forum ; CentreForum ; Fores.
- 134 Waller, M., A. Blomstrand, T. Hogberg, N. Ariai, J. Thorn, D. Hange, og C. Bjorkelund. 2016. "A primary care lifestyle programme suitable for socioeconomically vulnerable groups - an observational study". *Scandinavian Journal of Primary Health Care* 34(4):352–59. doi: 10.1080/02813432.2016.1248628.
- 135 Walsh, S. C., S. M. Brigham, og Y. N. Wang. 2011. "Internationally educated female teachers in the neoliberal context: Their labour market and teacher certification experiences in Canada". *Teaching and Teacher Education* 27(3):657–65. doi: 10.1016/j.tate.2010.11.004.
- 136 Wehner, Cecilie, Mikkel Møller Johansen, og Steen Erik Navrbjerg. 2002. Deltidsarbejde i Danmark: en analyse af omfanget og udbredelsen af deltidsarbejde i Danmark i et tidsperspektiv fra 1995-2001 set i relation til regeringens lovforslag om deltidsarbejde. 35. FAOS.
- 137 Westerlund, H., A. Bergstrom, og T. Theorell. 2004. "Changes in anabolic and catabolic activity among women taking part in an alternative labour market programme". *Integrative Physiological and Behavioral Science* 39(1):3–15. doi: 10.1007/bf02734252.
- 138 Wiberg, V. 2012. "Communication of Ergonomics in building and construction". *Work-a Journal of Prevention Assessment & Rehabilitation* 41:4111–15. doi: 10.3233/wor-2012-1038-4111.
- 139 Wirback, T., J. Möller, J. O. Larsson, M. R. Galanti, og K. Engström. 2014. "Social Factors in Childhood and Risk of Depressive Symptoms among Adolescents—a Longitudinal Study in Stockholm, Sweden". *Int J Equity Health* 13:96. doi: 10.1186/s12939-014-0096-0.
- 140 Wolthers, Louise. 2017. "Seeing through Scandinavian Exceptionalism: Tina Enghoff's Photography". *Journal of European Studies* 47(4):372–91. doi: 10.1177/0047244117733896.

- 141 Woolfson, Charles, Christer Thörnqvist, og Jeffrey Sommers. 2010. "The Swedish Model and the Future of Labour Standards after Laval: The Swedish Model and the Future of Labour Standards after Laval". *Industrial Relations Journal* 41(4):333–50. doi: 10.1111/j.1468-2338.2010.00572.x.
- 142 Zimmermann, Klaus F. 2005. "European Labour Mobility: Challenges and Potentials". *De Economist* 153(4):425–50. doi: 10.1007/s10645-005-2660-x.
- 143 Aabenhus, R., og P. Hallas. 2012. "The Danish Health Act and health-care services to undocumented migrants". *Ugeskr Laeger* 174(38):2216–19.

Ekskluderet pga. manglende tilgængelighed

Følgende litteratur er ikke omfattet af litteraturstudiet, fordi det ikke har været muligt at få adgang til den inden for analysens deadline. Ni af kilderne er blevet relevansscoret, fordi abstract var tilgængeligt, og fem af dem fik en høj relevansscore.

Forfatter, årstal, titel, publikation

- 1 Andersen, Søren Kaj. 2014. "Reguleringskampen : Tiltag mod social dumping i overenskomster og lovgivning". S. 167–88 i *Økonomi og arbejde i det 21. århundrede: Et festskrift til Flemming Ibsen*, redigeret af C. L. Ibsen og L. Høgedahl. Djøf Forlag.
- 2 Andersson, L. 2011. "Occupational choice and returns to self-employment among immigrants". *International Journal of Manpower* 32(8):900–922. doi: 10.1108/01437721111181660.
- 3 Anon. u.å. "Data and Research on Human Trafficking: A Global Survey". 339.
- 4 Arnholtz, Jens. 2007. "Den frie bevægelighed og det danske arbejdsmarked". S. 79–92 i *Udenlandsk arbejdskraft : et resultat af højkonjunkturen eller kommet for at blive?*, redigeret af E. F. Pedersen. København: CLRdenmark.
- 5 Axelsson, L., B. Malmberg, og Q. Zhang. 2017. "On waiting, work-time and imagined futures: Theorising temporal precariousness among Chinese chefs in Sweden's restaurant industry". *Geoforum* 78:169–78. doi: 10.1016/j.geoforum.2015.12.007.
- 6 Baba, M. L., og C. Dahl-Jorgensen. 2013. "Language Policy in Practice: Re-bordering the Nation". *International Migration* 51(2):60–76. doi: 10.1111/imig.12048.
- 7 Biering, Karin. 2017. "Correction: Work Injuries among Migrant Workers in Denmark". *Occupational and Environmental Medicine* 74(7):542–542. doi: 10.1136/oemed-2016-103681corr1.
- 8 Bredgaard, Thomas, og Rasmus Lind Ravn. 2019. "Labour Market Integration of Refugees in Denmark". *Labour Market Integration of Asylum Seekers and Refugees in Main EU Receiving Countries* 1–16.
- 9 Bredgaard, Thomas, og Rasmus Lind Ravn. 2020. "Employer Preferences to the Recruitment of Refugees: A Danish Vignette Study". *Nordic Journal of Migration Research*.
- 10 Cappelen, C., og R. L. Muriaas. 2018. "Polish Labour Migrants and Undeclared Work in Norway". *Scandinavian Political Studies* 41(2):167–87. doi: 10.1111/1467-9477.12115.
- 11 Dahl, Hanne Marlene, og Marlene Spanger. 2010. "Sex Workers Transnational and Local Motherhood: Presence and/or Absence?" S. 117–36 i *Global Care Work: Gender and Migration in Nordic Societies*, redigeret af A. L. W. Isaksen. Lund.
- 12 Dahl, Jeanette, Vibeke Jakobsen, og Ruth Emerek. 1998a. *Indvandrere & arbejdsmarkedet*. Aalborg Universitet.
- 13 Dahl, Jeanette, Vibeke Jakobsen, og Ruth Emerek. 1998b. *Indvandrere & arbejdsmarkedet, I: Definition og operationaliseringer - erhvervsmønstre, beskæftigelse og arbejdsløshed*. Aalborg Universitet.
- 14 Dahl, Jeanette, Vibeke Jakobsen, og Ruth Emerek. 1998c. *Indvandrere & arbejdsmarkedet, II: Marginalisering og integration*. Aalborg Universitet.

- 15 Dahl, Jeanette, Vibeke Jakobsen, og Ruth Emerek. 1998d. Indvandrere & arbejdsmarkedet, III: Det nordjyske arbejdsmarked. Aalborg Universitet.
- 16 Drahokoupil, Jan. 2016. "Outsourcing Public Services: Local Government in Italy, England and Denmark" - The Outsourcing Challenge: Organizing Workers across Fragmented Production Networks". *European Planning Studies* 24(5):1034–36. doi: 10.1080/09654313.2016.1152738.
- 17 Dunlavy, A. C., A. M. Garcy, og M. Rostila. 2016. "Educational mismatch and health status among foreign-born workers in Sweden". *Social Science & Medicine* 154:36–44. doi: 10.1016/j.socscimed.2016.02.018.
- 18 Elden, S., og T. Anving. 2019. "Nanny care in Sweden: The inequalities of everyday doings of care". *Journal of European Social Policy* 29(5):614–26. doi: 10.1177/0958928719866980.
- 19 Emerek, Ruth, Jørgen Goul Andersen, og Per H. Jensen. 2001. "Migration, arbejdsliv og levevilkår". S. 35–57 i *Marginalisering, integration, velfærd*. Aalborg Universitetsforlag.
- 20 Emerek, Ruth, og Martin Bak Jørgensen. 2014. "Integration af indvandrere - Danmark 1990-2012". S. 15–37 i *Innvandring og arbejdsmarkedsintegrering i Norden*, redigeret af A. B. Djuve og A. S. Grødem. Oslo: FAFO.
- 21 Emerek, Ruth, Vibeke Jakobsen, og Jeanette E. Dahl. 1998. "Indvandrere og det danske arbejdsmarked". i *Indvandringens økonomiske konsekvenser i Skandinavien*, redigeret af T. Bager og R. Shahamak.
- 22 Forschungsinstitut zur Zukunft der Arbeit, Werner Eichhorst, og Paul Marx, red. 2015. *Non-Standard Employment in Post-Industrial Labour Markets: An Occupational Perspective*. Cheltenham: Elgar.
- 23 Gautié, Jérôme, og John Schmitt, red. 2009. *Low-Wage Work in the Wealthy World* | RSF. Russel Sage Foundation.
- 24 Grøn, S., og F. Knudsen. 2012. "Why Do Filipinos Have Fewer Reported Work Accidents than Other Nationals? Findings from Literature". *Int Marit Health* 63(2):96–101.
- 25 Hedetoft, Ulf Riber. 2002. *Integrationsforskningen i Danmark 1980-2002. Indvandrere og Integration*.
- 26 Jørgensen, Martin Bak, og Ruth Emerek. 2010. *Country Report 2 2010 on Employment, Ethnicity and Migrants Denmark*. Network of socio-economic experts in the Anti-discrimination field VT-2008-007.
- 27 Jørgensen, Martin Bak, og Ruth Emerek. 2014. "Ethnic Minorities Among Other Minorities: A Disfavoured Group in Danish Society?" S. 155–66 i *The Integration and Protection of Immigrants : Canadian and Scandinavian Critiques*. Aldershot & Burlington, VT: Ashgate.
- 28 Jørgensen, Martin Bak, og Susi Meret. 2010. "Irregular Migration from a Comparative Scandinavian Policy Perspective". S. 121–52 i *Irregular migration in a Scandinavian Perspective*. Shaker Verlag.
- 29 Jørgensen, Martin Bak, Trine Lund Thomsen, Susi Meret, Helle Stenum, og Kirsten Hviid. 2010. "Introduction - Perspectives of Irregular Migration in Scandinavia: Theoretical, Methodological, Political and Empirical Challenges and Approaches". *Irregular Migration in a Scandinavian Perspective* 9–24.
- 30 Lander, Flemming, Kent Jacob Nielsen, Kurt Rasmussen, og Jens Lauritsen. 2015. *Underrapportering af arbejdsulykker*. LO og Aarhus Universitet.
- 31 Larsen, Trine P., Anna Ilsøe, og Jonas Felbo-Kolding. u.å. *Part-Time Work in Danish Private Services: A (Mis)Match between Wage Flexibility and Living Hours*. Policy Press.
- 32 Larsen, Trine Pernille, Anna Ilsøe, Jesper Due, og Jørgen Steen Madsen, red. 2016. *Den danske model set udefra: komparative perspektiver på dansk arbejdsmarkedsregulering: et festskrift til professor emeritus Jesper Due og professor emeritus Jørgen Steen Madsen*. Bd. 1. 1. udgave, 1. oplag. København: Jurist- og Økonomiforbundets Forlag.
- 33 Larsen, Trine Pernille, Anna Ilsøe, og Jonas Felbo-Kolding. 2019. "Part-time employment in Danish private services: Work-life balance or wage flexibility". i *Dualisation of Part-Time Work The Development of Labour Market Insiders and Outsiders*, redigeret af H. Nicolaisen, H. C. Kavli, og R. S. Jensen. Policy Press.
- 34 Larsen, Trine Pernille, og Bjarke Refslund. 2020. "Giving Voice to Precarious Workers – Sign of Solidarity or Self-Interest? The Janus Face of Inclusive Measures".

- 35 Larsen, Trine Pernille, red. 2011b. *Insidere og outsiders : Den danske models rækkevidde*. København: Djøf Forlag.
- 36 Larsen, Trine Pernille. 2011a. "Den danske model og dens insidere og outsiders". S. 15–48 i *Insidere og outsiders : Den danske models rækkevidde*, redigeret af T. P. Larsen. København: Djøf Forlag.
- 37 Larsen, Trine Pernille. 2011c. "Insidere og outsiders: En udfordring for den danske model?" S. 221–46 i *Insidere og outsiders : Den danske models rækkevidde*, redigeret af T. P. Larsen. København: Djøf Forlag.
- 38 Leschke, Janine. 2007. "To What Extent Are Temporary Work and Part-Time Work Cushioned by Different Forms of Security?" *Flexicurity and Beyond: Finding a New Agenda for the European Social Model* 561–601.
- 39 Leschke, Janine. 2008. *Unemployment Insurance and Non-Standard Employment: Four European Countries in Comparison*.
- 40 Lethbridge, Jane. 2013. "Privatisation of Public Services Impacts for Employment, Working Conditions, and Service Quality in Europe, Edited by Christoph Hermann and Jorg Flecker. Routledge, New York, 2012, 214 Pp., ISBN 978 0 415 88493 8, \$125, Hardback." *British Journal of Industrial Relations* 51(4):829–30. doi: 10.1111/bjir.12046_2.
- 41 Lysgaard, Sverre. 2001. *Arbeiderkollektivet en studie i de underordnedes sosiologi*. Oslo: Universitetsforl.
- 42 Marino, Stefania, Judith Roosblad, og Rinus Penninx. 2017. *Trade Unions and Migrant Workers*. Edward Elgar Publishing.
- 43 Pedersen, Klaus, og Søren Kaj Andersen. 2007. *Østafaltalen: individuelle østarbejdere. 1. delrapport*. København: Museum Tusculanum.
- 44 Ravnbøl, Camilla Ida. 2018a. "Bottle Hunters: An Ethnography of Law and Life Among Homeless Roma in Copenhagen". Københavns Universitet, København.
- 45 Skillbrei, May-Len, og Marlene Spanger. 2018. "Speaking about Sex for Sale Historically, Spatially and Politically". i *Understanding Sex for Sale : Meanings and Moralities of Sexual Commerce*, redigeret af M.-L. Skillbrei og M. Spanger. Oxon: Routledge.
- 46 Spanger, Marlene, Christian Groes, og Nadine T. Fernandez. 2018. "Fluid Sexualities Beyond Sex Work And Marriage: Thai Migrants' Racialised Gender Performance in Copenhagen". S. Kapitel 6 i *Intimate Mobilities : Sexual Economics, Marriage and Migration in a Disparate World*. New York: Berghan Books.
- 47 Spanger, Marlene, og Karen Sjørup. 2001. "Sex til salg". *Kvinder, Køn og Forskning* 10(3):3–9.
- 48 Spanger, Marlene. 2002. "Black Prostitutes in Denmark". S. 121–37 i *Transnational Prostitution. Changing Patterns*, redigeret af S. Thorbek og B. Pattanaik. Zed Books.
- 49 Spanger, Marlene. 2008. "Socialpolitiske tiltag og feministisk gennemslagskraft indenfor menneskehandel i Danmark". S. 67–100 i *Prostitution i Norden : Forskningsrapport*, redigeret af C. Holmström og M.-L. Skillbrei. Nordic Council of Ministers.
- 50 Spanger, Marlene. 2018a. "Surveillance of Dangerous Liaisons through Notions of Sex and Money". S. Kapitel 3 i *Understanding Sex for Sale: Meanings and Moralities of Sexual Commerce*, redigeret af M.-L. Skillbrei og M. Spanger. Oxon: Routledge.
- 51 Spanger, Marlene. 2018b. "The Presence and Absence of Sex Workers' Mothering". S. 304–15 i *Routledge International Handbook of Sex Industry Research*, redigeret af S. Dewey, I. Crowhurst, og C. Izugbara. Routledge.
- 52 Stenum, Helle, og Lise Widding Isaksen. 2011. "The politics of recognition: from "cultural exchange" to "domestic work"". i *Politics of Care*, redigeret af M. Hrzencak. The Peace Institute. Institute for Contemporary Social and Political Studies.
- 53 Stenum, Helle. 2010a. "Au Pair Migration and new inequalities: The transnational production of corruption". i *Global Care Work: Gender and Migration in Nordic Societies*, redigeret af L. W. Isaksen. Nordic Academic Press.

- 54 Stenum, Helle. 2010c. "Fortidens tjenestepiger og nutidens au pairs. Har de noget til fælles?" *Arbejderhistorie: tidskrift for historie, kultur og politik* (2):66–83.
- 55 Svensson, Måns, Anders S. Wigerfelt, Rustam Urinboyev, Ulla Nilsson, Margareta Littorin, Peter Lundqvist, Birgitta Nyström, Annamaria Westregård, Mats Bohgard, Johanna Alkan-Olsson, og Maria Albin. 2015. *Migrantarbetare inom jordbruket – arbetsmiljö och arbetsvilkor*. 1.
- 56 Thomsen, TL, MB Jørgensen, Susi Meret, K. Hviid, og Helle Stenum. 2010. "Workers and vagrants: governing the foreign poor in Denmark". S. 205–30. i *Irregular Migration in a Scandinavian Perspective*. Maastricht: Shaker publishing.
- 57 Thomsen, Trine Lund. 2010. "Tales of the Polish Plumber: Irregular Migration in Denmark after the EU Enlargement". S. 155–79 i *Irregular Migration in a Scandinavian perspective*. Shaker Publishing.
- 58 Tong, Rosemarie. 2013. "International Migrant Eldercare Workers in Italy, Germany, and Sweden: A Feminist Critique of Eldercare Policy in the United States". *IJFAB: International Journal of Feminist Approaches to Bioethics* 6(2):41–59. doi: 10.3138/ijfab.6.2.41.

Analyse af sårbare udenlandske arbejdstagere på det danske arbejdsmarked. Bilag 5.

Hovedpointer og anbefalinger fra de respektive arbejdsområder

Psykosocialt arbejdsmiljø samt
arbejdsulykker og sikkerhedskultur

Dette bilag opsummerer litteraturens hovedfund og anbefalinger fordelt på de berørte arbejdsområder. Ordet 'arbejdsområde' anvendes frem for branche, da flere f.eks. sexarbejdere, flaskesamlere, au pairs mv. ikke arbejder i en traditionel branche.

5. november 2020

Byggeri

På trods af, at byggeri fremgår næst flest gange i litteraturen af de kilder, der er scoret som 12 eller 11, er det begrænset, hvor mange studier der fokuserer udelukkende på byggebranchen. Byggebranchen indgår således blot som én af flere i de fleste af kilderne.

Målgruppe

Litteraturen viser, at der findes sårbare udlændinge i kategori C og D samt et tilfælde af E (se bilag 1 for definition af kategorierne), grundet fysisk vold i forbindelse med, at en arbejder satte spørgsmålstegn ved de høje lønninger en mellemmand får, hvor de samtidig trues med ikke at kontakte 'The Danish Union'. Se Refslund 2018.

Oprindelsesland

Migranter i denne branche har vist sig i litteraturen at komme fra; Primært fra Polen og Rumænien, men også fra Tjekkiet, Litauen, Bulgarien Letland, Ungarn, Slovakiet og Ukraine.

Ansættelsestype

De sårbare udenlandske arbejdstagere i byggebranchen er ofte ansat gennem polske underentreprenører, midlertidige ansættelser gennem vikarbureauer eller uden kontrakt.

Litteratur

Refslund, Bjarke. 2018. "When Strong Unions Meet Precarious Migrants: Building Trustful Relations to Unionise Labour Migrants in a High Union-Density Setting". *Economic and Industrial Democracy*. doi: 10.1177/0143831X18760989.

Petersen, Marchen Vinding, Elsebet Frydendal Pedersen, og Charlotte Baarts. 2013. *Minimering af ulykkesrisici for migrantarbejdere beskæftiget i byggebranchen og primær landbrug*. Arbejdsmiljøforskningsfonden.

- Thomsen, Trine Lund. 2012a. "Irregular Migration – Between Legal Status and Social Practices: Narratives of Polish Labour Migration". *Nordic Journal of Migration Research* 2(4):308–15. doi: 10.2478/v10202-012-0001-0.
- Larsen, Trine P., og Mikkel Mailand. 2014b. Bargaining for Social Rights in Sectors (BARSORIS). *FAOS Research paper*. 141. Employment Relations Research Centre.
- Friberg, Jon Horgen, Jens Arnholtz, Line Eldring, Nana W. Hansen, og Frida Thorarins. 2013. *Labour Migrants from Central and Eastern Europe in the Nordic Countries: Patterns of Migration, Working Conditions and Recruitment Practices*. 570. Copenhagen: Nordic co-operation, Nordic Council of Ministers.
- Stenum, Helle. 2011b. *Migration Management at the Margins. Transnationalized and Localized Government of Marginalized Migrants in Denmark: Au Pairs and Destitute EU Citizens*. Aalborg Universitet.
- Ravnbøl, Camilla Ida. 2015. Hjem og arbejde for hjemløse og arbejdsløse EU medborgere: rumænske romaers erfaringer fra København og Malmø. *Socialmedicinsk tidsskrift* 92(3):326-334–334.

Hovedfund

Arbejdet bliver søgt via uofficielle kanaler

- Gennem sociale netværk eller direkte henvendelse på byggepladser (Ravnbøl 2015)
- Migranternes afhængighed af andre for at opretholde deres beskæftigelse og indkomst skaber ulig magtbalance mellem arbejder og arbejdsgiver (Simkunas & Thomsen 2018)

Presset til dårligt og usikkert arbejdsmiljø

- Pres fra arbejdsgiver betyder mangelfuld sikkerhedsprocedure og værnemidler (Petersen, Pedersen & Baarts 2012)
- Instruktioner springes over eller er mangelfulde grundet sprogvanskeligheder (Petersen, Pedersen & Baarts 2012)
- Arbejderne stiller ikke krav eller spørgsmål, idet arbejderne ønsker at tilfredsstille arbejdsgiveren (Petersen, Pedersen & Baarts 2012)
- Overhyppighed af ulykker blandt migrantarbejdere (Petersen, Pedersen & Baarts 2012)
- Presset til at arbejde lange dage, på farlige pladser samt uden løn (Thomsen 2012)
- Flere polske og andre EEC arbejdere er set at arbejde under ekstrem farlige forhold på byggepladser (Thomsen 2012)
- Med høj løn følger større risici for udnyttelse og ulovlig behandling. (Friberg, Arnholtz, Eldring, Hansen & Thorarins 2013)

Manglende kontrakt og fagforeningsmedlemskab

- Ved manglende kontrakt er arbejderne ikke omfattet af arbejdsgiverens forsikring ved ulykker (Petersen, Pedersen & Baarts 2012)

- Nogle polske arbejdstagere, der starter med at arbejde legalt, ender med at blive presset af arbejdsgiver ud i uregelmæssigheder grundet manglende muligheder og rettigheder, hvilket presser dem ud i sårbare situationer, hvor de bliver udnyttet (Thomsen 2012)
- Løbende ændringer i polske arbejdstagers ansættelsessituation fører til, at de ender med at være ulovlige/illegaliseret. (Thomsen 2012)
- Der er lige stor risiko for illegalt arbejde sker i private hjem som på byggepladser (Friberg, Arnholtz, Eldring, Hansen, og Thorarins, 2013)
- Hvis ikke man er en del af det kollektive overenskomster (i.e. ved at have en fagforeningsrepræsentant på pladsen) er der større risiko for dårlige forhold (Friberg, Arnholtz, Eldring, Hansen, og Thorarins, 2013)
- Udokumenterede udlændinge arbejder uden kontrakt på tyske og svenske byggepladser (Stenum, 2011)

Anbefalinger

- Investering af ressourcer, herunder især tid, varige kollektive overenskomstordninger, tilstedeværelse samt repræsentation på arbejdspladserne kan forbedre organisering af arbejdere (Refslund 2018)
- Dårlig behandling af arbejdsmigranter kan afbødes af fagforeningernes arbejde (Refslund 2018)
- Migrantarbejdernes sikkerhedsopfattelse - der skal gennem instruktion og undervisning gøres op med migranternes kortsigtede orientering om at tjene flest muligt penge på kortest mulig tid (Petersen, Pedersen & Baarts 2012)
- Opgør med den 'individualiserede sikkerhedsopfattelse'. Sikkerhed er ikke den enkeltes ansvar, men skal skabes gennem fælles foranstaltninger (Petersen, Pedersen & Baarts, 2012)
- Arbejdsgiverne skal i højere grad påtage sig lederskab og være sig de arbejdsmiljømæssige og lovpligtige forpligtelser bevidste ved ansættelse og beskæftigelse af migrantarbejdere (Petersen, Pedersen & Baarts, 2012)
- Øget 'interkulturel orientering'. Forfatterne peger på, at der arbejdes for at skabe en positiv indstilling til migrantarbejdere – og en positiv indstilling fra migrantarbejderne til danskerne – da negative indstillinger er en væsentlig for sikkerhedsarbejdet. (Petersen, Pedersen & Baarts, 2012)
- Der er behov for at beskytte migrantarbejdere fra at blive sat til det farlige arbejde og have for lange arbejdsdage. (Petersen, Pedersen & Baarts, 2012)

Fiskeri

Målgruppe

C, og D

Oprindelsesland

Polen og Rumænien

Ansættelsestype

Ikke angivet

Litteratur

Rasmussen, Stine, Bjarke Refslund, Ole H. Sørensen, og Trine Larsen. 2016. *REDUCING PRECARIOUS WORK IN EUROPE THROUGH SOCIAL DIALOGUE: THE CASE OF DENMARK*. European commission DG Employment, Social Affairs and Equal Opportunities.

Refslund, Bjarke. 2018. "When Strong Unions Meet Precarious Migrants: Building Trustful Relations to Unionise Labour Migrants in a High Union-Density Setting". *Economic and Industrial Democracy*. doi: 10.1177/0143831X18760989.

Hovedfund

Begrænsede ressourcer

- Udfordringerne er at selvom det giver positive resultater med en stærk tilstedeværelse fra fagforeningernes side, er der begrænsede ressourcer til organisatoriske indsatser (Rasmussen, Refslund, Sørensen & Larsen, 2016).
- Det er en udfordring at få kontakt til migranter, som arbejder kortvarigt i Danmark (Rasmussen, Refslund, Sørensen & Larsen, 2016).

Udnyttelse af migranternes mangle viden

- Udenlandske arbejdere har få kulturelle og sproglige ressourcer, hvorfor de ikke har kendskab til det danske arbejdsmarked, og minimal erfaring med fagforeninger og derfor ender i en sårbar position, med potentiel risiko for at blive udnyttet af arbejdsgiver (Refslund 2018).
- Arbejdsmigranter har oplevet usikre, betingede og udnyttede arbejdsvilkår (Refslund 2018).
- Arbejdsgiver beder arbejderne om ikke at kontakte fagforeningerne og ikke at stole på dem (Refslund 2018).

Anbefalinger

- Fagforeningers stærke tilstedeværelse på arbejdspladser opbygger tillid mellem migranter og fagforeninger (Rasmussen, Refslund, Sørensen & Larsen, 2016).
- Fagforeninger har hjulpet med at forbedre og organisere arbejdsforholdene for nogle af de sårbare udenlandske arbejdstagere (Refslund, 2018).

Landbrug

Herunder Kvægavl, skovbrug, gartneri og bærplukkere

Målgruppe

C, D og E.

Der er ét eksempel på menneskehandel i DK (Lisborg, 2011) samt tvangsarbejde i Sverige (Mešić & Woolfson 2015).

Oprindelsesland

Migranter i denne branche har vist sig i litteraturen at komme fra; Ukraine, Bulgarien, Litauen, Polen, Rumænien, EU11

Ansættelsestype:

Nogle er ansatte som landbrugspraktikanter. Kilderne påpeger, at det ofte er uklart, hvordan ansættelsesforholdene er blandt de sårbare udlændinge.

Litteratur

- Petersen, Marchen Vinding, Elsebet Frydendal Pedersen, og Charlotte Baarts. 2013. *Minimering af ulykkesrisici for migrantarbejdere beskæftiget i byggebranchen og primær landbrug*. Arbejdsmiljøforskningsfonden.
- Refslund, Bjarke, og Annette Thornquist. 2016. "Intra-European Labour Migration and Low-Wage Competition-Comparing the Danish and Swedish Experiences across Three Sectors". *Industrial Relations Journal* 47(1):62–78. doi: 10.1111/irj.12126.
- Spanger, Marlene, og Sophia Dørffler Hvalkof. 2020. *Migranternes mobilitet: Mellem kriminalisering, menneskehandel og udnyttelse på det danske arbejdsmarked*. Aalborg Universitetsforlag.
- Mešić, Nedžad, og Charles Woolfson. 2015. "Roma Berry Pickers in Sweden: Economic Crisis and New Contingents of the Austeriat". *Transfer: European Review of Labour and Research* 21(1):37–50. doi: 10.1177/1024258914561411.
- Eriksson, M., A. Tollefsen, og A. S. Lundgren. 2019. "From blueberry cakes to labor strikes: Negotiating 'legitimate labor' and 'ethical food' in supply chains". *Geoforum* 105:43–53. doi: 10.1016/j.geoforum.2019.07.003.
- Lisborg, Anders. 2011. *MENNESKEHANDEL I DEN GRØNNE SEKTOR? - En undersøgelse af migrations- og arbejdsvilkårene for migrantarbejdere i landbrug og gartneri i Danmark*. Center mod menneskehandel.

Hovedfund

Ikke muligt at sige imod

- Arbejdende migranter ønsker at 'please' arbejdsgiveren, hvilket betyder, at arbejderne ikke stiller krav eller stiller spørgsmål til arbejdsforholdene (Petersen, Pedersen & Baarts 2012).
- Danske arbejdstagere får job- og lønsikkerhed for ikke at involvere fagforening samt at forlade fagforeninger på pladser, hvor arbejdsmigranter er hyret ind til lavere satser. (Refslund, 2016)
- Arbejdsmigranter, der bor hos arbejdsgiver, risikerer udnyttelse, idet de kan blive bedt om at arbejde om natten, stå til rådighed hele dagen og kun få løn for faktisk arbejdstid, samtidig sløres skellet mellem fritiden og arbejdstid (Spanger & Hvalkof 2020).

Outsourcing

- Danske firmaer outsourcer til små virksomheder, der ikke har overenskomster og tilmed dårlige arbejdsvilkår – overarbejde uden tillæg, ekstrem lav løn og ulovlige forhold (Refslund & Thornquist 2016)
- Anvendelse af underentreprenører som ikke omfatter kollektive aftaler (Refslund, 2016)

Østeuropæiske arbejdere er billigere arbejdskraft med dårligere vilkår

- Virksomheder presser både løn og arbejdsvilkår i bund ved at ansætte migranter fra EU 8/2 (Refslund 2016).
- Fordobling af antallet i migranter der ansættes i perioden 2008 og frem til 2013 (Refslund 2016)
- 50 % af alle ansatte i landbruget er under en fælles aftale (Refslund 2016).

Ordninger med henblik på gode vilkår bliver katalysator for udnyttelse

- Udfordringer med det nordiske "industrial relations" (IR) - system, da virksomheder outsourcer til små virksomheder, der har dårlige løn- og arbejdsvilkår, og som ikke betaler skat (Refslund & Thornquist 2016).
- fast-track ordningen omgås, ved at arbejdsgiver truer og presser arbejderne til at arbejde mere end de får betaling for (Spanger & Hvalkof 2020).
- Arbejderne kan ikke klage eller nægte dårlige vilkår, da de frygter at blive fyret og derved miste deres arbejds- og opholdstilladelse (Spanger & Hvalkof 2020).

Primitivt arbejde som bærplukker i Sverige

- Ofre for tvangsarbejde (Mešić & Woolfson 2015)
- Uklare ansættelsesforhold uden skriftlig kontrakter (Mešić & Woolfson 2015)
- Udnyttelse af udenlandske arbejdstagere i bærindustrien opnår en vis legitimitet ved at italesætte og opfatte arbejdsmigranter som udnyttet arbejdskraft (Eriksson, Tollefsen & Lundgren 2019)
- Der er stadig manglende viden om bærindustriens brug af udenlandske arbejdstagere (Eriksson, Tollefsen & Lundgren 2019)

Anbefalinger

- Der skal være mere fokus på at forstå arbejdsmigranternes valg, blandt andet i forbindelse med deres jobsøgning og deres motivation for at forblive i arbejdsrelationer, hvor de udnyttes. (Spanger & Hvalkof 2020)
- Fokus på at se ud over positionerne som 'offer' og/eller 'kriminelt', men se dem som én person. (Spanger & Hvalkof 2020)

Persontransport

Herunder Uber/platformsarbejde.

Målgruppe

C

Oprindelsesland

Anden etnisk baggrund end dansk.

Ansættelsestype

Gennem en app.

Litteratur

Ilse, Anna, og Trine P. Larsen. 2020. "Digital Platforms at Work - Champagne or Cocktail of Risks?" i *The Impact of the Sharing Economy on Business and Society : Digital Transformation and the Rise of Platform Businesses*, redigeret af A. Strømmen-Bakhtiar, E. Vinogradov, og E. Vinogradov. Routledge.

Oppegaard, Sigurd M. N., Anna Ilse, Kristin Jesnes, Bertil Rolandsson, og Antti Saloniemi. 2019. *Uber in the Nordic Countries: Challenges and Adjustments*. Nordisk Ministerråd.

Hovedfund

Sårbare snydt ind i udnyttelse

- Markedet bestemmer løn og arbejdsvilkår (Ilse & Larsen, 2020)
- Ingen lovgivning om mindsteløn (Oppegaard, Ilse, Jesnes, Rolandsson & Saloniemi 2019)
- Det er low-skilled, lavt lønnede, arbejdsløse og midlertidig ansatte der gør brug af labour platforme såsom Uber (Ilse & Larsen 2020)
- Der er association mellem usikkerhed og labour platforme (Ilse & Larsen, 2020)
- Sårbare udenlandske arbejdstagere føler sig fastlåst og bundet til Uber, da deres sprogkunderskaber er en barriere for at komme på det danske arbejdsmarked (Oppegaard, Ilse, Jesnes, Rolandsson & Saloniemi 2019)
- Chaufførerne og virksomheden betaler ikke skat (Oppegaard, Ilse, Jesnes, Rolandsson & Saloniemi 2019)
- Uber tydeliggøre ikke, hvornår og hvor meget chaufførerne skal arbejde, men uber-chaufførerne er forpligtet til at følge nogle generelle regler vedrørende servicelevering, når de bruger appen i deres arbejdsgang (Oppegaard, Ilse, Jesnes, Rolandsson & Saloniemi, 2019)
- Ubers algoritme kontrollere arbejdet, hvor et rating system og dynamisk prissætning motiverer chaufførerne til arbejde mere end planlagt og i sidste ende mange timer bag rattet (Oppegaard, Ilse, Jesnes, Rolandsson & Saloniemi, 2019)
- Arbejdere melder tilbage at de arbejder 300 timer om måneden (Oppegaard, Ilse, Jesnes, Rolandsson & Saloniemi, 2019)

Restauration

Målgruppe

D

Oprindelsesland

Rumænien, Polen, Litauen, Bulgarien, Slovakiet, Ungarn og Letland

Ansættelsestype

Uden kontrakt, og kontrakter uden timetal

Litteratur

Ravnbøl, Camilla Ida. 2015. Hjem og arbejde for hjemløse og arbejdsløse EU medborgere: rumænske romaers erfaringer fra København og Malmø. *Socialmedicinsk tidsskrift* 92(3):326-334–334.

Scheuer, Steen. 2017. *Misbrug af østeuropæiske studerende på det danske arbejdsmarked: En dokumentationsrapport*. LO og SDU.

Hovedfund

Det etableret arbejdsmarked marginalisere udenlandske arbejdere

- En tredjedel af østeuropæiske studerende arbejder inden for hotel og restauration (35%) (Scheuer 2017)
- Med begrænset adgang til arbejdsmarkedet resulterer dette i, at arbejdere søger arbejde af uofficielle kanaler. (Ravnbøl 2015)
- Hvis personer ikke har CPR nummer, vil arbejdsgivere ikke ansætte dem (Ravnbøl 2015)

Udnyttelse af manglende mulighed for rigtigt arbejde

- Restauranter får sårbare udlændinge uden cpr nummer til at holde reklameskilte, hvor de samtidig har skulle gøre rent og vaske op på restauranten. For at udfører en 10 timers arbejdsdag fik de sårbare udlændinge 250 danske kr. (Ravnbøl, 2015).
- Trods bevidstheden i at være EU medborger, hvor rettigheder følger med, frygter flere at blive anholdt for at have arbejdet uden kontrakt (Ravnbøl, 2015)
- Arbejdsgivere underreporterer bevidst antallet af timer, østeuropæiske studerende faktisk har arbejdet, hvilket fører til underbetaling (Scheuer, 2017)

Dårlige vilkår og lønninger

- En studerende, som i slutningen af en 13 timers vagt fik migræne blev derfor råbt af i restauranten foran kunder og blev fyret (Scheuer, 2017).
- Flere studerende har en kontrakt, hvor der ikke indgår timetal (Scheuer, 2017).

Sundhedssektoren

Herunder offentlig sundhedspleje samt sygeplejersker.

Målgruppe

C

Oprindelsesland

Sverige, Letland, Filippinerne og Polen.

Ansættelsestype

Gennem agenturer.

Litteratur

- Larsen, Trine P., og Mikkel Mailand. 2014b. Bargaining for Social Rights in Sectors (BARSORIS). FAOS Research paper. 141. Employment Relations Research Centre.
- Straiton, M. L., H. M. L. Ledesma, og T. T. Donnelly. 2017. "A qualitative study of Filipina immigrants' stress, distress and coping: the impact of their multiple, transnational roles as women". *Bmc Womens Health* 17. doi: 10.1186/s12905-017-0429-4.
- Knutsen, Hege Merete, Katrine Fangen, og Oksana Žabko. 2020. "Integration and Exclusion at Work: Latvian and Swedish Agency Nurses in Norway". *Journal of International Migration and Integration* 21(2):413–29. doi: 10.1007/s12134-019-00660-5.
- Zampoukos, Kristina, Hege Merete Knutsen, Maiken Bjerga Kiil, og Gunilla Olofsdotter. 2018. "Mobile with an Agency: Negotiating the Spatiotemporalities of the Temp Migrant Worker". *Geoforum* 93:40–47. doi: 10.1016/j.geoforum.2018.05.003.
- Friberg, Jon Horgen, Jens Arnholtz, Line Eldring, Nana W. Hansen, og Frida Thorarins. 2013. Labour Migrants from Central and Eastern Europe in the Nordic Countries: Patterns of Migration, Working Conditions and Recruitment Practices. 570. Copenhagen: Nordic co-operation, Nordic Council of Ministers.

Hovedfund

Dårlige arbejdsvilkår for udenlandske sygeplejersker

- Sygeplejersker i målgruppen har svært ved at sige nej til overarbejde (Larsen & Mailand, 2014).

Migranter er fanget af agenturet

- Migrerende sygeplejersker er afhængige af agenturer (Knutsen, Fangen & Žabko, 2020).
- Migrerende sygeplejersker er underlagt dobbelt kontrol - dobbelt lag ledelse og dobbelt lag sanktioner – både på agenturplan samt på arbejdspladsen (Knutsen, Fangen & Žabko, 2020).
- Ved økonomiske fordele accepterer lettiske sygeplejersker suboptimale ansættelsesforhold såsom lavere lønninger end ved direkte ansættelsesforhold (Knutsen, Fangen & Žabko, 2020).
- Migranterne er bundet til agenturet i 1,5-2 år uden kompensation ved ledighed (Knutsen, Fangen & Žabko, 2020)

Udenlandske arbejdstagere arbejder sjældent som sygeplejerske, da de degraderes til dårligere arbejde eller ikke kan få overført deres uddannelse til dansk kontekst

- Lettiske sygeplejersker blev nedgraderet til hjemmeplejesektoren samt sendt ud til perifere dele af Norge, hvor det var svært at tiltrække sygeplejersker (Knutsen, Fangen & Žabko, 2020)
- Grundet forskellige uddannelseskrav, bliver filippinske sygeplejersker degraderet til plejeassistent eller til mindre foretrukket plejearbejde samt på tidspunkter, andre ikke arbejder (Straiton, Ledesma & Donnelly, 2017)
- Strukturelle faktorer hindrer Filippinske migranter at overføre deres uddannelse til norsk kontekst (Straiton, Ledesma & Donnelly, 2017)

Vejtransport

Herunder godstransport.

Flere af de studier, der er fundet, hvor vejtransport indgår, har været i forbindelse med en opremsning af de brancher, hvor migrantarbejdere får job. Men de færreste fokuserer alene på transport, derfor er der få konklusioner på 'vejtransport og godstransport'. Modsat ser det ud til, at Danmark er langt bedre end Sverige og Norge, hvad angår omfang af ulovlig godstransport (Refslund & Thörnquist, 2016).

Målgruppe

C

Oprindelsesland

Østeuropæiske land EU11, herunder Polen, Litauen, Bulgarien, Slovakiet, Ungarn samt Letland.

Litteratur

Refslund, Bjarke, og Annette Thornquist. 2016. "Intra-European Labour Migration and Low-Wage Competition-Comparing the Danish and Swedish Experiences across Three Sectors". *Industrial Relations Journal* 47(1):62–78. doi: 10.1111/irj.12126.

Scheuer, Steen. 2017. Misbrug af østeuropæiske studerende på det danske arbejdsmarked: En dokumentationsrapport. LO - Landsorganisationen i Danmark.

Hovedfund

Ansættelse af midlertidige arbejdere

- Godstransportloven kan omgås ved at hyre mindre køretøjer (under 3,5 ton), hvor migranter arbejder uden for overenskomst (Refslund & Thörnquist, 2016)
- En mindre gruppe østeuropæiske studerende arbejder inden for transport/opbevaring, der givetvis arbejder under overenskomsternes mindstelønssatser samt er ansat på en nultimers-ansættelseskontrakt (Scheuer, 2017)

Regeringens prioritet af ressourcer har styrlet cabotage reglementet

- Et smuthul i lovgivning, hvor det var muligt for virksomheders datterselskaber at hyre udenlandske chauffører til at køre i Danmark er lukket (Refslund & Thörnquist, 2016)
- Grundet godstransportlovgivningen, hvor virksomhederne skal følge de kollektive aftaler, er der ikke fordele i DK ved at ansætte migranter eller midlertidige arbejdere (Refslund & Thörnquist, 2016)
- Der er kun få problemer med cabotagekørsel, da politi og skattemyndighederne har fået flere midler til at kunne håndhæve reglerne (Refslund & Thörnquist, 2016)

Au pairs

Målgruppe

C/D, D, E (med nogle indikationer på menneskehandel, da personen der formidler kontakten mellem Au Pair of familie ender med at sætte Au Pair i en gældssituation, (Liversage, Bille & Jakobsen, 2013))

Oprindelsesland

I litteraturen fremgår det, at Au Pair hovedsageligt kommer fra Filippinerne, Men også i mindre grad fra Polen, Rumænien, Tyskland, U.K. Estland, Makedonien, Taiwan, Hviderusland, Serbien the U.S., Ukraine, Rusland, Uganda, Nepal, Kenya, Afrika, Asien, Nord- og Sydamerika samt lande fra det tidligere Sovjet.

Litteratur

- Straiton, M. L., H. M. L. Ledesma, og T. T. Donnelly. 2017. "A qualitative study of Filipina immigrants' stress, distress and coping: the impact of their multiple, transnational roles as women". *Bmc Womens Health* 17. doi: 10.1186/s12905-017-0429-4.
- Anving, Terese, og Sara Eldén. 2016. "Precarious Care Labor: Contradictory Work Regulations and Practices for Au Pairs in Sweden". *Nordic Journal of Working Life Studies* 6(4):20.
- Stenum, Helle. 2008. *AU Pair i Danmark: Billig Arbejdskraft eller Kulturel Udveksling?: en undersøgelse af au pair ordningen i Danmark med særligt fokus på filippinske migranter*. FOA.
- Stenum, Helle. 2010b. "Au Pair-Strategier i Danske Familier - Privat Husarbejder Eller Maternalistisk Mikrostyring". *Kvinder, Køn & Forskning* (4). doi: 10.7146/kkf.v0i4.28004.
- Hansen, Agnete Meldgaard, og Maria Hjortso Pedersen. 2019. "Hard-Working Heroes or Curious Students? - Au Pair Positioning, Organizing, and Negotiation". *Nordic Journal of Working Life Studies* 9(2):67–86.
- Korsby, Trine Mygind 2010. *Au pair and trafficked? – recruitment, residence in Denmark and dreams for the future. A qualitative survey of the incidence and risk of human trafficking in a group of au pairs – personal situations and stories*
- Helle Stenum, Hanne Marlene Dahl, Anne Hald Petersen & Taia Nysted Schøt 2011a. *Abused Domestic Workers in Europe: The Case of Au Pairs*. European Parliament.

Stenum, Helle. 2011b. *Migration Management at the Margins. Transnationalized and Localized Government of Marginalized Migrants in Denmark: Au Pairs and Destitute EU Citizens*. Aalborg Universitet.

Øien, Cecilie. 2009. *On equal terms? An evaluation of the Norwegian au pair scheme*. 19. Fafo.

Liversage, Anika, Rebekka Bille og Vibeke Jakobsen 2013. *Den danske au pair-ordning: en kvalitativ og kvantitativ undersøgelse*. SFI - Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

Hovedfund

Familien har stor betydning for Au Pairens ophold

- Stor forskel på hvordan au pair-ordningen praktiseres i de forskellige hjem (Stenum, 2008)
- Det afhænger af familien, om en udlænding kan bruge det at være Au Pair som et springbræt til arbejdsmarkedet (Straiton, Heloise, Ledesma & Donnelly, 2017).
- Familien skal betale for undervisning for at forbedre sproget og mindske immigranternes sprogbarriere, men nogle familier gør det ikke, hvilket begrænser Au Pairs fremtidige muligheder i Norge samtidig med det øger deres stress om fremtiden (Straiton, Heloise, Ledesma & Donnelly, 2017).
- Der er au pair-forløb, hvor den au pair-ansatte får en relativ høj løn, føler sig inkluderet og respekteret i familien, samt hvor forholdene er langt bedre end forudsat i kontrakten (Stenum, 2008)
- Au pair-ophold, som er præget af en helt urimelig udnyttelse af deres arbejdskraft, uacceptable ledelsesforhold psykosocialt dårligt arbejdsmiljø, manglende grænser mellem arbejde og fritid, urimelige restriktioner på privatlivet, manglende ferie og feriepenge, fradrag i lønnen for flybilletter og mad, tilbageholdelse af løn mv. (Stenum, 2008).
- Positionerne, der forhandles i de forskellige familier, har betydning for, om Au Pair opholdet bliver familierelationer eller arbejdsrelation. Eks moren i værtsfamilien, der præsenterer sig som 'værtsmor' konstruere familierelationer, mens det at positionere sig som arbejdsgiver konstruere arbejdsgiver-arbejdstagerforhold (Stenum, 2010).
- Positionerne værtsmor og arbejdsgiver indtager begge magtpositionen over Au Pairen (Stenum, 2010).
- Au pair udnyttet af deres værtsfamilier med dårligere vilkår og langt mere arbejde, end hvad der står i kontrakten (Korsby, 2010).
- Der er uklarhed om arbejdstiden, hvor der står i kontrakten, at der er 30 timers arbejde om ugen, men værtsfamilierne forventer at Au Pair arbejder 24/7 (Øien, 2009)
- Eksempler på Au Pair der har oplevet misbrug, udnyttelse og traumatiske forhold hos værtsfamilierne (Øien, 2009)
- Bureauerne undgår måske at gøre forretning med de værtsfamilier, der bryder med reglerne eller misbruger Au Pairs, hvor det kan diskuteres, om de groveste værtsfamilier ville gøre brug af et bureau (Øien, 2009)

Au Pairs er afhængige af familien

- Migranterne er i sårbare positioner, da deres opholdstilladelse og bopæl er afhængig af familien de bor hos (Straiton, Heloise, Ledesma & Donnelly, 2017).
- Au Pairs opholdstilladelse er bundet til én familie, som de er afhængig af, hvis de fortsat vil opholde sig i landet (Stenum, 2008).
- Risikoen for at blive udvist/ miste sit opholdsgrundlag er i mange tilfælde meget stærkt medvirkende til at "finde sig" i forholdene og på den måde usynliggøre urimelighederne (Stenum, 2008)
- Grundet reguleringerne der gælder som ikke EU borger, er Au Pairs meget afhængige af deres værtsfamilie (Stenum, Dahl, Petersen & Schøt, 2011)
- Nogle au pairer oplever, at de befinder sig i en sårbar og svag position under deres ophold i Danmark, bl.a. fordi de er afhængige af værtsfamilien for at kunne blive i landet (Liversage, Bille & Jakobsen, 2013).

Uklare og stramme reguleringer

- Au Pairs uden for EU skal søge om arbejdstilladelse og er derfor synlige i statistikken (Anving & Elden, 2016).
- Au Pairs fra EU lande er usynlige, da de ikke skal søge om arbejdstilladelse og myndighederne har derfor ikke fokus på dem (Anving & Elden, 2016, Stenum, Dahl, Petersen & Schøt, 2011).
- At være Au Pair skifter i at være defineret som 'kulturel udveksling' og 'domestic worker/husarbejder' (Anving & Elden, 2016).
- Forskellige reguleringer afhængig af om man er fra EU eller uden for EU, gør det svært for migranterne at navigere i og opnå viden om deres rettigheder (Anving & Elden, 2016).
- Policies kan også være med til at påvirke Au Pairs positioneringer, hvor det fører til forhandlinger og organiseringer og medfører bedre arbejdsforhold (Hansen & Pedersen, 2019).
- Flere udøver ulovligt (så snart de arbejder uden for værtfamiliens rammer er det ulovligt) arbejde i Danmark (enten i deres egen interesse eller med henblik på at betale deres gæld), og nogle ender med at bo ulovligt i Danmark eller i et andet land (Fordi de efter end Au Pair forløb ikke har ret til at være i Danmark mere) (Korsby, 2010).
- En del au pairs fra EU lande er ikke registreret, fordi det oftest er gennem private, og personligt netværk (Stenum, Dahl, Petersen & Schøt, 2011)
- Au Pairs fra ikke EU, deres ophold er bundet op på en specifik værtsfamilie eller bureau (Stenum, Dahl, Petersen & Schøt, 2011)

Au Pairs er en sårbar gruppe, der bliver udnyttet

- De udnyttes allerede i forbindelse med rekruttering som Au Pair i Danmark. De, der rekrutterer, udnytter udlændingenes manglende viden, sårbarhed og lyst til at arbejde i Vesten ved at opkræve et urimeligt beløb for at skabe kontakt med en værtsfamilie (Korsby, 2010).

- Det store beløb til en rekruttere placerer au paires i en gældssituation, der påvirker store dele af au pair-opholdet, og potentielt også au paires fremtidige aktiviteter (Korsby, 2010)
- situationen med at opholde sig i Danmark som 'ulovlig immigrant' begrænser filippinernes rettigheder over for deres hjemland, øger risikoen for usikre levevilkår i Danmark og skaber usikre migrationsforhold for de filippinske au pair-migranter (Stenum, 2011)
- Der er talrige eksempler på udnyttelse af en sårbar gruppe af au pairer, både fra værtsfamilier og fra rekrutteringsagenter side (Liversage, Bille & Jakobsen, 2013)
- Flere au pairer har gæld til de der formidlere kontakten til værtsfamilien, hvilket er en af indikationerne på menneskehandel (Liversage, Bille & Jakobsen, 2013).

Anbefalinger

- Det vil være nyttigt med aktive au pair-rekrutterere med base i Danmark, der kan agere mægler i konflikter samt levere rådgivning til au paires og deres værtsfamilier (Korsby, 2010)
- Flere af informanterne i denne undersøgelse havde selv søgt råd og støtte hos deres danmarksbaserede au pair-rekrutterere uden at modtage den ønskede hjælp, hvilket peger på et behov (Korsby, 2010)
- En anbefaling er, at au pair-migration opdeles i to programmer: ét med fortsat fokus på kulturel udveksling og ét med fokus på hus- og omsorgsarbejde (Liversage, Bille & Jakobsen, 2013).
- Følgende anbefalede niveauer er sat direkte ind fra Stenum (2008) side 61.
 - Niveau 1 – forbedring af eksisterende ordning
 - Højere minimums timeløn.
 - Lørdag og søndag fri.
 - Betalt danskundervisning.
 - Betalt offentlig transport.
 - Tidsafgrænset opholdstilladelse, ikke bundet til én familie.
 - Mulighed for "live-out."
 - Etablering af uafhængige rådgivnings-/mødesteder.
 - Etablering af uafhængig klage- og mæglingsinstans.
 - Etablering af certificeret formidlingsorganisation (familieskift), som også kan aflægge værtsfamilier kontrol- og opfølgingsbesøg.
 - Sikring af at rettigheder som arbejdstager sikres.
 - Niveau 2 – au pair som 'stepping stone' til arbejdsmarkedet
 - Længere opholdstid.
 - Arbejdstilladelse.
 - Mulighed for at arbejde et antal timer uden for familien.
 - Mulighed for kompetenceafklaring.
 - Målettet danskundervisning.
 - Mulighed for at medbringe egne børn.

- Niveau 3 – alternativ til eksisterende ordning – frit valgs model
 - Mulighed for tredjelandes borgere at vælge mellem au pair ophold og arbejdstilladelse til (evt. visse) jobs på arbejdsmarkedet.

Sexarbejde

Målgruppe

D, E

Oprindelsesland

Østeuropæiske, afrikanske (særligt nigerianske) og thailandske kvinder, Rusland, Litauen, Letland, Nigeria, Kenya, Thailand, Estland, Hviderusland, Ukraine, USA og Finland. I forbindelse med filterarbejdet inddrog forskere desuden folk fra andre afrikanske lande, Latinamerika og forskellige østeuropæiske og baltiske lande.

Litteratur

- Spanger, Marlene. 2009. "Feminismens vej ind i prostitutionsdebatten går gennem polemikken om menneskehandel". *Kvinder, Køn og Forskning* 18(1):61–68.
- Spanger, Marlene. 2011. "Human Trafficking as Lever for Feminist Voices?: Transformations of the Danish Policy Field of Prostitution". *Critical Social Policy* 31(4):517–39. doi: 10.1177/0261018311410527.
- Spanger, Marlene. 2012. "'You See How Good-Looking Lee Ann Is!': Establishing Field Relations through Gendered and Racialised Bodily Practices". *Qualitative Studies* 3(2):150–62.
- Vuolajarvi, N. 2019. "Precarious intimacies - Europeanised border regime and migrant sex work". *Journal of Ethnic and Migration Studies* 45(7):1090–1107. doi: 10.1080/1369183x.2018.1430558.
- Emerek, Ruth, Danièle Meulders, Jerome de Henau, Iskra Beleva, Alena Krizkova, Friederike Maier, Anu Laas, Ursula Barry, Sarah Murphy, Maria Karamessini, Maria Luisa Molto, Maria Paszos Moran, Rachel Silvera, Paola Villa, Alexia Panayiotou, Ilze Trapenciene, Vida Kanopiene, Robert Plasman, Salimata Sissoko, Beata Nagy, Roselyn Borg, Janneke Plantenga, Petra Helming, Chantal Remery, Ingrid Mairhuber, Ania Plomien, Virginia Ferreira, Elena Zamfir, Aleksandra Kanjuo Mrcela, Magdalena Piscova, Anna-Maija Lehto, Anita Nyberg, Colette Fagan, Jill Rubery, Peter Urwin, Rory Donnelly, Lilja Mosesdottir, Ulrike Papouschek, og Anne Lise Elligsæter. 2006. *Gender Inequalities in the Risks of Poverty and Social Exclusion for Disadvantaged Groups in Thirty European Countries*. European Commission.

Hovedfund

Det er den økonomiske del, der er motivation for sexarbejde (Vuolajärvi, 2019).

Prostitution får betydning gennem tilknyttede diskurser

- "Inden for prostitution ses flere konkurrerende, overlappende og supplerende diskurser, der kæmper for de betydninger menneskehandel tildeles. Disse diskurser danner grundlag for lovgivning og initiativer på området." (Spanger 2011)
- Prostituerede gik fra ikke at betragtes som ofre til at der i 2002-2009, specielt i 2006, skete et diskursivt skift. Det diskursive skift medførte, at de prostituerede nu i højere grad blev betragtet som ofre der 'holdes fanget' og hvor 'kvinder handles til prostitution'. (Spange, 2009)
- I 2009 har kvindebevægelsen gennem offentlige debatter og diverse kampagner formået at få sat lovgivningen om prostitution til debat. (Spanger, 2009)
- Sexarbejdere forhandler med forståelsen af prostitution som værende i offerrollen (Spanger, 2012)

Regler har betydning for den enkeltes sårbarhed

- Forskellige typer af opholdstilladelser er relateret til forskellige rettigheder, der samtidig har betydning for den enkeltes adgang til arbejdsmarked (Vuolajärvi, 2019).
- Forskelligheden i rettigheder og statusser ligger til grund for at individer kan være sårbare, hvilket fører til udnyttelse og trafficking (Vuolajärvi, 2019).
- De, der ikke har opholdstilladelse, er mere udsatte end de med opholdstilladelse, hvor der medfølger en økonomisk usikkerhed, hvilket gør, at arbejderes ikke kan selekttere i klienter, at sætte prisen ned samt at have flere klienter på en dag. (Vuolajärvi, 2019)
- Klienter truer sexarbejdere uden opholdstilladelse med at kontakte politiet, hvis sexarbejderen ikke gør, hvad klienten forlanger (Vuolajärvi, 2019).

Udvalgte opgørelser

Oprindelseslande

EU (og EØS)	Uden for EU
Bulgarien, Danmark, Estland (Au Pair), Finland, Grønland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Tjekkiet, Tyskland (Au Pair), U.K. (Au Pair), Ungarn	Bangladesh, Bolivia, Burundi, Ecuador, Eritrea, Filippinerne, Hviderusland, Irak, Kenya, Kina, Latin Amerika, Libanon, Makedonien (Au Pair), Mongoliet, Marokko, Nepal (Au Pair), Nigeria, Pakistan (Flygtning), Rusland, Serbien (Au Pair), Somalia, Sydamerika, Thailand Tyrkiet, Uganda, Ukraine

Figur 1. Oprindelseslande nævnt i litteraturen.

Kære deltager

Tak fordi du ønsker at deltage i denne Delphi-undersøgelse om sårbare udenlandske arbejdstagere i Danmark. Undersøgelsen foretages af Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø på vegne af en tværministeriel arbejdsgruppe ledet af Beskæftigelsesministeriet. Formålet med undersøgelsen er at skabe størst mulig klarhed over udbredelsen og udfordringer for målgruppen, ligesom vi ønsker at finde forslag til løsninger.

Vi forventer at besvarelsen af dette spørgeskema vil tage op til 30-60 minutter.

Kort om metoden og det videre forløb

En Delphi-undersøgelse handler kort fortalt om at bede eksperter inden for et givent felt om at give deres bedste vurdering af forhold, der er vanskelige at opnå sikker viden om. Det bruges ofte til at forudsige udviklinger inden for f.eks. klima, politik eller andre forhold.

Vores undersøgelse består af to til tre runder.

I denne første runde beder vi dig og de øvrige deltagere svare på dette spørgeskema, som indeholder de spørgsmål, arbejdsgruppen ønsker at få undersøgt. Du vil i spørgeskemaet kunne foreslå nye svarkategorier og spørgsmål til anden runde. Hvis spørgsmålene er problematisk formulerede, vil vi også meget gerne vide det. Du har en uge til at besvare første spørgeskema.

I anden runde vil du og de andre deltagere se besvarelserne fra første runde, og du kan derefter justere dine svar. Vi vil desuden tilføje eventuelle nye spørgsmål baseret på første rundes svar. Vi forventer, at anden rundes spørgeskema sendes ud i starten af uge 46, ligeledes med en uges svarfrist.

Hvis der bliver mulighed for det, og det vurderes relevant, gennemfører vi en tredje runde, hvor vi validerer spørgsmål fra anden runde.

Anonymitet

De videnskabelige medarbejdere på NFA, som står for Delphi-undersøgelsen, vil kunne se, hvem der har svaret hvad. Men de øvrige medarbejdere på NFA, i Beskæftigelsesministeriet og i arbejdsgruppen vil alene få adgang til anonymiserede svar. De besvarede spørgeskemaer behandles som personfølsomme oplysninger og vil blive placeret på et sikkert drev, hvor kun nødvendigt personale fra projektet har adgang til dem i projektets løbetid.

Når du har svaret

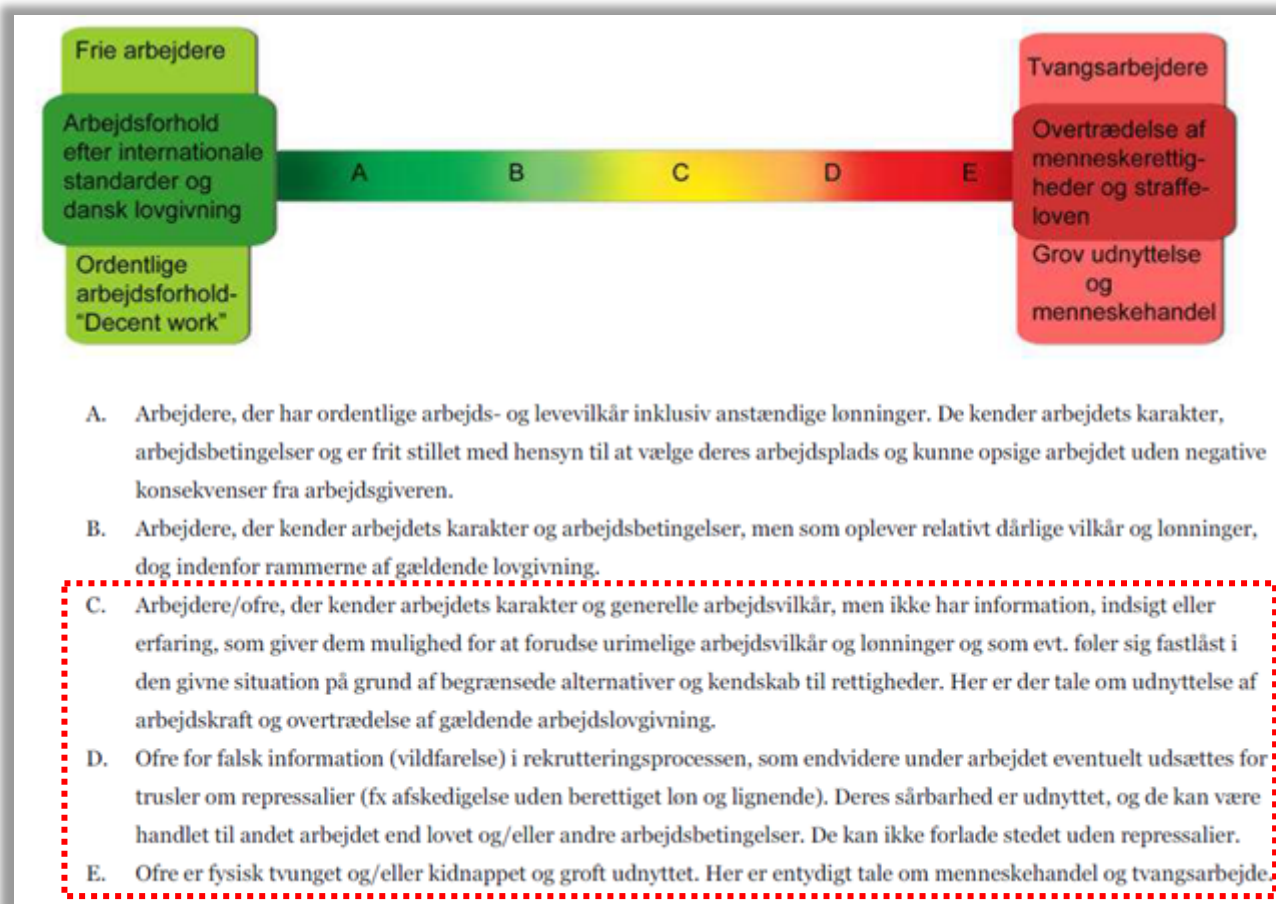
Når du har svaret, gemmer du dette spørgeskema og sender det til Heidi Vendelboe Andersen på hva@nfa.dk.

Hvis du har spørgsmål, må du meget gerne kontakte Jeppe Lykke Møller på jlm@nfa.dk eller telefon 22 42 22 27.

En definition på sårbarhed

Inden du svarer på spørgeskemaet, er det relevant kort at definere, hvad en sårbar arbejdstager er.

Vi definerer målgruppen for denne undersøgelse som udlændinge i Danmark, der kan kategoriseres som hhv. C, D eller E på denne skala fra Center Mod Menneskehandel:

Figur 1. Kategorisering af sårbarhed på arbejdsmarkedet. Den stiplede markering viser, hvilke målgrupper denne undersøgelse fokuserer på. Kilde: Lisborg, A. (2011). MENNESKEHANDEL I DEN GRØNNE SEKTOR? - En undersøgelse af migrations- og arbejdsvilkårene for migrantarbejdere i landbrug og gartneri i Danmark" Center Mod Menneskehandel.

Med 'sårbare udlændinge på det danske arbejdsmarked' taler vi altså om mennesker, der ikke blot er udsatte eller prekære såsom projektansatte, deltidsansatte, soloselvstændige, vikarer og andre atypisk ansatte. Vi taler om mennesker, der både arbejder uden overenskomst, og som arbejder under stærkt kritisable, ugennemskuelige eller direkte ulovlige forhold. Forhold man vil kunne kalde helt eller delvist ufri.

I det følgende vil vi bede dig svare ud fra din bedste vurdering. Husk, at det er helt i orden ikke at kende svaret. Formålet med en Delphi er at lade eksperter give deres bedste bud. I får mulighed for at justere jeres svar i anden runde. Vi opfordrer til, at du svarer, også selvom du måske kun har perifer viden om feltet.

I det første spørgsmål beder vi dig desuden angive, hvor tæt din forskning er inden for det givne arbejdsområde.

Vi har vagt ikke at give mulighed for at svare 'ved ikke' i første runde.

Med venlig hilsen

Jeppe Lykke Møller, postdoc på Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø

Spørgsmål 1 (udbredelse)

Hvor mange procent af *den samlede beskæftigede* (inkl. danskere) vurderer du kan karakteriseres som 'sårbare udlændinge' (angivelse i procent)? Fordel dit bedste bud på målgruppe og arbejdsområde.

Vi beder dig om at give dit bedste bud, velvidende at det er meget svært at vurdere omfanget.

	Udbredelse i procent fordelt på kategori og arbejdsområde			I hvor høj grad, er sårbare udlændinge i det givne arbejdsområde inden for dit forskningsfelt?				
	C	D	E	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Meget perifært	Slet ikke
Arbejdsmarkedet som helhed	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
Rengøring	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
Hotel	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
Restauration	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
Landbrug	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
Byggeri	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
Fiskeri	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
Persontransport (taxa, bus mv.)	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
Bud/kurer (f.eks. cykelbude, vareudbringning, post mv.)	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
Vejtransport (lastbilchauffører)	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
Sexarbejde	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐

Angiv gerne forslag til yderligere arbejdsområder, som vil blive inkluderet i næste runde. Kommenter også gerne på spørgsmålet.

Spørgsmål 2 (udviklingen)

Hvordan vurderer du udviklingen i andelen af sårbare udlændinge (kategori C, D og E samlet set) inden for de forskellige arbejdsområder de kommende 5 år?

Vi opfordrer dig til at forsøge at vurdere, selvom du ikke er sikker, eller arbejdsområdet er langt fra dit forskningsfelt.

Husk at du allerede har angivet, om sårbare udlændinge i arbejdsområdet er inden for dit forskningsfelt eller ej. Vi har dermed mulighed for at vægte dit svar i den videre behandling af data.

	Udvikling i andelen af sårbare udlændinge fordelt på arbejdsområder				
	Kraftigt faldende	Faldende	Uændret	Stigende	Kraftigt stigende
Arbejdsmarkedet som helhed	☐	☐	☐	☐	☐
Rengøring	☐	☐	☐	☐	☐
Hotel	☐	☐	☐	☐	☐
Restauration	☐	☐	☐	☐	☐
Landbrug	☐	☐	☐	☐	☐
Byggeri	☐	☐	☐	☐	☐
Fiskeri	☐	☐	☐	☐	☐
Persontransport (taxa, bus mv.)	☐	☐	☐	☐	☐
Bud/kurer (f.eks. cykelbude, vareudbringning, post)	☐	☐	☐	☐	☐
Vejtransport (lastbilchauffører)	☐	☐	☐	☐	☐
Sexarbejde	☐	☐	☐	☐	☐

Begrund gerne hvorfor du har svaret, som du har ovenfor. Kommenter gerne på spørgsmålet.

Spørgsmål 3 (udfordringer)

Hvad er de tre største udfordringer for de sårbare udenlandske arbejdstagere efter din mening?

Spørgsmål 4 (virksomheder og privatpersoner)

Hvad kendetegner de virksomheder og/eller privatpersoner, der benytter sårbare udlændinge som arbejdskraft?

Spørgsmål 5 (rådgivning, vejledning og bistand)

Besvar følgende spørgsmål.

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke
Har målgruppen tilstrækkelig mulighed for at få hjælp fra det offentlige?	☐	☐	☐	☐
Har målgruppen tilstrækkelig mulighed for at få hjælp fra private aktører, herunder NGO'er?	☐	☐	☐	☐
Har målgruppen tilstrækkelig mulighed for at få hjælp fra faglige organisationer?	☐	☐	☐	☐
Vurderer du, at målgruppen kender til deres muligheder for at få hjælp?	☐	☐	☐	☐
Vurderer du, at de eksisterende tilbud om hjælp er de rigtige?	☐	☐	☐	☐

Angiv gerne forslag til, hvordan man kan hjælpe sårbare udlændinge gennem tilbud, og hvordan disse formidles til målgruppen.

Spørgsmål 6 (tiltag)

Nævn op til tre tiltag, som du vurderer vil være effektive til at mindske udsatheden blandt sårbare udenlandske arbejdstagere.

Spørgsmål 7 (data)

Har du forslag til registre, databaser eller andre kilder, som vil kunne give information om målgruppens udbredelse, levevilkår, udfordringer eller andet? Så må du meget gerne angive dem her.

Spørgsmål 8 (kommentarer)

Hvis du har forslag til spørgsmål til anden runde, kan du angive dem her. Du er også velkommen til at skrive dine overordnede kommentarer her.

Tak for din besvarelse. Du bedes sende det udfyldte skema til Heidi Vendelboe Andersen på hva@nfa.dk.

Kære deltager

Tak fordi du stadig ønsker at deltage i denne Delphi-undersøgelse om sårbare udenlandske arbejdstagere i Danmark. Undersøgelsen foretages af Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø på vegne af en tværministeriel arbejdsgruppe ledet af Beskæftigelsesministeriet. Formålet med undersøgelsen er at skabe størst mulig klarhed over udbredelsen og udfordringer for målgruppen, ligesom vi ønsker at finde forslag til løsninger.

Dette er anden runde af vores Delphi-undersøgelse. Vi modtog i første runde i alt 21 besvarelser af skemaet.

Spørgeskemaet er blevet noget længere end sidst. Til gengæld regner vi med, at de enkelte spørgsmål vil tage kortere tid, ligesom du formentlig vil have færre kommentarer.

Vi forventer at besvarelsen af dette spørgeskema vil tage op til 60 minutter.

Med venlig hilsen Jeppe Lykke Møller, postdoc på Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø

Kort om metoden og forløbet

En Delphi-undersøgelse handler kort fortalt om at bede eksperter, inden for et givent felt, om at give deres bedste vurdering af forhold, der er vanskelige at opnå sikker viden om. Det bruges ofte til at forudsige udviklinger inden for f.eks. klima, politik eller andre forhold.

I første runde bad vi jer svare på en række spørgsmål om målgruppen. Disse spørgsmålet er blevet analyseret og du kan derfor se, hvad du selv og de øvrige forskere har svaret – sidstnævnte i anonymiseret form. De kvantitative besvarelser er blevet omregnet til et gennemsnit. Nogle af disse gennemsnit er blevet vægtet, således at svar fra forskere med tættere tilknytning til det enkelte arbejdsområde trækker mere op eller ned i gennemsnittet end forskere, der er længere væk. Denne vægtning har betydet en ændring af gennemsnittet fra -0,35%-point til 2,9%-point.

I denne anden runde beder vi dig om to ting:

- Dels har du mulighed for at revidere dine svar, nu hvor du ved, hvad gennemsnittet har svaret
- Dels beder vi dig besvare en række nye spørgsmål ud fra jeres kommentarer fra første runde.

Vi forventer at gennemføre en tredje runde, hvor vi beder jer om at validere jeres svar en sidste gang.

Anonymitet

De videnskabelige medarbejdere på NFA, som står for Delphi-undersøgelsen, vil kunne se, hvem der har svaret hvad. Men de øvrige medarbejdere på NFA, i Beskæftigelsesministeriet og i arbejdsgruppen vil alene få adgang til anonymiserede svar. De besvarede spørgeskemaer behandles som personfølsomme oplysninger og vil blive placeret på et sikkert drev, hvor kun nødvendigt personale fra projektet har adgang til dem i projektets løbetid.

Når du har svaret

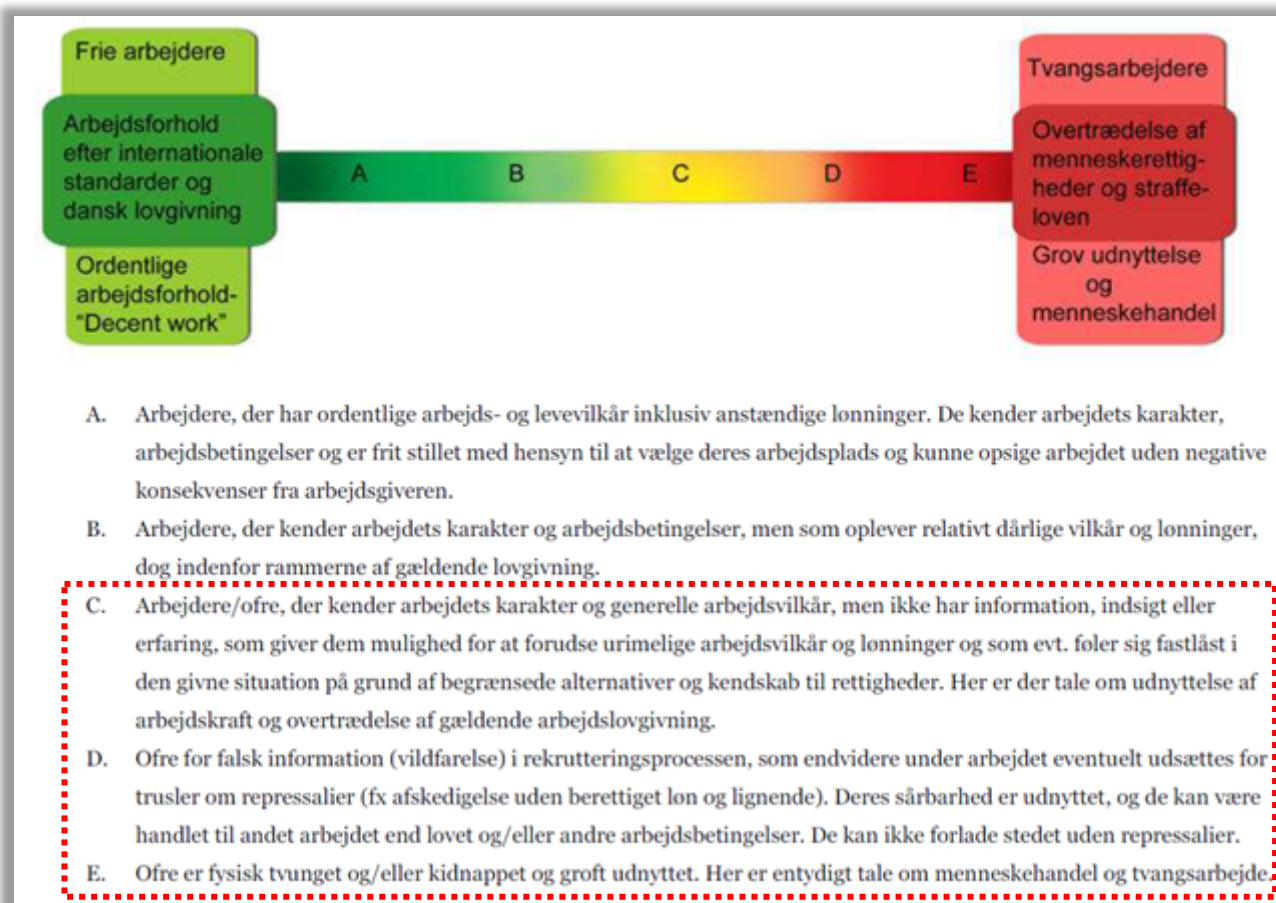
Når du har svaret, gemmer du dette spørgeskema og sender det til Heidi Vendelboe Andersen på hva@nfa.dk.

Hvis du har spørgsmål, må du meget gerne kontakte Jeppe Lykke Møller på jlm@nfa.dk eller telefon 22 42 22 27.

En definition på sårbarhed

Inden du svarer på spørgeskemaet, er det relevant kort at definere, hvad en sårbar arbejdstager er.

Vi definerer målgruppen for denne undersøgelse som udlændinge i Danmark, der kan kategoriseres som hhv. C, D eller E på denne skala fra Center Mod Menneskehandel:

Figur 1. Kategorisering af sårbarhed på arbejdsmarkedet. Den stiplede markering viser, hvilke målgrupper denne undersøgelse fokuserer på. Kilde: Lisborg, A. (2011). MENNESKEHANDEL I DEN GRØNNE SEKTOR? - En undersøgelse af migrations- og arbejdsvilkårene for migrantarbejdere i landbrug og gartneri i Danmark" Center Mod Menneskehandel.

Med 'sårbare udlændinge på det danske arbejdsmarked' taler vi altså om mennesker, der ikke blot er udsatte eller prekære såsom projektansatte, deltidsansatte, soloselvstændige, vikarer og andre atypisk ansatte. Vi taler om mennesker, der både arbejder uden overenskomst, og som arbejder under stærkt kritisable, ugenomsommelige eller direkte ulovlige forhold. Forhold man vil kunne kalde helt eller delvist ufri.

Vi har fået kommentarer, der foreslår revision af modellen. Vi er enige i forslagene men vi er nødt til at anvende modellen lige nu, i mangel på klarere definitioner af målgruppen.

I det følgende vil vi bede dig svare ud fra din bedste vurdering. Husk, at det er helt i orden ikke at kende svaret. Formålet med en Delphi er at lade eksperter give deres bedste bud. I denne runde, får mulighed for at justere jeres svar fra første runde. Desuden kommer der en tredje runde, hvor i, igen for mulighed for at justere jeres svar.

Spørgsmål 1 (udbredelse)

I første runde stillede vi spørgsmålet: *"Hvor mange procent af **den samlede beskæftigede** (inkl. danskere) vurderer du kan karakteriseres som 'sårbare udlændinge' (angivelse i procent)? Fordel dit bedste bud på målgruppe og arbejdsområde."*

Input fra første runde:

Flere deltagere oplevede spørgsmålet som uklart. Vi spørger til, hvor stor en procentdel, de sårbare udlændinge i hhv. kategori C, D og E udgør af det samlede antal beskæftigede i branchen. Det samlede antal beskæftigede er både danskere og udlændinge.

Vi har bemærket, at andelen af sårbare udlændinge på arbejdsmarkedet (C+D+E) samlet set vurderes til at være 12,1%, hvilket tyder på, at spørgsmålet ikke har fremstået helt klart. Vi håber, at det er klarere formuleret nu.

Vi kan oplyse, at der ifølge jobindsats.dk i august 2020 var 287.816 udenlandske lønmodtagere samt 7.936 udlændinge registreret i RUT i Danmark ud af i alt 2.763.695 lønmodtagere (Danmarks Statistik). Det vil sige, at den officielle andel af udlændinge i beskæftigelse var ca. 10,7%.

Flere deltagere udtrykte tilbageholdenhed ved at svare på udbredelse. Dels af ovenstående grunde. Dels fordi data er vanskeligt opnåelige. Disse manglende data er netop grunden til denne undersøgelse, men I er som deltagere dem, der kan give de bedst kvalificerede estimater. Vi håber, at flere vil svare på anden runde.

Nye tilføjede arbejdsområder

Vi har lavet følgende rettelser ud fra kommentarerne: Arbejdsområderne 'rengøring' og 'hotel' blev kaldt overlappende af flere i første runde. Rengøring er derfor nu opdelt i private hjem, på hoteller og i virksomheder. Landbrug er ændret til at omfatte hele den grønne sektor. Følgende arbejdsområder er desuden tilføjet: Industri, IT-branchen, detailhandel, husholdning/børnepasning, søfarende, diverse småjobs (tiggeri, flaskesamlere, magasinsælgere), lagerarbejde samt massage- og neglesaloner.

Du bedes svare på, hvordan du mener, at fordelingen ser ud på de nye tilføjede arbejdsområder.

Revider eventuelt din besvarelse

Du kan nedenfor se både din egen besvarelse samt forskerens vægtede gennemsnitsbesvarelse. Du har nu mulighed for at revidere dit svar, nu hvor du ved, hvordan forskerne i gennemsnit har vurderet udbredelsen. Dit svar fra sidste runde er udfyldt nedenfor. Du bedes kun rette i dit eget svar. Benyt gerne en farve til at markere eventuelle rettelser.		Procentvis andel af sårbare udenlandske arbejdstagere fordelt på kategorier og arbejdsområder ud af den samlede beskæftigelse			I hvor høj grad, er sårbare udlændinge, i det givne arbejdsområde, inden for dit forskningsfelt?				
		C	D	E	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Meget perifært	Slet ikke
Arbejdsmarkedet som helhed	Dit svar	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	8,5%	3,0%	0,6%					
Rengøring i private hjem (ikke au pairs)	Dit svar	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
	Nyt arbejdsområde								

Sårbare udenlandske arbejdstagere

på det danske arbejdsmarked

En Delphi-undersøgelse blandt danske forskere på området

Rengøring på hoteller (tidligere 'hoteller')	Dit svar	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	10,8%	3,5%	1,4%					
Rengøring i virksomheder (tidligere bare 'rengøring')	Dit svar	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	16,6%	4,9%	2,0%					
Restauration (servering, opvask)	Dit svar	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	11,9%	4,3%	1,8%					
Den grønne sektor (landbrug, gartneri, minkavl, skovning, beskæring, plukning) (revideret)	Dit svar	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	15,5%	7,0%	3,1%					
Byggeri	Dit svar	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	12,7%	4,8%	2,3%					
Fiskeri	Dit svar	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	8,1%	3,2%	1,4%					
Persontransport (taxa, bus mv.)	Dit svar	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	10,7%	2,6%	0,8%					
Bud/kurer (f.eks. cykelbude, vareudbringning, post mv.)	Dit svar	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	15,2%	3,5%	1,4%					
Industri (fabrikker)	Dit svar	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
	Nyt arbejdsområde								
IT-branchen	Dit svar	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
	Nyt arbejdsområde								
Lagerarbejde	Dit svar	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
	Nyt arbejdsområde								
Husarbejde og børnepasning (inkl. au pairs)	Dit svar	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
	Nyt arbejdsområde								
Søfarende (skibstransport mv. under dansk lovgivning)	Dit svar	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
	Nyt arbejdsområde								
Detailhandel (butik- /kassemedarbejder)	Dit svar	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
	Nyt arbejdsområde								
Diverse småjobs (tiggeri, flaskesamlere, magasinsælgere)	Dit svar	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
	Nyt arbejdsområde								
Massage- og neglesaloner	Dit svar	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
	Nyt arbejdsområde								
Vejtransport (lastbilchauffører)	Dit svar	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	12,6%	4,5%	1,2%					
Sexarbejde	Dit svar	%	%	%	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	25,5%	11,7%	14,8%					

Kommenter gerne på spørgsmålet, hvis du har noget at tilføje.

Spørgsmål 2 (udviklingen)

I første runde stillede vi spørgsmålet: *"Hvordan vurderer du udviklingen i andelen af sårbare udlændinge (kategori C, D og E samlet set) inden for de forskellige arbejdsområder de kommende 5 år?"*

Spørgsmål baseret på input fra første runde:

I første runde kom der en række begrundelser for udviklingen. Disse har vi samlet i nedenstående tabel, hvor du nu har mulighed for at vurdere, hvilke faktorer der bidrager til udviklingen.

Hvor enig er du i følgende udsagn?	Meget enig	Overvejende enig	Overvejende Uenig	Meget uenig	Ved ikke
Platformsøkonomi er en væsentlig faktor til at udbrede sårbart arbejde inden for især udbringning af varer, persontransport, service og rengøring.	☐	☐	☐	☐	☐
Virksomheders anvendelse for fleksibel arbejdskraft synes at vokse. Soloselvstændige, vikarer og underleverandører synes at erstatte ordinært ansatte også inden for traditionelle faglærte områder.	☐	☐	☐	☐	☐
Landbrug, fiskeri og byggeri udvikler stadigt nye forretningsmodeller, hvor udenlandsk arbejdskraft kommer til Danmark.	☐	☐	☐	☐	☐
Nogle forventer en forandring af målgruppens sammensætning, hvor flygtninge fra f.eks. Eritrea i stigende grad overtager sårbare jobs fra østeuropæere inden for f.eks. den grønne sektor.	☐	☐	☐	☐	☐
Andelen af sårbare udlændinge formodes at stige svagt, medmindre der kommer ny regulering på området.	☐	☐	☐	☐	☐
Den igangværende Covid-19-krise formodes at øge sårbarheden, da man fra tidligere kriser har set, at udlændinge skubbes ud af arbejdsmarkedet først, hvilket øger deres incitament til at arbejde under ringere vilkår.	☐	☐	☐	☐	☐
Antallet af illegale arbejdstagere vil stige de kommende 5 år.	☐	☐	☐	☐	☐
Accept af racisme fra meningsdannere og politikere øger accepten af sårbarhed blandt udlændinge på arbejdsmarkedet.	☐	☐	☐	☐	☐

Nye tilføjede arbejdsområder

Vi har ligesom i det foregående skema tilføjet nye arbejdsområder. Du bedes svare på, hvordan du mener, at fordelingen ser ud på de nye tilføjede arbejdsområder.

Revider eventuelt din besvarelse

Du kan nedenfor se både din egen besvarelse samt forskerens svarfordeling og vægtede gennemsnitsbesvarelse.

Du har nu mulighed for at revidere dit svar fra første runde, nu hvor du ved, hvordan forskerne i gennemsnit har vurderet udviklingen. Dit svar fra sidste runde er udfyldt nedenfor. Du bedes kun rette i dit eget svar.

Bemærk. Fordelingen af svar er ikke vægtet.

Udvikling i andelen af sårbare udlændinge fordelt på arbejdsområder (værdi)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Kraftigt faldende	Faldende	Uændret	Stigende	Kraftigt stigende

Arbejdsmarkedet som helhed	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit = 3,9)	0%	0%	15%	85%	0%
Rengøring i private hjem (ikke au pairs)	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐
	Nyt arbejdsområde					
Rengøring på hoteller (tidligere 'hoteller')	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit = 3,8)	0%	7%	21%	71%	0%
Rengøring i virksomheder (tidligere bare 'rengøring')	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit = 4,0)	0%	0%	7%	93%	0%
Restauration (servering, opvask)	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit = 3,9)	0%	0%	13%	87%	0%
Den grønne sektor (landbrug, gartneri, minkavl, skovning, beskæring, plukning) (revideret)	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit = 4,1)	0%	0%	7%	86%	7%
Byggeri	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit = 3,9)	0%	0%	31%	92%	8%
Fiskeri	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit = 3,5)	0%	0%	58%	42%	0%
Persontransport (taxa, bus mv.)	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit = 3,1)	0%	9%	55%	36%	0%
Bud/kurer (f.eks. cykelbude, vareudbringning, post mv.)	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit = 3,8)	0%	0%	21%	64%	14%
Industri (fabrikker)	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐
	Nyt arbejdsområde					
IT-branchen	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐
	Nyt arbejdsområde					
Lagerarbejde	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐
	Nyt arbejdsområde					

Husarbejde og børnepasning (inkl. au pairs)	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐
	Nyt arbejdsområde					
Søfarende (skibstransport mv. under dansk lovgivning)	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐
	Nyt arbejdsområde					
Detailhandel (butik-/kassemedarbejder)	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐
	Nyt arbejdsområde					
Diverse småjobs (tiggeri, flaskesamlere, magasinsælgere)	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐
	Nyt arbejdsområde					
Massage- og neglesaloner	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐
	Nyt arbejdsområde					
Vejtransport (lastbilchauffører)	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit = 3,5)	0%	27%	0%	55%	18%
Sexarbejde	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit = 3,6)	0%	9%	36%	45%	9%

Kommenter gerne yderligere på spørgsmålet om udvikling.

Spørgsmål 3 (udfordringer)

I første runde stillede vi spørgsmålet "Hvad er de tre største udfordringer for de sårbare udenlandske arbejdstagere efter din mening?"

Vi har ud fra besvarelserne fra første runde identificeret en række udfordringer, som vi inddeler i fire hovedudfordringer. Du bedes angive, i hvor høj grad du er enig i hver enkelt udsagn om udfordringerne.

Strukturelle/kulturelle forhold

Du bedes angive, hvor enig du er i følgende udsagn:

	Meget enig	Overvejende enig	Overvejende uenig	Meget uenig	Ved ikke/ønsker ikke at svare
Manglende kendskab til rettigheder, love og regler betyder, at mange ikke ved, at det er muligt at arbejde på bedre vilkår. De stiller derfor ikke krav til arbejdsmiljø og arbejdsvilkår, som andre ville gøre.	☐	☐	☐	☐	☐
Manglende uddannelse og sprogkunderskaber – dansk såvel som engelsk – er en stor barriere for at opnå bedre arbejdsvilkår.	☐	☐	☐	☐	☐

Målgruppen oplever et stærkt incitament for at acceptere ringe (og ulovlige) løn- og arbejdsvilkår, fordi de kommer fra lande, hvor deres økonomi, vilkår og muligheder er meget ringe.	☐	☐	☐	☐	☐
Opholdstilladelsen er ofte afhængig af deres ansættelse, hvilket giver incitament til at acceptere ringe vilkår.	☐	☐	☐	☐	☐
Sårbare udlændinge oplever dehumaniserende og diskriminerende adfærd fra både arbejdsgivere, kolleger, kunder, myndigheder mv.	☐	☐	☐	☐	☐
Praktikordninger fastholder folk i midlertidige forløb uden efterfølgende ansættelse.	☐	☐	☐	☐	☐
Danske normer og praksisser er ofte implicitte og vanskelige at lære for udlændinge, hvilket er en barriere for integration mellem udlændinge og danskere.	☐	☐	☐	☐	☐
Arbejdsgiverorganisationer og fagbevægelse beskriver udlændinge negativt, hvilket hæmmer deres integration på arbejdsmarkedet.	☐	☐	☐	☐	☐
Arbejdsmarkedet er globaliseret, men der er ikke en globaliseret regulering af vilkår.	☐	☐	☐	☐	☐
Diskriminerende, krænkende og dehumaniserende adfærd					
Du bedes angive, hvor enig du er i følgende udsagn:					
	Meget enig	Overvejende enig	Overvejende uenig	Meget uenig	Ved ikke/ønsker ikke at svare
Sårbare udlændinge oplever ofte diskriminerende, krænkende og dehumaniserende adfærd fra arbejdsgiver.	☐	☐	☐	☐	☐
Virksomheder ansætter hellere danske arbejdstagere end udenlandske.	☐	☐	☐	☐	☐
Sårbare udlændinge oplever ofte diskriminerende, krænkende og dehumaniserende adfærd fra kolleger.	☐	☐	☐	☐	☐
Sårbare udlændinge oplever ofte diskriminerende, krænkende og dehumaniserende adfærd fra myndigheder.	☐	☐	☐	☐	☐
Sårbare udlændinge oplever ofte diskriminerende, krænkende og dehumaniserende adfærd fra borgere.	☐	☐	☐	☐	☐
Uden for den danske arbejdsmarkedsmodel					
Du bedes angive, hvor enig du er i følgende udsagn:					
	Meget enig	Overvejende enig	Overvejende uenig	Meget uenig	Ved ikke/ønsker ikke at svare
Sårbare udlændinge er ikke medlemmer af en fagforening.	☐	☐	☐	☐	☐

Sårbare udlændinge har et meget individualiseret syn på arbejde – de har mindre tilbøjelighed til at organisere sig eller stille fælles krav.	☐	☐	☐	☐	☐
Myndighederne opdager først sent målgruppen – f.eks. når der er sket meget alvorlige lovovertrædelser.	☐	☐	☐	☐	☐
Sårbare udlændinge undgår myndighederne af frygt for repressalier.	☐	☐	☐	☐	☐
Der er huller i arbejdsmarkedsmodellen, som muliggør udnyttelse – f.eks. mellemænd og vikarbureauer der formidler jobs i gråzonen.	☐	☐	☐	☐	☐
Sårbare udlændinge oplever forringede muligheder for repræsentation og indflydelse på eget arbejde.	☐	☐	☐	☐	☐

	Meget enig	Overvejende enig	Overvejende uenig	Meget uenig	Ved ikke / ønsker ikke at svare
Uden for velfærdsstatens sikkerhedsnet Du bedes angive, hvor enig du er i følgende udsagn:					
Sårbare udlændinge har stærkt forringede mulighed for ydelser ved ledighed og sygdom.	☐	☐	☐	☐	☐
Sårbare udlændinge har ikke mulighed for opkvalificering.	☐	☐	☐	☐	☐
Sårbare udlændinges adgang til offentlig sygesikring er stærkt begrænset.	☐	☐	☐	☐	☐
Kriminalisering af visse målgrupper/områder øger sårbarheden – f.eks. forbud mod camping øger incitamentet for at overnatte på farlige steder.	☐	☐	☐	☐	☐

Har du noget at tilføje, er du velkommen at skrive det her:

Spørgsmål 4 (virksomheder og privatpersoner)

I første runde stillede vi spørgsmålet "Hvad kendetegner de virksomheder og/eller privatpersoner, der benytter sårbare udlændinge som arbejdskraft?"

Spørgsmål baseret på input fra første runde:

Sårbare udenlandske arbejdstagere

på det danske arbejdsmarked

En Delphi-undersøgelse blandt danske forskere på området

Vi har ud fra jeres kommentarer i første runde identificeret følgende karakteristika ved disse virksomheder/personer. Du bedes vurdere i hvor høj grad, du er enig i disse beskrivelser om virksomhederne/personerne.	Meget enig	Overvejende enig	Overvejende uenig	Meget uenig	Ved ikke/ønsker ikke at svare
Virksomheder, der ansætter sårbare udlændinge, har primært fokus på indtjening/profit.	☐	☐	☐	☐	☐
Virksomheder, der ansætter sårbare udlændinge, er udsat for hård konkurrence.	☐	☐	☐	☐	☐
Virksomheder, der ansætter sårbare udlændinge, gør det, fordi de har svært ved at finde kvalificeret arbejdskraft.	☐	☐	☐	☐	☐
Virksomheder og privatpersoner, der ansætter sårbare udlændinge, mener, at det er moralsk forsvarligt at ansætte arbejdskraft på ringe vilkår.	☐	☐	☐	☐	☐
Lønoms-kostninger er den væsentligste del af udgifterne i virksomheder, der ansætter sårbare udlændinge.	☐	☐	☐	☐	☐
Brancher med stor andel af sårbare udlændinge har en lav grad af organisering.	☐	☐	☐	☐	☐
Virksomheder, der ansætter sårbare udlændinge, er typisk nystartede.	☐	☐	☐	☐	☐
Virksomheder, der ansætter sårbare udlændinge, er typisk små.	☐	☐	☐	☐	☐
Virksomheder, der ansætter sårbare udlændinge, bryder bevidst arbejdsmiljøloven.	☐	☐	☐	☐	☐
Virksomheder, der ansætter sårbare udlændinge, bryder bevidst skatteregler (f.eks. momsregler, ansættelse af sort arbejde).	☐	☐	☐	☐	☐
Privatpersoner eller virksomheder, der handler med virksomheder, der ansætter sårbare udlændinge, ved ikke, at de er med til at fastholde udlændinge i sårbare positioner.	☐	☐	☐	☐	☐
Privatpersoner eller virksomheder, der handler med virksomheder, der ansætter sårbare udlændinge, lukker øjnene for deres medansvar.	☐	☐	☐	☐	☐
Agenter, mellem-mænd og vikarbureauer er en central drivkraft i formidling både lovligt og ulovligt arbejde til sårbare udlændinge via nationale og internationale netværk.	☐	☐	☐	☐	☐
De sårbare udlændinge får ukorrekte eller ufuldstændige oplysninger om deres ansættelse af de virksomheder/mellem-mænd, der ansætter dem.	☐	☐	☐	☐	☐
Sårbare udlændinge ansættes typisk i yderste led i værdikæden.	☐	☐	☐	☐	☐

Har du noget at tilføje, er du velkommen at skrive det her:

Spørgsmål 5 (rådgivning, vejledning og bistand)

I første runde bad vi forskerne svare på en række spørgsmål om, hvorvidt tilbud til målgruppen var tilstrækkelige. Vi bad desuden deltagerne komme med forslag til, hvordan man bedre kan hjælpe målgruppen.

Spørgsmål baseret på input fra første runde

Deltagerne har foreslået følgende tilbud, der kan hjælpe målgruppen.	Stor negativ effekt	Lille negativ effekt	Ingen effekt	Lille positiv effekt	Stor positiv effekt
Du bedes vurdere i hvor høj grad, du mener, at disse tiltag vil have positiv effekt (dvs. mindske sårbarheden).					
Mulighed for hjælp og rådgivning fra myndigheder og foreninger uden risiko for hjemsendelse.	☐	☐	☐	☐	☐
Mere opsøgende arbejde fra myndigheder, sociale tilbud, fagforeninger.	☐	☐	☐	☐	☐
Bedre kommunikation om lokale tilbud til målgruppen.	☐	☐	☐	☐	☐
Bedre mulighed for overnatning, så man ikke er nødt til at bo hos sin arbejdsgiver eller et sted vedkommende har anvist.	☐	☐	☐	☐	☐
Bedre muligheder for anonym rådgivning, klagemulighed og hjælp fra f.eks. Kirkens Korshær, Gadejuristen eller andre aktører i gadearbejdet.	☐	☐	☐	☐	☐
Etablering af 'migrantcentre' med tilstrækkelige ressourcer, hvor målgruppen kan få hjælp til alt, der handler om arbejde og liv i Danmark. Herunder ly.	☐	☐	☐	☐	☐
Tilbud om bistand i forbindelse med indgåelse af kontrakter (f.eks. juridisk bistand, bisidder eller tolke)	☐	☐	☐	☐	☐
Mulighed for hjælp i målgruppens hjemlande til at kunne håndtere de udfordringer såsom gæld eller pression, der forhindrer tilbagevenden.	☐	☐	☐	☐	☐

Revider eventuelt din besvarelse

Du kan nedenfor se både din egen besvarelse samt forskerens svarfordeling og gennemsnitsbesvarelse.		I høj grad (4)	I nogen grad (3)	I mindre grad (2)	Slet ikke (1)
Har målgruppen tilstrækkelig mulighed for at få hjælp fra det offentlige?	Dit svar	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (gennemsnit = 2,1)	0%	13%	81%	6%
Har målgruppen tilstrækkelig mulighed for at få hjælp fra private aktører, herunder NGO'er?	Dit svar	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (gennemsnit = 2,2)	0%	19%	81%	0%

Har målgruppen tilstrækkelig mulighed for at få hjælp fra faglige organisationer?	Dit svar	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (gennemsnit = 2,4)	0%	47%	53%	0%
Vurderer du, at målgruppen kender til deres muligheder for at få hjælp?	Dit svar	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (gennemsnit = 1,7)	0%	0%	76%	24%
Vurderer du, at de eksisterende tilbud om hjælp er de rigtige?	Dit svar	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (gennemsnit = 2,5)	0%	50%	50%	0%

Angiv gerne yderligere forslag til, hvordan man kan hjælpe sårbare udlændinge gennem tilbud, og hvordan disse formidles til målgruppen.

Spørgsmål 6 (tiltag)

I første runde bad vi deltagerne nævne op til tre tiltag, som de vurderer vil være effektive til at mindske udsathedens blandt sårbare udenlandske arbejdstagere.

Deltagerne har foreslået følgende tiltag, der kan hjælpe målgruppen.

Du bedes vurdere i hvor høj grad, du mener, at disse tiltag vil have positiv effekt (dvs. mindske sårbarheden).

	Stor negativ effekt	Lille negativ effekt	Ingen effekt	Lille positiv effekt	Stor positiv effekt
Forbedret samarbejde myndighederne imellem (arbejdstilsyn, skat, politi, kommuner mv.)	☐	☐	☐	☐	☐
Bedre koordinering mellem myndigheder ved tilsyn.	☐	☐	☐	☐	☐
Flere tilsyn fra myndigheder.	☐	☐	☐	☐	☐
Øget indsats fra arbejdsmarkedsorganisationerne, i forhold til nuværende.	☐	☐	☐	☐	☐
Bedre mulighed for at identificere og overføre formelle kompetencer fra hjemlandet til Danmark.	☐	☐	☐	☐	☐
Fokus på at forfølge virksomhederne, der ansætter sårbare udlændinge.	☐	☐	☐	☐	☐
Forbedret samarbejde mellem myndigheder, fagforeninger, arbejdsgiverforeninger og nationale foreninger/netværk (f.eks. kirkesamfund, indvandrersorganisationer mv.)	☐	☐	☐	☐	☐
Kædeansvar og sociale klausuler i forbindelse med offentlige anlægsprojekter, udbud og brug af private leverandører.	☐	☐	☐	☐	☐

Sårbare udenlandske arbejdstagere

på det danske arbejdsmarked

En Delphi-undersøgelse blandt danske forskere på området

Alle udlændinge, der arbejder under lovlige vilkår, får udstedt et kort, der dokumenterer dette over for myndigheder. I forbindelse med udstedelsen undervises de i deres rettigheder og arbejdsmarkedsforhold i Danmark.	☐	☐	☐	☐	☐
Forbedret samarbejde mellem fagforeninger i Danmark og afsenderlandene. F.eks. for at kunne føre kontrol og tilsyn med agenter/mellemmænd.	☐	☐	☐	☐	☐
Uddannelse af politi og politikere om mekanismerne i racisme og diskrimination.	☐	☐	☐	☐	☐
Større viden end der er på nuværende tidspunkt, om, hvor de sårbare udlændinge arbejder, så opsøgende arbejde bliver lettere.	☐	☐	☐	☐	☐
Forbedret muligheder for at anmelde bagmænd for målgruppen, myndigheder og foreninger.	☐	☐	☐	☐	☐
Større respekt, for og anerkendelse af det enkelte menneskes ressourcer og rettigheder som arbejdere fra myndigheder og andre, der har kontakt til målgruppen, i forhold til nuværende.	☐	☐	☐	☐	☐
SIRI (styrelsen for international rekruttering og integration) skal sikre, at folk, der opnår arbejdstilladelse, også er informeret om deres rettigheder som arbejdere og muligheder for hjælp.	☐	☐	☐	☐	☐
Mindre diskrimination af udlændinge i den offentlige debat – og dermed mindre legitimering af diskrimination på arbejdsmarkedet, end der er på nuværende tidspunkt.	☐	☐	☐	☐	☐
Etablering af national arbejdsgruppe, der omsætter politiske initiativer og skaber en helhedsorienteret strategi for at få skabt et fokus på de sårbare grupper og hvordan arbejdsmarkedsparterne kan forbedre arbejdsvilkår på arbejdsmarkedet ift. til beskæftigelse- og fastholdelse, samt trivsel, sundhed og sikkerhed.	☐	☐	☐	☐	☐
Mulighed for arbejdstilladelse, som ikke er baseret på en ansættelseskontakt og dermed gør den enkelte afhængig af arbejdsgiver.	☐	☐	☐	☐	☐
Mulighed for understøttelse og opholdstilladelse ved arbejdsløshed.	☐	☐	☐	☐	☐
Øget krav, i forhold til nuværende, om etablering af aftaleret (overenskomst) i mindre virksomheder, evt. i form af erga omnes-lovgivning.	☐	☐	☐	☐	☐
Større deling af data mellem forskningsinstitutioner, Danmarks Statistik, myndigheder, arbejdsmarkedsorganisationer, kommuner, NGO'er, private aktører mv., end der er på nuværende tidspunkt.	☐	☐	☐	☐	☐
Almengørelse af de kollektive overenskomster.	☐	☐	☐	☐	☐
Mere forskning på området, end der er på nuværende tidspunkt, så f.eks. lovgivning, udbredelse, arbejdsforhold og konsekvenser kan dokumenteres.	☐	☐	☐	☐	☐
Lovgivning der forbedrer muligheden for at straffe bagmænd og arbejdsgivere for menneskehandel.	☐	☐	☐	☐	☐
Øget adgang til sundhedssystemet, i forhold til nuværende adgang.	☐	☐	☐	☐	☐
Regulering af globale finansmarkeder.	☐	☐	☐	☐	☐
En offentlig debat om udlændinges positive bidrag til samfundet.	☐	☐	☐	☐	☐

Hvis du har yderligere forslag til tiltag eller kommentarer til ovenstående, er du meget velkommen til at angive dem her.

Spørgsmål 7 (data)

I første runde bad vi deltagerne foreslå registre, databaser eller andre kilder, som vil kunne give information om målgruppens udbredelse, levevilkår, udfordringer eller andet.

Følgende data blev nævnt:

- NGOer har mange data om målgruppen, da de dokumenterer deres arbejde. F.eks. Trampolinhuset, LGBT asyl mv.
- Arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer har data.
- Kommuner har data.
- Politiet har data om tvangsarbejde.
- Danmarks Statistik kan have brugbare data om målgruppen og bør spørges.
- Rapporter om ulighed i sundhed rummer data om indvandrere.
- Illegal/Strada har data om, hvor mange sælgerlegitimationskort de har udstedt over årene.
- Sociale medier kan være en kilde til (big) data.

Øvrige kommentarer:

- Udbredt enighed om, at eksisterende registre primært rummer legale arbejdere. Målgruppen skjuler sig.
- Kvalitative metoder a la 'hjemløseoptællingen' vil nok være bedst egnet.
- Snowballing kan bruges som metode, hvor man interviewer én, som så peger på en anden osv.
- Myndighederne kan lave repræsentative tilsyn i en hel branche, hvor de optæller og registrerer sårbare udlændinge. Derved kan man skabe valide data om udbredelse.
- Norge er længere fremme i forhold til tvangsarbejde. De kan have brugbare erfaringer omkring data.

Hvis du har yderligere forslag til, hvor der findes data om målgrupperne, og hvordan denne data kan anvendes til at fremme kendskab til målgruppen og forebyggelse af sårbarhed, er du velkommen til at skrive dem her.

Spørgsmål 8 (kommentarer)

Hvis du har kommentarer til undersøgelsen, er du velkommen til at skrive dem her.

Tak for din besvarelse. Du bedes sende det udfyldte skema til Heidi Vendelboe Andersen på hva@nfa.dk.

Kære deltager

Tak fordi du stadig ønsker at deltage i denne Delphi-undersøgelse om sårbare udenlandske arbejdstagere i Danmark. Undersøgelsen foretages af Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø på vegne af en tværministeriel arbejdsgruppe ledet af Beskæftigelsesministeriet. Formålet med undersøgelsen er at skabe størst mulig klarhed over udbredelsen og udfordringer for målgruppen, ligesom vi ønsker at finde forslag til løsninger.

Dette er tredje runde af vores Delphi-undersøgelse. Vi modtog i første runde i alt 21 besvarelser af skemaet – og 17 i anden runde.

Spørgeskemaet er blevet noget længere end sidst. Til gengæld regner vi med, at de enkelte spørgsmål vil tage kortere tid, ligesom du formentlig vil have færre kommentarer.

Vi forventer at besvarelsen af dette spørgeskema vil tage op til 30 minutter.

Med venlig hilsen

Jeppe Lykke Møller, postdoc på Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø

Kort om metoden og forløbet

En Delphi-undersøgelse handler kort fortalt om at bede eksperter, inden for et givent felt, om at give deres bedste vurdering af forhold, der er vanskelige at opnå sikker viden om. Det bruges ofte til at forudsige udviklinger inden for f.eks. klima, politik eller andre forhold.

I anden runde bad vi jer svare på en række spørgsmål om målgruppen ud fra besvarelserne i første runde. Disse spørgsmål er nu blevet analyseret, og du kan derfor se, hvad du selv og de øvrige forskere har svaret (anonymt). Besvarelser fra første og anden runde er blevet omregnet til et gennemsnit, ligesom vi viser fordelingen af besvarelserne. Nogle gennemsnit er blevet vægtet, således at svar fra forskere med tættere tilknytning til det enkelte arbejdsområde trækker mere op eller ned i gennemsnittet end forskere, der er længere væk. Denne vægtning har betydet en ændring af gennemsnittet fra -1,7%-point til 2,3%-point.

I denne tredje runde har du mulighed for at validere svarene fra anden runde. Det vil sige, at du har mulighed for at revidere dine svar, nu hvor du ved, hvad gennemsnittet har svaret på alle spørgsmålene.

Dette er tredje og sidste runde, vi gennemfører i Delphi-undersøgelsen.

Anonymitet

De videnskabelige medarbejdere på NFA, som står for Delphi-undersøgelsen, vil kunne se, hvem der har svaret hvad. Men de øvrige medarbejdere på NFA, i Beskæftigelsesministeriet og i arbejdsgruppen vil alene få adgang til anonymiserede svar. De besvarede spørgeskemaer behandles som personfølsomme oplysninger og vil blive placeret på et sikkert drev, hvor kun nødvendigt personale fra projektet har adgang til dem i projektets løbetid.

Når du har svaret

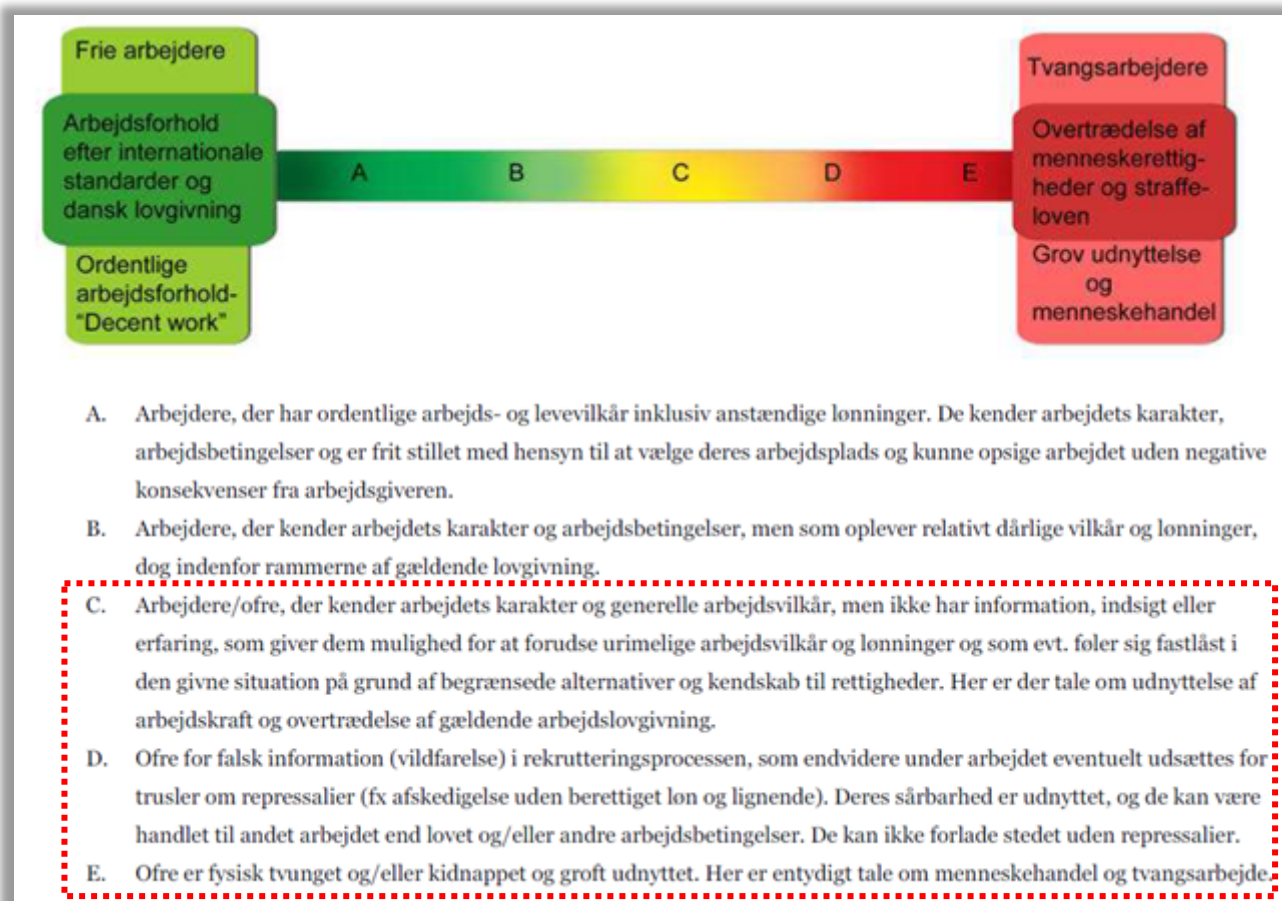
Når du har svaret, gemmer du dette spørgeskema og sender det til Heidi Vendelboe Andersen på hva@nfa.dk.

Ved spørgsmål kan du kontakte Jeppe Lykke Møller på jlm@nfa.dk eller telefon 22 42 22 27.

En definition på sårbarhed

Inden du svarer på spørgeskemaet, er det relevant kort at definere, hvad en sårbar arbejdstager er.

Vi definerer målgruppen for denne undersøgelse som udlændinge i Danmark, der kan kategoriseres som hhv. C, D eller E på denne skala fra Center Mod Menneskehandel:

Figur 1. Kategorisering af sårbarhed på arbejdsmarkedet. Den stiplede markering viser, hvilke målgrupper denne undersøgelse fokuserer på. Kilde: Lisborg, A. (2011). MENNESKEHANDEL I DEN GRØNNE SEKTOR? - En undersøgelse af migrations- og arbejdsvilkårene for migrantarbejdere i landbrug og gartneri i Danmark" Center Mod Menneskehandel.

Med 'sårbare udlændinge på det danske arbejdsmarked' taler vi altså om mennesker, der ikke blot er udsatte eller prekære såsom projektansatte, deltidsansatte, soloselvstændige, vikarer og andre atypisk ansatte. Vi taler om mennesker, der både arbejder uden overenskomst, og som arbejder under stærkt kritisable, ugennemskuelige eller direkte ulovlige forhold. Forhold man vil kunne kalde helt eller delvist ufri.

Vi har fået kommentarer, hvor I foreslår en revision af modellen. Vi er enige i forslagene, men vi er nødt til at anvende modellen lige nu, i mangel på klarere definitioner af målgruppen.

I det følgende vil vi bede dig svare ud fra din bedste vurdering. Husk, at det er helt i orden ikke at kende svaret. Formålet med en Delphi er at lade eksperter give deres bedste bud. I denne runde, får mulighed for at justere jeres svar fra anden runde.

Spørgsmål 1 (udbredelse)

I første runde stillede vi spørgsmålet: "Hvor mange procent af **den samlede beskæftigede** (inkl. danskere) vurderer du kan karakteriseres som 'sårbare udlændinge' (angivelse i procent)? Fordel dit bedste bud på målgruppe og arbejdsområde."

I anden runde fik du mulighed for at revidere dine svar på hvor stor en andel af den samlede beskæftigelse inden for de pågældende arbejdsområder de forskellige typer af sårbare udlændinge udgør.

Vi vil bede dig kigge dine svar igennem igen og vurdere, om nogle af svarene fra anden runde skal ændres.

Input fra forrige runder:

Flere deltagere oplevede spørgsmålet som uklart. Derfor uddyber vi: Vi spørger til, hvor stor en procentdel, de sårbare udlændinge i hhv. kategori C, D og E udgør af det samlede antal beskæftigede inden for forskellige arbejdsområder. Det samlede antal beskæftigede er både danskere og udlændinge.

Vi kan oplyse, at der ifølge jobindsats.dk i august 2020 var 287.816 udenlandske lønmodtagere samt 7.936 udlændinge registreret i RUT i Danmark ud af i alt 2.763.695 lønmodtagere (Danmarks Statistik). Det vil sige, at den officielle andel af udlændinge i beskæftigelse var ca. 10,7%.

Flere deltagere udtrykte tilbageholdenhed ved at svare på udbredelse, også i anden runde. Blandt andet fordi data er vanskeligt opnåelige. Disse manglende data er netop grunden til denne undersøgelse, men I er som deltagere dem, der kan give de bedst kvalificerede estimater. Vi håber, at flere vil svare på her i tredje og sidste runde.

Antal respondenter på spørgsmålet i anden runde: 6-10.

Revider eventuelt din besvarelse

Du kan nedenfor se både din egen besvarelse samt forskerens vægtede gennemsnitsbesvarelse.

Du har igen mulighed for at revidere dit svar. Dit seneste svar er udfyldt nedenfor. Du bedes kun rette i dit eget svar. Benyt gerne en farve til at markere eventuelle rettelser.

* betyder, at arbejdsområdet er blevet tilføjet i anden runde og således ikke er valideret.

		Procentvis andel af sårbare udenlandske arbejdstagere fordelt på kategorier og arbejdsområder ud af den samlede beskæftigelse					I hvor høj grad, er sårbare udlændinge, i det givne arbejdsområde, inden for dit forskningsfelt?				
		C	D	E	C+D+E	Ved ikke / ønsker ikke at svare	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Meget periferet	Slet ikke
Arbejdsmarkedet som helhed	Dit svar	%	%	%		☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	7,0%	3,0%	0,5%	10,5%	ny					
IT-branchen*	Dit svar	%	%	%		☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	6,3%	1,7%	0,4%	8,4%	ny					
Industri (fabrikker mv.)*	Dit svar	%	%	%		☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	6,2%	2,2%	0,6%	9,1%	ny					

Sårbare udenlandske arbejdstagere

på det danske arbejdsmarked

En Delphi-undersøgelse blandt danske forskere på området

Detailhandel (butik-/kassemedarbejder)*	Dit svar	%	%	%		☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	6,9%	2,5%	0,6%	10,0%	ny					
Fiskeri	Dit svar	%	%	%		☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	6,7%	2,6%	0,8%	10,0%	ny					
Lagerarbejde*	Dit svar	%	%	%		☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	7,1%	2,3%	1,0%	10,4%	ny					
Persontransport (taxa, bus mv.)	Dit svar	%	%	%		☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	9,4%	2,2%	0,5%	12,0%	ny					
Søfarende (skibstransport mv. under dansk lovgivning)*	Dit svar	%	%	%		☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	10,1%	3,3%	0,9%	15,0%	ny					
Byggeri	Dit svar	%	%	%		☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	11,4%	3,6%	0,9%	15,9%	ny					
Rengøring på hoteller (tidligere 'hoteller')	Dit svar	%	%	%		☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	12,8%	3,7%	1,1%	17,6%	ny					
Restauration (servering, opvask)	Dit svar	%	%	%		☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	12,5%	4,5%	1,5%	18,4%	ny					
Rengøring i virksomheder (tidligere bare 'rengøring')	Dit svar	%	%	%		☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	13,7%	3,9%	1,4%	19,0%	ny					
Rengøring i private hjem (ikke au pairs)*	Dit svar	%	%	%		☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	13,7%	5,1%	1,1%	19,9%	ny					
Vejtransport (lastbilchauffører)	Dit svar	%	%	%		☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	14,2%	5,3%	2,0%	21,5%	ny					
Den grønne sektor (landbrug, gartneri, minkavl, skovning, beskæring, plukning) (revideret)	Dit svar	%	%	%		☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	15,0%	6,0%	2,2%	23,1%	ny					
Massage- og neglesaloner*	Dit svar	%	%	%		☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	15,8%	5,8%	2,8%	24,4%	ny					
Husarbejde og børnepasning (inkl. au pairs)*	Dit svar	%	%	%		☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	20,0%	5,9%	1,3%	27,2%	ny					
Bud/kurer (f.eks. cykelbude, vareudbringning, post mv.)	Dit svar	%	%	%		☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	22,5%	6,4%	0,8%	29,7%	ny					
Diverse småjobs (tiggeri, flaskesamlere, magasinsælgere)*	Dit svar	%	%	%		☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	19,3%	7,2%	3,6%	30,1%	ny					
Sexarbejde	Dit svar	%	%	%		☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Vægtet gennemsnit	27,9%	13,4%	13,8%	55,5%	ny					

Kommenter gerne på spørgsmålet, hvis du har noget at tilføje.

Spørgsmål 2 (udviklingen)

I første runde stillede vi spørgsmålet: "Hvordan vurderer du udviklingen i andelen af sårbare udlændinge (kategori C, D og E samlet set) inden for de forskellige arbejdsområder de kommende 5 år?"

Spørgsmål baseret på input fra første runde:

I første runde kom der en række begrundelser for udviklingen. Disse blev samlet som udsagn i nedenstående tabel i anden runde. Du har nu mulighed for at revidere dine svar fra anden runde. Marker gerne hvilke ændringer du har foretaget.

Hvor enig er du i følgende udsagn?	Meget enig	Overvejende enig	Overvejende Uenig	Meget uenig	Ved ikke / ønsker ikke at svare
Antal respondenter på dette spørgsmål i anden runde: 15-16.					
Landbrug, fiskeri og byggeri udvikler stadigt nye forretningsmodeller, hvor udenlandsk arbejdskraft kommer til Danmark. (Fordeling af svar)	☐ 58%	☐ 42%	☐ 0%	☐ 0%	☐ 25%
Den igangværende Covid-19-krise formodes at øge sårbarheden, da man fra tidligere kriser har set, at udlændinge skubbes ud af arbejdsmarkedet først, hvilket øger deres incitament til at arbejde under ringere vilkår. (Fordeling af svar)	☐ 57%	☐ 43%	☐ 0%	☐ 0%	☐ 7%
Platformsøkonomi er en væsentlig faktor til at udbrede sårbart arbejde inden for især udbringning af varer, persontransport, service og rengøring. (Fordeling af svar)	☐ 43%	☐ 57%	☐ 0%	☐ 0%	☐ 13%
Virksomheders anvendelse for fleksibel arbejdskraft synes at vokse. Soloselvstændige, vikarer og underleverandører synes at erstatte ordinært ansatte også inden for traditionelle faglærte områder. (Fordeling af svar)	☐ 58%	☐ 42%	☐ 0%	☐ 0%	☐ 20%
Nogle forventer en forandring af målgruppens sammensætning, hvor flygtninge fra f.eks. Eritrea i stigende grad overtager sårbare jobs fra østeuropæere inden for f.eks. den grønne sektor. (Fordeling af svar)	☐ 17%	☐ 33%	☐ 50%	☐ 0%	☐ 63%
Accept af racisme fra meningsdannere og politikere øger accepten af sårbarhed blandt udlændinge på arbejdsmarkedet. (Fordeling af svar)	☐ 42%	☐ 33%	☐ 17%	☐ 8%	☐ 25%
Antallet af illegale arbejdstagere vil stige de kommende 5 år. (Fordeling af svar)	☐ 18%	☐ 64%	☐ 18%	☐ 0%	☐ 31%
Andelen af sårbare udlændinge formodes at stige svagt, medmindre der kommer ny regulering på området. (Fordeling af svar)	☐ 54%	☐ 38%	☐ 8%	☐ 0%	☐ 19%

Revider eventuelt din besvarelse om udviklingen fordelt på arbejdsområder							
I anden runde blev nedstående skema besvaret. Du kan se både din egen besvarelse samt forskerens svarfordeling og vægtede gennemsnitsbesvarelse. Du har nu mulighed for at revidere dit svar fra anden runde, nu hvor du ved, hvordan forskerne i gennemsnit har vurderet udviklingen. Dit svar fra anden runde er udfyldt nedenfor. Du bedes kun rette i dit eget svar. Antal respondenter i anden runde: 11-15.		Udvikling i andelen af sårbare udlændinge fordelt på arbejdsområder (værdi)					
		Kraftigt faldende (-2)	Faldende (-1)	Uændret (0)	Stigende (+1)	Kraftigt stigende (+2)	Ved ikke/ønsker ikke at svare
Arbejdsmarkedet som helhed	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit 0,9)	0%	0%	7%	93%	0%	ny
Detailhandel (butik-/kassemedarbejder)*	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit 0,3)	0%	0%	15%	85%	0%	ny
Persontransport (taxa, bus mv.)	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit 0,4)	0%	7%	29%	64%	0%	ny
Fiskeri	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit 0,4)	0%	0%	14%	86%	0%	ny
Søfarende (skibstransport mv. under dansk lovgivning)*	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit 0,5)	0%	0%	21%	71%	7%	ny
Byggeri	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit 0,5)	8%	0%	8%	77%	8%	ny
Industri (fabrikker)*	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit 0,5)	8%	0%	31%	62%	0%	ny
Rengøring på hoteller (tidligere 'hoteller')	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit 0,6)	0%	0%	58%	42%	0%	ny
Lagerarbejde*	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit 0,6)	0%	9%	45%	45%	0%	ny
Massage- og neglesaloner*	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit 0,6)	0%	0%	45%	45%	9%	ny
Vejtransport (lastbilchauffører)	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit 0,7)	0%	15%	15%	54%	15%	ny
Husarbejde og børnepasning (inkl. au pairs)*	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit 0,8)	0%	0%	23%	69%	8%	ny
Sexarbejde	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit 0,8)	0%	0%	42%	58%	0%	ny
Rengøring i private hjem (ikke au pairs)*	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit 0,9)	0%	8%	23%	54%	15%	ny
IT-branchen*	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Sårbare udenlandske arbejdstagere

på det danske arbejdsmarked

En Delphi-undersøgelse blandt danske forskere på området

	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit 0,9)	0%	0%	54%	46%	0%	ny
Rengøring i virksomheder (tidligere bare 'rengøring')	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit 0,9)	0%	0%	67%	33%	0%	ny
Restauration (servering, opvask)	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit 0,9)	0%	0%	7%	71%	21%	ny
Den grønne sektor (landbrug, gartneri, minkavl, skovning, beskæring, plukning) (revideret)	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit 0,9)	0%	0%	45%	45%	9%	ny
Diverse småjobs (tiggeri, flaskesamlere, magasinsælgere*)	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit 1,1)	0%	15%	15%	54%	15%	ny
Bud/kurer (f.eks. cykelbude, vareudbringning, post mv.)	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar (vægtet gennemsnit 1,3)	0%	0%	31%	62%	8%	ny
Kommenter gerne yderligere på spørgsmålet om udvikling.							

Spørgsmål 3 (udfordringer)

I første runde stillede vi spørgsmålet "Hvad er de tre største udfordringer for de sårbare udenlandske arbejdstagere efter din mening?"

Ud fra besvarelserne identificerede vi en række udfordringer, som vi i anden runde formulerede som en række udsagn fordelt på fire hovedudfordringer.

Du kan se dine egne svar herunder samt fordelingen af svar fra alle deltagere. Du bedes kigge dine svar igennem, og evt. revidere dem.

Strukturelle/kulturelle forhold

Du bedes angive, hvor enig du er i følgende udsagn.

Antal respondenter i anden runde: 16-17.

	Meget enig (4)	Overvejende enig (3)	Overvejende uenig (2)	Meget uenig (1)	Ved ikke/ønsker ikke at svare
Opholdstilladelsen er ofte afhængig af deres ansættelse, hvilket giver incitament til at acceptere ringe vilkår. (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,6)	☐ 56%	☐ 38%	☐ 0%	☐ 0%	☐ 6%
Målgruppen oplever et stærkt incitament for at acceptere ringe (og ulovlige) løn- og arbejdsvilkår, fordi de kommer fra lande, hvor deres økonomi, vilkår og muligheder er meget ringe. (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,5)	☐ 53%	☐ 41%	☐ 6%	☐ 0%	☐ 0%
Arbejdsmarkedet er globaliseret, men der er ikke en globaliseret regulering af vilkår. (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,5)	☐ 60%	☐ 27%	☐ 13%	☐ 0%	☐ 13%
Manglende uddannelse og sprogkundskaber – dansk såvel som engelsk – er en stor barriere for at opnå bedre arbejdsvilkår. (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,4)	☐ 41%	☐ 53%	☐ 6%	☐ 0%	☐ 0%
Manglende kendskab til rettigheder, love og regler betyder, at mange ikke ved, at det er muligt at arbejde på bedre vilkår. De stiller derfor ikke krav til arbejdsmiljø og arbejdsvilkår, som andre ville gøre. (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,3)	☐ 35%	☐ 59%	☐ 6%	☐ 0%	☐ 0%
Praktikordninger fastholder folk i midlertidige forløb uden efterfølgende ansættelse. (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,2)	☐ 24%	☐ 53%	☐ 6%	☐ 0%	☐ 18%
Sårbare udlændinge oplever dehumaniserende og diskriminerende adfærd fra både arbejdsgivere, kolleger, kunder, myndigheder mv. (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,1)	☐ 29%	☐ 35%	☐ 18%	☐ 0%	☐ 18%
Danske normer og praksisser er ofte implicite og vanskelige at lære for udlændinge, hvilket er en barriere for integration mellem udlændinge og danskere. (Fordeling af svar. Gennemsnit 2,9)	☐ 24%	☐ 47%	☐ 24%	☐ 6%	☐ 0%
Arbejdsgiverorganisationer og fagbevægelse beskriver udlændinge negativt, hvilket hæmmer deres integration på arbejdsmarkedet. (Fordeling af svar. Gennemsnit 2,3)	☐ 6%	☐ 25%	☐ 44%	☐ 13%	☐ 13%

Diskriminerende, krænkende og dehumaniserende adfærd Du bedes angive, hvor enig du er i følgende udsagn.		Meget enig (4)	Overvejende enig (3)	Overvejende ueinig (2)	Meget uenig (1)	Ved ikke/ønsker ikke at svare
Antal respondenter i anden runde: 17.						
Sårbare udlændinge oplever ofte diskriminerende, krænkende og dehumaniserende adfærd fra arbejdsgiver. (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,4)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
		35%	29%	6%	0%	29%
Sårbare udlændinge oplever ofte diskriminerende, krænkende og dehumaniserende adfærd fra borgere. (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,0)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
		18%	29%	18%	0%	35%
Virksomheder ansætter hellere danske arbejdstagere end udenlandske. (Fordeling af svar. Gennemsnit 2,9)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
		18%	47%	24%	0%	12%
Sårbare udlændinge oplever ofte diskriminerende, krænkende og dehumaniserende adfærd fra kolleger. (Fordeling af svar. Gennemsnit 2,9)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
		18%	29%	24%	0%	29%
Sårbare udlændinge oplever ofte diskriminerende, krænkende og dehumaniserende adfærd fra myndigheder. (Fordeling af svar. Gennemsnit 2,8)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
		18%	18%	35%	0%	29%
Uden for den danske arbejdsmarkedsmodel Du bedes angive, hvor enig du er i følgende udsagn.		Meget enig (4)	Overvejende enig (3)	Overvejende ueinig (2)	Meget uenig (1)	Ved ikke/ønsker ikke at svare
Antal respondenter i anden runde: 17.						
Sårbare udlændinge oplever forringede muligheder for repræsentation og indflydelse på eget arbejde. (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,7)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
		53%	24%	0%	0%	24%
Der er huller i arbejdsmarkedsmodellen, som muliggør udnyttelse – f.eks. mellemmand og vikarbureauer der formidler jobs i gråzonen. (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,7)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
		71%	18%	6%	0%	6%
Sårbare udlændinge er ikke medlemmer af en fagforening. (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,6)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
		53%	41%	0%	0%	6%
Sårbare udlændinge undgår myndighederne af frygt for repressalier. (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,4)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
		41%	53%	0%	0%	6%
Myndighederne opdager først sent målgruppen – f.eks. når der er sket meget alvorlige lovovertrædelser. (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
		29%	41%	12%	0%	18%
Sårbare udlændinge har et meget individualiseret syn på arbejde – de har mindre tilbøjelighed til at organisere sig eller stille fælles krav. (Fordeling af svar. Gennemsnit 2,5)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
		12%	18%	41%	6%	24%

	(4) Meget enig	(3) Overvejende enig	(2) Overvejende uenig	(1) Meget uenig	Ved ikke / ønsker ikke at svare
Uden for velfærdsstatens sikkerhedsnet Du bedes angive, hvor enig du er i følgende udsagn.					
Antal respondenter i anden runde: 16-17.					
Sårbare udlændinge har ikke mulighed for opkvalificering. (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,6)	☐	☐	☐	☐	☐
	59%	18%	6%	0%	18%
Sårbare udlændinge har stærkt forringede mulighed for ydelser ved ledighed og sygdom. (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,5)	☐	☐	☐	☐	☐
	47%	41%	0%	0%	12%
Sårbare udlændinges adgang til offentlig sygesikring er stærkt begrænset. (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,3)	☐	☐	☐	☐	☐
	24%	29%	6%	0%	41%
Kriminalisering af visse målgrupper/områder øger sårbarheden – f.eks. forbud mod camping øger incitamentet for at overnatte på farlige steder. (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,2)	☐	☐	☐	☐	☐
	19%	25%	6%	0%	50%
Har du noget at tilføje, er du velkommen at skrive det her:					

Spørgsmål 4 (virksomheder og privatpersoner)

I første runde stillede vi spørgsmålet "Hvad kendetegner de virksomheder og/eller privatpersoner, der benytter sårbare udlændinge som arbejdskraft?"

Ud fra besvarelserne opstillede vi en række karakteristika, som vi i anden runde formulerede som en række udsagn, som deltagerne har svaret, om de var enige i.

Du kan se dine egne svar herunder samt fordelingen af svar fra alle deltagere. Du bedes kigge dine svar igennem, og evt. revidere dem.

Du bedes vurdere i hvor høj grad, du er enig i disse beskrivelser om virksomhederne/personerne.	Meget enig (4)	Overvejende enig (3)	Overvejende uenig (2)	Meget uenig (1)	Ved ikke / ønsker ikke at svare
Antal respondenter i anden runde: 16-17.					
Virksomheder, der ansætter sårbare udlændinge, har primært fokus på indtjening/profit. (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,6)	☐ 44%	☐ 25%	☐ 0%	☐ 0%	☐ 31%
De sårbare udlændinge får ukorrekte eller ufuldstændige oplysninger om deres ansættelse af de virksomheder/mellemmænd, der ansætter dem. (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,6)	☐ 38%	☐ 31%	☐ 0%	☐ 0%	☐ 31%
Agenter, mellemmænd og vikarbureauer er en central drivkraft i formidling både lovligt og ulovligt arbejde til sårbare udlændinge via nationale og internationale netværk. (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,5)	☐ 44%	☐ 44%	☐ 0%	☐ 0%	☐ 13%
Sårbare udlændinge ansættes typisk i yderste led i værdikæden. (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,3)	☐ 40%	☐ 33%	☐ 13%	☐ 0%	☐ 13%
Privatpersoner eller virksomheder, der handler med virksomheder, der ansætter sårbare udlændinge, lukker øjnene for deres medansvar. (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,2)	☐ 19%	☐ 38%	☐ 6%	☐ 0%	☐ 38%
Virksomheder og privatpersoner, der ansætter sårbare udlændinge, mener, at det er moralsk forsvarligt at ansætte arbejdskraft på ringe vilkår. (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,1)	☐ 6%	☐ 44%	☐ 0%	☐ 0%	☐ 50%
Lønmodkostninger er den væsentligste del af udgifterne i virksomheder, der ansætter sårbare udlændinge. (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,1)	☐ 13%	☐ 38%	☐ 6%	☐ 0%	☐ 44%
Virksomheder, der ansætter sårbare udlændinge, bryder bevidst skatteregler (f.eks. momsregler, ansættelse af sort arbejde). (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,1)	☐ 13%	☐ 38%	☐ 6%	☐ 0%	☐ 44%
Brancher med stor andel af sårbare udlændinge har en lav grad af organisering. (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,1)	☐ 25%	☐ 31%	☐ 19%	☐ 0%	☐ 25%
Virksomheder, der ansætter sårbare udlændinge, bryder bevidst arbejdsmiljøloven. (Fordeling af svar. Gennemsnit 3,0)	☐ 13%	☐ 25%	☐ 13%	☐ 0%	☐ 50%

Virksomheder, der ansætter sårbare udlændinge, er typisk små. (Fordeling af svar. Gennemsnit 2,8)	☐	☐	☐	☐	☐
	13%	38%	25%	0%	25%
Virksomheder, der ansætter sårbare udlændinge, er udsat for hård konkurrence. (Fordeling af svar. Gennemsnit 2,6)	☐	☐	☐	☐	☐
	7%	40%	20%	7%	27%
Virksomheder, der ansætter sårbare udlændinge, gør det, fordi de har svært ved at finde kvalificeret arbejdskraft. (Fordeling af svar. Gennemsnit 2,4)	☐	☐	☐	☐	☐
	0%	31%	44%	0%	25%
Privatpersoner eller virksomheder, der handler med virksomheder, der ansætter sårbare udlændinge, ved ikke, at de er med til at fastholde udlændinge i sårbare positioner. (Fordeling af svar. Gennemsnit 2,3)	☐	☐	☐	☐	☐
	0%	25%	38%	6%	31%
Virksomheder, der ansætter sårbare udlændinge, er typisk nystartede. (Fordeling af svar. Gennemsnit 2,2)	☐	☐	☐	☐	☐
	0%	13%	47%	0%	40%

Har du noget at tilføje, er du velkommen at skrive det her:

Spørgsmål 5 (rådgivning, vejledning og bistand)

I første runde bad vi forskerne svare på en række spørgsmål om, hvorvidt tilbud til målgruppen var tilstrækkelige. Vi bad desuden deltagerne komme med forslag til, hvordan man bedre kan hjælpe målgruppen.

Spørgsmål baseret på input fra første runde

Deltagerne foreslog følgende tilbud, der kan hjælpe målgruppen i første runde.

Du har nu mulighed for at revidere dine svar på tilbuddenes forventede effekt ud svarfordelingen i anden runde.

Du bedes vurdere i hvor høj grad, du mener, at disse tiltag vil have positiv effekt (dvs. mindske sårbarheden).

Antal respondenter i anden runde: 15-17.

	Stor negativ effekt (-2)	Lille negativ effekt (-1)	Ingen effekt (0)	Lille positiv effekt (+1)	Stor positiv effekt (+2)	Ved ikke / ønsker ikke at svare
Etablering af 'migrantcentre' med tilstrækkelige ressourcer, hvor målgruppen kan få hjælp til alt, der handler om arbejde og liv i Danmark. Herunder ly. (Fordeling af svar. Gennemsnit 1,2)	☐ 6%	☐ 0%	☐ 0%	☐ 56%	☐ 38%	☐ ny
Tilbud om bistand i forbindelse med indgåelse af kontrakter (f.eks. juridisk bistand, bisidder eller tolke) (Fordeling af svar. Gennemsnit 1,2)	☐ 6%	☐ 0%	☐ 0%	☐ 59%	☐ 35%	☐ ny
Bedre mulighed for overnatning, så man ikke er nødt til at bo hos sin arbejdsgiver eller et sted vedkommende har anvist. (Fordeling af svar. Gennemsnit 1,2)	☐ 6%	☐ 0%	☐ 0%	☐ 59%	☐ 35%	☐ ny
Mulighed for hjælp og rådgivning fra myndigheder og foreninger uden risiko for hjemsendelse. (Fordeling af svar. Gennemsnit 1,2)	☐ 6%	☐ 0%	☐ 0%	☐ 59%	☐ 35%	☐ ny
Bedre muligheder for anonym rådgivning, klagemulighed og hjælp fra f.eks. Kirkens Korshær, Gadejuristen eller andre aktører i gadearbejdet. (Fordeling af svar. Gennemsnit 1,1)	☐ 6%	☐ 0%	☐ 0%	☐ 71%	☐ 24%	☐ ny
Mere opsøgende arbejde fra myndigheder, sociale tilbud, fagforeninger. (Fordeling af svar. Gennemsnit 1,0)	☐ 6%	☐ 0%	☐ 0%	☐ 76%	☐ 18%	☐ ny
Bedre kommunikation om lokale tilbud til målgruppen. (Fordeling af svar. Gennemsnit 0,9)	☐ 6%	☐ 0%	☐ 13%	☐ 63%	☐ 19%	☐ ny
Mulighed for hjælp i målgruppens hjemlande til at kunne håndtere de udfordringer såsom gæld eller pression, der forhindrer tilbagevenden. (Fordeling af svar. Gennemsnit 0,7)	☐ 7%	☐ 0%	☐ 20%	☐ 60%	☐ 13%	☐ ny

Revider eventuelt din besvarelse

Du kan nedenfor se både din egen besvarelse samt forskerens svarfordeling og gennemsnitsbesvarelse for anden runde.

Antal respondenter i anden runde: 15-17.

		I høj grad (4)	I nogen grad (3)	I mindre grad (2)	Slet ikke (1)	Ved ikke / ønsker ikke at svare
Vurderer du, at de eksisterende tilbud om hjælp er de rigtige?	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar i anden runde (snit 2,6)	0%	63%	0%	38%	ny
Har målgruppen tilstrækkelig mulighed for at få hjælp fra faglige organisationer?	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar i anden runde (snit 2,4)	0%	35%	0%	65%	ny
Har målgruppen tilstrækkelig mulighed for at få hjælp fra private aktører, herunder NGOer?	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar i anden runde (snit 2,2)	0%	24%	76%	0%	ny
Har målgruppen tilstrækkelig mulighed for at få hjælp fra det offentlige?	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar i anden runde (snit 2,1)	0%	12%	6%	82%	ny
Vurderer du, at målgruppen kender til deres muligheder for at få hjælp?	Dit svar	☐	☐	☐	☐	☐
	Fordeling af svar i anden runde (snit 1,8)	0%	0%	24%	76%	ny

Har du noget at tilføje, er du velkommen at skrive det her:

Spørgsmål 6 (tiltag)

I første runde bad vi deltagerne nævne op til tre tiltag, som de vurderer vil være effektive til at mindske udsathedens blandt sårbare udenlandske arbejdstagere.

Deltagerne har foreslået følgende tiltag, der kan hjælpe målgruppen. Du kan nedenfor se, hvordan deltagerne svarede i anden runde, og du kan evt. revidere dine svar fra anden runde.

Du bedes vurdere i hvor høj grad, du mener, at disse tiltag vil have positiv effekt (dvs. mindske sårbarheden).

Antal respondenter i anden runde: 9-16.

	Stor negativ effekt (-2)	Lille negativ effekt (-1)	Ingen effekt (0)	Lille positiv effekt (+1)	Stor positiv effekt (+2)	Ved ikke / ønsker ikke at svare
Kædeansvar og sociale klausuler i forbindelse med offentlige anlægsprojekter, udbud og brug af private leverandører. (Fordeling af svar. Gennemsnit 1,43)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	0%	0%	7%	43%	50%	ny
Øget indsats fra arbejdsmarkedsorganisationerne, i forhold til nuværende. (Fordeling af svar. Gennemsnit 1,40)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	0%	0%	0%	60%	40%	ny
Forbedret samarbejde mellem myndigheder, fagforeninger, arbejdsgiverforeninger og nationale foreninger/netværk (f.eks. kirkesamfund, indvandrerorganisationer mv.) (Fordeling af svar. Gennemsnit 1,38)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	0%	0%	0%	63%	38%	ny
Bedre koordinering mellem myndigheder ved tilsyn. (Fordeling af svar. Gennemsnit 1,36)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	0%	0%	0%	64%	36%	ny
Forbedrede muligheder for at anmelde bagmænd for målgruppen, myndigheder og foreninger. (Fordeling af svar. Gennemsnit 1,33)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	0%	0%	7%	53%	40%	ny
Fokus på at forfølge virksomhederne, der ansætter sårbare udlændinge. (Fordeling af svar. Gennemsnit 1,31)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	0%	0%	19%	31%	50%	ny
Større viden end der er på nuværende tidspunkt, om, hvor de sårbare udlændinge arbejder, så oplysninger om arbejde bliver lettere. (Fordeling af svar. Gennemsnit 1,29)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	0%	0%	7%	57%	36%	ny
Forbedret samarbejde mellem myndighederne imellem (arbejdstilsyn, skat, politi, kommuner mv.) (Fordeling af svar. Gennemsnit 1,27)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	0%	0%	7%	60%	33%	ny
Flere tilsyn fra myndigheder. (Fordeling af svar. Gennemsnit 1,17)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	0%	0%	8%	67%	25%	ny
Mulighed for understøttelse og opholdstilladelse ved arbejdsløshed. (Fordeling af svar. Gennemsnit 1,15)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	0%	0%	15%	54%	31%	ny
SIRI (styrelsen for international rekruttering og integration) skal sikre, at folk, der opnår arbejdstilladelse, også er informeret om deres rettigheder som arbejdere og muligheder for hjælp. (Fordeling af svar. Gennemsnit 1,13)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	0%	0%	7%	73%	20%	ny

Sårbare udenlandske arbejdstagere

på det danske arbejdsmarked

En Delphi-undersøgelse blandt danske forskere på området

Alle udlændinge, der arbejder under lovlige vilkår, får udstedt et kort, der dokumenterer dette over for myndigheder. I forbindelse med udstedelsen undervises de i deres rettigheder og arbejdsmarkedsforhold i Danmark. (Fordeling af svar. Gennemsnit 1,08)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	0%	8%	15%	38%	38%	ny
Etablering af national arbejdsgruppe, der omsætter politiske initiativer og skaber en helhedsorienteret strategi for at få skabt et fokus på de sårbare grupper og hvordan arbejdsmarkedsparterne kan forbedre arbejdsvilkår på arbejdsmarkedet ift. til beskæftigelse- og fastholdelse, samt trivsel, sundhed og sikkerhed. (Fordeling af svar. Gennemsnit 1,07)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	0%	0%	7%	79%	14%	ny
Bedre mulighed for at identificere og overføre formelle kompetencer fra hjemlandet til Danmark. (Fordeling af svar. Gennemsnit 1,07)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	0%	0%	27%	40%	33%	ny
Lovgivning der forbedrer muligheden for at straffe bagmænd og arbejdsgivere for menneskehandel. (Fordeling af svar. Gennemsnit 1,00)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	0%	0%	14%	71%	14%	ny
Uddannelse af politi og politikere om mekanismerne i racisme og diskrimination. (Fordeling af svar. Gennemsnit 1,00)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	0%	0%	20%	60%	20%	ny
Mindre diskrimination af udlændinge i den offentlige debat – og dermed mindre legitimering af diskrimination på arbejdsmarkedet, end der er på nuværende tidspunkt. (Fordeling af svar. Gennemsnit 1,00)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	0%	0%	21%	57%	21%	ny
Mulighed for arbejdstilladelse, som ikke er baseret på en ansættelseskontakt og dermed gør den enkelte afhængig af arbejdsgiver. (Fordeling af svar. Gennemsnit 0,94)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	6%	6%	6%	50%	31%	ny
Øget adgang til sundhedssystemet, i forhold til nuværende adgang. (Fordeling af svar. Gennemsnit 0,93)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	7%	0%	7%	67%	20%	ny
Større deling af data mellem forskningsinstitutioner, Danmarks Statistik, myndigheder, arbejdsmarkedsorganisationer, kommuner, NGOer, private aktører mv., end der er på nuværende tidspunkt. (Fordeling af svar. Gennemsnit 0,92)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	0%	0%	23%	62%	15%	ny
Almengørelse af de kollektive overenskomster. (Fordeling af svar. Gennemsnit 0,92)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	0%	0%	23%	62%	15%	ny
Regulering af globale finansmarkeder. (Fordeling af svar. Gennemsnit 0,89)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	0%	0%	33%	44%	22%	ny
Mere forskning på området, end der er på nuværende tidspunkt, så f.eks. lovgivning, udbredelse, arbejdsforhold og konsekvenser kan dokumenteres. (Fordeling af svar. Gennemsnit 0,87)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	7%	0%	7%	73%	13%	ny
Forbedret samarbejde mellem fagforeninger i Danmark og afsenderlandene. F.eks. for at kunne føre kontrol og tilsyn med agenter/mellemmænd. (Fordeling af svar. Gennemsnit 0,83)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	0%	0%	25%	67%	8%	ny

Større respekt, for og anerkendelse af det enkelte menneskes ressourcer og rettigheder som arbejdere fra myndigheder og andre, der har kontakt til målgruppen, i forhold til nuværende. (Fordeling af svar. Gennemsnit 0,71)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	0%	7%	29%	50%	14%	ny
Øget krav, i forhold til nuværende, om etablering af aftaleret (overenskomst) i mindre virksomheder, evt. i form af erga omnes-lovgivning. (Fordeling af svar. Gennemsnit 0,67)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	0%	7%	29%	50%	14%	ny
En offentlig debat om udlændinges positive bidrag til samfundet. (Fordeling af svar. Gennemsnit 0,46)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	0%	9%	45%	36%	9%	ny
Har du noget at tilføje, er du velkommen at skrive det her:						

Spørgsmål 7 (data)

I første runde bad vi deltagerne foreslå registre, databaser eller andre kilder, som vil kunne give information om målgruppens udbredelse, levevilkår, udfordringer eller andet. Der er ikke kommet yderligere kommentarer i anden runde.

Følgende data blev nævnt (i første og anden runde):

- NGO'er har mange data om målgruppen, da de dokumenterer deres arbejde. F.eks. Trampolinhuset, LGBT asyl mv.
- Arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer har data.
- Kommuner har data.
- Politiet har data om tvangsarbejde.
- Danmarks Statistik kan have brugbare data om målgruppen og bør spørges.
- Rapporter om ulighed i sundhed rummer data om indvandrere.
- Illegal/Strada har data om, hvor mange sælgerlegitimationskort de har udstedt over årene.
- Sociale medier kan være en kilde til (big) data.

Øvrige kommentarer:

- Udbredt enighed om, at eksisterende registre primært rummer legale arbejdere. Målgruppen skjuler sig.
- Kvalitative metoder a la 'hjemløseoptællingen' vil nok være bedst egnet.
- Snowballing kan bruges som metode, hvor man interviewer én, som så peger på en anden osv.
- Myndighederne kan lave repræsentative tilsyn i en hel branche, hvor de optæller og registrerer sårbare udlændinge. Derved kan man skabe valide data om udbredelse.
- Norge er længere fremme i forhold til tvangsarbejde. De kan have brugbare erfaringer omkring data.

Hvis du har yderligere forslag til, hvor der findes data om målgrupperne, og hvordan denne data kan anvendes til at fremme kendskab til målgruppen og forebyggelse af sårbarhed, er du velkommen til at skrive dem her.

Spørgsmål 8 (kommentarer)

Hvis du har kommentarer til undersøgelsen, er du velkommen til at skrive dem her.

Tak for din besvarelse. Du bedes sende det udfyldte skema til Heidi Vendelboe Andersen på hva@nfa.dk.

NOTAT

Arbejdsgruppen om sårbare arbejdstagere: Sammenfatning af ambassadehøringerne

2. juli 2021

J.nr. 2019 - 7434

CAL

Julia Hvid Pedersen

For at indhente inspiration fra andre lande, har arbejdsgruppen foretaget en høring af ambassaderne i følgende lande: Belgien, Norge, Sverige, Irland, Nederlandene, Luxembourg, Tyskland og Storbritannien.

Høringen omhandlede de forskellige landes erfaringer med målgruppen ”sårbare udenlandske arbejdstagere”, bagmænd og andre aktører, som er i berøring med problemet; eventuelle indsatser overfor arbejdsgivere, fx information, skærpet ansvar eller sanktionering, eller om de har særlige krav til indkvartering; snitflader mellem arbejdsgivers og statens forpligtelser til at give støtte og bistand til personer, der er blevet groft udnyttet samt om myndighedssamarbejdet samt bagmænd bag menneskehandel til tvangsarbejde og deres forpligtelser til støtte og bistand, samt lovgivning på området.

Sammenfatningen er tematisk opdelt i følgende temaer: *Oplysning og rådgivning; Myndighedssamarbejde; Arbejdstageres rettigheder; Arbejdsgivers forpligtelser; Indkvartering; Sanktioner, Regulering (straffeloven); Menneskehandel; Andet samt eksempler på historier fra de forskellige lande.*

Generelt er tilbagemeldingen fra de hørte ambassader, at de fleste lande gennem den senere tid har haft et øget fokus på netop udenlandske arbejdstagere. Blandt andet har covid-19 sat fokus på slagterier, hvor coronaudbrud har været markante og som primært er blevet tilskrevet dårlige arbejds- og indkvarteringsforhold for de beskæftigede udenlandske arbejdere.

Oplysning og rådgivning

Oplysningsarbejde, rådgivning og juridisk bistand spiller en vigtig rolle i håndteringen af problemerne med udnyttelse af sårbare udenlandske arbejdstagere.

I Tyskland har forbundsregeringen og delstaterne de seneste år øget finansieringen af initiativer på området. Der findes en række programmer og organisationer, som beskæftiger sig med emnet. Det mest fremtrædende blandt dem er projektet ”Faire Mobilität” (dansk = Fair Mobilitet). Formålet er at opbygge rådgivende strukturer, hvor særligt østeuropæiske arbejdstagere kan henvende sig med spørgsmål angående arbejdsretlige forhold. Fair Mobilitet har i dag ni kontorer fordelt ud over Tyskland. 85 pct. af Fair Mobilitets finansiering kommer fra staten (arbejds- og socialministeriet), mens de sidste 15 pct. dækkes af arbejdstagerorganisationen DGB. Sprogfærdigheder er en vigtig kompetence og Fair Mobilitet har mindst 2-3 medarbejdere, der taler et sprog fra gruppen af lande, som projektet havde størst fokus på (Polen, Rumænien, Bulgarien og Ungarn). Fair Mobilitet er

ikke begrænset til bestemte brancher, men beskæftiger sig i praksis primært med arbejdstagere inden for byggeri, transport, plejesektoren, slagteribranchen samt skibsværfter, automobilindustrien og gastronomi-sektoren.

Irland lancerer en informationskampagne i september 2020 mod frontlinjearbejdere (hotel/restauration mv.). For så vidt angår informationskampagner udgiver Migrant Rights Centre Ireland (MRCI) informationspjecer om arbejdstagerrettigheder og afholder oplysningsmøder. Regeringen har gjort en indsats, overvejende gennem ”oplysning for borgerne” i de elektroniske medier, men af begrænset omfang og effekt.

Nederlandene har forbedret informationsadgangen for udenlandske arbejdstagere for at mindske deres afhængighed af arbejdsgiver og rekrutteringsbureauer. I den forbindelse har Social- og Beskæftigelsesministeriet udgivet en brochure samt lanceret en hjemmeside ([Work in NL](#)) på diverse sprog med nødvendige oplysninger om pligter og rettigheder, når man flytter til Nederlandene.

I UK involverer sager om udnyttelse af udenlandsk arbejdskraft særligt personer fra EU-tiltrædelsesstater, såsom Polen, Litauen, Bulgarien og Rumænien. En af de centrale udfordringer er sprogbarrieren, og at få arbejdstagerne til at forstå deres rettigheder, da de ofte ikke er klar over, at de udnyttes. GLA (Gangmasters and Labour Abuse Authority) har fx oversat sin hjemmeside til flere sprog, og har udgivet pamfletter der beskriver de britiske arbejdstagerrettigheder til 19 sprog.

Myndighedssamarbejde

Det er vigtigt med et koordineret og godt samarbejde mellem myndigheder, som er i berøring med målgruppen sårbare udenlandske arbejdstagere.

I Tyskland anfører fagbevægelsen, at Tysklands manglende evne til effektivt at håndtere problemer med sårbare udenlandske arbejdstagere bunder i en fragmenteret lovgivning og manglende koordinering mellem myndighederne. Myndighederne mangler det fulde overblik og den nødvendige forståelse for problemstillingen. Den primære konsekvens var, at ingen rigtigt havde øje for ofrenes situation. Arbejdsgiverne havde ingen pligt til at tage sig af ofrene, og myndighederne forsømte ofte at gøre det.

I Sverige har de tidligere haft problemer med mangelfuld informationsdeling mellem myndighederne, og derfor har de intensiveret Arbejdstilsynets inspektioner og øget koordinering blandt de relevante myndighederne.

I Norge har de ligeledes positive erfaringer med bredt og vedvarende myndighedssamarbejde og koordinering af indsatsen. Når styrelserne samordner deres sanktioner og bruger dem i kombination, giver det styrelserne et stort potentiale til at kunne begrænse eller standse kriminelle aktører.

Sverige er i gang med en større granskning og analyse af de fælles myndighedskontroller, som ventes færdiggjort senest den 1. november 2021.

Sverige har ved revisionen af udstationeringsloven d. 30. juli 2020 pålagt udenlandske arbejdsgivere løn- og indkvarteringsmæssige krav i forbindelse med udstationering af arbejdstagere i Sverige. Ordningen indebærer, at arbejdsmarkedets parter kan søge støtte

hos Arbetsmiljöverket. Formålet med støtten er at fremme parternes deltagelse i at udvikle samt yde rådgivning til de fælles myndighedskontroller.

I Irland har myndighederne få ressourcer og beføjelser til at gribe ind, hvorfor en arbejdspladsinspektion – f.eks. i fiskeriet – ofte må gennemføres med politiets deltagelse.

Regeringen i Nederlandene lancerede ultimo 2019 en såkaldt ”sammenhængende tilgang” til bekæmpelse af ulovlige forhold for udenlandske arbejdere, hvor man arbejder sammen med regionale og kommunale myndigheder, arbejdsgivere, fagforeninger, internationale partnere, ngo’er og andre private aktører (vedhæftet). Tilgangen har flere spor: oplysninger; registrering; boliger; afhængighed af arbejdsgiveren ift. bl.a. bolig og transport; tiltag overfor upålidelige rekrutteringsbureauer og indrapportering af misforhold.

I UK samarbejder GLA med diasporasamfund, ambassader, velgørenhedsorganisationer og interessegrupper, herunder såkaldte ”Worker Support Groups” og fagforeninger. GLA er det førende efterforskningsagentur for udnyttelse af arbejdskraft i Storbritannien. Dets rolle er at arbejde i partnerskab med politi og andre retshåndhævende myndigheder for at beskytte sårbare og udnyttede arbejdstagere. Man samarbejder for at afdække sager, udbrede kendskab til arbejdstagerrettigheder, og opfordre ofre til at anmelde deres arbejdsgivere. Dette gøre bl.a. gennem samarbejdsprotokoller som man eksempelvis har lavet for byggeindustrien.

Arbejdstageres rettigheder

Nye regler i Nederlandenes (”Balanced Labour Market Act”) trådte i kraft fra 1. januar 2020. Reglerne betyder, at ansatte, som er til rådighed uden fast timetal, har fået flere rettigheder samt forbedret sikkerheden for en reel indkomst. Arbejdsgivere skal bl.a. give ansatte besked mindst fire dage før deres vagt om deres arbejdsplan. Hvis dette ikke sker, er den ansatte ikke forpligtet til at efterkomme arbejdsgiverens ønske. Ydermere vil ansatte være berettiget til løn i tilfælde af sen aflysning fra deres arbejdsgiver.

I Sverige kan udnyttede arbejdstagere midlertidigt blive understøttet af de svenske sociale myndigheder, hvis de vidner mod virksomheden/personen, der har udnyttet dem. Der findes også en ”hemvänderhjälp” på myndighedsniveau, som skal forhindre, at arbejdstageren ikke bliver genstand for repressalier i hjemlandet.

Arbejdsgiveres forpligtelser

Nederlandene har store udfordringer med upålidelige, midlertidige rekrutteringsbureauer. Det er meget enkelt at etablere et rekrutteringsbureau, idet der ikke stilles nogen krav, og tilsyn er frivilligt. En undersøgelse har vist, at der hos 70 pct. af de undersøgte bureauer er tale om uregelmæssigheder såsom ulovlig ansættelse, dårlige arbejdsforhold, lønninger under minimumslønnen og høje fradrag fra lønsummen. Pt. undersøges muligheden for mere effektive sanktionsmuligheder over for personerne bag disse bureauer samt eventuelle krav til begyndende rekrutteringsbureauer.

I UK er arbejdsgivere forpligtede til at sikre, at deres ansattes rettigheder overholdes og at arbejdet foregår under lovlige vilkår. Der er indført en række tiltag for at tilsikre, at virksomheder overholder reglerne og udviser rettidig omhu. Eksempelvis er virksomheder med en årlig omsætning på over £36 millioner, pålagt at udgive en årlig ”Supply Chain

Statement”, der redegør for, hvilke tiltag virksomheden har indført for at forhindre udnyttelse af arbejdere i deres forsyningskæderne. Tiltag som dette synes dog at have en begrænset effekt, og der pågår drøftelser om hvordan reguleringen på området kan styrkes. Desuden overvejes etablering af en dedikeret enhed til efterforskning og håndhævelse af arbejdstagerrettigheder.

I UK hænder det, at arbejdsgivere indrapporterer klager til GLA. Der er ofte tilfældet, hvis de har mistanke om, at de underbydes af en konkurrent, fordi der udnyttes skrøbelige udenlandske arbejdstagere. GLA forsøger på forskellig vis, at opfordre arbejdsgivere til at udvise rettighed omhu, og indrapportere sager og mistanker.

Indkvartering

Regeringen i Nederlandene arbejder for at alle boliger, også til udenlandske arbejdstagere, lever op til standarderne i det nederlandske Building Decree og derudover at formålsopførte fleksboliger er blevet certificeret som overholdende gældende kvalitetsstandarder. For at imødegå urimeligt dårlige boligforhold fremmer regeringen ligeledes partnerskaber mellem offentlige og private parter i muligt omfang. En national aftale fra 2012 oprettede foreningen for standardisering af fleksible boliger (SNF), der bl.a. udfører inspektioner og certificeringer for denne type bolig. Pt. udfører SNF ad hoc inspektioner og fra 2021 sigtes mod inspektion af alle certificerede boliger. Hvis en bolig har fået et certifikat, må en arbejdsgiver tilbageholde maksimalt 25 pct. af den lovpligtige minimumsløn til at dække boligomkostninger. SNF stiller ifm. deres certificering desuden krav til boligens størrelse: Mindst 10 kvadratmeter, når der er tale om midlertidige boliger og mindst 12 kvadratmeter ved mere permanent beboelse.

UK har en række standarder som skal overholdes, i tilfælde hvor arbejdsgiver tilbyder indkvartering: Indkvarteringen skal være sikker og beboelig, der må ikke være sanitære problemer, og gas- og el installationer skal være forsvarlige. Hvis indkvarteringen skal huse flere personer, skal den være godkendt hertil af de lokale myndigheder. Tilbydes indkvartering, og evt. andre ydelser såsom fortæring, kan arbejdstagerene trækkes i løn til under den lovlige mindsteløn. Fradrag i lønnen skal imidlertid være rimelige, og der er specificerede loft for anerkendte fradrag.

I Irland har coronakrisen aktualiseret immigranternes arbejdsforhold i forbindelse med klyngeudbrud på en række slagterier og kødforarbejdningsfabrikker med en stor andel af indvandrere blandt medarbejderne. Ofte bor disse i såkaldte ”direct provisions”, en form for flygtningecentre med midlertidigt tildelte boliger i typisk caravans med trange indkvarteringsforhold, hvor smitten nemt breder sig.

Der er i Irland indført mekanismer til at sikre ofre for menneskehandel beskæftigelse og bolig, men oftest anvendes samme instrumenter og indkvarteringsmuligheder som for asylmodtagere, hvilket ikke findes optimalt for ofre for menneskehandel, der står i en anden situation.

I Sverige reviderede man udstationeringsloven d. 30. juli 2020 og den svenske regering har pålagt udenlandske arbejdsgivere løn- og indkvarteringsmæssige krav i forbindelse med udstationering af arbejdstagere i Sverige. En manglende overholdelse heraf kan straffes med en bøde på 20.000 SEK.

Sanktioner

I Norge anvendes følgende virkemidler over for bagmænd: Konfiskation af værdier, lukning af virksomheder og fratagelse af rettigheder, virkemidler for at forhindre organisering og kamuflere den ulovlige virksomhed og strafforfølgning.

Sverige anvender også sanktioner som midlertidig lukning af virksomheder og bøder.

I UK kan arbejdsgivere der udnytter skrøbelige udenlandske arbejdstagere retsforfølges efter Gangmasters (Licensing) Act, Modern Slavery Act eller Immigration Act. Personer der findes skyldige kan straffes med bøder og fængsel. For de sektorer der er omfattet af licensordningen, kan brud på licensstandarder føre til, at arbejdsgivere fratages deres licens. Det er kriminelt at drive virksomhed i licensbetingede hverv uden licens.

Arbejdsgivere, der overtræder loven, bliver retsforfulgt, men har ikke forpligtelser over for de udnyttede arbejdstagere. Der bringes sjældent civile søgsmål mod arbejdsgiveren.

I en specifik sag i UK blev arbejdsgiveren pålagt at udbetale erstatning på en samlet sum af £100.000 til en gruppe arbejdstagere. Udbetalingen blev dækket af arbejdsgivers forsikring. Sagen trak dog i langdrag, og det blev med tiden svært at lokalisere og kontakte ofrene.

Regulering (straffeloven)

Irland har en stærk lovgivning inden for området vedr. menneskesmugling med en straf-feramme på længere fængselsdomme (op til livstid).

Tyskland reviderede sin straffelov i 2016, således at arbejdsgivere, som beskæftiger personer, der er ofre for menneskehandel, nu i højere grad kan straffes. Det er således ikke afgørende, om bagmanden har påvirket ofrets egen beslutningsvilje og fået vedkommende til at indlade sig på beskæftigelsen, men i stedet at bagmanden udnytter et nødlidende of-fers sårbare/svage situation. Tysklands Justitsministerium har siden justeringerne af straf-feloven igangsat en evaluering af ændringerne af strafforskrifterne, som forventes afslut-tet i efteråret 2021.

Nederlandene er ved at vurdere om deres straffelov paragraf 273f kan forenkles, og om der er behov for yderligere præcisering mht. tvangsarbejde. Der er en gråzone af grove arbejdsforhold, som ikke nødvendigvis kan kategoriseres som 'menneskehandel'. Dette straffes ved administrativ proces med bøder pålagt af det nederlandske arbejdstilsyn. Men nogle NGO'er og én fagforening har angivet, at dette ikke er tilstrækkeligt for de ramte arbejdstagere.

I Tyskland er der et relativt lavt antal domfældelser af bagmænd bag menneskehandel. I strafforfølgelsen støtter politiet og anklagemyndighederne sig i høj grad til vidneudsagn. Manglende vidneudsagn ("jeg gør det frivilligt") eller endda samtykke i betingelserne ("bedre end i hjemlandet") anføres som den væsentligste årsag til det relativt lave antal domfældelser.

I Irland, har der endnu ikke været domsfældelse, grundet de høje standarder for bevisførelse. Man er ved at undersøge, om bevisbyrden kan blive vendt således, at det er den anklagede som får ansvaret for at bevise sin uskyld. Ligeledes undersøges muligheder for sigtelser og bevisførelse uden krav om offerets medvirken.

Det hævdes i Irland, at de fleste rejste sager kun får konsekvenser for arbejdstageren og ikke for arbejdsgiveren. Afgørelser ved arbejdsretten og faglig voldgift respekteres ofte ikke og må ankes videre i retssystemet. De høje sagsomkostninger er her en prohibitiv faktor. Ingen sårbare arbejdstagere vil vælge at gå denne vej, med mindre de har en organisation i ryggen. Regeringen har dog øget indsatsen – overvejende den politimæssige – for at identificere ofre for menneskesmugling. Der er dog stadig få tilfælde af sigtelser og domfældelse.

I UK har de en særlig myndighed med ansvar for efterforskning og håndhævelse af brud på arbejdstagerrettigheder (GLA). GLA hører under indenrigsministeriet og har politibeføjelser med hjemmel til at efterforske alle former for udnyttelse af arbejdere, i alle sektorer i England og Wales.

Menneskehandel

Irland har oplevet et fald i antal af menneskehandelssager, men myndighederne antager, at der er et stort mørketal. Ofre for udnyttelse og menneskesmugling identificeres sjældent af myndighederne, men af NGO'er og fagforeninger. Der er kun få sager, men sidste år sikrede ITF lønkomensation på samlet €137.000 til otte ofre for menneskesmugling. En positiv ændring i lovgivningen er, at det er blevet lovpligtigt for arbejdsgiveren at registrere/bogføre udført arbejde. Har arbejdsgiveren forbrudt sig mod dette, falder en uoverensstemmelse som regel ud til arbejdstagerens fordel.

Nederlandene repatrieringstjeneste gør ikke forskel på ”normale” migranter/asylansøgere og ofre for menneskehandel eller differentiering på basis af oprindelsesland, når der arbejdes på tilbagerejse til deres hjemland. Hvis det i hjemsendelsesproceduren står klart, at der er tale om et offer for menneskehandel, kan personen vælge at melde dette til politiet. Herefter kan personen gøre brug af IOMs særlige program for ofre for menneskehandel. Nederlandene har således et samarbejde med IOM om støtte til frivillig hjemrejse, hvor den nederlandske regering giver støtte til IOMs aktiviteter. Derudover giver den nederlandske regering tilskud til forskellige NGO'ers aktiviteter rettet mod reintegration. IOM's program vedr. hjemrejse tilbyder samme støtte til alle ofre for menneskehandel uanset oprindelsesland. EU-borgere, som ikke har været udsat for menneskehandel, kan ikke modtage støtte fra IOM. Støtten er stadig gældende for personer uden opholdstilladelse. Ved hjemrejse igennem IOM bliver den pågældende persons asyl/asylansøgning trukket tilbage. Alle er frie til at forlade landet, hvis dette ønskes, også uden støtte fra IOM eller andre organisationer.

I Sverige er de sociale myndigheder i kommunerne ansvarlige for at hjælpe ofre for menneskehandel i deres respektive kommuner. De regionale koordinators mod menneskehandel er baseret i de sociale myndigheder i de svenske regioner (län) og støtter Jämställdhetsmyndigheten opgave i forhold til prostitution og menneskehandel i alle sager. De regionale koordinators skal sørge for at støtte det lokale politi og de lokale sociale myndigheder, sørge for at hjælpe ofre i menneskehandelssager og være en regional autoritet med

ekspertviden på menneskehandelsområdet lokalt. Jämställdsmyndigheten har haft til opgave at koordinere og udvikle metoder, hvorpå menneskehandelsofre frivilligt og sikkert kan vende tilbage til deres hjemlande – enten i EU eller i tredjelande. Jämställdsmyndigheten finansierer således et hjemsendelsesprogram, som er drevet af IOM i Helsingfors. Hjemsendelsen sigter til at skabe så gunstige forhold, at ofre for menneskehandel vil være i stand til at undslippe prostitution eller anden mishandling, minimere risikoen for igen at ende som ofre for menneskehandel samt reducere lidelse og øge følelsen af sikkerhed og tryghed. I programmet bliver ofrene tilbudt en frivillig hjemsendelse, som både omfatter støtte på vej hjem og støtte efter, at vedkommende er vendt hjem.

Andet

I Tyskland har arbejds- og socialminister Hubertus Heils fx et forslag om forbud mod såkaldte "Werkverträge" fra 2021 – kontrakter der omfatter kolonnearbejdere, som i princippet arbejder på akkord og ikke har ordentlige kontrakter, der regulerer ferie, sygdom etc.

Tyskland - I finansministeriet blev der i øjeblikket arbejdet på ny lovgivning vedr. bekæmpelse af illegal beskæftigelse og misbrug med sociale ydelser. Toldenheden under ministeriet, "Finanzkontrolle Schwarzarbeit" (FKS), der har ansvar for bekæmpelse af sort arbejde, skulle have udvidede beføjelser til at kontrollere for fair og ordentlige arbejdsforhold. Det skulle bl.a. i højere grad sikres, at arbejdstagere ikke blev aflønnet under niveaet for den lovpligtige mindsteløn, at deres arbejdskraft ikke blev udnyttet, samt at arbejdsgiverne indbetalte bidrag til den lovpligtige socialforsikringsordning.

I Tyskland fremhævede ambassadens samtalepartnere fra organisationer, som rådgav sårbare udenlandske arbejdstagere bl.a ønsket om en central myndighed, som rådgav og koordinerede sager om menneskehandel, tvangsarbejde og sårbare arbejdstagere, og som havde mandat til at tage sig af ofrene. Konstruktionen skulle desuden understøttes af en mere klar og sammenhængende lovgivning samt en styrket håndhævelse af arbejdsretlige forhold ved domstolene. Udnyttelse af sårbare udenlandske arbejdstagere var et strukturelt problem, som krævede et strukturelt svar.

Dertil fremhævedes vigtigheden af information, oplysningsarbejde og rådgivning på de udenlandske arbejdstageres eget sprog. Nogle tyske aktører havde allerede fokus herpå, men dette burde være langt mere udbredt, herunder blandt fagforeningerne. Endeligt nævnes lettere og billige adgang til fagforeninger for udenlandske arbejdstagere, som kun var midlertidigt i landet, som et muligt værktøj til at styrke disses forhandlingsposition over for arbejdsgiverne.

Eksempler:

Irland: Har fokus særligt været på forholdene i fiskeriet, hvor det siden 2015 er kommet frem, at et betydeligt antal faglærte og erfarne fiskere fra lande i Afrika og Asien (f.eks. Ghana, Filippinerne, Ægypten, Indonesien) har arbejdet under kritisable vilkår på irske fiskerbåde. Et element har været, at fiskerne ikke har været aflønnet med fast løn, men med en andel af fangsten. Deres fangstandel har så til gengæld været diskriminerende lav, ligesom de dermed som "selvstændige" selv blev ansvarlige for selvangivelse og opfyldelse af skattepligt. De kritisable forhold gik på meget lange

arbejdstider med for lidt søvn og hviletid og dermed en reel timeløn på langt under den ved lov fastsatte mindsteløn. Hvor der var indført løn, viste et casestudie, at den reelle timeløn lå på €2,82 mod den dagældende lovbestemte mindsteløn på €9,15 i timen. Hertil tillægges problemer med sikkerhed og arbejdsmiljø, herunder mangel på pause, hviledage og egentlige feriedage.

Tyskland: *Serbiske byggearbejdere, som var kommet til Tyskland på studievisum, men arbejdede i byggebranchen under meget kritisable forhold. Oven på en række razziaer, som afdækkede problemet, havde den offentlige anklager anmodet samtalepartnerens organisation om at yde bistand til byggearbejderne (indkvartering m.v.). Organisationen var dog blevet forhindret i dette, i det den tyske udlændingestyrelse havde afvist at give byggearbejderne et opholdsgrundlag. I stedet blev byggearbejderne – som havde været ofre i sagen – udvist og straffet med et 2-året indrejseforbud.*

Tyskland: *Kinesiske køkkenmedarbejdere, som havde arbejdet under uacceptable arbejdsvilkår, ringe løn, og hvor arbejdsgiveren bl.a. havde indtaget deres pas. Køkkenarbejdernes vilkår var fastlagt i uofficielle kontrakter, der ikke stemte overens med de officielle kontrakter, som udgjorde grundlaget for deres ophold i Tyskland. På den baggrund var der blevet rejst sager mod køkkenmedarbejderne – igen de egentlige ofre – for svindel med opholdsdokumenter. Resultatet havde været, at køkkenmedarbejderne var gået under jorden og var forsvundet efter at være blevet afhørt af myndighederne, hvilket hindrede efterforskningen af sagen. Der var desuden blevet rejst sag mod den vikarvirksomhed, som havde formidlet de kinesiske køkkenmedarbejdere til en lang række restauranter i Tyskland, men sagen var endt med at blive indstillet pga. en procedurefejl. Restauranterne selv var i det store og hele gået fri.*

UK: *Der er mange forskelligartede forsøg på at franske arbejdstagerne deres retlige løn. GLA har efterforsket en sag, hvor en person både anbefalede et antal arbejdere til et rekrutteringsfirma og en arbejdsplads hvor de kunne hyres. Alle arbejderne var ansat på den lovlige mindsteløn, men rekrutteringsfirmaet havde ikke lagt mærke til, at arbejdstagerenes bankoplysninger var til den samme konto. Rekrutteringsfirmaets udbetalinger gik således til en enkelt person, som distribuerede lønnen bl.a. arbejderne efter forgodtbefindende.*